

श्री:

योगसुधाकरो नाम

योगसूत्रवृत्तिः

(द्राविडानुवाद विवरणोपेता)

யோகஸூத்ராகரம்

என்கிற

யோகஸூத்ர வ்ருத்தி

(தமிழாக்கம், தமிழ் விரிவுரைபுடன்)

தமிழாக்கம் விரிவுரை :

யோகி சுப்பராய சர்மா அவர்கள்

卐

வெளியிறுவோர் :

ஸ்ரீ எல். ரமேய்யர்

श्रीः

योगसुधाकरो नाम

योगसूत्रवृत्तिः

(द्राविडानुवाद विवरणोपेता)

[महर्षि पतञ्जलिप्रणीत योगसूत्रविवृतिः]

✱

अनुवादक :

योगिवर्य श्री सुब्बराय शर्मा

✱

प्रकाशक :

श्री एल. रामार्याः

कल्पात्ति, पालक्काड

Copyright Reserved

First Edition 1984

Copies can be had :

NATHAN'S CAFE

95 USMAN ROAD
T'NAGAR, MADRAS-600 017

YOGI R. SUBBARAYA SARMA

11, WEST METTU STREET
KUMBAKONAM, TAMIL NADU

Price Rs. 20/-

Printed at :

NATHAN PRINTING PRESS

10, South Mada Street
Mylapore, Madras-600 004.

ஸ்ரீ:

யோகஸூதாகரம்

என்கிற

யோகஸூத்ர வருத்தி

[தமிழாக்கம், தமிழ் விரிவுரையுடன்]

[மாமுனி பதஞ்சலியின் யோகஸூத்ர விளக்கவுரை]

★

தமிழாக்கம், விரிவுரை :

யோகி சுப்பராய சர்மா அவர்கள்

★

வெளியிடுவோர் :

ஸ்ரீ எல். ராமய்யர்

கல்பாத்தி, பாலக்காடு.

பதிப்புரிமை பெற்றது-
முதல் பதிப்பு—1984

புத்தகம் கிடைக்குமிடம் :

நாதன் ஸ் சூபே
95, உஸ்மான் ரோடு
தி'நகர், சென்னை-17

யோகி R. சூப்பராய சர்மா
11, மேற்கு மேட்டுத் தெரு
கும்பகோணம், தமிழ்நாடு

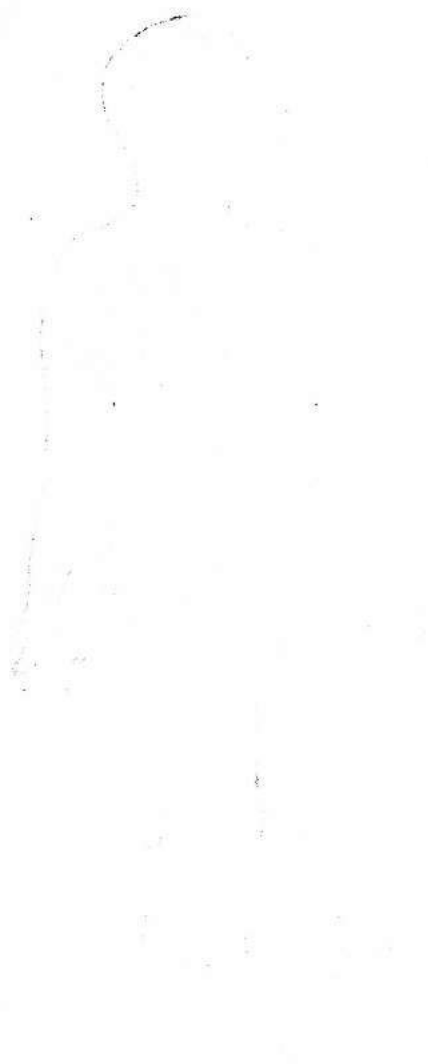
விலை ரூ. 20/-

அச்சிட்டோர் :

நாதன் பிரிண்டிங் பிரஸ்
10, தெற்கு மாட வீதி
மயிலாப்பூர், சென்னை-4

ஸ்ரீ சதாசிவ ப்ரம்மேந்திர சரஸ்வதி ஸ்வாமிகள்

© 1994 by the Board of Regents of the University of Wisconsin System

॥ श्री चन्द्रमौलीश्वराय नमः ॥

श्रीशङ्करभगवत्पादाचार्य परम्पराऽऽगत

श्रीकाञ्चीकामकोटिपीठाधिपति

जगद्गुरु-श्रीशङ्कराचार्यस्वामिनाम् श्रीमठम् संस्थानम् काञ्चीपुरम्

{ कर्णूल
29-9-83

‘ஷட் தரிசனம்’ என்று ப்ரஸித்தமான ஆறு சாஸ்திரங் களில் ஒன்றான யோக சாஸ்திரத்தை விளக்கும் பொருட்டு பதஞ்சலி மாமுனிவரால் இயற்றப்பட்ட “யோகஸூத்ரம்” என்னும் நூலுக்கு சுமார் 150 ஆண்டுகளுக்கு முன்பு வாழ்ந்த ஸ்ரீ ஸதாசிவப்ரம்மேந்திர ஸரஸ்வதி ஸ்வாமிகள் ஸம்ஸ்கிருத மொழியில் “யோகஸூதாசுதாசுரம்” என்னும் வ்யாக்யானம் எழுதி பேருபகாரம் செய்துள்ளார். ஸம்ஸ்கிருத மொழி பயிலாதவர்களின் நன்மைகளைக் கருதி யோகி சுப்பராய சர்மா அவர்களால் தமிழ் மொழியில் தொகுக்கப்பட்டதை அவரது பிரிய சிஷ்யரான பாலக்காடு ஸ்ரீ எல். ராமய்யர் அவர்கள் அதனை அச்சிட்டு வெளியிட இருப்பதைக் கண்டு ஸந்தோஷிக்கிறோம்.

மக்கள் அனைவரும் விரும்பும் தர்ம, அர்த்த, காம, மோக்ஷம் என்ற நான்கு புருஷார்த்தங்களுக்குள் மிக முக்யமானது மோக்ஷமேயாகும். மோக்ஷத்திற்கு ஞானம் நேர் காரணமானாலும், சித்த சுத்தி, வைராக்யம், புலனடக்கம் முதலியவை தொடர் காரணமாகும். அந்த வரிசையில் மனக்கட்டுப்பாடு எல்லாவற்றிற்கும் மூலகாரணமாக உள்ளது. அத்தகைய மனக்கட்டுப்பாட்டை விளக்கும் யோகஸூத்ரம் யோ: चित्तवृत्तिनिरोध: என்று தொடங்குகிறது. பல இடங்களில் செல்லும் மனதைத்தடுத்து ஓர் இடத்தில் செலுத்துவதுதான் யோகம் என்று பெயர். அத்தகைய யோகாப்யாஸத்தை விளக்கும் இந்நூல் மக்கள் அனைவருக் கும் நன்கு பயன்பட்டு, அவர்களும் யோகிகளாக மலர்ந்து இன்புறட்டும் என்று ஆசீர்வதிக்கிறோம்.

நாராயணஸ்மிருதி:

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT
5712 S. UNIVERSITY AVE.
CHICAGO, ILL. 60637

[The remainder of the page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document.]

முன்னுரை

ஸ்ரீ ஸ்தக்குரு பரம ஹம்ஸ பிக்ஷு— ஸ்ரீ சிவப்ரகாச ஆனந்தகிரி மஹாராஜர் பாதாரவிந்தங்களில் - ஹ்ருதய பூர்வம் நமஸ்காரம் பண்ணி எழுதுவது:- ஆத்மாவைக் காண்பித்துக் கொடுப்பதால் “தர்சனம்” என்று பெயர் கொண்டது ஆறுவகை நூல்கள். காண்பித்துக் கொடுக்கிறது என்பதற்கு ஸாக்ஷாத்காரம் பண்ணிக் கொடுக்கிறது என்று கருத்து. அவைகள் : (1) ஸாங்க்யம், (2) யோகம், (3) நியாய்யம், (4) வைசேஷிகம், (5) பூர்வ மீமாம்ஸை, (6) உத்தரமீமாம்ஸை. மேற்கூறிய ஆறும் முறையே கபிலர், பதஞ்சலி, கௌதமர், கணாதர், ஜைமினி, வ்யாஸர் என்ற ஆறு மஹரிஷிகளால் சூத்ர ரூபமாக செய்யப்பட்டுள்ளது. ஸூத்ரங்கள் பொதுவாக சூக்ஷ்மமாயும் அல்ப அக்ஷரங்களைக் கொண்டதும், கொஞ்சம் கூட (எள்ளளவு கூட) சந்தேகத்துக்கு இடமில்லாததும், ஸாரத்தை அப்படியே கிரகித்து அளிக்கின்றனவாயும், விஸ்தாரமாகப் பொருள் உள்ளனவாயும் இருப்பதால் ஸுலபமாகப் புரிந்துகொள்ள இயலாதது. இதற்கு ஒரே ஒரு மார்க்கம்தான் உண்டு (வழி). அதாவது அதை அளித்த மஹரிஷியின் அனுக்கிரகத்தைக் கொண்டும், அதை வ்யாக்யானம் செய்து கொடுத்த மஹான்களின் ஆசீர்வாதத்தைக் கொண்டும் புரிந்து அப்யாஸம் செய்தால் ஸாக்ஷாத்காரம் அடைவது நிச்சயம் (ஸத்யம்). “கௌந்தேய ப்ரதிஜானீஹி ந மே பக்த: ப்ரீணஸ்யதி” (கீதை வாக்கியம் பிரமாணம்). “அனப்யாஸவதஸ்சைவ வ்ருதா கோஷ்ட்யா ந ஸித்யதி” என்பது உபநிஷத் வாக்க்யம்.

இப்போது முதல் தர்சனமான கபில மஹர்ஷியால் சொல்லப்பட்ட ஸாங்க்யத்தைச் சற்று விளக்கி விட்டு பின்பு இரண்டாவதான பதஞ்சலி மஹர்ஷியால் சொல்லப்பட்ட யோகத்தை சுருக்கமாகச் சொல்லி இந்த முன்னுரையை முடிக்க உத்தேசம். ஸங்க்யை என்றால்

எண்ணிக்கை. பகவாள் கபிலமஹர்ஷி, ஸாங்க்யதர்சனம் செய்து, தத்துவங்களை எண்ணிக் கொடுத்து கருணையுடன் காண்பித்துள்ளார். அதாவது அஜம் என்ற தத்வம். மூலப்ரகிருதி என்ற பெயர் கொண்டது. (லோஹித - சுக்ல - கிருஷ்ணம் அதாவது சிவப்பு - வெள்ளை - கருப்பு) தத்வம் ஒன்று. அது எப்போதும் காரணமாகவே உள்ளது. மூலகாரணம் ஒருபோதும் காரியமாக ஆகாதது. தனக்கு ஒரு காரணமும் இல்லாதது. அதாவது எப்போதும் உள்ளது-நித்யம்-உண்டாகாதது என்று பொருள்.

இரண்டாவது— 7 தத்வங்கள். பிரகிருதி விகிருதி எனப் பெயர் கொண்டது. காரணமாயும். காரியமாயும் உள்ளவைகள். அதாவது மஹத்-1, அஹங்காரம்-2, சப்தம்-3, ஸ்பர்சம்-4, ரூபம்-5, ரஸம்-6, கந்தம்-7. (ஆகாச, வாயு, தேயு, அப்பு, பிரகிருதி இவைகளின் ஐந்து தன்மாத்திரைகள்) (மஹத், அஹங்காரம், பஞ்ச தன் மாத்திரை என்பன-7 தத்வங்கள்)

மூன்றாவது— விகிருதி என்ற 16 தத்துவங்கள். இவைகள் எப்போதும் காரியமாக உள்ளது. ஒன்றுக்கும் காரணம் ஆகாதது. அதாவது: மனது -1, ஞானேந்திரியம்-5, கர்மேந்திரியம்-5, மஹாபூதம் - 5. ஆக பதினாறு (16).

நான்காவதான புருஷன் என்பது ஒரு தத்வம். இது ப்ரகிருதியும் அல்ல விகிருதியும் அல்ல. ப்ரகிருதி, விகிருதி இரண்டும் அல்லாதது. ஒன்றுக்கும் காரணமாகவோ காரியமாகவோ ஆவதில்லை. ஆக. $1 + 7 + 16 + 1 = 25$ தத்வம். இது ஸாங்க்யம் என்ற தத்துவ விவேகம்.

பிறகு தத்துவஜயம் யோகம் என்பதாகும் இரண்டாவது தர்சனம். இந்நூல் பாதஞ்சல யோக சூத்ரம் என்று பெயர் கொண்டது. மொத்தம் 197 சூத்ரங்கள் உள்ளது. நான்கு பாதங்கள் உள்ளது. முதலாது ஸமாதி பாதம் (சூத். 51), இரண்டாவது ஸாதன பாதம் (சூத். 55), மூன்றாவது விபூதி பாதம் (சூத். 57), நான்காவது கைவல்ய பாதம் (சூத். 34) இந்த சூத்ரங்களுக்கு

மஹான் நெருர் ஸ்ரீ ஸதாசிவப்பிரம்மேந்திர ஸரஸ்வதிகள் (ஸ்ரீ பரமசிவேந்திர ஸ்ரஸ்வதிகள் சிஷ்யாள்) “யோக சதாசுகரம்” என்ற வ்யாக்யானம் ஸம்ஸ்கிருதத்தில் மிகத் தெளிவாகவும் சுருக்கமாகவும் அனுக்கிரஹம் உள்ளதாகவும் செய்திருக்கிறார்கள். அதன் தமிழ் மொழிபெயர்ப்பே இப்புத்தகம். முதலாவதான ஸமாதி பாதத்தில் உத்தம அதிகாரியான “ஸமாஹித சித்தம்” உள்ளவனுக்கு சித்த நிரோதம் சொல்லி த்ரஷ்டாவைக் காண்படுத்துக் கொடுத்துள்ளார். பிறகு 48-வது சூத்ரத்தில் ரிதம்பரா பிரக்ஞை காட்டி தர்மமேகஸமாதி ரூபம் சொல்லி நிர்பீஜஸமாதியுடன் முடிக்கிறார். இரண்டாவதான ஸாதன பாதம், வ்யுத்தித சித்தம் உள்ள மத்திம அதிகாரிக்கு தபஸ், ஸ்வாத்தியாய, ஈஸ்வரப்ரணிதானரூப க்ரியாயோகம் சொல்லி, 26-வது சூத்ரத்தில் விவேகக்யாதி சொல்லி, 27-வது சூத்ரத்தில் ஜீவன்முத்தனது பிரக்ஞா வைபவம் சொல்லி முடிக்கிறார். ஸாதனபாதம் 28-வது சூத்ரம். பின்பு அதம அதிகாரியான, மேலும் அதிகமான வ்யுத்தித சித்தம் (விஷேபம்) உள்ளவனுக்கு அஷ்டாங்க யோகம் அதாவது யம, நியம, ஆஸன, ப்ராணாயாம, ப்ரத்யாஹார, தாரண, த்யான, ஸமாதி சொல்லுகிறார். ஸாதன பாதம் ப்ரத்யாஹார அப்யாஸத்துடன் (சூத். 55) முடிகிறது. முன்ருவதான விபூதிபாதம் தாரண அப்யாஸத்துடன் ஆரம்பம் ஆகி ஸம்யமன ஞானம் சொல்லி, 37-வது சூத்ரத்தில் ஸ்வார்த்த ஸம்யமம் துவாரா புருஷ ஞானப் ப்ராப்தி (துரியம்) சொல்லுகிறார். பிறகு சூத். 51-ல், ஸத்வ புருஷன் அன்யதாக்க்யாதி அடையும் வழி சொல்லி (அப்யாஸம் சொல்லி) விசோகா அனுபவம் அதாவது (ஆத்மவித் சோகம் தரதி தரதி சோகம் ஆத்மவித்) அனுபவம் காண்பிக்கிறார். 52-வது சூத்ரம் ப்ரம்மவித் அனுபவம். சூத். 53-ல் ப்ரம்மவித் அனுபவத்துக்கு முன் உண்டாகக்கூடிய அந்தராயம் கூறி எச்சரிக்கை செய்கிறார். 57-வது சூத்ரம் கைவல்யம் சொல்லி 3-ம் பாதம் முடிகிறது. பிறகு 4-ம் பாதமான கைவல்ய பாதம் ஆரம்பித்து ஜன்மஞ உண்டாகக்கூடிய ஸித்தி கூறி 29-வது சூத்ரத்

தில் தர்மமேக ஸமாதி அனுபவம் கூறுகிறார். விவேகக் யாதி - துரியம் - அக்ஷரம் - கூடஸ்தன் இவையெல்லாம் ஒரே பொருளைக் குறிக்கும் பதங்கள். ப்ரஸங்க்யானம் என்பதும் இதை ஒத்துள்ளதுதான். (விசோகா சித்தி) இவ்வளவு அனுபவம் உண்டானாலும் வ்யுத்தானம் உண்டு. ஸர்வதா - ஸர்வாத்மனா - விவேகக்க்யாதியாகிய தர்மமேகத்தால் தான் க்வேச கர்ம நிவர்த்தி உண்டாகி, கிருத கிருத்யத்வம் அடைந்து ஸ்வரூபப் பிரதிஷ்டை அடைகிறான் (ஜீவன்முக்தி) கைவல்ய பாதம் முடிவு. (34 சூத்.)

இத்தமிழ் மொழிபெயர்ப்பு எனது ஸகாவும் அத்யந்த பக்தருமான பாலக்காடு ஸ்ரீ எல். ராமய்யரின் வேண்டுகோளுக்கு இணங்கி செய்யப்பட்டது. இந்த “யோக சுதாகரம்” நூலுக்கு வேறு தமிழ் மொழிபெயர்ப்பு இல்லை. எனக்கும் ஸம்ஸ்கிருதத்திலும், தமிழிலும் நல்ல பாண்டித்யம் கிடையாது. இருந்தபோதிலும் சிநேகிதரின் விருப்பத்துக்கு கட்டுப்பட்டு, ஸத்குருவின் மேல் பாரத்தைப் போட்டு எழுதி ஒருவாறு முடித்துவிட்டேன். எனது ஸத்குருநாதனும் இந்த யோகசாஸ்திரமானது தற்காலம் சுயநலரூபிகளான ஜனங்கள் வசம் சிக்கிக் கொண்டு, பல வழிகளிலும் தூர்வினியோகம் ஆவதாகக் கருதியும், ஸாமான்ய பூமியிலிருந்து வைதிக விசேஷ பூமிக்கு வர வேண்டி ஈஸ்வர ஸம்மத பூர்வகம் ஸங்கல்பித்திருப்பதாலும் இதை திரிகரண சுத்தியுடன் அவர் பாதகமலங்களில் ஸமர்ப்பித்துள்ளேன்.

இங்ஙனம்

ராஜகோபால சுப்பராய சர்மா
கும்பகோணம்.

श्रीगुरुभ्यो नमः

முகவுரை

நமது மூச்சுக்காற்றுக்கும் மனப்போக்குக்கும் பிரிக்க முடியாத தொடர்புள்ளது. இதை உணராதவர்களும் உண்டு. மூச்சுக்கும் எண்ணங்களுக்கும் உள்ள தொடர்பை புரிந்து கொண்ட பெருந்தகைகள் பாரத பூமியில் இருந்திருக்கின்றனர். இந்த உண்மையை உணர்ந்து எண்ண அலைகளால் சிதறாமல் அமைதியை நேரில் கண்டு களித்தவர்களை யோகிகள் என்பர்.

பதஞ்சலி மாமுனிவர் 'சொல்' பிழையை போக்கும் பொருட்டு இலக்கண நூலாகிய வ்யாகரண மஹாபாஷ்யம் இயற்றினார். 'நோயற்ற வாழ்வே குறையற்ற செல்வம்' - என்பதற்கேற்ப ஆரோக்யமாய் இருக்கும் பொருட்டு வைத்ய சாஸ்திரத்தை விளக்க சரகஸம்ஹிதை என்னும் நூலையும், மன எவ மநுஷ்யாந் காரண வ்ஷமோஷயோ: என்ற சான்றோர் வார்த்தைகளுக்கிணங்க, மனக்கட்டுப்பாடு எல்லாவற்றிற்கும் மூல காரணமானது என்பதை உணர்ந்து, உளத் தூய்மை அடைய, 'யோக ஸூத்ரம்' - என்ற நூலையும் எழுதி பேருபகாரம் செய்துள்ளார்.

ஆன்மா புறவாயிலாக ஐம்புலன்களுக்குரிய இன்ப பொருள்களை நுகர்ந்து களிப்பெய்தினாலும் அந்த இன்பம் நிலையற்றதென்பது யாவரும் அறிந்த உண்மை.

“யோகம்” என்பது பரமாத்மாவோடு ஜீவனை ஒன்றுபடுத்துவது என்ற பெரும் பொருள் கொண்டுள்ள தோடு யோ: கர்மஸு கௌஸம் என்றும், சமத்வ் யோ சூயதே என்றும் கீதாசார்யன் சொல்லியபடி ஆன்மாவில் புலன்களையும்

பிறகு ஆன்மாவையும் கட்டுப்படுத்தி பரமாத்மானுபவத்தை உண்டாக்க உதவும் வழியாகவும் அமைந்திருக்கிறது.

உள்ளத்தைக் கட்டுப்படுத்துவதெங்கனம் என்பதற்கு விடையளிக்கிறது பதஞ்சலி மாமுனி இயற்றிய நான்கு பாதங்கள் கொண்ட யோக ஸூத்ரம்.

ஒரு நிலையில் இல்லாமல் அங்கும் இங்கும் அசைந்து கொண்டிருக்கும் குணபுடையது மனம். அதை எவ்விதம் கட்டுப்படுத்துவது என்ற வினா எழுந்தபொழுது கீதாசார்யர் விடையளித்தார் - अस्यासिन् तु कौन्तेय वैराग्येण च गृह्यते 'பயிற்சியின் முதிர்சியாலும் பற்றற்ற நிலையாலும் மனதைக் கட்டுப்படுத்த வேண்டும்' என்றார். மனதின் செயல்முறைகளை கட்டுப்படுத்துவது கடினமாகத் தோன்றினாலும் பயிற்சி பயனளித்துவிடும்.

பயிற்சியைப் பகிர்ந்தளிக்கிறார் இங்கு பதஞ்சலி. அதை விளக்கி பக்வமாகப் படைத்துத் தருகிறார் ஸதாசிவப் ப்ரம்மேந்திரர். பாமரர்களுக்கு பரம கருணையோடு விருந்தளிக்கிறார் எனிய தமிழில் யோகி சுப்பராய சர்மா அவர்கள். இப்படி இன்னூல் யோகத்தின் ஸாரத்தை பலருக்கு, அதிலும் பாமரர்களுக்கு அளிப்பதில் முதலிடம் பெறுகிறது.

ஸநாதன தர்மம். அது ஒரு கார்யாலயம். எல்லோருக்கும், எப்பொழுதும் அதன் வாசல் திறந்திருக்கும். ஆர்த்தயரத்தில் ஆழ்ந்து தவிக்கும் ஆன்மாவுக்கு ஆறுதல் அளிக்க ஆவலோடு ஆறு அரும்பெரும் முனிவர்கள் எப்பொழுதும் விழித்துக்கொண்டு காத்திருக்கிறார்கள். சாஹ்ய, ந்யாய, வேதிக, யோ, சிமாஸா, வேதாந்த என்ற ஆறு தர்சனங்களை அளித்தவர்கள். கபில, சீதம, கணாத, பதஞ்சலி, ஜீமினி வ்யாச, என்று அவர்களை முறையே அழைப்பதுண்டு. கண்ணாடி தெளிவாகப் பொருளை விளக்கும். கண்ணாடி போல் விளக்கிக் கூறுகிறது அறிவுவர்களது படைப்பும்.

ஆற்று நீர் பல வழிகளைக் கடந்து கடைசியில் ஆழ் கடலை அடைவது போல் இந்த தர்சன ஆறுகள் ஆறும் மாறுபட்ட வழிகளில் செயல்பட்டு கடைசியில் மோக்ஷத்தை அடைவிக்கிறது. அறத்திலிருந்து உதித்த இந்த ஆறு ஆறுகளும் துயரப்படுபவரின் நிலைக்கொத்த வாறு ஈர்க்கப்பட்டு மனித இனத்தை மாறுபட்ட வழிகளில் அழைத்துச் சென்று நிலையான ஆனந்தக்கடலில் இரண்டறக் கலந்து ஒன்றுபட வழி வகுக்கிறது.

தற்காலச் சூழ்நிலைக்கு மிகப் பொருத்தமாக அமைந்திருக்கும் தர்சனம் பதஞ்சலி முனிவரின் யோக ஸுத்திரம். இன்றைய ஸமுதாயத்தில் அமைதி நிலவ அவரது அறிவுரைகள் மிகவும் தேவை. புலன்களை கட்டுப்படுத்தி, மனதை ஒருநிலைப்படுத்தி, காணும் பொருள்கள் அத்தனையும் 'ப்ரம்மம்' என்ற அறிவு ஏற்பட இந்நூலல்லவா உயர்ந்த கருவி. 'யமம்' - என்னும் ஸாதனத்தை விளக்கும் அறிவுரை இதோ—

सर्वं ब्रह्मेति वै ज्ञानात् इन्द्रियग्रामसंयमः

यमोऽयमिति संप्रोक्तोऽभ्यसनीयो मुहुर्महुः ॥

கருத்தலைகள் ஐந்து வகைக்கு உட்பட்டவை; அவற்றின்மீது ஆன்மாவுக்கு ஆட்சி ஏதும் இல்லை என மயங்கியவர்கள் பலர் உளர். இக்கருத்துக்களால் விளையும் விபரீதங்களை விலக்க வழியே இல்லை என்று நினைப்பது சரியல்ல. யோகநூலில் கூறும் முறைகளை பின்பற்றினால் இத்துறையில் வெற்றி காண்பது ஸாத்யம் என்பது யோகஸுத்திரங்களால் கிடைக்கும் பலன் ஆகும். இந்த யோக ஸுத்திரங்கள் உள உயர்வுக்குக் காரணத்தையும், அக்காரணத்தைப் புரிந்துகொண்டு ஆவன இயற்றுவதற்கான வழிமுறைகளையும் வகுக்கிறது.

எனினும் மிகச்சுருக்கமாய் உள்ள பதஞ்சலி யோக ஸுத்திரங்களை அறிவு முதிர்ச்சி படைத்தவர்தாம் புரிந்து

கொள்வர் எனத்தெரிந்த பலர் அந்த ஸூத்ரங்களின் ஆழ்ந்த கருத்தைத் தமது வ்யாக்யானம் என்றும் உரைகளைக் கொண்டு விளக்கத் தலைப்பட்டனர்.

யோக சித்தியை நேரிடையே புலப்படுத்திய சற்றே சூமார் நூற்றி ஐம்பது ஆண்டுகளுக்கு முன்மை வாழ்ந்த ஸ்ரீ சதாசிவப்ரம்மேந்திர ஸரஸ்வதி ஸ்வாமிகள் யோக ஸூத்ரங்களது உட்கருத்தை உள்ளங்கை நெல்லிக்கனி யாக விளக்கும் நோக்குடன் “யோகஸூதாகரம்” என்னும் சுருக்கமான கண்ணாடி போன்ற விருத்தி ஒன்றை இயற்றி மாந்தருக்கு இணையற்றதொரு பணியை ஆற்றியுள்ளார். அதையும் அவர் ஸம்ஸ்கிருத மொழியிலேயே ஆக்கியதைக் கண்டு அம்மொழியை பயிலாதவர்களும் யோக அப்யாஸ ஸாதனைகளை அடையும் பொருட்டுத் தமிழ் மொழியிலும் விளக்கமான, தெளிவான ஓர் மொழி பெயர்ப்பைக் கண்டெடுத்து தொகுத்த யோகி சுப்பராய சர்மா அவர்களின் அத்யந்தப்ரிய சிஷ்யர் பாலக்காடு வாலியான ஸ்ரீ எல். ராமய்யர் தனது குருபக்தியின் காணிக்கையாக இம்மொழிபெயர்ப்பை அச்சிட்டு மக்கள் அனைவருக்கும் பயன்படும்படி செய்துள்ளார். இந்நூலைக் காணும் வாய்ப்புள்ள ஜனங்கள் தாமும் யோகிகளாக மலர்ந்து இன்புறுவர் என நம்புகிறோம்.

நல்லோர்களின் அடிமை

அடையபலம் ராமகிருஷ்ண தீக்ஷிதர்

மீமாம்ஸா விசாரத, சிரோமணி

ஓய்வுபெற்ற ஸம்ஸ்கிருத ஆசிரியர்

வில்லிவாக்கம், சென்னை

1—10—1983

பதிப்புரை

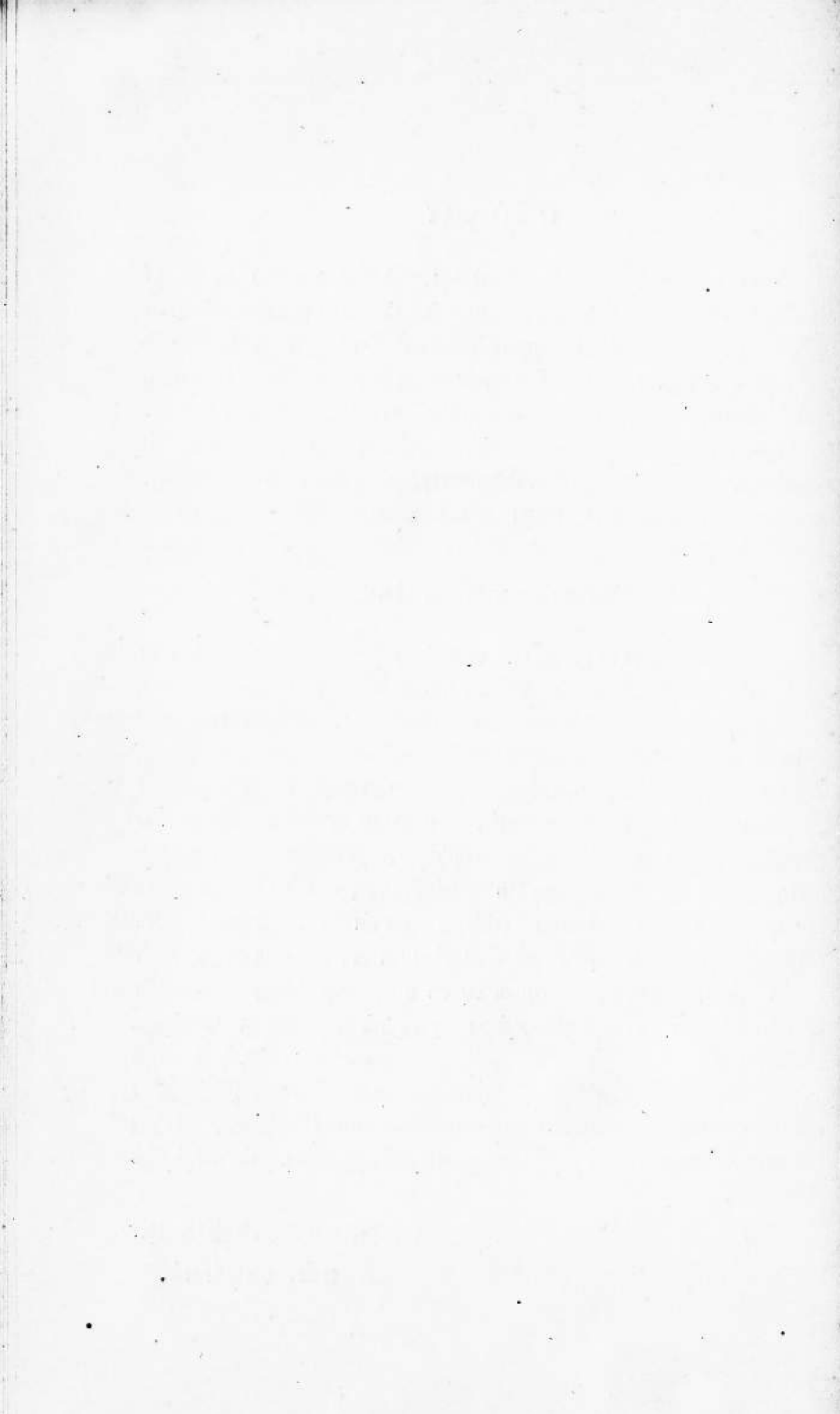
ராமாயணத்தில் ஒரு நிகழ்ச்சி. இலங்கையை அடைய கி. லைக் கடக்க வேண்டும். அதற்குப் பாலம் கட்ட வேண்டும். வானரங்களின் முயற்சியில் அணைத் தயாராகிக் கொண்டிருந்தது. அணில் ஒன்று அணைக்கட்டும் பணியில் தன் பங்கும் இணைய வேண்டும் என்று எண்ணியது. செயல்பட்டது. உடலை நீரில் மூழ்கடித்து மணலில் புரண்டு, உடலில் பற்றிக்கொண்டிருக்கும் மணலை அணைமேல் உதவி உதவி புரிந்து விட்டதாக ஒருவாறு நிம்மதி அடைந்தது.

—இது கர்ண பரம்பரையாக நான் கேட்ட கதை.

அணில் அளவு கூட எனக்கு அறப்பணி செய்ய ஆற்றல் இல்லை. நான் மிக எளியவன். குருபக்தி எனக்கு உணர்வு அளித்து செயல்பட வைக்கிறது. காஞ்சி மாபுனிவரின் சரணுரவிந்தங்களில் அடிபணிவதுதான் எனக்குத் தெரிந்த தத்வம். அவரது க்ருபாகடாக்ஷமே இந்நூலின் வடிவமைப்புக்குக் காரணம். பிரம்மஸ்ரீ ராமகிருஷ்ண தீக்ஷிதர் அவர்களின் ஒத்துழைப்பும், நாதன் அச்சகத்தாரின் அயராத உழைப்புமே இத்தொகுப்புக்குப் பெருமை கூட்டிக் கொடுத்துள்ளது என்று நான் எண்ணுகிறேன். இந்நூல் நன்றாக அச்சேறி வெளிவரக் காரணமான நாதன் அச்சகத்தாருக்கும், முகவுரை அளித்து நூலின் பெருமையை எடுத்துரைத்து நூலுக்கு அழகு சேர்த்த பிரம்மஸ்ரீ ராமகிருஷ்ண தீக்ஷிதர் அவர்களுக்கும் எனது நன்றி என்றும் உண்டு. குருவின் நினைவோடு இந்நூலை பாமாசார்யாளின் சரண கமலங்களில் ஸமர்ப்பித்து, எனது 'மனமலத்தை' அகற்றி அனுக்ரஹிக்கும்படி ப்ரார்த்திக் கிறேன்.

இப்படிக்கு விதேயன்

எல். ராமய்யர்.

பொருளடக்கம்

பக்கம்

ஆசார்ய ஸ்வாமிகள் ஸ்ரீமுகம்

v

முன்னுரை

vii

முகவுரை

xi

பதிப்புரை

xv

யோகஸூத்ர வ்ருத்தி

ஸமாதிபாதம்

1

ஸாதனபாதம்

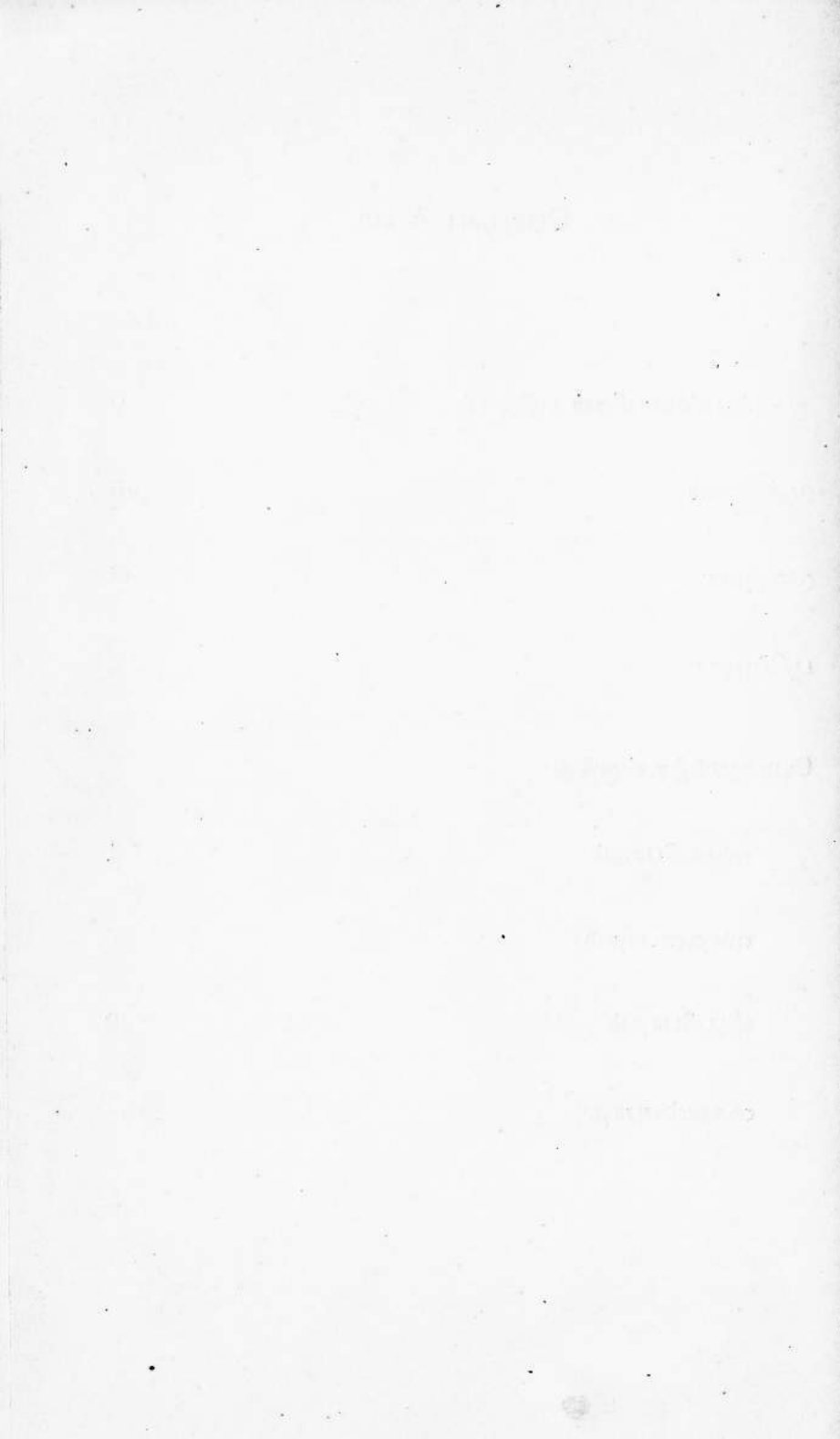
46

விபூதிபாதம்

89

கைவல்யபாதம்

134

உ
श्री गुरुभ्यो नमः

योगसुधाकरो नाम
योगसूत्रवृत्तिः

யோகசுதாஹோ நாம

யோகசூத்ரவிருத்தி:

ஸமாதிபாத: 1

यद्भावनादवापीयं प्रत्यक्चित्रनामया ।

बलेशकर्माद्यसंस्पृष्टं तमीशं कंचनाभजे ॥ १ ॥

श्रीमत्पतञ्जलेस्तस्य पदद्वन्द्वमनिन्दितम् ।

वन्दे येन मनःकायवाचां शुद्धिरकार्यसौ ॥ २ ॥

विद्यारत्नं मया लब्धं यत्कृपापारवारिधेः ।

वन्दे तान्विबुधैर्वन्द्यान्वन्दकानन्ददान्गुरुन् ॥ ३ ॥

श्रीमद्देशिकवक्राब्जान्निशम्याथ विलोडय ताम् ।

फणीन्द्रमणितेः काचिद्वृत्तिरारभ्यते मया ॥ ४ ॥

எந்த பாவணியால் அழிவில்லாத பிரத்யக்ஷேதனன்
அடையப்படுகிறானோ - க்லேச கர்மங்களால் தொடப்படாத
அந்த ஈசனை நமஸ்கரிக்கின்றேன். (1)

ஸ்ரீமத் பதஞ்சலி மஹர்ஷியின் மாசு இல்லாத இரு
பாதங்களை மனோவாக்கு காயம் ஆகியவை சுத்தி அடைவ
தன் பொருட்டு நமஸ்கரிக்கின்றேன். (2)

வித்யா ரத்னமான இது எவருடைய கிருபாஸமுத்ரத் தால் என்னால் அடையப்பட்டதோ, வித்வான்களால் நமஸ்கரிக்கப்பட்ட அந்த குருக்களை நமஸ்கரிக்கின்றேன். (3)

ஸ்ரீமத் தேசிகனின் வதனூரவிந்தத்திலிருந்து கேட்டு விசாரம் பண்ணி நாகேந்திரனால் (பதஞ்சலி) செய்யப்பட்ட யோக சூத்ரத்துக்கு என்னால் விருத்தி (உரை) ஆரம்பிக்கப்படுகிறது. (4)

इह खलु भगवान्पतञ्जलिः प्रेक्षावत्प्रवृत्त्यौपयिकं शास्त्र-
प्रतिपाद्यं दर्शयति—

இப்பொழுது பகவான் பதஞ்சலி யோகிகளுக்கு உப யோகமாகும்படி யோக சாஸ்திரம் பிரதிபாதிக்கும் தத்வத் தைக் காண்பிக்கிறார் :—

अथ योगानुशासनम् ॥ १ ॥

अत्र अथशब्दः आरम्भार्थः, अथान्मिङ्गलार्थश्च । 'युज समाधौ' इति धातोर्योगः समाधिः; तस्यानुशासनं हैरण्यगर्भं शास्त्रमनुसृत्य शिष्यते व्याख्यायते ससाधनः सफलः समाधिरने-
नेत्यनुशासनं शास्त्रम् । तथा च कस्मैचित्कैवल्यकामाय प्रति-
पाद्ययोगप्रतिपादकं शास्त्रमारभ्यत इत्यक्षरार्थः । तत्र समाधि-
द्विविधः संप्रज्ञातोऽसंप्रज्ञातश्चेति । स च चित्तस्य धर्मः । चित्तं
हि त्रिगुणात्मकत्वात्पञ्चभूष्युपेतम् । भूमयश्च—क्षिप्तं मूढं
विक्षिप्तमेकाग्रं निरुद्धमिति । तत्र—रजसा विषयेषु क्षिप्यमाणं
क्षिप्तम्; तमसा निद्रालस्यादिवृत्तिमन्मूढम्; ईषद्रजस्तमः
संस्पृष्टेन सत्त्वेन कादाचित्कध्यानयुक्ततया क्षिप्ताद्विशिष्टं
विक्षिप्तम्; विधूतरजस्तमोमलेन शुद्धसत्त्वेनैकाग्रमेकतानम्;
प्रशान्तसकलवृत्तिकं संस्कारशेषं निरुद्धम् । एवं च आद्यभूमि-

त्रयपरित्यागेनावशिष्टभूमिद्वयोपेतस्य चित्तस्य समाधिद्वयं धर्म
इति विवेकः ॥

அத யோகானுசாஸனம் (சூ-1)

இங்கு 'அத' ஸப்தம் ஆரம்பத்தின் பொருட்டாம். மங்களத்தை குறிப்பிடுவதாகவும் கொள்ள வேண்டும். "யுஜ ஸமாதேஃ" என்பது தாது. அதனால் யோகம் என்பது ஸமாதி என்று பொருள். அந்த சாஸனம் ஹிரண்யகர்ப்ப சாஸ்திரத்தை அனுசரித்து சொல்லப்படுகிறது. ஸாதனத்தோடும், பலத்தோடும் ஸமாதி இந்த சாஸ்திரத்தால் வ்யாக்ஷியானம் செய்யப்படுகிறது. அப்படியே கைவல்யத்தை விரும்பும் அதிகாரிக்கு யோக சாஸ்திரம் பிரதிபாதிக்கப்படுகிறது என்பது பொருள். இங்கு ஸமாதி இரண்டு விதம். ஸம்பிரக்ஞாத: அஸம்பிரக்ஞாத: என்று. அது சித்தத்தின் "தர்மம்". சித்தமானது முக்குண வடிவம். ஐந்து பூமிகளுடன் (அவஸ்தை) கூடினது. பூமிகளாவன : கூழிப்தம், மூடம், விகூழிப்தம், ஏகாக்ரம், நிருத்தம் என்பன. ரஜோ குணத்தால் விஷயங்களில் தள்ளப்படுவது கூழிப்தம். தமஸ்ஸால் நித்ரா ஆலாதிகளின் விருத்தி மூடம். ஈஷத், ரஜஸ், தமஸ்ஸுடன் கூடிய ஸத்வம் கதாசித் த்யானத்துடன் கூடினதாய் கூழிப்தத்தைக் காட்டிலும் விசேஷமானது விகூழிப்தம். ரஜஸ், தமஸ்ஸுடன் முழுவதும் போக்கப்பட்டு சுத்த ஸத்வமான ஏக விருத்தி ஏகாக்ரம். ப்ரசாந்த ஸகல விருத்தியின் ஸம்ஸ்காரம் மிஞ்சியிருப்பது நிருத்தம். இம்மாதிரியாக முதற் சொன்ன மூன்று பூமிகளை நன்றாக விட்டு, மிஞ்சிய இரண்டு பூமியுடன் கூடிய சித்தத்திற்கு இரண்டு ஸமாதிகள் தர்மம் என்று விவேகிக்கத் தகுந்தது.

अधुना द्विविधस्य समाधेः साधारणं लक्षणं लक्षयति—

இப்பொழுது இரண்டுவித ஸமாதிகளின் ஸாதாரண லக்ஷணம் கூறுகிறார் :—

योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः ॥ २ ॥

रजस्तमोवृत्त्योनिरोधो योग इत्यर्थः । अतः सात्त्विक-
वृत्तिसत्त्वेऽपि संप्रज्ञाते नाव्याप्तिः ॥

யோக: சித்த விருத்தி நிரோத: (சூ-2)

ரஜஸ், தமஸ் என்ற இரண்டு விருத்தியின் நிரோதம் யோக: என்று பொருள். ஆகையால் ஸத்வ விருத்தி இருந்தபோதிலும் ஸம்பிரக்ஞாத ஸமாதியை குறிப்பதாகும்.

ननु बुद्धिवृत्तिस्वभावायाश्चितिशक्तेवृत्तिनिरोधे कथं स्थितिरित्याशङ्क्याह—

நிற்க, புத்தி விருத்தி ஸ்வபாவமாக உள்ள சித் சக்திக்கு வ்ருத்தி நிரோத காலத்தில் எப்படிப்பட்ட ஸ்திதி என்று சொல்லுகிறார் :—

तदा द्रष्टुः स्वरूपेऽवस्थानम् ॥ ३ ॥

यदा सर्वासां वृत्तीनां निरोधः, तदा द्रष्टुश्चितिशक्तेः
स्वाभाविके स्वरूपे स्थितिः कुसुमापगमे स्फटिकमणेरिवेत्यर्थः ।
चितिशक्तेश्चैतन्यमात्रं स्वभावो न वृत्तय इति भावः ॥

ததா த்ருஷ்டு ஸ்வரூபே அவஸ்தானம் (சூ-3)

எப்போது எல்லா விருத்திகளும் நிரோதம் அடைகிறதோ அப்போது த்ருஷ்டாவான சித் சக்திக்கு ஸ்வாபாவிக ஸ்வரூபத்தில் ஸ்திதி, செம்பருத்திப்பூ நீக்கத்தின் போது ஸ்படிகத்தை (மணியை)ப் போல - என்பது அர்த்தம். சித் சக்திக்கு சைதன்ய மாத்ரம் ஸ்வபாவம் - விருத்தி பாவம் இல்லை என்று கருத்து.

ननु तर्हि व्युत्थाने चितिशक्तेः स्वरूपात्प्रच्युतिः स्यादित्यत्राह—

சரி, அப்படியானால் வ்யுத்தானத்தில் சித் சக்திக்கு ஸ்வரூபத்திலிருந்து நழுவுதல் உண்டாகிறது என்று சங்கை செய்து பதில் சொல்லுகிறார் :—

वृत्तिसारूप्यमितरत्र ॥ ४ ॥

यद्यपि निर्विकारा चितिशक्तिः सदा स्वरूप एवावतिष्ठते, तथापि निरोधादन्यत्र वृत्तिषूपद्यमानासु तत्र चित्च्छायायां प्रतिबिम्बितायां तदविवेकात्तादात्म्यमापन्नेव चितिशक्तिर्भवति जपारक्त इव स्फटिकः । अतो न स्वरूपात्प्रच्युतिः । न हि लौहित्यभ्रमसमये समस्ति स्फटिकमणेरवदातस्वभावात्प्रच्युतिरिति भावः । एतेन सूत्रद्वयेनार्थाब्धिनिरोधे चितिशक्तिः स्वरूपप्रतिष्ठा यद्व्युत्थाने स्वरूपाप्रतिष्ठेव भवति तच्चित्तमिति द्वितीयसूत्रगतचित्तपदं व्याख्यातं भवति ॥

வ்ருத்தி ஸாரூப்யம் இதரத்ர (சூ-4)

எப்படி இருந்தாலும் நிர்விகார சித்சக்தி ஸதா ஸ்வரூபத்தில் தான் பிரதிஷ்டை உடையது. அப்படியிருந்த போதிலும் நிரோதம் செய்யாத காலத்தில், வ்ருத்திகள் உற்பத்தி ஆகும்போது—அங்கு சித் சாயையில் பிரதிபலிக்கும்போது, அந்த அவிவேகத்தால் தாதாத்தமியம் அடைந்தது போல சித் சக்தி ஆய்விடுகிறது. அதாவது ஸ்படிகம் செம்பருத்திப்பூவின் சிவப்பு நிறம்போல. ஆகையால் ஸ்வரூபத்திலிருந்து நழுவுதல் இல்லை. சிவப்பு நிறம் போலித் தோற்றம் ஏற்படும் காலத்தில் ஸ்படிகத்துக்கு - வெண்மை நிறத்துக்கு - ஸ்வபாவ (இயற்கை) மாறுதல் ஏற்படவில்லை என்பது கருத்து. மூன்று, நான்கு ஆகிய இந்த இரண்டு சூத்திரங்களால் எதன் நிரோதத்தால் சித் சக்தி ஸ்வரூபத்

தில் பிரதிஷ்டை போலவும், எதன் உத்தானத்தால் சித்
சக்தி ஸ்வரூபத்தில் அப்ரதிஷ்டை (நமூவுதல்) போலவும்
ஆகிறதோ அதுதான் சித்தம் என்று 2-வது சூத்திரத்தில்
சொன்ன “சித்த” பதம் வ்யாக்ஷியானம் செய்யப்பட்ட
தாக ஆகிறது.

अधुना निरोद्धव्यानां वृत्तीनामियत्तामाह—

இனி நிரோதம் செய்யப்படவேண்டிய விருத்திகளின்
தன்மையைச் சொல்லுகிறார்—

वृत्तयः पञ्चतयः क्लिष्टा अक्लिष्टाः ॥ ५ ॥

पञ्च तयर्थी अवयवा वक्ष्यमाणाः प्रमाणादयो यासां
सामान्यवृत्तीनां ताः पञ्चतय्यो वृत्तयश्चित्तस्य परिणामाः ।
बहुवचनं तु मैत्रादिपुरुषबहुत्वाभिप्रायेण । ताः कीदृश्यः ?
क्लिष्टा अक्लिष्टाः ; वक्ष्यमाणैः क्लेशैः संश्लिष्टाः स्वरूपाप्रति-
ष्ठाप्रत्ययाः क्लिष्टाः, तैरसंश्लिष्टाः स्वरूपप्रतिष्ठाप्रत्यया
अक्लिष्टाः । यद्यपि पञ्चस्वेव क्लिष्टानामक्लिष्टानां चान्त-
र्भावः, तथापि क्लिष्टा एव निरोद्धव्या इति मन्दबुद्धिं वारयितुं
ताभिः सहाक्लिष्टा अयुदाहृताः ॥

வ்ருத்தய: பஞ்சதய்ய: க்லிஷ்டா அக்லிஷ்டா: (சூ-5)

வ்ருத்தய: என்பது சித்தத்தின் பரிணாமங்கள். அவை
ப்ரமாணம் முதலான ஐந்து அவயவங்கள் கொண்ட
சாமான்ய விருத்திகள். இவை பின் சொல்லப்படுவன.
அவை எப்படிப்பட்டவை? க்லிஷ்டா:, அக்லிஷ்டா:; பின்
சொல்லப்போகிற (ஸாதனபாதம், 3-வது சூத்ரம் க்லேசங்
களுடன் கூடின், ஸ்வரூபத்தில் பிரதிஷ்டை அடையாத
வைகள் க்லிஷ்டா:, க்லேசங்களால் சம்பந்தப்படாத
(அஸம்ஸ்லிஷ்டா:) ஸ்வரூபத்தில் பிரதிஷ்டை உள்ளவை

கள் அக்லிஷ்டா:.. எப்படியானாலும் க்லிஷ்டங்களும், அக்லிஷ்டங்களும் ஐந்து தான் என்பது கருத்து. அப்படியிருந்தபோதிலும் க்லிஷ்டங்கள் மட்டுமே நிரோதம் பண்ணப்பட வேண்டியவை என்ற மந்த புத்தியைத் தடுத்து, அவைகளோடு கூட அக்லிஷ்டங்களும் நிரோதம் செய்யப்பட வேண்டும் என்று சொல்லப்படுகிறது.

अथ नामधेयलक्षणाभ्यां वृत्तिविशदयितुं सूत्रषट्कमाचष्टे-

பிறகு பெயர், லக்ஷணம் இவைகளால் வருத்திகளை விவரிக்க பின் ஆறு சூத்திரங்கள் தொடங்குகிறார்—

प्रमाणविपर्ययविकल्पनिद्रास्तृतयः ॥ ६ ॥

अतोऽपरा वृत्तिर्न समस्तीत्युद्देशसूत्रस्य फलम् ॥

பிரமாண, விபர்யய, விகல்ப, நித்ர, ஸ்மிருதய: (சு-6)

மேற்சொன்னதைவிட வேறு விருத்திகள் இல்லை என்பது இந்த சூத்திரத்தின் கருத்து'

प्रत्यक्षानुमानागमाः प्रमाणानि ॥ ७ ॥

त्रिण्येव प्रमाणानीति भावः । वृत्तिवज्ञातार्थावगाही चित्ति-
शक्तेः प्रतिबिम्बः प्रमा । तत्करणं वृत्तिः प्रमाणम् । तत्त्वं
प्रमाणसामान्यलक्षणम् । तत्र चक्षुरादिकारा व्यक्तिविशेषनिर्धा-
रणी चित्तवृत्तिः प्रत्यक्षप्रमाणम् । तदाकारवृत्तौ चित्तिशक्तेः
प्रतिबिम्बः प्रत्यक्षप्रमा । एवं ध्यानसमाधिद्वारा चित्तिशक्ति-
विशेषावद्योतिका संप्रज्ञाताख्या चित्तवृत्तिः प्रत्यक्षप्रमाणम् ।
ज्ञाता चित्तिशक्तिः फलम् । लिङ्गज्ञानद्वारा लिङ्गसामान्यनिर्धा-
रणी वृत्तिरनुमानम् । तत्र प्रतिबिम्बोऽनुमितिः । पदार्थज्ञानद्वारा

वाक्यार्थावगाहिनी वृत्तिरागमः । तत्र प्रतिबिम्बः शाब्दः । अनु-
मानागमावुभयत्र समानाविति पृथक् नोदाहृतौ ॥

பிரத்யக்ஷ அனுமான ஆகமா: ப்ரமாணானி (சூ-7)

பிரமாணங்கள் மூன்று தான் என்பது கருத்து. வருத்தியில் தெரிகிற சித் சக்தியின் பிரதிபிம்பம் பிரமா. அதை உண்டுபண்ணும் விருத்தி பிரமாணம். இது பிரமாணத்தின் ஸாமான்ய லக்ஷணம். அதில் சக்ஷுஸ் முதலியதால் வ்யக்தி விசேஷத்தை நிர்ந்தாரணம் செய்யும் சித்த விருத்தி பிரத்யக்ஷ ப்ரமாணம். ததாகார விருத்தியில் (பிரத்யக்ஷத்தில்) சித் சக்தியின் பிரதிபிம்பம் பிரத்யக்ஷப்ரமா. இம்மாதிரி, த்யான, ஸமாதித்துவாரா சித் சக்தியின் விசேஷத்தை பிரகாசித்தலான ஸம்பிரக்ஞாதா என்ற சித்த விருத்தியே பிரத்யக்ஷப்ரமாணம். ஞாதாவான சித் சக்தி (ஸாக்ஷாத்காரம்) அதன் பலம். லிங்கஞான துவாரா லிங்கிஸாமான்ய நிர்ந்தாரண விருத்தி அனுமானம். அங்கு பிரதிபிம்பம் அனுமிதி: பதம் அர்த்தம் வழியே வாக்க்யம் அர்த்தம் இவைகளை கிரஹிக்கிற வருத்தி ஆகம: அங்கு பிரதிபிம்பம் சாப்தம் எனப்படும்.

विपर्ययो मिथ्याज्ञानमतद्रूपप्रतिष्ठम् ॥ ८ ॥

विपर्यय इति लक्ष्यनिर्देशः । मिथ्याज्ञानं बाधानन्तरं व्यव-
हाराजनकं यत् अतद्रूपप्रतिष्ठं तस्यार्थस्य यद्रूपं पारमार्थिकं
स्वरूपं तत्राप्रतिष्ठितं तदनवगाहि । तत्त्वं लक्षणम् । अतो न
विकल्पेऽतिव्याप्तिः, तस्य बाधितत्वेऽपि केषांचित्पण्डितानां
व्यवहारजनकत्वात् । नापि संशये, तस्यापि लक्ष्यत्वात् ॥

**விபர்யயோ மித்யாக்ஞானம் அதத்ரூப
ப்ரதிஷ்டம் (சூ-8)**

விபர்யயம் லக்ஷயத்தைக் குறிக்கிறது. மித்யா க்ஞானம் பாதைகளுக்கு பிறகு விவகாரம் உண்டு பண்ணுது.

எந்த வஸ்துவுக்கு எது ரூபமோ அது தத்ரூபம். பாரமார்த் திக ஸ்வரூபம். அதைக்காட்டாதது-கிரஹிக்காதது அதத் ரூபம். இது விபர்யய லக்ஷணம். விகல்பத்திலும், சம் சயத்திலும் அதிவ்யாப்தி கூடாது.

शब्दज्ञानानुपाती वस्तुशून्यो विकल्पः ॥ ९ ॥

‘राहोः शिरः’ इति शब्दश्रवणानन्तरं जायमाना वस्तुशून्या वृत्तिविकल्पः । अतो वाक्यार्थगोचरवृत्तौ नातिव्याप्तिः, तस्या वस्तुशून्यत्वाभावात् । नापि विपर्यये, तस्य शब्दज्ञानानुपाति-त्वात् ॥

சப்தக்ஞான அனுபாதி வஸ்துசூன்ய: விகல்ப: (சூ-9)

ராகுவின் சிரஸ்(தலை) என்ற சப்தத்தைக்கேட்டு உண் டாகிற வஸ்து சூன்ய விருத்தி விகல்பம். வாக்கியத்தால் (உண்டாகும்) கோசரிக்கும் விருத்தியில் அதிவ்யாப்தி இல்லை. அதற்கு வஸ்து சூன்யத்வ அபாவத்தால் - அங்கு சப்தக்ஞானத்தை அனுசரிப்பதால் - விபர்யயத்திலும் அதி வ்யாப்தி இல்லை.

अभावप्रत्ययालम्बना वृत्तिनिद्रा ॥ १० ॥

वस्त्वभावः प्रतीयते यस्मिन्नावारके तमसि सति, तत्-मोऽभावप्रत्ययः । तं विषयोऽकुर्वती वृत्तिनिद्रा । तस्याः ‘सुखमह-मस्वाप्सं न किञ्चिदवेदिषम्’ इति स्मरणस्याबुभवपूर्वकत्वाद्वृत्ति-त्वम् ॥

அபாவப்ரத்யய ஆலம்பனா விருத்தி: நித்ரா (சூ-10)

எந்த தடுக்க முடியாத தமஸ்ஸிலும் கூட வஸ்துவின் அபாவம் தெரிகிறதோ (அனுபவிக்கிறது) அந்த தமஸ்

அபாவப்ரத்யயம். அதை விஷயீகரிக்கின்ற வ்ருத்தி நித்ரை. அதற்கு “ஸுகமாக தூங்கினேன் - ஒன்றுமே தெரியாது” என்ற ஸ்மரணத்துடன் கூடிய வ்ருத்தி எனப்படும். (வ்ருத்தித்வம்)

अनुभूतविषयासंप्रमोषः स्मृतिः ॥ ११ ॥

अनुभूतस्य पित्रादेः असंप्रमोषः तदनुभवजन्यमनुसंधानं स्मृतिरित्यर्थः । एतेन वृत्तय इत्याद्यनुभूतविषयेत्यन्तेन सूत्रसप्तकेन द्वितीयसूत्रगतवृत्तिपदं व्याख्यातं भवति । इतोऽवशिष्टेन पादेन निरोधपदमर्थाव्याख्यायत इति द्रष्टव्यम् ॥

அனுபூதவிஷய அஸம்ப்ரமோஷம் ஸ்மிருதி: (சூ-11)

அனுபவித்த பிதா முதலானவர் மூலம் அனுபவ ஜன்யமான விஷய அனுஸந்தானம் ஸ்மிருதி எனப்படும். இவ்வாறு வ்ருத்தய: பஞ்சதய்ய: முதல் அனுபூதவிஷயம் வரை ஏழு சூத்திரங்களால் இரண்டாவது சூத்திரத்தில் சொன்ன வ்ருத்தி பதம் வ்யாக்யானம் பண்ணப்பட்டது. இனி மிஞ்சிய பாதங்களினால் நிரோத பதம் வ்யாக்யானம் பண்ணப்படப் போவதாக கருத்தில் கொள்ள வேண்டியது.

अधुना पञ्चविधवृत्तिनिरोधोपायमाह—

இப்போது ஐந்துவித விருத்தியின் நிரோத உபாயம் குறித்து கூறுகிறார்:—

अभ्यासवैराग्याभ्यां तन्निरोधः ॥ १२ ॥

चित्तस्य निसर्गतो निर्गतस्रगादिगोचरवृत्तिसरित्पूरं वैराग्येण विनिवार्य समाध्यभ्यासेन प्रशान्तप्रवाहः संपाद्यते । अतस्तदुभयनिबन्धनो निरोध इत्यर्थः ॥

அப்யாஸ வைராக்யாப்யாம் தந்நிரோத: (சூ-12)

சித்தத்தின் இடைவிடாத சரமாரியாக பிரவாணிக்கும் விருத்திகளை (எண்ணங்களை) வைராக்யத்தால் தடுத்து, ஸமாதி அப்யாஸத்தால் சாந்தப்ரவாஹம் சம்பாதிக்கப்பட வேண்டும். ஆகையால் இந்த இரண்டுவித கட்டுப்பாட்டுடன் கூடியது நிரோதத்தின் பொருள்.

ननु जपादावावृत्तिलक्षणोऽभ्यासो विधातुं पार्यत; को नाम निरोधोऽभ्यास इत्यत आह—

சரி, ஜபம் முதலியவைகளில் ஆவர்த்தி செய்வது அப்யாஸம் லக்ஷணமாகக் கொள்ளலாம். நிரோதத்தில் அப்யாஸம் என்பது என்ன என்று விளக்குகிறார் :—

तत्र स्थितौ यत्नोऽभ्यासः ॥ १३ ॥

तत्र तयोर्मध्ये । स्थितिर्नैश्वल्यं निरोधः, तत्र । 'चर्मणि द्रीपिनं हन्ति' इतिवन्नमित्तार्थेयं सप्तमी । एवं च स्थिति-
निमित्तको यत्नो मानस उत्साहः स्वत एव बहिःप्रवाहशीलं चित्तं सर्वथा निरोत्स्यामीत्येवंविध उत्साह आवर्त्तमानोऽभ्यास इत्युच्यते ॥

ததர ஸ்திதிௌ யதன்: அப்யாஸ: (சூ-13)

அதன் மத்தியில் ஸ்திதி:., நைஸ்சல்யம், நிரோத: என்பன ஒரேபொருள் கொண்டது. இம்மாதிரி ஸ்திதி நிமித்தமான பிரயத்னம் மனதின் உற்சாஹம். அதாவது ஸ்வயமாகவே (நம் பிரயத்னம் இல்லாது) வெளியில் பிரவஹிக்கும் சித்தத்தை ஸர்வதா நிரோதம் பண்ணுகிறேன் என்ற இம்மாதிரியான உற்சாஹம், ஆவர்த்திக்கவேண்டிய அப்யாஸம் என்று கருத்து.

नन्वद्यतनाभ्यासः स्वयमदृढः सन्ननादिसंचितव्युत्थानसंस्कारान्कथमभिभवेदित्याशङ्क्याह—

சரி, இப்பொழுது ஆரம்பிக்கும் அப்யாஸம் தார்ட்யம் (த்ருடம்=பலம்) இல்லாததாய்க் கொண்டு அனாதி காலமாக ஸம்பாதிக்கப்பட்ட வ்யுத்தான ஸம்ஸ்காரங்களை எப்படி வெல்லக்கூடும் என்று சங்கை செய்து கூறுகிறார்—

स तु दीर्घकालनैरन्तर्यसत्कारासेवितो दृढभूमिः ॥ १४ ॥

यदि दिवसैर्मासैर्वा समाधिसिद्धिं वाञ्छेत्, तदा 'विद्यमानाश्चत्वार एव वेदाः; तानध्येतुं गतस्य माणवकस्य पञ्च दिवसा अतीताः; नाद्याप्यसौ समागतः' इति मूढवचनानुसार्येवायं योगी स्यात् । अतः संवत्सरैर्जन्मभिर्वा दीर्घकालं योग आसेवितव्यः । तथा च स्मर्यते—'अनेकजन्मसंसिद्धस्ततो याति परां गतिम्' इति । यदि चिरमासेव्यमानोऽपि विच्छिद्य विच्छिद्यासेव्येत, तर्ह्युत्पद्यमाना योगसंस्काराः समनन्तरभाविविच्छेदकालीनैर्व्युत्थानसंस्कारैरभिभूयेरन् । अतो निरन्तरमासेवितव्यः । सत्कार आदरः । अनादरे लयविक्षेपकषायादयः प्रसज्जेरन् । तस्मादादरेणासेवितव्यः । दीर्घकालादित्रैविध्येनासेवितस्य समाधेर्दृढभूमित्वं नाम प्रबलतरदुःखेनापि चालयितुमशक्यत्वम् । तच्च स्मर्यते—'यस्मिन्स्थितो न दुःखेन गुरुणापि विचाल्यते' इति ॥

ஸ து தீர்க்க கால நைரந்தர்ய ஸத்காராஸேனித:
த்ருடபூமி: (கு-14)

சில தினங்கள் அல்லது மாதங்களில் ஸமாதி ஸித்தி அபேக்ஷித்தால், அப்போது இருப்பது நான்கு வேதங்கள். அதை அப்யஸிக்கச் சென்ற மாணவன் ஐந்து நாட்கள்

ஆகியும் படித்து முடித்து திரும்பி வரவில்லையே' என்று கூறும் மூட வசனத்தை ஒத்ததாகும் இந்த யோக அப்யாஸியின் கதியும் என்கிறார். ஆகையால் வருஷக்கணக்கில் அல்லது ஜன்மக்கணக்கில் தீர்க்ககாலம் யோகம் அப்யஸிக்க வேண்டும். அனேக ஜன்மங்கள் அப்யஸித்து கடைசியாக பராம் கதிம் அடைகிறான் என்ற பகவத்கீதை வசனத்தைக் குறிப்பிடுகிறார். அப்படி வெகுகாலம் அப்யாஸம் பண்ணினாலும், விட்டு விட்டு அப்யாஸம் பண்ணினால் விடுபட்டுப்போன காலங்களில் உண்டாகிற வ்யுத்தான ஸம்ஸ்காரங்கள் மேக்கரித்து அப்யாஸம் தடைப்பட்டுப் போகும். ஆகையால் நிரந்தரம் அப்யஸிக்க வேண்டும். ஸத்காரம் என்பது ஆதரம். அனாதரம் என்றால் லயம், விசுஷ்பம், கஷாயம் முதலியது உண்டாகும் (விருத்திகள்). ஆகையால் ஆதரத்துடன் யோகம் அப்யஸிக்கப் படவேண்டும். தீர்க்ககாலாதி மூன்றுடன் சேர்ந்து அப்யஸித்த ஸமாதி த்ருட பூமியடையும். த்ருட பூமித்வம் என்பது பலமான துக்கம் வந்தாலும் ஸமாதி கலையாது என்பது. யஸ்மின் ஸ்திதோ ந துக்கேன குருணாபி விசால்யதே. (பகவத்கீதை வாக்கியம்)

अथ वैराग्यं द्विविधमपरं चेति । अपरं च यतमानव्यति-
रेकैकेन्द्रियवशीकारभेदेन चतुर्विधम् । तत्राद्यत्रयमर्थात्सूचयन्सा-
क्षाच्चतुर्थमाह—

பிறகு வைராக்கியம். அது இரண்டு விதம். அபரம், பரம் என்பன. அபரம்—யதமானம், வ்யதிரேகம், ஏகேந்திரியம், வசீகாரம் என்ற பேதத்தால் நான்கு வகை. அதில் முதல் மூன்றும் சூசனையாக சொன்னதாகக் கொண்டு, சாக்ஷாத்தாக நான்காவதைச் சொல்லுகிறார்:—

दृष्टानुश्रविकविषयविवृणस्य वशीकारसंज्ञा वैराग्यम् ॥ १५ ॥

स्रक्चन्दनादयो विषया दृष्टाः । वेदोक्तस्वर्गादय आनु-
श्रविकाः । तत्रोभयत्रापि सत्यामपि वृणयां विवेकतारतम्येन

यतमानादिवैराग्यत्रयं भवति । यतमानत्वं नाम 'अस्मिञ्जगति किं सारं किमसारमिति गुरुशास्त्राभ्यां विज्ञास्यामि' इत्युद्योगः । स्वचित्ते पूर्वं विद्यमानानां दोषाणां मध्येऽभ्यस्यमानेन विवेके-
नैतावन्तः पक्वा एतावन्तोऽवशिष्टा इति विवेचनं व्यतिरेकः ।
इष्टानुश्रविकविषयप्रवृत्तेर्दुःखात्मकत्वबोधेन तां प्रवृत्तिं परित्यज्य
मनस्यौत्सुक्यमात्रेण तृष्णास्थापनमेकेन्द्रियत्वम् । वितृष्णत्वं
वशीकारः । तदिदमपरं वैराग्यमष्टाङ्गयोगप्रवर्तकत्वेन संप्रज्ञात-
स्यान्तरङ्गम्, असंप्रज्ञातस्य तु बहिरङ्गम् ॥

**த்ருஷ்ட ஆனுஸ்ராவிக விஷய விதிர்ஷ்ணஸ்ய
வசீகார ஸம்ஞா வைராக்யம் (சூ-15)**

அதில் மாலே, சந்தனம், மண், பெண், பொன், போன்ற விஷயங்கள் த்ரஷ்டா: . வேதத்தில் சொல்லப் பட்ட ஸ்வர்க்கம் முதலியன ஆனுஸ்ராவிகா: . இவை இரண்டிலும் த்ருஷ்டிணை (ஆசை) இருந்தாலும் விவேகதார தம்யங்களால் யதமானாதி மூன்று விதமான வைராக்யம் உண்டாகிறது. அதில் யதமானம் என்பது இந்த ஜகத்தில் எது ஸாரம், எது அஸாரம் என்பதை குருமுலமாகவும் சாஸ்திர முலமாகவும் தெரிந்து கொள்ள முயற்சிப்பது. தன் சித்தத்தில் முன் இருந்த தோஷத்தில்-மத்தியில் இதுவரை அப்யாஸத்தில் எந்த அளவு நீங்கிவிட்டன, எந்த அளவு மிஞ்சியிருக்கின்றன என்ற விவேகமே வ்யதிரேக: . த்ருஷ்டம், ஆனுஸ்ராவிகம் ஆகிய இரண்டு பிரவிருத்தியும் கடைசியில் துக்கம் தான் என்று விவேகத்தால் அந்தப்ரவிருத்தியை விட்டு மனம் உத்ஸாஹ மாத்திரமாக த்ருஷ்டிணை (ஆசை)யை ஸ்தாபிப்பது ஏகேந்திரியம். விதிர்ஷ்ணத்வம் (ஆசை முழு நீக்கம்) வசீகாரம். இந்த அபரம் வைராக்கியம் (வசீகாரஸம்ஞா) அஷ்டாங்க யோகத்தில் பிரவிருத்தியை உண்டு பண்ணுவதால் ஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதிக்கு அந்தரங்கஸாதனம். அஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதிக்கு பஹிர்ஷங்கம்.

अथ तस्यान्तरङ्गं परवैराग्यमाह—

பிறகு அதற்கு அந்தரங்கம் 'பரவைராக்கியம்' என கூறுகிறார் :—

तत्परं पुरुषस्यातेगुणवैतृण्यम् ॥ १६ ॥

சம்பிரஜாதசமாடியமியாசபாதவென குணவ்யாத்மகாத்ப்ரயானாத்வி-
க்தஸ்ய பூரூஷஸ்ய ஸ்யாதி: சாக்ஷாத்கார:; தஸ்தாத்ஷேஷகுணவ்யவ்யவஹாரே
வீதூஷ்யம் யத், தத்பரம் வீரா஘்யமியத்யர்த்: ॥

தத் பரம் புரூஷக்யாதே: குணவைத்ருஷ்ண்யம் (சூ-16)

ஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதி அப்யாஸத்தால் நன்றாக பக்கு
வத்துடன் குணத்ரயாத்மகமான ப்ரதானத்திலிருந்து
வேறான புரூஷக்யாதி: ஸாக்ஷாத்காரம் (தூரீயம்). அதனால்
அசேஷமான குணத்ரய விவகாரத்தில் எந்த வைராக்கியம்
உண்டாகிறதோ, அது பர வைராக்கியம் என்று கூறுகிறார்.

इत्थमभ्यासवैराग्ये निरूप्य तत्साध्यं समाधिमाह—

இம்மாதிரி அப்யாஸம், வைராக்கியம் இரண்டையும்
நிரூபித்து, அதனால் ஸாதிக்கத்தகுந்த ஸமாதியைச்
சொல்லுகிறார் :—

वितर्कविचारानन्दास्मितारूपानुगमात्संप्रज्ञातः ॥ १७ ॥

ஸம்யக்ப்ரஜாயதெ யென டாவ்யம் வஸ்து ச சம்பிரஜாத: சமாதிர்டி-
நாவிஷேஷ: । ச ச விதர்காடிரூபீஷ்வர்துர்டிரநு஘மாச்சதூர்திவ்டி:—
சவிதர்க: சவிசார: சானந்ட: சாஸ்தித இதி । தத்ர டாவநயா
டாவ்யடூதெந்டிரய஘ோசரசாக்ஷாத்கார: சவிதர்க: । பவ்வதந்மாத்திராந்:-
கரண஘ோசரசாக்ஷாத்கார: சவிசார: । ரசஸ்தமோலே஘ானுவிட்டஸ்த்வ-

प्राधानबुद्धिगोचरसाक्षात्कारः सानन्दः । शुद्धसत्त्वप्रधानमहत्-
त्वगोचरसाक्षात्कारः सास्मितः । तत्र वितर्कविचारद्वयं ग्राह्यम् ।
आनन्दो ग्रहणम् । अस्मिताख्यो ग्रहीता । तेषु ग्राह्यग्रहणग्रही-
तृषु भावनोत्कर्षः संप्रज्ञातो योग इत्यर्थः ॥

விதர்க்க விசார ஆனந்த அஸ்மிதாருபானுகமாந்
ஸம்ப்ரக்ஞாத: (சூ-17)

ஸம்யக் ப்ரக்ஞாயதே யேன் பாவ்யம் வஸ்து ஸ: ஸம்
ப்ரக்ஞாத: (நன்றாக ப்ரக்ஞானக ஆவது) ஸமாதி: பாவனா
விசேஷ: . அதுவும் விதர்க்காதி ரூபமான நான்குடன்
கூடி நான்குவிதம்—ஸவிதர்க்க:, ஸவிசார:, ஸானந்த:,
ஸாஸ்மித: என்பன. அங்கு பாவனையால் பாவிக்கப்படும்
பஞ்சபூத, 10 இந்திரியங்கள் கோசரிக்கின்ற ஸாக்ஷாத்
காரம் ஸவிதர்க்க: . பஞ்சதன்மாத்ர, அந்தக்கரணகோசர
ஸாக்ஷாத்காரம் ஸவிசார: . ரஜஸ், தமஸ், லேசத்துடன்
கூடி ஸத்வப்ரதான புத்தி கோசர ஸாக்ஷாத்காரம்
ஸானந்தம். சுத்த ஸத்வப்ரதான மஹத்தத்துவகோசர
ஸாக்ஷாத்காரம் ஸா அஸ்மித: . விதர்க்கம் விசாரம் இரண்
டும் கிராஹ்யம். ஆனந்த: கிரஹணம். அஸ்மிதா க்ர
ஹீதா. இந்த கிராஹ்ய, கிரஹண, க்ரஹீத்ருக்களில்,
பாவனையின் உத்கர்ஷம் ஸம்ப்ரக்ஞாத யோகம் என்று
அர்த்தம்.

इथमपरवैराग्यसाध्यं संप्रज्ञातं निरूप्य परवैराग्यसाध्यम-
संप्रज्ञातमाह—

இம்மாதிரி அபரவைராக்க்ய ஸாத்யமான ஸம்ப்ரக்ஞா
தத்தை நிரூபித்து பரவைராக்க்ய ஸாத்யமான அஸம்ப்ரக்
ஞாதத்தை சொல்கிறார் :—

विरामप्रत्ययाभ्यासपूर्वः संस्कारशेषोऽन्यः ॥ १८ ॥

विरामो वृत्त्युपरमः, तस्य प्रत्ययः कारणं वृत्त्युपरमायः
प्रयत्नः, तस्याभ्यासः पौनःपुन्येन संपादनम्, तत्पूर्वस्तज्जन्यः

संप्रजातादन्यः संस्कारशेषः प्रशान्तसकलवृत्तिकस्य चित्तस्वरूपस्य दुर्लक्षत्वात्संस्काररूपेण योऽवशिष्यते सोऽसंप्रजात इत्यर्थः ॥

விராமப்ரத்யய அப்யாஸ பூர்வ: ஸம்ஸ்காரசேஷ:
அன்ய: (சூ-18)

விராம: விருத்தி உபரம:, தஸ்ய ப்ரத்யய: காரணம், அதாவது வ்ருத்தி உபரமத்திற்கான பிரயத்தனம், தஸ்ய அப்யாஸ: அடிக்கடி ஸம்பாதிப்பது, தத்பூர்வ: தஜ்ஜன்ய:, ஸம்ப்ரக்ஞாதத்தை விட வேருனது, ஸம்ஸ்காரமாத் திரமாக மிஞ்சுவது, பிரசாந்த ஸகல விருத்திகளுடைய (விருத்தியே இல்லாத) சித்த ஸ்வரூபத்தை உடைய, துர்லக்ஷ்யம் ஸம்ஸ்காரரூபமாக எது மிஞ்சுகிறதோ அது அஸம்ப்ரக்ஞாதயோக (ஸமாதி) என்று அர்த்தம் என்கிறார்.

सोऽयमसंप्रजातो द्विविधो भवप्रत्यय उपायप्रत्ययश्चेति ।
तत्राद्यो मोक्ष्यमाणैर्हेयः । तमाह—

இந்த அஸம்ப்ரக்ஞாதம் இரண்டு விதம்—பவப்ரத்யயம், உபாயப்ரத்யயம் என்பது. அதில் முன்சொல்லப்பட்டது (பவப்ரத்யயம்) மோக்ஷத்தை இச்சிப்பவர்களால் நிராகரிக்கத் தகுந்தது. அதைச் சொல்லுகிறார் :—

भवप्रत्ययो विदेहप्रकृतिलयानाम् ॥ १९ ॥

भवन्त्यस्मिञ्जन्तव इति भवः संसारोऽविद्याख्यः, स प्रत्ययो हेतुर्यस्य स संसारमूलोऽसंप्रजातः । स च भूतेन्द्रियेष्वात्मत्वभावनया विधूतदेहानां विदेहानाम् अव्यक्तमहदहंकारपञ्चतन्मात्रेषु प्रकृतिष्वात्मत्वभावनया लीनानां प्रकृतिलयानां भव-

त्यन्तवत्फलः । तदीयं चित्त विवेकख्यात्यभावात्सुप्तचित्तवल्ली-
नमप्युत्थाय संसारे पतताति भावः ॥

பவப்ரத்யயோ விதேக ப்ரகிருதி லயானாம் (சூ-19)

பவந்தி அஸ்மின் ஜந்தவ: இதி பவ:, ஸம்ஸாரம், அவித்தை என்று சொல்லப்படுவது, அது காரணமாக உள்ள அவர்களுக்கு அதாவது—ஸம்ஸாரமுலமான அஸம் ப்ரக்ஞாத: — அதாவது (5) பூத, (10) இந்திரியங்களில் ஆத்மத்வபாவனை பண்ணின விதேஹர்கள், அவ்யக்த மஹத் அஹம்கார பஞ்சதன்மாத்திரையாகிற ப்ரகிருதியில் ஆத்மபாவனை செய்து லயித்து பிரகிருதிலயர்கள் மோக்ஷ பலமற்றவர்கள், இவர்களின் சித்தம் விவேகக்யாதி அபாவத்தால், தூக்கத்தின்போது உள்ளது போல லயித்தபோதிலும் வ்யுத்தானம் அடைந்து (ஸம்ஸாரத்தை) ஸம்ஸாரத்தில் விழுகிறார்கள் என்று கருத்து.

अथ मुमुक्षुभिरुपादेयमुपायप्रत्ययमाह—

ஆகையால் முமுக்ஷுக்களால் கடைபிடிக்கப்பட வேண்டிய உபாய ப்ரத்தியயம் குறித்து சொல்கிறார்:—

श्रद्धावीर्यंस्मृतिसमाधिप्रज्ञापूवंक इतरेषाम् ॥ २० ॥

ममायं योग एव परपुरुषार्थसाधनमिति प्रत्ययः श्रद्धा । सा चोत्कर्षश्रवणेनोपजायते । उत्कर्षश्च स्मर्यते—‘तपस्विभ्योऽधिको योगी ज्ञानिभ्योऽपि मतोऽधिकः । कर्मिभ्यश्चाधिको योगी तस्माद्योगी भवार्जुन’ इति । तस्यां च श्रद्धायामवसितायां वीर्यमुत्साहो भवति ‘सर्वथा योगं संपादयिष्यामि’ इति । एतादृशोत्साहेन तदा तदानुष्ठेयानि योगाङ्गानि स्मर्यन्ते । तथा च स्मृत्या सम्यगनुष्ठितसमाधेरध्यात्मप्रसादे सति, ऋतंभरा प्रज्ञोदेति । तत्पूर्वकस्तत्प्रज्ञापूवंकोऽसंप्रज्ञातसमाधिः इतरेषां विदेहप्रकृतिलयेभ्योऽर्वाचोनानां योगिनां सिध्यतीत्यर्थः ॥

சிரத்தா, வீர்ய, ஸ்மிருதி, ஸமாதி, ப்ரக்ஞா,
பூர்வகம் இதரேஷாம் (சூ-20)

எனக்கு இந்த யோகம்தரன் பரம புருஷார்த்த ஸாதனம் என்ற ப்ரத்யயம்தான் சிரத்தை. அது யோகத்தின் மேன்மையை சிரவணம் பண்ணுவதால் உண்டாகிறது. உத்கர்ஷ சிரவணமாவது—யோகி, தபஸ்விக் கெல்லாம் அதிகப்பட்டவன். கர்மிக்கெல்லாம் மேம்பட்டவன். ஆகையால் அர்ச்சுனா, நீ யோகியாக ஆகக்கடவாய் என்று பகவான் பகவத் கீதையில் சொல்லுகிறார். இந்த சிரத்தை உண்டானதும் உத்ஸாஹமான வீர்யம் உண்டாகிறது, ஸர்வதா யோகம் ஸம்பாதிக்கப் போகிறேன் (அப்யாஸம்) என்பது. இம்மாதிரியான உத்ஸாஹத்தால் (அப்யாஸத்தால்) அனுஷ்டிக்க வேண்டிய யோகாங்கங்களை ஸ்மரிக்கிறான், அந்த ஸ்மரணத்தோடு நன்றாக அனுஷ்டிக்கப்பட்ட ஸமாதியால் அத்யாத்ம ப்ரஸாதம் உண்டாகி (துரியம்) ரிதம்பரா ப்ரக்ஞை உதயமாகிறது. ரிதம்பரா ப்ரக்ஞை பூர்வகம் அஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதி இதரேஷாம் அதாவது விதேக, ப்ரகிருதி லயம் அல்லாத (இதரேஷாம்) உபாய ப்ரத்தியய யோகிகளுக்கு சித்திக்கிறது.

इत्थं परवैराग्यसाध्यं समाधिं विधाय तस्य तारतम्येन समाधेः शैघ्रघतारतम्यमाह—

இம்மாதிரி பரவைராக்ய ஸாத்யமான ஸமாதியைச் சொல்லி, அதன் தாரதம்மியமான சமாதி சீக்கிரம் ஸித்திக்க வழி சொல்லுகிறார் :—

तीव्रसंवेगानामासन्नः ॥ २१ ॥

संवेगो वैराग्यम् । तद्भेदाद्योगिनस्त्रिविधा मृदुसंवेगा मध्य-
संवेगास्तीव्रसंवेगाश्चेति । तत्र तीव्रसंवेगानामासन्नः समाधि-
लाभः । अल्पेनैव कालेन समाधिर्लभ्यत इत्यर्थः ॥

தீவ்ர ஸம்வேகானும் ஆஸன்ன: (சூ-21)

ஸம்வேக: என்பது வைராக்கியம். அதன் பேதத்தால் யோகிகள் மூன்று விதம். மிருது ஸம்வேக:, மத்ய ஸம்கே:, தீவ்ர ஸம்வேக: என்று. அதில் தீவ்ர ஸம் வேகிக்கு ஸமாதிலாபம் அல்ப காலத்திலேயே சித்திக்கிறது என்பது கருத்து.

திரசவேகேவ தாரதம்யமாஹ—

தீவ்ர ஸம்வேகிகளிலும் தாரதம்மியம் காட்டுகிறார் :—

மூதுமயாதிமாத்த்வாத்தொ஽பி விசேஷ: ॥ 22 ॥

மூதுதிரோ மயதிரோ஽திமாத்திரசு । தேவ்யுத்தரோத்தரஸ்ய த்வரயா சித்திரீஹ்யா । ததேவமதிமாத்திரசு டஹூமாவஸ்ப்ரஜாத- சமாஹு லஹே சதி, புனவ்யுத்தாதுமசுவத் சந்மனோ நச்யதி । தத: ப்ரத்யகிவதி: சுவே மஹிமிநி நிவிஹந் நிரந்தரமவதிஸ்தத டத்யர்த: ॥

மிருது மத்ய அதிமாத்ரத்வாத் ததோபி
விசேஷ: (சூ-22)

மிருது தீவ்ர: மத்ய தீவ்ர: அதிமாத்ர தீவ்ர: என்பது. பின் சொல்லப்பட்டவர் சீக்கிரம் ஸித்தியை காண்பார்கள். அதேபோல அதிமாத்ர தீவ்ரயோகி அஸம்ப்ரஞ்ஞாத ஸமாதியில் த்ருட பூமியை அடைந்து, மறுபடி வ்யுத் தானத்தை அடைய அசக்தமான மனஸ்ஸானது நாசத்தை அடைகிறது. அப்போது ப்ரத்யக்சிதி: ஸ்வமஹிமையில் நிர்விக்க்னமாகவும், நிரந்தரமாகவும் பிரதிஷ்டை அடை கிறது என்பது அர்த்தம்.

அதாசந்நதமசமாஹிலோபே உபாயாந்தரமுபதர்சயதி —

மேலும் சீக்கிரமாக ஸமாதி லாபத்தை அடைய உபாயாந்தரம் (வேறு உபாயமும்) காண்பிக்கிறார் :—

ईश्वरप्रणिधानाद्वा ॥ २३ ॥

ईश्वरो वक्ष्यमाणलक्षणः । तस्मिन्परमगुरौ प्रणिधानं भावनाविशेषः । तस्मादासन्नतमः समाधिलाभः । ईश्वरो हि समाराधनादिना साधनेन आराधितः 'इदमस्येष्टमस्तु' इति संसाराङ्गारे तप्यमानं पुरुषमनुगृह्णातीति भावः । ननु पुष्कर-पलाशवन्निर्लेपस्य पुरुषस्य तप्यभावः कथमुपपद्यते येन परमेश्वरोऽनुग्राहकतया कक्षीक्रियेतेति चेत्, उच्यते—तापकस्य रजसः सत्त्वमेव तप्यम् । बुद्ध्यात्मना परिणते सत्त्वे तप्यमाने तदारोहवशेन तदभेदावगाही पुरुषोऽपि तप्यत इत्युपचर्यते । तदुक्तम्— 'सत्त्वं तप्यं बुद्धिभावेन वृत्तं भावा ये वा राजसास्तापकास्ते । तस्याभेदग्राहिणी तामसी या वृत्तिस्तस्यां तप्य इत्युक्त आत्मा' इति । इत्थं तप्यमानं पुरुषं परमेश्वरः स्वेच्छया निर्माणकायमधिष्ठाय लौकिकवैदिकसंप्रदायप्रद्योतकोऽनुगृह्णातीत्यनवद्यम् ॥

ஈச்வர ப்ரணிதானாத் வா (கு-23)

ஈச்வர:—பின் சொல்லப் போகிற லக்ஷணம் உடையவர். பரம குருவாகிய அவரிடத்தில் ப்ரணிதானம் என்பது பாவனா விசேஷம். அதனால் ஸமாதி லாபம் வெகு சீக்கிரம் கிடைப்பதாகும். ஈச்வரன் ஸமாராதனாதி ஸாதனங்களால் நன்கு ஆராதிக்கப்பட்டவனாக ஆகி "இது அவனுக்கு இஷ்டம் ஆகட்டும்" என்று ஸம்ஸார அக்னியில் தபிக்கப்படும் புருஷனுக்கு அனுக்கிரஹிக்கிறார் என்று பாவம் இருக்கட்டும். தாமர இலை தண்ணீர் போல ஒட்டாத புருஷனுக்கு (துரியத்துக்கு) தபிக்கப்படுவது என்பது ஸம்பவிக் கும். எதனால் பரமேஸ்வரன் அனுக்கிரஹிக்கிறார் என்பது பொருந்தும்? என்பது குறித்துச் சொல்கிறார்—தபிக்கிறதாகிய ரஜஸ் (குணம்) தபிக்கப்படும் ஸத்வம் (ஏவ)என்கிறார். புத்தி ஆத்மாவாக பரிணமிக்கிற ஸத்வத்தில் தாபமானது

ஆரோஹத்தால் அபேதம் அடைந்து புருஷனும் தபிக்கப் படுகிறான் என்று உபசரிக்கப்படுகிறது. (ப்ரமாண) வாக்கியம் சொல்லப்படுகிறது :—ஸத்வம் தப்யம்—புத்தி பாவமாக உள்ளது. ரஜஸ்ஸாகின்ற எந்த பாவங்களோ அவை தபிக்கப்படுகின்றன. அந்த அபேதத்தை கிரஹிக்கிற எந்த தமோ விருத்திகள் உண்டோ, அதனால் ஆத்மா தபிக்கப்படுவதாக சொல்லப்பட்டது. இம்மாதிரி தபிக்கப்படுகிற புருஷனை பரமேஸ்வரன் தன்னிச்சைப்படி சரீரத்தை அவலம்பித்து லௌகிக, வைதிக ஸம்பிரதாயத்தை அனுசரித்து அனுக்கிரஹிக்கிறார் என்பது அழிவில்லாததாகிறது.

कः पुनः स ईश्वर इत्यत्राह—

மேலும் அந்த ஈஸ்வரன் யார்? எப்படிப்பட்டவர்? என்பதை விளக்குகிறார் :—

क्लेशकर्मविपाकाशयैरपरामृष्टः पुरुषविशेष ईश्वरः ॥ २४ ॥

क्लेशन्तीति क्लेशा वक्ष्यमाणलक्षणा अविद्यादयः । कर्म-
मिश्रामिश्ररूपं वक्ष्यमाणम् । विपच्यत इति विपाकः फलं
जात्यायुर्भोगादिः । आशेरत इत्याशयाः संस्काराः । तैरपरामृ-
ष्टोऽसंश्लिष्टः । संश्लिष्टस्तु संसारी जीवः । मुक्तस्त्वसंश्लि-
ष्टोऽपि पूर्वकाले तत्संश्लेषाद्बद्ध इव । अतः पुरुषविशेषो नित्य-
मुक्त ईश्वरः । तस्य सार्वज्ञ्यमैश्वर्यं च अनादिसिद्धप्राकृतशुद्ध-
सत्त्वात्मकचित्तसंबन्धादिति द्रष्टव्यम् ॥

க்லேச கர்ம விபாக ஆசயை: அபராமிருஷ்ட:

புருஷ விசேஷ: ஈஸ்வர: (சு-24)

க்லிஸ்யந்தி என்பதால் க்லேசம். அவித்யா முதலான லக்ஷணத்துடன் பின் கூறப்படும். கர்மம், மிசர்ம, அமிசர்ம குறித்து பின் சொல்லுகிறார். விபாகம் என்பது கர்ம பலன்,

ஐாதி, ஆயு, போகம் முதலியன. ஆசயம் என்பது ஸம்ஸ்காரம். இவைகளால் தொடப்படாதவர். அதனால் அஸம்ஸலிஷ்டா: என்பது அபராமிருஷ்டா: என்று. ஸம்ஸலிஷ்ட: என்பவன் பத்தன் ஸம்ஸாரியான ஜீவன். முக்தன் அஸம்ஸலிஷ்டன். ஆனால் பூர்வத்தில் (முக்தன் ஆவதற்கு முன்) பத்தன் போலவேதான். ஆகையால் புருஷ விசேஷ: நித்ய முக்த ஈஸ்வர: . அவருக்கு ஸர்வக்ஞத்வம் முதலிய ஐச்வர்யம் அனாதி ஸித்தம். அப்ராகிருத சுத்த ஸத்வாத்மக சித்த ஸம்பந்தத்துடன் கூடினவராகக் கொள்ளவேண்டும்.

अथ तत्र प्रमाणमाह—

பிறகு அதற்கு பிரமாணம் கூறுகிறார்:—

तत्र निरतिशयं सार्वज्ञ्यबीजम् ॥ २५ ॥

तत्रेश्वरे निरतिशयं सर्वज्ञत्वस्य बीजं मूलम् । एतदुक्तं भवति—अस्मदादिज्ञानं निरतिशयेन ज्ञानेनाविनाभूतं सातिशय-त्वात् । यत्सातिशयं तत्समानजातीयेन निरतिशयेन युक्तम्, यथा विभुपरिमाणेन कुम्भपरिमाणम् । अतः परिशेषादनुमान-सिद्धनिरतिशयज्ञानवानीश्वर इति ॥

தத்ர நிரதிசயம் ஸார்வக்ஞ பீஜம் (சூ-25)

அங்கு, ஈஸ்வரனிடத்தில் ஸர்வக்ஞத் தன்மை நிரதிசயத்தோடு கூடினது. நம்முடைய ஞானம் நிரதிசய மில்லாதது. ஏனென்றால் ஸாதிசயத்துடன் கூடினது. ஆகையால் அனுமான ஸித்தமான நிரதிசய ஞானத்துடன் கூடினவன் ஈஸ்வரன் என்பது கருத்து.

नन्वप्रमेक एवेश्वरः किमन्येऽपि सन्ति ? नेत्याह—

இது ஒன்றுதானா அல்லது இன்னும் ஈச்வரனுக்கு வேறு உள்ளதா? உள்ளது:—

पूर्वेषामपि गुरुः कालेनानवच्छेदात् ॥ २६ ॥

ये सर्गादावुत्पन्नाः पूर्वे ब्रह्मादयः, ते मासत्र्व्यनहायनादिरूपेण कालेन परिच्छिद्यन्ते । तदुक्तम्—‘ये रम्या ये शुभाचाराः सुमेरुगुरवोऽपि ये । कालेन विनिगीर्णास्ते गरुडेनेव पन्नगाः’ इति । अतस्तेषामपि भगवानेक एव गुरुरीश्वरः; कालेनानवच्छेदात्, ‘ज्ञः कालकालः’ इति श्रुतेः । अनेनेश्वरस्य महाप्रभावत्वमुक्तं भवति ॥

பூர்வேஷாம் அபி குரு: காலேன அனவச்சேதாத் (சு-26)

பூர்வம் ஸ்ருஷ்டியின் ஆதியில் உற்பத்தியான எந்த பிரும்ஹா முதலானவர்கள் உண்டோ, அவர்கள் யாவரும் மாஸம், ருது, வருஷம் போன்ற கால சக்கரத்துக்குள் அகப்பட்டவர்கள். ரம்யர்கள், சுபாசாரர்கள், மேரு பருவதத்துக்கு சமமானவர்கள், எல்லோரும் கருடன் பாம்பை விழுங்குவதுபோல விழுங்கப்படுகிறார்கள் என்பது வாக்கியம். ஆகையால் பகவான் ஒருவரே குரு: ஈசுவர: காலத்தால் விழுங்கப்படாதவர் “கால கால” என்பது வேதம். இதனால் ஈசுவரனுக்கு மஹாப்ரபாவம் சொல்லப் பட்டதாக ஆகிறது.

अथ तस्य नामधेयमाह—

பிறகு அவர் அந்த ஈசனுக்கு நாமதேயம் சொல்கிறார் :

तस्य वाचकः प्रणवः ॥ २७ ॥

तस्य परमेश्वरस्य प्रणवः प्रकर्षेण नूयते स्तूयतेऽनेनेति प्रणव ओंकारः वाचकोऽभिधायक इत्यर्थः ॥

தஸ்ய வாசக: ப்ரணவ: (சூ-27)

அந்த பரமேச்வரனுக்கு ப்ரணவம் அதாவது ஓம்காரம் நாமதேயம் என்கிறார்.

इत्थं नामधेयमभिधाय पूर्वम् 'ईश्वरप्रणिधानात्' इत्युक्तं
तत्प्रणिधानं सफलमुपदर्शयति द्वाभ्याम्--

இவ்வாறு நாமதேயம் சொல்லி முன்பு "ஈஸ்வரப்ரணிதானாத்" என்று சொன்ன அந்த ப்ரணிதானத்தை பலத்துடன் பின் இரண்டு சூத்திரங்களில் விளக்குகிறார்:—

तज्जपस्तदर्थभावनम् ॥ २८ ॥

ततः प्रत्यक्चेतनाधिगमोऽप्यन्तरायाभावश्च ॥ २९ ॥

एतदुक्तं भवति--तस्य प्रणवस्य यो जपः, तस्मिन्दीर्घ-
कालनैरन्तर्यसत्कारैस्तदर्थसिद्धिचिद्रूपेश्वरभावनापुरःसरं प्राधा-
न्येन दृढमासेविते सति, पश्चात्स्वत एव वाग्व्यापाररूपे तस्मिन्प्र-
लीने, वाचकस्य न्यग्रभावात्तदर्थसिद्धिचिद्रूपगोचरवृत्तिसंतानरूप-
भावनायां दीर्घकालादिभिर्दृढमासेवितायाम्, ततस्तत्प्रसादेन
चित्तं निरोधाभिमुखं प्रत्यासत्यभावेन ईश्वरं विश्रान्तिभूमितया-
लभमानं सत् तत्सादृश्यात्स्वस्वामिनमसङ्गचिद्रूपमात्मानं स्मार-
यित्वा अविषयतया तमप्यलभमानं निरिन्धनाभिवत्स्वयं संस्का-
रावशेषं भवति । ततः प्रत्यक्चेतनाधिगमः । प्रत्यक्चासौ चेतना,
तस्याः प्राप्तिरधिगमः । सर्वान्तरतया भासमाना चितिशक्तिः
स्वे महिम्नि निरन्तरं निर्विघ्नमवतिष्ठते । अतः सर्वासां वृत्तीनां
प्रविलयादन्तरायाभावश्च भवति । अयमेक ईश्वरप्रणिधानस्य
विशेष इति ॥

தஜ்ஜப: ததர்த்த பாவனம் (சூ-28)

தத: பிரத்யக்சேதன அதிகம: அபி அந்தராய:
அபாவஸ்ச (சூ-29)

விளக்கம் :— அந்தப் பிரணவத்திற்கு எந்த ஜபமோ, அதில் தீர்க்ககாலம் இடைவிடாமல் ஸத்காரத்துடனும், அதன் அர்த்தமான அஸங்க-சித்ரூப - ஈஸ்வர பாவனையுடன் ப்ராதான்யமாக த்ருடமான ஸேவை செய்தால், பிறகு தானாக (ஸ்வதாவாக) வாக்வ்யாபாரம், (வாக் உச்சாரம்) அதில் லயமாகி, வாசகனுடைய (ந்யக் பாவாத்) அனுபவமான அஸங்க சித்ரூப கோசர விருத்தி ஸந்தான ரூபம் (அகண்டம்) பிரவாகம் அதில் தீர்க்ககாலாதிகளுடன் த்ருட ஸேவை (அப்யாஸம்) செய்தால், பிறகு அதன் (ஜப) பிரஸாதத்தால் சித்தம் நிரோதாபிமுகம் ஆகி, அந்த ப்ரத்யாஸத்ய பாவனையால் பரம விசாராந்தி பூமியில் இருக்கும் ஈச்வரனை அடையமுடியாமல், அதற்கு ஸமானமான அஸங்க-சித்ரூப-ஆத்மாவை ஸ்மரித்து (துரீயம் ஆனதால்) அதுவும் அவிஷயமானதால் அதையும் அடைய முடியாது. இந்தனமில்லாத (ஸமித் ஆஜ்யம் இல்லை) அக்னியைப் போல மனது ஸம்ஸ்கார (நிரோத ரூபமாக) சேஷமாக ஆகிறது (மிஞ்சுகிறது). அப்போது (பிறகு) அந்தராய நாச ரூபமாக ப்ரகாசிக்கும் சித் சக்தி, ஸ்வப்ரகாசமாக நிரந்தர நிர்விக்னமான ஸ்வ மஹிமையில் பிரதிஷ்டை அடைகிறது. அதனால் எல்லா விருத்திகளும் பிரளயத்தால் அந்தராய அபாவம் ஏற்படுகிறது. இது ஒன்றே ஈச்வர ப்ரணிதானத்தின் விசேஷம்.

के तेऽन्तराया इत्यपेक्षायामाह--

அந்தராயங்கள் என்பது எவை என்ற விளக்கத்தைத் தருகிறார் :—

வ்யாதிஸ்த்யானஸ்சயப்ரமாதஸ்யாவிரதிஶ்ரான்திதர்ஸனாலக்ஷ-

ஶூமிகத்வானவஸ்திதத்வானி சித்தவிக்ஷேபாஸ்தே-

ஶந்தராபா: || 30 ||

யே சித்தம் யோகாஶ்ரிக்ஷிபந்தி ஶ்ரஸ்யந்தி தே நவ விக்ஷேபா யோ-
 ஶ்யான்தராபா விஶ்நா: । தவ ஶோபநயவீஷமயநிமித்தீ ஜவராதி
 வ்யாதி: । சித்தஸ்யாகர்மணயத்வம் ஶ்யானம் । விஶ்ரஶ்ரிக்ஷிதவ்யாவகாஶி-
 ஜானம் ஶ்ரஸ்ய: । அஶிஸாஸத்யாதிஸாஶநானாமஶவநம் ப்ரமாத: । காய-
 வாகிசுத்தமுஶ்வாதபவ்ரதிராலஸ்யம் । விஷயாஶிலாஷோஶவிரதி: ।
 அதஸிம்ஸ்தஶ்ரிக்ஷிஶ்ரான்திதர்ஸனம் । குதஸிஶ்ரிக்ஷிமித்தாஸமாதிஶூமேர-
 ஶாமோஶலக்ஷஶூமிகத்வம் । ஶக்ஷாயாமபி தஸ்யா சித்தஸ்யாப்ரதிஸ்தா-
 நவஸ்திதத்வமித்யத: ॥

வ்யாதி-ஸ்த்யான - ஸம்சய - பிரமாத - ஆலஸ்ய - அவிரதி:
 பிராந்தி தர்சன - அலப்த பூமிகத்வ - அனவஸ்தி தத்வானி -
 சித்தவிஶ்ரேபா: - தே அந்தராபா: (சூ-30)

எவைகள் சித்தத்தை யோகத்திலிருந்து பிரமித்து
 நமுவச் செய்கின்றனவோ, அந்த ஒன்பது விதமான விஶ்ரே-
 பங்களே அந்தராயங்கள் அல்லது விக்ஷனங்கள். தோஷத்ர-
 யம் (வாத, பித்த, ச்லேஷ்ம) வைஷம்யம் காரணமான ஜூரம்
 முதலியன வ்யாதி, சித்தத்தின் அகர்மணயத்வம் ஶ்த்யா-
 னம், ஶந்தேஹம் கூடிய ஞானம் ஶம்சயம், அஹிம்சா, ஶத்-
 யம் முதலிய ஶாதன அபாவம் ப்ரமாதம், மனோ, வாக்கு,
 காயம் இவற்றில் தடிப்பு (பாரம்) ஆலஸ்யம், விஷயத்தில்
 ஆசை அவிரதி:, உண்மையாக இல்லாததில் உண்மைத்
 தோற்றம் (கயிற்றில் பாம்பு-கிளிஞ்சலில் வெள்ளி) ப்ராந்தி
 தர்சனம், ஏதோ காரணத்தால் ஶமாதி பூமி கிட்டாதது
 அலப்த பூமிகத்வம், ஶமாதி கிட்டின காலத்திலும் அதில்
 நிலைத்து நிற்க முடியாதது அனவஸ்திதத்வம்.

न केवलमेते विक्षेपा योगनाशकाः, अपि तु उपद्रवकरा इत्याह—

இந்த விக்ஷேபங்களால் யோகநாசம் இல்லை. ஆனால் உபத்ரவம் செய்யக் கூடியவை :—

दुःखदौर्मनस्याङ्गमेजयत्वश्वासप्रश्वासा विक्षेपसहभुवः ॥३१॥

यथोक्तव्याधिजं दुःखम् । तच्चाध्यात्मिकादिभेदात्रिविधम् । विषयाभिलाषविघातान्मनसि क्षोभो दौर्मनस्कुम् । सर्वाङ्गचलनमङ्गमेजयत्वम् । तच्च योगाङ्गासनविरोधि । अपानः श्वासः । स च रेचकविरोधी । प्राणः प्रश्वासः । स तु पूरकविरोधी । अथ वा श्वासो बाह्यकुम्भकविरोधी, प्रश्वासः आन्तरकुम्भकविरोधी, अङ्गमेजयत्वं कुम्भकद्वयविरोधीत्यर्थः, 'नोच्छ्वसेन्नैव निश्वस्यान्नैव गात्राणि चालयेत्' इति कुम्भके तन्निषेधश्रवणात् । अत एते दुःखादयो विक्षेपैः सह भवन्ति, विक्षिप्तचित्तस्य भवन्तीत्यर्थः ॥

துக்க தெளர்மனஸ்ய அங்க மேஜயத்வ
ஸ்வாஸப்ரஸ்வாஸா: விக்ஷேப ஸ்ஹபுவ: (சூ-31)

வ்யாதியால் உண்டாகும் துக்கம் மூன்று விதம். ஆத்யாத்தமிகம், ஆதிதைவிகம், ஆதிபொளதிகம் என மூன்று விதம். விஷயாபிலாஷை, கை கூடாத போது உண்டாகும் மன (க்ஷேபம்) ஏக்கம் தெளர்மனஸ்யம். ஸர்வ அங்கங்களின் சலனம் (அசைதல்) அங்கமேஜயத்வம். அங்கமேஜயத்வம் ஆஸன விரோதி. ஸ்வாஸ: அபானன், ரேசக விரோதி. ப்ரஸ்வாஸ: பிராணன், பூரக விரோதி. அதவா (அல்லது) ஸ்வாஸம் பாஹ்யகும்பக விரோதி. ப்ரஸ்வாஸம் ஆந்தரகும்பக விரோதி. அங்கமேஜயத்வம் இரண்டு கும்பக விரோதி. ஆகக்கூடி இந்த துக்கம் முதலியன விக்ஷேபத்துடன் கூடவே உண்டாகிறது.

ஆகையால் “விக்ஷேபஸஹபுவ:” விக்ஷேப சித்தமுடைய வருக்கு உண்டாகிறது என்பது கருத்து.

इत्थमन्तरायानुक्त्वा ते कस्मान्नाशनीया इत्यपेक्षायां पूर्वोक्तमीश्वरप्रणिधानमेवास्मिन्नंशे स्मारयति—

இம்மாதிரி அந்தராயங்களைச் சொல்லி, அவைகளை எந்தவிதமான உபாயத்தால் நாசம் செய்யலாம் என்று கருதி முன் சொன்ன ஈஸ்வர ப்ரணிதானத்தையே இந்த விஷயத்தில் ஞாபகப்படுத்துகிறார் :—

तत्प्रतिषेधार्थमेकतत्त्वाभ्यासः ॥ ३२ ॥

तेषां सोपद्रवाणां विक्षेपाणां विनाशार्थमेकतत्त्वस्येश्वरस्याभ्यासः कर्तव्यः । एतदुक्तं भवति—एकतत्त्वगोचरमनोवृत्तिप्रवाहानुकूलो यत्नोऽभ्यासः । स च दीर्घकालनैरन्तर्यसत्कारैर्दृढमासेवितव्यः । आसेविते च तस्मिन्व्याध्यादयो वासनाः क्षणेनैव विशरारुतां यान्ति । तदुक्तम्—‘वासनासंपरित्यागे यदि यत्नं करोष्यलम् । तत्ते शिथिलतां यान्ति सर्वाधिव्याधयः क्षणात्’ इति ॥

தத் பிரதிஷேதார்த்தம் ஏகதத்வாப்யாஸ: (சூ-32)

உபத்ரவம் செய்யும் அந்த விக்ஷேபங்களின் பொருட்டு ஏகதத்வ ஈஸ்வரனுடைய அப்யாஸம் செய்யவேண்டும். (வாக்கியம் சொல்லுகிறார்)—ஏகதத்வத்தை கோசரிக்கும் மனோவிருத்தி பிரவாஹ அனுகூல யத்னமே அப்யாஸம். அதுவும் தீர்க்க கால நைரந்தர்ய ஸத்காரத்துடன் த்ருடமாகச் செய்யத்தக்கது. அப்படி ஸேவித்தால் வ்யாதி முதலான வாசனைகள் க்ஷண காலத்தில் தேய்ந்துவிடும்—மேலும் சொல்வதாவது:—வாசனைகளை நன்றாக விடுவதற்கு முயற்சி செய்தாலே போதும். அப்போது ஸகல விதமான

வ்யாதிகளும் கூடினத்தில் தேய்ந்து போகின்றன—என்கிறார்.

अधुना संज्ञातभूमिरूपैकाग्रतो गायान् 'मैत्री'— इत्यादि 'यथाभिमत'— इत्यन्तेन सूत्रसप्तकेनाह—

இப்போது—மைத்ரீ முதல் யதாபிமத—வரை ஏழு சூத்ரங்களால் ஸம்பரக்ஞாத பூமிருபமான ஏகாக்ரதா உபாயங்களைச் சொல்லுகிறார் :—

मंत्रीकरुणामुदितोपेक्षाणां सुखदुःखपुण्यापुण्यविषयाणां
भावनातश्चित्तप्रसादनम् ॥ ३३ ॥

चित्तं हि रागद्वेषपुण्यपापैः कलुषीक्रियते । तत्र स्वप्नादौ स्वेनानुभूयमानं सुखमनुशेते 'सर्वं सुखजातं मे भूयात्' इति कश्चिद्द्विवृत्तिविशेषो रागः । स च सुखजातस्य दृष्टादृष्टसामग्र्यभावेन संपादयितुमशक्यत्वाच्चित्तं कलुषीकरोति । यदा तु सुखिप्राणिषु मैत्री भावयेत् 'सर्वेऽप्येते सुखिनो मदीयाः' इति, तदा तत्सुखं स्वकीयमेव संपन्नमिति तत्र रागो निवर्तते । न केवलं रागः, किं तु परगुणासहनदोषाविष्करणरूपासूयेर्ष्यादिकमपि निवर्तते । निवृत्ते च रागासूयेर्ष्यादौ वर्षास्वितीतासु शरत्सर्गिदिव चित्तं प्रसीदति । तथा दुःखमनुशेते 'सर्वं दुःखं सर्वथा मे मा भूत्' इति कश्चित्प्रत्ययो द्वेषः । स च वैर्यादिषु सत्सु निवारयितुमशक्यत्वात्सदा हृदयं दहति । यदा 'स्वस्येव परेषां प्रतिकूलं दुःखं मा भूत्' इत्यनेन प्रकारेण करुणां दुःखिप्राणिषु भावयेत्, तदा वैर्यादिषु द्वेषो निवर्तते । न केवलं द्वेषः, किं तु दुःखित्वप्रतियोगिकस्वसुखित्वप्रयुक्तो दर्पोऽपि निवर्तते । स च दर्पो भगवता दर्शितः—'ईश्वरोऽहमहं भोगी सिद्धोऽहं बलवान्मुखी । आढ्योऽभिजनवानस्मि कोऽन्योऽस्ति सदृशो मया'

इति । अत उभयनिवृत्तौ चित्तं प्रसीदति । तथा प्राणिनः स्वभावत एव पुण्यं नानुतिष्ठन्ति, पापं त्वनुतिष्ठन्ति । अतस्ते पुण्यपापे पश्चात्तापं जनयतः यदि पुण्यपुरुषेषु मुदितां भावयेत्, तदा तद्वासनया स्वयमप्यप्रमत्तः पुण्ये प्रवर्तते । तथा पापिषूपेक्षां भावयन्स्वयमपि पापान्निवर्तते । अतः पश्चात्तापाभावेन चित्तं प्रसीदति । ननु पुण्यात्मसु मुदितां भावयतः पुण्ये प्रवृत्तिः फलत्वेनोक्ता; सा च योगिनो न युक्ता, तस्य पुनर्जन्मकरत्वात् । मैवम्; काम्यस्येष्टापूर्तादिर्जन्महेतुत्वादिह तु योगाभ्यासजन्यस्य जन्मानापादकस्याशुक्लकृष्णस्य पुण्यस्य विवक्षितत्वात् । वक्ष्यति च भगवान्सूत्रकारः—‘कर्माशुक्लकृष्णं योगिनस्त्रिविधमितरेषाम्’ इति । अतो मैत्र्यादिभावनया रागादिवासनानिवृत्तौ प्रसादं स्थैर्यमापन्नं सच्चित्तमेकाग्रतापदं लभत इत्यर्थः । तदुक्तम्—‘पौरुषेण प्रयत्नेन बलात्सत्यज्य वासनाम् । स्थितिं बध्नासि चेत्तर्हि पदमासादयस्यलम्’ इति ॥

மைதரீ கருணா முதிதா உபேக்ஷாணம் ஸுக துக்க
புண்ய அபுண்ய விஷயாணம் பாவனா
தச்சித்தப் பிரஸாதனம் (சு-33)

சித்தமானது ராகம் துவேஷம் புண்யம் பாபம் இவைகளால் கலக்கப்படுகிறது. அங்கு ஸ்வப்ன அல்லது ஸ்தூல ஜாக்ரத்திலோ தன்னால் அனுபவிக்கப்பட்ட ஸுகத்தை அனுசரித்து எப்போதும் இந்த ஸுகம் தனக்கு இருக்க வேண்டும் என்ற புத்தி விருத்திக்கு ராகம் என்று பெயர். அதுவும் ஸுகத்துக்கு வேண்டிய ஸாமக்ரிகள் இல்லாததால் — கிடைக்காததால் சித்தத்தைக் கலக்குகிறது. எப்போது சுகி ப்ராணிகளிடத்தில் மைதரி பாவனை பண்ணுகிறானோ அதாவது “இந்த எல்லா ஸுகங்களும் என்னுடையதே” என்று, அப்போது அந்த ஸுகம் தன்னை வந்து அடைந்ததும் ராகம் நீங்குகிறது. ராகம் மாத்திரம்

அல்ல, பிறர் குணத்தில் த்வேஷமான (புத்தி) ஈர்ஷை முதலியனவும் நீங்குகின்றன. ராகம், அசூயை, ஈர்ஷை முதலிய யாவும் மழைக் கால வெள்ளம் சரத் காலத்தில் தெளிவது போல சித்தம் தெளிவு பெற்று சுத்தம் அடைகிறது. அதேபோலத்தான் துக்கமும். ஸர்வதா இந்த துக்கம் எனக்கு உண்டாகக் கூடாது என்ற ப்ரத்தியயமே த்வேஷம் என்பது. அது ஏதாவது விரோதி இருக்கும் போது நிவர்த்திக்க முடியாதது. எனவே ஸதா ஹ்ருதயத்தை தஹிக்கிறது. எப்போது தன்னைப்போல பிறருக்கும் இந்த துக்கம் கூடாது என்று ஒருவன் துக்கியிடம் கருணை காட்டுகிறானே அப்போது விரோதியிடமுள்ள த்வேஷம் நீங்கிவிடுகிறது. கேவலம் த்வேஷம் மாத்திரம் அல்ல தர்ப்பமும் நீங்குகிறது என்கிறார். அந்த “தர்ப்பம்” என்பதை கீதையில் பகவானால் சொல்லப்பட்ட வாக்கியத்தால் விளக்குகிறார். “ஈஸ்வரோஹம் அஹம் போகி ஸித்தோஹம் பலவான் ஸுகி ஆயோபி ஜனவானஸ்மி கோன்யோஸ்தி ஸத்ருசோ மயா” என்று. இந்த இரண்டு (த்வேஷ-தர்ப்ப) நிவர்த்தியால் சித்தம் தெளிவு அடைகிறது. ஸ்வாபாவிசுமக பிராணிகள் புண்யம் அனுஷ்டிப்பதில்லை, பாபம் அனுஷ்டிக்கிறார்கள். அந்த அனுஷ்டித்த (புண்யம்-பாபங்கள்) பச்சாத்தாபத்தை உண்டாக்குகின்றன. புண்ணிய புருஷர்களிடம் முதிதாம் பாவனை செய்தால், அப்போது அந்த வாஸனையால் தானும் பிரயத்தினப்படாமலே (முயற்சியில்லாமல்) புண்ய பிரவ்ருத்தி அடைகிறான். அப்படியே பாபிகளிடத்தில் உபேகை பாவனை செய்தால், பாப பிரவர்த்தியிலிருந்து நிவர்த்தி அடைகிறான். அதனால் பச்சாத்தாபம் ஏற்படாமல் சித்தம் தெளிவடைகிறது. புண்ணியாத்மாக்களிடத்தில் முதிதாம் பாவனையால் புண்ய பலம் கிட்டி, யோகிக்கு மறு ஜன்மம் உண்டாக்குமே என்று சங்கை செய்து, யோகிக்கு ‘அசுக்லா கிருஷ்ண கர்மம்’ சொல்லியிருக்கிறார் பதஞ்சலி. ஆகையால் மைத்ரியாதி பாவனையால் ராகாதி வாசனை நிவர்த்தியானதும் சித்தம் ஸ்தைர்யம் அடைந்து ஏகாக்ரதா பதம் அடைகிறது என்பது கருத்து. (வாசிஷ்டவாக்கியம் சொல்கிறார்) :

பெளருஷேண ப்ரயத்னேன பலாத் ஸம்த்யஜ்ய வாஸனாம் ।
ஸ்திதிம் பத்னாதி சேத் தர்ஹி பதமாஸாதயதி அலம் ॥

प्रच्छदनविधारणाभ्यां वा प्राणस्य ॥ ३४ ॥

பாணஸ்ய ஶரீரான்த்ரீதஸ்ய வாயோ: ப்ரக்ஷடனம் த்வாத்ரிஷந்மாத்ரா-
ப்ரமாணேன ஶநீ: ஶநீ: பிங்ஙலயா பஹிவிரேசநம் । ரேசீதம் பஶ்-
தீடயா ஶோடஶமாத்ராப்ரமாணேனான்தரார்பூர்ய பூரீதஸ்ய பூநஶ்சது ஶஸ்டி-
மாத்ராப்ரமாணேன விதாரணமான்தரகும்பக: । ரேசீதஸ்ய வாக்தப்ரமாணேன
வஹிரேவ விதாரணம் வாக்ஹ்யகும்பக: । அநேன ரேசகபூரகவாக்ஹ்யாம்யந்த-
ரகும்பகரூப்ராளாயாமத்ரயம் பவதீ । தேன ப்ராணஸ்பந்நுடே நிரூ஢்நே சதீ
சீதததோஷா: ப்ரதஹ்யந்தே । ததா ச ஶ்ருதீ:—‘யதா பர்வததாநூநா
தஹ்யந்தே தமதா மலா: । ததேந்நீதிரகூதா தோஷா தஹ்யந்தே ப்ராணநீ-
தா’ இதீ தத்ரோபபதீதீர்வஸீஸ்டீன தர்ஶீதா—‘ய: ப்ராணபவநஸ்பந்நு-
தீதஸ்பந்நுட: ச ஁வ ஹீ । ப்ராணஸ்பந்நுடக்ஷயே யதந: கர்தவ்யோ தீமதோ-
சுசுக்ரீ:’ இதீ । அத: ப்ராணமந:ஸ்பந்நுடயோ: சஹபாவீதவாத்ராணநீதிரஹே
மநோ நீதிரஹ்யதே । நநு சஹஸ்பந்நுடோ ந யுக்த: , சுஷுப்தீ சேஸ்டமானேஸ்பி
ப்ராணே மநஸோஸுசேஸ்டமானதவாத் । சீவம்; விலீநதவீன ததானீ மநச
஁வாபாவாத் । நநு ‘க்ஷீணே ப்ராணே நாஸீகயோசுசுவஸீத’ இதீ ஶ்ருதீ-
வ்யாஹதமீதீ சேத், ந; அநுலவணதவஸ்ய க்ஷயதவீனாத்ரீ விரவக்ஷீத
தவாத் । யதா பர்வதமாரோஹத: ஶவாஸவீகோ யாவாந்பவதீ ந தாவாநா-
ஸீநஸ்ய விரததே; ததா ப்ராணாயாமபாதவோபேதஸ்யீதஸமாதல்ப: ஶவாஸோ
பவதீ । ஁ததேவாபிப்ரேத்ய ஶ்ரூயதே—‘பூதவாத்ராதயத: ப்ராண: ஶநீரேவ
சமுசுசுஜேத்’ இதீ । அத: ப்ராணாயாமபாதவீன ப்ராணே நிரூ஢்நே சதீ
நீர்மீஸ்டநீதிரலதோஷ சசுசீததமீகா஁தாபதம் லபத இத்யர்த: ॥

ப்ரஸ்சர்த்தன விதாரணப்யாம் வா ப்ராணஸ்ய (சூ-34)

ப்ராணஸ்ய - அதாவது சரீரத்துக்குள் இருக்கும்
வாயுவை முப்பத்திரண்டு மாத்திரை ப்ரமாணம் (அளவு)

வரை மெள்ள மெள்ள பிங்களையால் வெளியில் நீக்குதல். வெளி நீக்கின வாயுவை பிறகு இடையால் பதினாறு மாத்திரை ப்ரமாணம் (அளவு) உள்ளுக்கு நிரப்பி, நிரப்பியதை அறுபத்திநான்கு மஃத்திரை பிரமாணம் (அளவு) உள்ளே தரித்தல் அந்த:கும்பகம். வெளித்தள்ளின வாயுவை அதே 64 மாத்திரை பிரமாணம் வெளி நிறுத்தல் பாஹ்ய கும்பகம். இதனால் ரேசக-பூரக-பாஹ்ய அப்யந்தர கும்பக ரூப மூன்று ப்ராணயாமம் உண்டாகிறது. இதனால் பிராணஸ்பந்தம் (நிருத்தம்) தடைப்பட்டதாய்க் கொண்டு சித்த தோஷம் நன்றாக தவறிக்கப்படுகிறது. பிராண நிக்ரஹத்தால் இந்திரிய கிருத தோஷங்கள் தவறிக்கப்படுகின்றன. வஸிஷ்டர் வாக்கியமும் அப்படியே என்கிறார். அதாவது ப்ராண பவன (காற்று) ஸ்பந்தம் (எதுவோ) யாதோ, அதுவேதான் சித்தஸ்பந்தம். ஆகையால் பெரிய புத்தி மான்களால் பிராணஸ்பந்த க்ஷயத்தில் யத்னம் பண்ணப்பட வேண்டும் என்பது கருத்து. பிராணனும் மனதும் ஒன்றுக்கொன்று அனுசரணை என்பது கூடாது. பிராண நிக்ரஹத்தால் மனோ நிக்ரஹம் சரியே. ஆனால் ஸஹஸ்பந்தம் (கூடாது) பொருந்தாது. ஸுஷுப்தியில் பிராணனின் சேஷ்டை இருக்கும்போது மனது சேஷ்டை இல்லை என்கிறார். அப்படியில்லை. அங்கு (ஸுஷுப்தியில்) மனதின் அபாவம் (இல்லை), லயம் (பிரகிருதியில்) ஆகிவிட்டது என்கிறார். ஆகையால் மொத்தத்தில் ப்ராணயாமத்தால் பிராணன் பக்குவப்பட்டு நிறுத்தப்படும்போது (நிக்ரஹ) மனதின் தோஷங்கள் போக்கப்பட்டதாக ஆகி (நீங்கி) சித்தம் ஏகாக்ரதாபதம் அடைகிறது.

विषयवती वा प्रवृत्तिरुत्पन्ना मनसः स्थितिनिबन्धनी ॥३५॥

नासाग्रजिह्वाग्रतालुजिह्वामध्यजिह्वामूलेषु प्रदेशेषु चित्तस्य संयमाद्विव्यगन्धरसरूपस्पर्शशब्दविषयवत्यः संविदः प्रवृत्तयः शीघ्रमुत्पन्नाः सत्यो विश्वासमुत्पाद्य अतिसूक्ष्मेश्वरादौ मनसः स्थितिं बध्नन्ति । अतो मन एकाग्रतां प्राप्नोतीत्यर्थः ॥

விஷயவதீ வா ப்ரவிருத்திருப்பன்னு மனஸஸ்திதி
நிபந்தனி (சூ-35)

மூக்கு நுனி, நாக்கு நுனி, மேவாய்க் கட்டை, நாக்கு மத்தி, நாக்கு மூலம் (அடிப்பாகம்) இந்த ப்ரதேசங்களில் சித்தஸம்யமத்தால் திவ்யகந்த, ரஸ, ரூப, ஸ்பர்ச, சப்த விஷயம் உண்டாகி ஸம்வித்தின் பிரவிருத்திகள் சீக்கிரம் உண்டாகி, விச்வாஸத்தை அடைந்து, அதிசூக்ஷ்ம விஷயத்தை கோசரிப்பதாய் மனது ஸ்திரத்தை அடைகிறது. அதனால் மனது ஏகாக்ரத்தை அடைகிறது என்று அர்த்தம்.

विशोका वा ज्योतिष्मती ॥ ३६ ॥

अष्टदलहृदम्बुजं रेचकेनोर्ध्वमुखं नीत्वा तत्कर्णिकास्थायाम्
मुष्मनाख्यायां नाड्यां सौरचान्द्रमसवैद्युतादिप्रभानिभस्य चित्त-
तत्त्वस्य ध्यानात्तज्ज्योतिर्गोचरा संविज्ज्योतिष्मती विशोका
शोकशून्या प्रवृत्तिरुत्पन्ना सती मनसः स्थितिं संपादयति । तत-
स्तन्मन एकाग्रतां लभत इत्यर्थः ॥

விசோகா வா ஜ்யோதிஷ்மதீ (சூ-36)

அஷ்டதள ஹ்ருத்கமலத்தை ரேசகத்தால் ஊர்த்வ முகமாகச் செய்து, அதன் கர்ணிகையில் உள்ள ஸுஷும்னை என்ற பெயருள்ள நாடியில் சூர்யன், சந்திரன், மின்னல் இவைகளுக்கு ஒப்பான காந்தியை உடைய சித்த தத்துவத்தின் தியானத்தால், அந்த ஜ்யோதியை கோசரிக்கின்ற ஸம்வித் ஜ்யோதிஸ்ஸாகிற விசோகா பிரவிருத்தி (சோக சூன்யா பிரவிருத்தி) உண்டாகி மனது ஸ்தைர்யத்தை (ஸ்திதியை) சம்பாதிக்கிறது. அதனால் அந்த மனம் ஏகாக்ரத்தை அடைகிறது என்பது கருத்து.

वीतरागविषयं वा चित्तम् ॥ ३७ ॥

शुकादीनां यद्वीतरागं चित्तम्, तस्य ध्यानाद्योगिनश्चित्तं
नीरागं सदेकाग्रतां लभत इत्यर्थः ॥

வீதராக விஷயம் வா சித்தம் (சூ-37)

சுகர் முதலானவர்களின் ராகம் நீங்கின சித்தத்தை த்யானம் செய்வதால் யோகியின் சித்தம் ராகம் நீங்கினதாக ஆகி ஏகாக்ரத்தை அடைகிறது.

स्वप्ननिद्राज्ञानालम्बनं वा ॥ ३८ ॥

स्वप्ने शास्त्रीयं यन्मनोहरं वस्तु दृष्टं सुषुप्तौ यत्सुखं जायते, तत्र ध्यानात्तज्ज्ञेयालम्बनं चित्तं निश्चलं सदेकाग्रतां लभत इत्यर्थः ॥

ஸ்வப்ன நித்ரா ஞான ஆலம்பனம் வா (சூ-38)

ஸ்வப்னத்தில் எப்போதாவது பார்க்கப்பட்ட சாஸ்திரீயமான, மனோஹரமான வஸ்துவால், ஸுஷுப்தியில் எந்த ஸுகம் அனுபவிக்கப்படுகிறதோ அதை தியானம் பண்ணுவதால் அந்த ஞேயசித்தம் நிச்சலமாகி ஏகாக்ரத்தை அடைகிறது என்று அர்த்தம்.

यथाभिमतध्यानाद्वा ॥ ३९ ॥

किं बहुना ? यथेष्टं यद्यच्छास्त्रार्थं दैवं रूपम्, तद्ध्यानाच्चित्तमचञ्चलं सदेकाग्रतां लभत इत्यर्थः ॥

யதாபிமத த்யானாத் வா (சூ-39)

அதிகம் சொல்லத் தேவையில்லை ! எது தன் இஷ்டத்தையும் சாஸ்திரத்தையும் அனுசரித்து தைவீகமாக உள்ளதோ, அதை த்யானம் பண்ணுவதால் சித்தம் சஞ்சலத்தை விட்டு ஏகாக்ரத்தை அடைகிறது என்று அர்த்தம்.

नन्वेतैरुपायैरेकाग्रतालाभे किं ज्ञापकमित्यत्राह—

சரி, இம்மாதிரி உபாயத்தால் ஏகாக்ரத்தை அடைவதால் என்ன சித்திக்கிறது என்பதை விளக்குகிறார் :—

परमाणुपरममहत्वान्तोऽस्य वशीकारः ॥ ४० ॥

अस्यैकाग्रतामापन्नस्य चित्तस्य सूक्ष्मे स्थूले वा वस्तुनि निविशमानस्य परमाण्वन्तः परममहत्वान्तो वशीकारोऽप्रतिघातो भवतोत्यर्थः ॥

பரமாணு பரம மஹத்வாந்த: அஸ்ய வசீகார: (சூ-40)

இவ்வாறு ஏகாக்ரத்தை அடைந்த சித்தத்திற்கு சூக்ஷ்மம் அல்லது ஸ்தூலமாக உள்ள வஸ்துக்களில் பிரவேசம் ஏற்பட்டு பரமாணு முதல் பரம மஹத்து வரை தடை நீங்குகிறது என்கிறார்.

इत्थमेकाग्रतोपायान्सावान्तरफलानुक्त्वा तत्समुत्पन्नैकाग्रता-
भिवृद्धिलक्षणस्य सबीजसमाधे: सविषयं स्वरूपमाह—

இவ்வாறு ஏகாக்ரதா உபாயங்களை அதன் அவாந்தர பலத்துடன் சொல்லி, அதனால் நன்றாக ஏற்பட்ட ஏகாக்ரதா அபிவிருத்தி லக்ஷணத்துடன் கூடிய ஸபீஜ ஸமாதியின் விஷயமான ஸ்வரூபத்தைக் கூறுகிறார் :—

क्षीणवृत्तेरभिजातस्येव मणेरंहीतृग्रहणग्राह्येषु
तत्स्थितदञ्जनता समापत्तिः ॥ ४१ ॥

अभिजातस्यात्यवदातस्य स्फटिकमणेर्यथा जपाकुसुमोपरा-
गात्स्वरूपाभिभवेन रक्ताकारता भवति, एवं क्षीणवृत्तेर्विधूत-
रजस्तमोवृत्तिकस्य चित्तस्य भूतेन्द्रिय तन्मात्रान्तःकरण रजस्त-
मोलेशानुविद्धाहंकार विधूतरजस्तमोमलशुद्धसत्त्वात्मकमहत्तत्त्वेषु

ग्राह्यग्रहण ग्रहीवृषु तत्स्थस्य तदुपरक्तस्य तदञ्जनता स्वरूप-
परित्यागेन तत्तद्रूपता तस्य सम्यगापत्तिः संप्रज्ञातसमापत्ति-
रित्यर्थः ॥

கனீண விருத்தே: அபிஜாதஸ்யேவ மணே: க்ரஹீத்ரு,
க்ரஹண, க்ராஹ்யேஷு தத்ஸ்த ததஞ்ஜனதா
ஸமாபத்தி: (சூ-41)

அத்யந்த சுத்தமான (வெளுப்பு) ஸ்படிகமணியின் முன் செம்பருத்திப் பூவால் ஸ்படிகம் ஸ்வரூபம் மாறி, சிவப்பு நிறம் ஆகிறதோ, அதே மாதிரி ரஜஸ், தமஸ் விருத்திகள் தேய்ந்து போன சித்தத்திற்கு, பூத இந்திரிய (ஐந்து பூதம் பத்து இந்திரியம்=15), தன் மாற்றை அந்தக்காரண சப்தாதி—5+மனம், புத்தி, சித்த, அகங்கார-4). ரஜஸ் தமஸ் லேசாகக் கூடின அஹம்காரம் (புத்தி), போக்கடிக்கப்பட்ட ரஜஸ் தமஸ் அதாவது சுத்த ஸத்வம் (மஹத்தத்வம்) (1, 2-ம் கிராஹ்யம், 3. கிரஹணம் 4. கிரஹீத்ரு) கிராஹ்ய, கிரஹண, கிரஹீத்ருக்களில், தத்ஸ்தா என்பது ஈஷிக்கொள்ளுதல், ததஞ்சனதா என்பது தன்ரூபம் மாறி அதன்ரூபம் ஆவது, என்பதானது ஸமாதி என்று விளக்குகிறார்.

इत्थं सामान्यतः संप्रज्ञातसमापत्तिमुक्त्वा अधुना वितर्क-
विचाररूपग्राह्यसमापत्तेः सवितर्कनिर्वितर्कसविचारनिर्विचार-
भेदेन चातुर्विध्यमाह त्रिभिः—

இம்மாதிரி சாமான்யமாக ஸம்ப்ரக்ஞாத (ஸமாபத்தி) ஸமாதியைச் சொல்லி, இப்போது விதர்க்க விசார ரூப க்ராஹ்ய ஸமாபத்தியின், ஸவிதர்க்க, நிர்விதர்க்க, ஸவிசார, நிர்விசார பேதத்தை (நான்கு பிரிவை) மூன்று சூத் திரத்தால் விளக்குகிறார் :—

तत्र शब्दार्थज्ञानविकल्पैः संकीर्णा सवितर्का ॥ ४२ ॥

गौरिति शब्दः गौरित्यर्थः गौरिति ज्ञानम्, तेषां परस्पर-
तादात्म्यगोचरा ये विकल्पास्तैः संकीर्णा तत्तुल्या सवितर्का
समापत्तिः, तस्या विकल्पत्वाविशेषादित्यर्थः ॥

தத்ர சப்த அர்த்த ஞான விகல்பை: ஸங்கீர்ண
ஸவிதர்க்கா (சூ-42)

பசு என்ற சப்தம், பசு என்ற அர்த்தம், பசு என்ற
ஞானம் இம்மூன்றும் பரஸ்பரம் பிரிவு படாமல் ஒன்றாக
(விகல்பத்தோடு) கூடியுள்ளதாக கோசரிப்பது ஸவிதர்க்
கம் (ஸவிதர்க்கா ஸமாதி). அதன் விகல்பத்தின் விசே
ஷம் இல்லாத காரணத்தால் என்பது கருத்து.

स्मृतिपरिशुद्धौ स्वरूपशून्येवार्थमात्रनिर्भासा
निर्वितर्का ॥ ४३ ॥

शब्दज्ञानाभ्यां विकल्पित एवार्थे शब्दसंकेतो गृह्यते, तस्य
स्मृत्या शाब्दबोधो विकल्प एव जायते । अतः संकेतस्मृतेः
परिशुद्धौ प्रलये सति तत्कार्यस्य विकल्पस्य प्रलयात्समाधि-
भावना स्वीयभावनात्वशून्येव भूत्वा अविकल्पितार्थमात्रेणैव
निर्भास्यमाना निर्वितर्का समापत्तिरित्यर्थः ॥

ஸ்மிருதி பரிசுத்தென ஸ்வரூப சூன்யேவ
அர்த்த மாத்ர நிர்மாஸா நிர்விதர்க்கா (சூ-43)

சப்தம் அர்த்தம் ஞானம் என்பதில் சப்தம் ஞானம்
இரண்டும் அர்த்தம் என்ற கிரியையால் கிரஹிக்கப்படு
கிறது, கிரியை பிரளயத்தால் (சூத்யத்தால்) ஸமாதி
பாவனை ஸ்வீய பாவனை (தான் என்ற பாவனை) இரண்டு
சூன்யம் போல் ஆகி அர்த்த மாத்ரமாக இருப்பது

(பிரகாசிப்பது) நிர்விதர்க்கா ஸமாபத்தி என்று சொல்லுகிறார்.

उक्तन्यायमन्यत्रातिदिशति—

இம்மாதிரி விவரித்ததை அடுத்ததிலும் உபயோகிக்கிறார் :—

एतयैव सविचारा निविचारा च सूक्ष्मविषया
व्याख्याता ॥ ४४ ॥

एतयैव विकल्पितस्थूलाकारया सवितर्कया अविकल्पित-
स्थूलाकारया निवितर्कया च सूक्ष्मविषया स्वशब्दज्ञानाभ्याम-
भेदेन विकल्पितसूक्ष्मतन्मात्रेन्द्रियगोचरा सविचारा अविकल्पित-
सूक्ष्मतन्मात्रेन्द्रियगोचरा निविचारा च व्याख्याता भवतीत्यर्थः ॥

ஏதயைவ ஸவிசாரா நிர்விசாரா ச ஸுக்ஷ்ம விஷயா
வ்யாக்யாதா (சூ-44)

இதுபோல் விகல்பித ஸ்தூலாகார ஸவிதர்க்கத்
தாலும், அவிகல்பித ஸ்தூலாகார நிர்விதர்க்கா வியாக்
யானத்தாலும் ஸுக்ஷ்ம விஷயமான தன்மாத்தரை
இந்திரிய கோசரா, ஸவிசாரா—நிர்விசாரா இரண்டு
ஸமாதிகளும் வ்யாக்கியானம் செய்யப்பட்டதாகக் கொள்ள
வேண்டியது.

किं निविचारसमापत्तेस्तन्मात्रेष्वेवावसानम्? नेत्याह—

நிர்விசார ஸமாபத்திக்கு தன்மாத்திரையோடு
முடிவா? அல்லது மேலும் உண்டா? முடியவில்லை. மேலும்
சொல்லுகிறார் :—

सूक्ष्मविषयत्वं चालिङ्गपर्यवसानम् ॥ ४५ ॥

अस्याः समापत्तेः सूक्ष्मविषयत्वमलिङ्गे प्रधाने पर्यव-
स्यति । तथा हि—तन्मात्रेभ्योऽहंकारः सूक्ष्मः, तस्मादपि

महान्, ततोऽपि प्रधानम् । तद्धि न लीयत इत्यलिङ्गमुच्यते ।
ततः परं न सूक्ष्मा प्रकृतिः समस्ति । पुरुषस्तु न प्रकृतिः सर्गे
निमित्तमात्रमिति ध्येयम् ॥

ஸுக்ஷ்ம விஷயத்வம் ச அலிங்கே
பர்யவஸானம் (சூ-45)

இந்த ஸமாபத்திக்கு ஸுக்ஷ்ம விஷயத்வம் என்பது
“அலிங்கே” அதாவது பிரதானே (மூல பிரகிருதியில்)
முடிவடைகிறது. அது பின் வருமாறு:—

தன்மாத்திரையைவிட (காட்டிலும்) அஹம்காரம்
ஸுக்ஷ்மம், அதைவிட மஹத், அதைக்காட்டிலும்
பிரதானம், அது லீனம் ஆவதில்லை. ஆகையால் “அலிங்
கம்” என்று பெயர். அதற்கும் மேலான ஸுக்ஷ்ம
பிரகிருதி (ஸுக்ஷ்மமான) இல்லை (மூல பிரகிருதி).
புருஷன் (அக்ஷரம், தூரியம்) பிரகிருதி இல்லை என்று
(தெரியவேண்டும்). சிருஷ்டிக் கிரமத்தில் நிமித்த மாத்ரம்
என்று த்யானிக்கவேண்டும். (உபாதானம் இல்லை என்பது
அறியத் தகுந்தது).

संप्रज्ञातसमापत्तीरुपसंहरति—

ஸம்ப்ரஞ்ஞாத ஸமாபத்தி குறித்து உபஸம்ஹாரம்
செய்கிறார்:—

ता एव सबीजः समाधिः ॥ ४६ ॥

ता एव पूर्वोक्ता एव विवेकख्यात्यभावेन बन्धबीजसत्त्वा-
त्सबीजः समाधिरित्यर्थः ॥

தா ஏவ ஸபீஜ: ஸமாதி: (சூ-46)

முன் சொல்லப்பட்டனவே அவைகள்தான் விவேக
க்யாதி அபாவத்தால் (தூரியம்-அக்ஷரம், கூடஸ்தன் ஒரே
பொருள்) பந்தத்தின் (ஸம்ஸாரத்தின்) விதை (பீஜஸத்
வாத்) ஸபீஜ: ஸமாபத்தி: என்று அர்த்தம் சொல்கிறார்.

इत्थं संप्रज्ञातमुपसंहृत्यासंप्रज्ञातमुपायप्रत्ययमुपसंहृतुं तस्य पूर्वरङ्गं निर्विचारातिशयमाह—

இவ்வாறு ஸம்பிரக்ஞாத ஸமாதியை உபஸம்ஹாரம் செய்து, அஸம்ப்ரக்ஞாதமாகிற உபாய பிரத்யயத்தை உபஸம்ஹாரம் பண்ணுவதற்கு பூர்வாங்கமாக நிர்பீஜ ஸமாபத்தியைச் சொல்லுகிறார் :—

निर्विचारवृंशारद्येऽध्यात्मप्रसादः ॥ ४७ ॥

निर्विचारस्य प्रधानपर्यन्तसूक्ष्मगोचरस्य यद्वैशारद्यमभ्यासपाटवेन तस्य प्रधानान्तन्यग्भावाच्चितिशक्तेरुद्वेगः, तस्मिन्सत्याध्यात्मनश्चितिशक्तेः प्रसादः ख्यातिर्जायते ॥

நிர்விசார வைசாரத்யே அத்யாத்ம ப்ரஸாத: (சூ-47)

நிர்விசார ஸமாதியின் ஸூக்ஷ்மமான பிரதானம் வரை(மூல பிரகிருதி வரை)கோசரிக்கின்ற எந்த அப்யாஸ பாடவம் உண்டோ அதன் பிரதானம் வரை (ந்யக்பாவம்), அதனால், (ஸ்தைர்யத்தால்) அத்யாத்மன: சிதிசக்தே: பிரஸாத: க்யாதி: ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டாகிறது.

ततः किम् ?—

மேலும் என்ன ?

ऋतंभरा तत्र प्रज्ञा ॥ ४८ ॥

तत्र पुरुषख्यातौ सत्याम् ऋतं सत्यमात्मानं विभर्ति प्रकाशयतीति ऋतंभरा प्रज्ञा धर्ममेघः समाधिर्जायत इत्यर्थः ॥

ரிதம்பரா தத்ர பிரக்ஞா (சூ-48)

அங்கு புருஷக்யாதியில் (அனுபவத்தில்) ரிதம் = ஸத்யம் = ஆத்மான்ம் (வை) பிபர்த்தி = (தரிக்கிறது) பிரகாசிக்

கிறது. அதனால் “ரிதம்பரா” பிரக்ஞா = தர்மமேக:
ஸமாதி: உண்டாகிறது.

ऋतं भरत्वोपपत्तिमाह—

ரிதம்பரத்தின் உபபத்தியை (அனுபவத்தை) சொல்லு
கிருர்:—

श्रुतानुमानप्रज्ञाभ्यामन्यविषया विशेषार्थत्वात् ॥ ४९ ॥

சூக்ஷ்மவ்யவहितவிபுக்ஷ்வஸ்துஸு யோகிபுத்யக்ஷ் நிர்வந்தெ । அ஑-
மானுமானா஑்யாं தானி வஸ்தூநி ஜாயந்தெ । தெ ச ஑ுதானுமானஜந்யெ
புஜெ சாமான்யமெவ ஑ோசரயத: । ஑தம் து யோகிபுத்யக்ஷ் விசேஷ஑ோச-
ர்த்வாத்஑ரமித்யர்த்: ॥

ச்ருத அனுமான பிரக்ஞாப்யாம் அன்யவிஷயா
விசேஷ அர்த்தத்வாத் (சு-49)

ஸூக்ஷ்மமான விசேஷ ப்ராக்ருத வஸ்துக்களில்
யோகியின் பிரத்யக்ஷம் (ஞானம்) முடிவடைகிறது.
சாஸ்திர (ஆகம)த்தாலும் அனுமானத்தாலும் அந்த
வஸ்துக்களை அறிகிறுன். அவைகள் ச்ருத அனுமான
ஜன்ய பிரக்ஞை ஸாமான்யம்தான் கோசரிக்கும். ஆனால்
இந்த (ரிதம்பரம்) யோகி ப்ரத்யக்ஷம் விசேஷத்தை கோச
ரிப்பதால் ரிதம்பரம் என்று கூறுகிறார்.

तस्याः प्रज्ञाया असंप्रज्ञातसमाधौ बहिरङ्गत्वसिद्धयर्थ-
मुपकारित्वमाह—

அந்த பிரக்ஞைக்கு அஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதியில் பஹி
ரங்கத்வம் ஸித்திக்க உதவியாக இருப்பதைச் சொல்கிறார் :

तज्जः संस्कारोऽन्यसंस्कारप्रतिबन्धो ॥ ५० ॥

தஸ்யா: புஜ்ஞாயா அ஑்யாசஜந்யோ ய: சஸ்கார:, ச சான்யான்யு-
த்யானசஸ்காசான்புதிவ஑்நாதி வாதத ஑ிதி தஸ்புதிவ஑்நித்யர்த்: ॥

**தஜ்ஜ ஸம்ஸ்கார: அன்ய ஸம்ஸ்கார
பிரதிபந்தீ (சூ-50)**

அந்த பிரக்ஞையின் அப்யாஸத்தால் உண்டாகிற எந்த ஸம்ஸ்காரம் உண்டோ, அது பிற உத்தான ஸம்ஸ்காரத்தை (பிரதி பத்னாதி) பாதிக்கிறது (தடுத்து விடுகிறது). அதனால் பிரதிபத்னாதி என்கிறார் (பிரதிபந்தி).

**इत्थमसंप्रज्ञातसमाधेर्बहिरङ्गसाधनमभिधाय निरोधप्रयत्न-
स्यान्तरङ्गसाधनतां सूचयन्निर्बीजमुपसंहरति--**

இம்மாதிரி அஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதிக்கு பஹிரங்க ஸாதனத்தைச் சொல்லி, நிரோத பிரயத்தினத்துக்கு அந்தரங்க ஸாதனத்தை சூசனை செய்து, நிர்பீஜ ஸமாதியை உபஸம்ஹாரம் செய்கிறார் :-

तस्यापि निरोधे सर्वनिरोधानिर्बीजः समाधिः ॥५१॥

परवैराग्यसहकृतविरामप्रत्ययेन प्रज्ञासंस्कारस्यापि निरोधे सत्युत्पत्स्यमानप्रज्ञासंस्कारस्य सर्वस्यापि निरोधादशेषबन्ध-
निवृत्तेर्निर्बीजः समाधिर्लभ्यते । तस्मिन्समाधौ लब्धे सति पुनर्व्युत्थातुमशक्तं सच्चित्तं नश्यति । ततः कूटस्थनित्यानन्ता शुद्धा चितिशक्तिः स्वे महिम्नि निरन्तरं निर्विघ्नमवतिष्ठत इत्यतिशोभनम् ॥

**தஸ்யாபி நிரோதே ஸர்வ நிரோதாத் நிர்பீஜஸ்
ஸமாதி: (சூ-51)**

பரவைராக்கியத்துடன் கூடிய விராம பிரயத்தினத் தால் பிரக்ஞா ஸம்ஸ்காரத்துக்கும் நிரோதம் ஏற்பட்டு உற்பத்தியாகக் கூடிய ஸர்வ ப்ரக்ஞா ஸம்ஸ்காரத்துக்கும் நிரோதம் உண்டாகி அசேஷமான பந்தபீஜ நிவர்த்தியால் நிர்பீஜஸ் ஸமாதி உண்டாகிறது (அடையப்படுகிறது).

அந்த ஸமதி அடைந்தபோது சித்தம் மறுபடி முளைக்க
அசக்தியாகி நசிக்கிறது. பிறகு கூடஸ்த நித்ய அனந்தா
கூத்தா சிதி சக்தி ஸ்வமஹிமையில் நிரந்தரம் நிர்விக்னமாக
பிரதிஷ்டை அடைகிறது என்பது அதிசோபனம்.

इति श्रीमत्पतञ्जलिप्रणीते योगशास्त्रे

योगसुधाकराभिधायं वृत्तौ

समाधिपादः

समाप्तः

இவ்வாறு ஸ்ரீமத் பதஞ்சலி ப்ரணீத யோக

சாஸ்திரத்தில், யோக ஸூதா கரமம்

என்ற ஸ்ரீஸதா சிவேந்திரான்

(௧௭௫௪) விருத்தியில்

ஸமதிபாதம்

முற்றிற்று.

साधनपादः
ஸாதனபாத: 2

परापश्यन्त्यादिभेदभिन्नानामेकां निसर्गतः ।
चिदानन्दमयीं नित्यां वाचं कांचिदुपास्महे ॥

பரா பஸ்யந்தியாதி பேதத்தால் பின்னமானதும் உண்மையில் ஏகமானதும் ஆன சிதானந்தமயீயாயும் நித்யமாயும் இருக்கிற வாக்கை உபாஸிக்கிறேன்.

पूर्वं सावान्तरभेदं सान्तरङ्गसाधनं सफलं समाधिमभि-
धायाधुना पूर्वाभिहितसाधनेऽप्रवर्तमानमानसमपक्वकषायकरणं
प्रति बहिरङ्गसाधनं क्रियायोगमाह--

முன் பாகத்தில் அவாந்தர பேதத்துடனும், அந்தரங்க ஸாதனத்துடனும், பலத்தோடும் கூடிய ஸமாதியைச் சொல்லி, இப்போது முன் சொன்ன ஸாதனத்தில் பிரவிருத்திக்க முடியாத மனதை அபக்வ கஷாய கரணத் தின் பொருட்டு (சுத்தம் பண்ணும் பொருட்டு) பஹிரங்க (வெளி) ஸாதனமான கிரியா யோகத்தைச் சொல்லுகிறார் :—

तपःस्वाध्यायेश्वरप्रणिधानानि क्रियायोगः ॥१॥

हितमितमेध्याशनं तपः । परमपवित्रप्रणवादिमन्त्रजपः
स्वाध्यायः । ईश्वरे लीलया स्वीकृतातिमनोहराङ्गे परमगुरौ
कायवाङ्मनोभिर्निर्वृतितो भक्तिविशेषः प्रणिधानम् । तानि
क्रियारूपत्वाद्योगसाधनत्वाच्च क्रियायोग इति शुद्धसारूप्य-
लक्षणाश्रयणेन निरूप्यन्ते 'आयुर्धृतम्' इतिवदित्यर्थः ॥

தப: ஸ்வாத்யாய ஈஸ்வரப்ரணிதானுனி
க்ரியா யோக: (சூ-1)

ஹிதம் மிதம் மேத்யம் (பரிசுத்தம்) ஆன ஆகாரம் தபஸ். பரம பனித்ரமான பிரணவாதி மந்திர ஜப: ஸ்வாத்யாய:, ஈஸ்வரனால் லீலயா ஸ்வீகரித்த மனோஹரமான அங்கத்தில், பரமகுருவாகிற அதில், மனோவாக்கு காயம் இதுகளால் செய்யக் கூடிய பக்தி விசேஷம் ப்ரணிதானம். அவை கிரியா ரூபமாகவும், யோக ஸாதனமாகவும் இருப்பதால் க்ரியாயோகம் என்று சொல்லப்பட்டது. சுத்த ஸாரூப்ய லக்ஷணஸ்ரயம் ஆனதால் அவ்வாறு நிரூபிக்கப்படுகிறது.

किमर्थ इत्यत आह--

எதற்காக அவ்வாறு நிரூபிக்கிறார் என்பதைச் சொல்லுகிறார் :—

समाधिभावनार्थः क्लेशतनूकरणार्थञ्च ॥ २ ॥

समाधेर्भावनं निष्पादनमर्थः प्रयोजनं यस्य स तथोक्तः, क्लेशानां तनूकरणं शिथिलीकरणमर्थः प्रयोजनं यस्य स तथोक्तः । एतदुक्तं भवति—दीर्घकालनैरन्तर्यसत्कारानुबन्धितप आदिक्रियायोगाङ्गानुष्ठानेन क्लेशा विशराहतामिताः सन्तः पुष्पान्यताख्यातावनुपप्लवायां जातायां समूलकाषं कषिता भवन्तीति ॥

ஸமாதி பாவனார்த்த: க்லேச தனூகரணார்த்த: ச (சூ-2)

ஸமாதி பாவனம் செய்வதை (அப்யாஸம்) பிரயோஜனம் ஒன்று. க்லேசங்களை தேய்த்து நாசம் செய்வது பிரயோஜனம் இரண்டாவது. இதைப் பின்வருமாறு விளக்குகிறார். அதாவது, தீர்க்க கால, நைரந்தர்ய ஸத்காரத் துடன் கூடிய தப ஆதி க்ரியா யோகாங்க அனுஷ்டானத்

தினால் கிலேசங்கள் தேய்ந்து போனதாக ஆகி. புருஷக்யாதிக்கு விரோதியான அன்யதாக்யாதியாகிய வாசனை சுத்தமாக்கப்பட்டு (சுத்தம் அடைந்து) வேருடன் களையப்பட்டதாக (துரியஸ்திதி) ஆகிறது.

के ते क्लेशाः कियन्त इत्यपेक्षायामाह—

அந்த க்லேசங்கள் எத்தன்மையானது—எவ்வளவு எண்ணிக்கை என்பது கூறுகிறார் :—

अविद्यास्मितारागद्वेषाभिनिवेशाः पञ्च क्लेशाः ॥३॥

புருஷ் க்லேசயந்தி டு:காகுர்வந்திதி க்லேசா: । તે பञ्चे-
त्यर्थ: ॥

அவித்யா அஸ்மிதா ராகத்வேஷ அபிநிவேசா:
பஞ்சக்லேசா: (சூ-3)

புருஷனை (கிலேசப்படுத்தல்) துக்கம் அடையச் செய்வது கிலேசம் என்பது. அவை ஐந்து ஆகும்(எண்ணிக்கை).

अथास्मितादीनामविद्यानिदानत्वमाह—

அஸ்மிதா முதலானவற்றுக்கு காரணமான அவித்தை யைச் சொல்லுகிறார் :—

अविद्या क्षेत्रमुत्तरेषां प्रसुप्तनुविच्छिन्नोदाराणाम् ॥ ४ ॥

புஸுப்தாஸ்தனவோ விச்சிந்நா உடாராஸ்தாஸ்திதாடியஸ்த்வார:
தேபாமுத்தரேபாமவித்யா பாவரூபோ விபர்யய:, சா க்ஷேத்ரம் ப்ரசவபூமி:
தத்ர ப்ரசுப்தத்வம் ப்ரபோதஸஹ்காரஸ்யாபாவேநானபிவ்யக்தி: । தநுத்வ
ப்ரதிபக்ஷபாவநயா சிதிலோகரணம் । விச்சிந்நத்வம் பலவதா க்லேசோ
நாபிபவ: । உடாரத்வம் ஸஹ்காரிஸ்நிபிவஸாத்கார்ய்காரித்வமி-
त्यर्थ: ॥

**அவித்யா ஷேத்ரம் உத்தரேஷாம் ப்ரஸுப்த தனு
விச்சின்ன உதாராணம் (சூ-4)**

ப்ரஸுப்தம் தனு விச்சின்னம் உதாரம் என அஸ்மிதா நான்கு. அவைகளில் முதலில் சொன்ன அவித்தைதான் பாவருபமான மித்யாக்ஞானம். அதுதான் ஷேத்ரம். ப்ரஸவ பூமி. அங்கு ப்ரஸுப்தம் என்பது தூண்டுகோல் இல்லாததால் வெளிப்படை அடையவில்லை. தனுத்வம் என்பது ப்ரதிபக்ஷ பாவனையால் நாசமாகக் கூடியது. விச்சின்னம் பலமான முயற்சியால் (க்லேசத்தால்) போக் கடிக்கப்படும்.

உதாரத்வம் என்பது உதவி சாமக்ரியின் ஸன்னிதியினால் காரியம் முடிவு பெறக்கூடியது என்று அர்த்தம்.

अथाविद्यास्वरूपमाह—

பிறகு அவித்தையின் ஸ்வரூபத்தைக் கூறுகிறார் :—

**अनित्याशुचिदुःखानात्मसु नित्यशुचिसुखात्मख्याति-
रविद्या ॥ ५ ॥**

अतस्मिस्तद्बुद्धिविपर्यय इत्युक्तं भवति । तद्यथा—अनित्ये स्वर्गादौ नित्यत्वाभिमानः । अशुचौ मांसासृक्पूयविष्णूत्रादि-
शालिनि काये शुचित्वप्रत्ययः । दुःखे स्रक्चन्दनवनितादौ सुख-
त्वारोपः । अनात्मनि देहादावात्मबुद्धिः इत्यविद्या चतुष्पदे-
त्यर्थः ॥

**அநித்ய அசுசி துக்க அநாத்மஸு நித்ய சுசி
ஸுக ஆத்மக்யாதி: அவித்யா (சூ-5)**

அதஸ்மின் தத்புத்தி விபர்யயம்—(மித்யா க்ஞானம்) முன் சொல்லப்பட்டுள்ளது.

அது பின்வருமாறு :—அநித்யமான ஸ்வர்க்கம் முதலியதில் நித்யத்வ அபிமானம். அசுசியான மாம்ஸ ரத்த மல

மூத்திரமான காயம்(சரீரத்தில்)சுசியாக தோன்றுதல். துக்க கரமான பூமலை,சந்தனம், ஸ்திரீ முதலானதில் சுகமென்ற தோற்றம். அனாத்மாவான தேஹாதிகளில் ஆத்மா என்ற புத்தி. இம்மாதிரி அவித்தை நான்கு பாதமாக உள்ளது.

अविद्यामूलास्मितामाह—

அவித்யா மூலமான அஸ்மிதாவைக் கூறுகிறார் :—

दृग्दर्शनशक्त्योरेकात्मतेवास्मिता ॥ ६ ॥

सत्त्वपुरुषयोरहमस्मीत्येकताभिमानोऽस्मितेत्यर्थः ॥

த்ருக் தர்சன சக்த்யோ: ஏகாத்மதா
இவ அஸ்மிதா (சூ-6)

ஸத்வ,புருஷ இரண்டும் சேர்த்து நான் என்று ஒன்றாக அபிமானித்தல் அஸ்மிதா என்று கூறுகிறார்.

रागं निरूपयति—

ராகம் குறித்து நிரூபிக்கிறார் :—

सुखानुशयी रागः ॥ ७ ॥

सुखाभिज्ञस्य सुखानुस्मृतिपूर्वकं सुखसाधनेषु तृष्णारूपो राग इत्यर्थः ॥

ஸுகானுசயீ ராக: (சூ-7)

ஸுகம் என்கிறதை அனுசரித்த ரூபகம், ஸுகம் முதலான ஸாதனங்களில் ஆசை (த்ருஷ்ண) ரூபமான எண்ணம் ராகம் எனப்படுகிறது.

दुःखानुशयी द्वेषः ॥ ८ ॥

दुःखाभिज्ञस्य तदनुस्मृतिपुरःसरं तत्साधनेषु निन्दा द्वेष इत्यर्थः ॥

துக்கானுசயீ த்வேஷ: (சூ-8)

துக்கம் என்றதை அனுசரித்த ஸ்மரணம், அதன் ஸாதனங்களில் நிந்தை—த்வேஷம் எனப்படுகிறது.

स्वरसवाही विदुषोऽपि तथारूढोऽभिनिवेशः ॥ ९ ॥

स्वरसतः प्रवाहशीलो विदुषोऽपि तथा मूढवदारूढो भय-
त्रासोऽभिनिवेशः । पूर्वजन्मानुभूतमरणदुःखानुभववासनाबला-
त्सर्वस्य प्राणभृन्मात्रस्य आ क्रिमैरा च विदुषः संजायमानः
शरीरविषयादेर्मम वियोगो मा भूदिति प्रत्यहं निमित्तमन्तरेण
प्रवर्तमानो भयरूपोऽभिनिवेश इति ॥

ஸ்வரஸவாஹீ விதுஷோபி ததா ஆருட:
அபிநிவேச: (சூ-9)

(ஸ்வரஸத:) தடுத்துவிட முடியாத பிரவாஹ சீலமான தும், மூடனைப் போலவே ஆருடனையும் (வித்வான்) நடுங்க வைக்கும் மரண மயம் அபினிவேச: என்பது. முன் ஜன்மங்களில் அனுபவித்த மரண துக்க அனுபவ வாசனா பலத்தால் ப்ராணன் (உயிர்) உள்ள கிருமி முதல் வித்வான் வரை சரீர விஷயமாக உண்டாகிற “சாவு” எனக்குக் கூடாது என்ற காரணத்தால் பிரதிதினம் உண்டாகிற பயரூபம் அபிநிவேசம் எனப்படுகிறது.

पूर्व कर्मयोगमभिधाय तेन विरलाः क्लेशास्तत्समन्तर-
भाविपुरुषख्यात्या दग्धा भवन्तीत्यर्थादभिहितम् । तत्र सूक्ष्माणां
दग्धानामधुना समूलोन्मूलनोपायमाह—

முதலில் கர்மயோகத்தைச் சொல்லி (1வது சூத்.), அதனால் தேய்ந்துபோன க்லேசங்கள், அதை அனுஸரித்த (புருஷக்யாதியால்) பாவனையால் எரிக்கப்படுவதை சூசனையாக (சூக்ஷ்மமாக) கூறியுள்ளது (ரிதம்பரா ப்ரக்ரூ).

அப்படி சூக்ஷ்மமாக எரிக்கப்பட்டதை இப்பொழுது வேருடன் களைய உபாயம் கூறுகிறார் :—

ते प्रतिप्रसवहेयाः सूक्ष्माः ॥ १० ॥

चित्तस्य निवृत्ताधिकारस्य प्रकृतौ प्रलयः प्रतिप्रसवः ।
तेन हेयाः सूक्ष्माः क्लेशाः । स्वमूलभूतचित्तहानौ तत्संस्काररूपाः
सूक्ष्माः समूलघातं हता भवन्तीत्यर्थः ॥

தேப்ரதிப்ரஸவ ஹேயா: சூக்ஷ்மா: (சூ-10)

சித்தத்தின் நிவர்த்தியில் அதிகாரமுடைய பிரகிருதியில் பிரளயம் செய்வது—ப்ரதி ப்ரஸவம் என்பது, அதனால் சூக்ஷ்மமான க்லேசங்கள் நாசமடைகின்றன. ஸ்வ மூலபூதமான சித்த ஹானியால் அதன் ஸம்ஸ்கார ரூபமான சூக்ஷ்மங்களும் வேருடன் நாசமடைகின்றன என்று அர்த்தம்.

अथ स्थूलानां समूलं कषणोपायमाह—

பிறகு ஸ்தூலமான க்லேசங்களை வேருடன் களையும் உபாயத்தைச் சொல்லுகிறார் :—

ध्यानहेयास्तद्वृत्तयः ॥ ११ ॥

क्रियायोगेण शिथिलाः स्थूलास्ताः क्लेशवृत्तयः पुरुषध्याने-
नैव हातव्याः । हीनाश्च स्वमूलचित्तोन्मूलनेनोन्मूलिता भवन्ती-
त्युक्तम् ॥

த்யான ஹேயா: தத் விருத்தய: (சூ-11)

விவேகக்யாதி, அக்ஷரம், துரீயம், கூடஸ்தன், புருஷன் என்பன யாவும் ஒரே பொருள் கொண்டவை.

க்ரியா யோகத்தால் தேய்வுற்ற ஸ்தூலமான அந்த க்லேச விருத்திகள் புருஷ த்யானத்தால் (துரீய) தான்

அழிக்கப்படவேண்டும். அழிந்த அவைகள் ஸ்வமூலமான சித்தம் வேருடன் கணையப்படுவதால் கணையப்பட்டதாகவே சூகிறது.

इत्थं क्लेशास्तद्धानोपायं च अभिधाय अधुना कर्माशयस्य क्लेशनिदानत्वमुपदर्शयन्नाह—

இம்மாதிரி க்லேசத்தையும் அதன் ஹானமாகிற உபாயத்தையும் சொல்லி, இப்போது கர்மாசயத்தினுடைய க்லேச நிதானத்தை விளக்கிக் காட்டிச் சொல்லுகிறார்:—

क्लेशमूलः कर्माशयो दृष्टादृष्टजन्मवेदनीयः ॥ १२ ॥

रागद्वेषादिक्लेशनिदानः कर्मणां धर्माधर्मरूपः संस्कारः कर्माशयः । स च दृष्टजन्मवेदनीय इहैवानुभाव्यः, अदृष्टजन्मवेदनीयश्चामुत्रानुभाव्यः । तत्राद्यो यथा नन्दिकेश्वरस्तीव्रतपश्चर्यादि-साधनेनेश्वरं समाराध्य सद्य एव देवत्वादिकमलभत, नहुषो महर्ष्यपराधेन सबः सर्पत्वमगमत् । द्वितीयस्तु स्वर्गनरकादिहेतु-रित्यर्थः ॥

க்லேசமூல: கர்மாசய: த்ருஷ்ட அத்ருஷ்ட
ஜன்ம வேதனீய: (சூ-12)

ராகத்வேஷத்தால் உண்டாகிற கர்மாவின் தர்ம அதர்ம ரூபமான ஸம்ஸ்காரம் கர்மாசயம் எனப்படுகிறது. அதில் சிலது இந்த ஜன்மத்திலேயே தெரியக் கூடியது, அனுபவிக்கத் தகுந்தது. சிலது ஜன்மாந்திரங்களில் பலமுடையதாய் அனுபவம் கொடுக்கக் கூடியது. இதில் முதலில் சொன்னது எப்படியென்றால் நந்திகேஸ்வரர் தீவிரமான தபஸ்சரியாதிகளால் ஈஸ்வரனை ஆராதித்து, உடனேயே (இதே ஜன்மத்தில்) தேவத்வத்தை அடைந்தார். அடுத்தது நஹுஷன் மஹர்ஷிகளின் சாபத்

தால் உடனேயே ஸர்ப்பமாக ஆனான். இரண்டாவது ஸ்வர்க்கத்திலிருந்து நரகப்ராப்தி என்று அர்த்தம்.

न केवलं क्लेशमूलत्वं कर्माशयस्यैव, किं तु तद्विपाकस्या-
पीत्याह--

க்லேச மூலத்வம் கர்மாசயத்துக்கு மாத்திரம் காரணம் என்பதல்ல, ஆனால் அதன் விபாகத்துக்கும் காரணம் என்று சொல்லுகிறார்:—

सति मूले तद्विपाको जात्यायुर्भोगाः ॥ १३ ॥

क्लेशरूपे मूले सत्येव कर्मणां विपाकः फलम् । स च
त्रिविधः--जातिर्जन्म देवत्वादिर्वा । आयुश्चिरकालं देहप्राणयो-
र्योगः । इन्द्रियैर्विषयानुभवो भोग इति । तत्र भोगो मुख्यः,
जात्यायुषी तच्छेषभूते इति विभागः । सूत्रद्वयस्यायमभिसंघ्यर्थः--
सत्सु क्लेशेषु कर्मतत्फले भवतः; विवेकख्यात्यग्निदग्धेषु कर्मा-
लब्धात्मकं सद्विदुषशाल्यादिवन्न फलं प्रसूत इति ॥

ஸதி மூலே தத்விபாக: ஜாதி: ஆயு: போகா: (சூ-13)

க்லேச ரூபமான மூலம் உள்ளவரை கர்மாவின் பலம் உண்டு. அது மூன்று விதம். ஜாதி என்பது தேவத்வாதி ஜன்மம். ஆயு: என்பது சிலகாலம் ஜீவித்து இருத்தல். போகம் என்பது இந்திரியங்களால் போகங்கள். அதில் போகம் முக்யம் (ப்ரதானம்). பாக்கி இரண்டும் (ஜாதி + ஆயு:) அதன் சேஷம் என்ற விபாகம். மேலே சொன்ன இரண்டு சூத்திரங்களின் சேர்ந்த (பொருந்திய) அர்த்தம்: - க்லேசங்கள் உள்ளபோது அதன் கர்மா—அதற்கு பலன் எல்லாம் உண்டு. விவேகக்யாதி என்கிற அக்னியால் எரிக் கப்பட்ட கர்மா பலன் தராது. அதாவது வறுக்கப்பட்ட விதை முளைப்பதில்லை என்பது.

अधुना जात्यादीनां हेयत्वार्थं फलमाह--

இப்போது ஜாதி, ஆயு: இரண்டின் ஹேயத்துக்காக பலன் காண்பிக்கிறார்:—

ते ह्लादपरितापफलाः पुण्यापुण्यहेतुत्वात् ॥ १४ ॥

ते जात्यायुर्भोगाः पुण्यहेतुकाः सुखफलाः, अपुण्यहेतुकाः दुःखफला भवन्ति विभागेनाविवेकिनामित्यर्थः ॥

தே ஹ்லாத பரிதாப பலா: புண்ய அபுண்ய
ஹேதுத்வாத் (சூ-14)

தே ஜாதி-ஆயு:-போகா: புண்ய ஹேதுவான ஸுக பலனையும், அபுண்ய ஹேதுவான துக்க பலனையும் தருவதாக அவிவேகிகளுக்கு விபாகம் சொல்லப்பட்டது.

विवेकिनां तु ते सर्वे दुःखफला एवेत्याह--

விவேகிகளுக்கோ வென்றால் அவை எல்லாமே துக்க பலத்துடன் கூடியதாகவே கருத்து என்கிறார்:—

परिणामतापसंस्कारदुःखैर्गुणवृत्तिविरोधाच्च दुःखमेव
सर्वं विवेकिनः ॥ १५ ॥

परिणामदुःखं तापदुःखं संस्कारदुःखम्, तैरित्यर्थः । तत्र मुखे सत्यागामिनस्तादृशस्य सुखस्य कारणं पुण्यमननुष्ठाय वृथैव तदपेक्षा तामसी वृत्तिर्जायमाना चित्तं दुःखाकरोतीति परिणामदुःखम् । सुखभोगकाले रोगादिनिमित्तेन रजोगुणविकाररूपा संतापात्मिका प्रतिकूला वृत्तिर्जायते; सा च 'अहं पापी, धिष्मां दुरात्मानम्' इत्येवं चित्तं संतापयति; तदिदं तापदुःखम् । तथा सुखनाशे तत्संस्कारः सुखं स्मारयित्वा स्मार-

यित्वा हृदयं दहति; तदिदं संस्कारदुःखम् । एतद्दुःखैर्योगात्,
किं च गुणवृत्तिविरोधाच्च गुणानां सत्त्वरजस्तमसां या वृत्तयः
प्रकाशप्रवृत्तिमोहात्मिकास्तासामतिचपलकल्लोलवन्निरन्तरं परि-
णतानां विरोधः परस्परं बाध्यबाधकत्वं तस्माच्च सर्वमेव भोग-
साधनं जगद्विवेकिनो दुःखमेव, विवेकिनमक्षिपात्रमूर्णातिन्तुरिवा-
त्यन्तमुद्वेजयति । अतः सर्वं दुःखं हेयमिति भावः ॥

**பரிணாமதாப ஸம்ஸ்கார துக்கை: குணவ்ருத்தி விரோதாத்
ச துக்கமேவ ஸர்வம் விவேகின: (15)**

பரிணாம துக்கம் தாபதுக்கம் ஸம்ஸ்கார துக்கம் என முன்று. அங்கு சுகம் இருக்கும்போது மேலும் மேலும் அந்த ஸுகம் வரவேண்டிய காரணமான புண்யம் அனுஷ்டிக்காமல் விருதாவாக அதை அபேக்ஷிப்பது தமோவிருத்தி. உண்டாகிற அந்த தமோவிருத்தி சித்தத்தை துக்கத்துக்கு உள்ளாக்குகிறது. இது பரிணாம துக்கம். ஸுகபோக காலத்தில் ஏதாவது ரோக நிமித்தம் ரஜோகுண விருத்தி ரூபமான, ஸந்தாபாத்மிகமான பிரதிகூல விருத்தி உண்டாகிறது. அது என்ன? அதாவது “நான் பாபி, துராத்தமா, சாகத்தான் வேணும்” இவ்விதமாக சித்தம் தபிக்கிறது. இது தாபதுக்கம். அப்படியே ஸுகம் நாசம் அடைந்த பிறகு முன் ஸுகானுபவத்தை ஸ்மரித்து ஸ்மரித்து ஹிருதயம் எறிச்சல் அடைகிறது. இது ஸம்ஸ்கார துக்கம். இவ்விதமான துக்கத்துடன் கூட மேலும் ஸதா பரிணாமத்துடன் கூடின ஸத்வ, ரஜஸ், தமஸ் குணங்களின் பரிணாமமான ப்ரகாச, ப்ரவிருத்தி மோஹமான அதிசபல கல் லோல (கலக்கம்) நிரந்தரம் இடைவிடாத பரஸ்பர விரோத பரிணாமத்தாலும் போக ஸாதனமான இந்த ஜகத் விவேகிகளுக்கு துக்கமே தான். ஆகையால் ஸர்வம் துக்கம் ஹேயம் என்பது கருத்து.

अधुनानागतदुःखस्य विशिष्य हेयत्वमाह—

இம்போது (சென்ற கால, நிகழ்காலங்களை நீக்கி) வருங்கால துக்கம்தான் விசேஷமாக ஹேயம் என்கிறார் :—

हेयं दुःखमनागतम् ॥ १६ ॥

अतीतस्य एतत्वाहृतमानस्य भोगेनैव क्षयादनागतमेव दुःखं हेयमित्यर्थः ॥

ஹேயம் துக்கம் அனாகதம் (சூ-16)

சென்ற கால துக்கம் அனுபவித்துக் கழிந்து போனதாலும், நிகழ் கால துக்கம் அனுபவித்துக் கொண்டிருப்பதால் தீர்ந்து போவதாலும், வருங்கால துக்கத்துக்குத் தான் ஹேயம் என்ற கருத்து என்கிறார்.

अय हेयहेतुमाह—

பிறகு ஹேயத்துக்குக் காரணம் கூறுகிறார் :—

द्रष्टृदृश्ययोः संयोगो हेयहेतुः ॥ १७ ॥

द्रष्टा दृश्यः पुरुषः, दृश्यं बुद्धिसत्त्वम्, तयोः संयोगः स्वस्वामिभावः; स चेन्द्रियप्रणाडिकया चित्ते विविधशब्दाद्याकारेण परिणते सति तत्र चित्तिच्छायायां प्रतिबिम्बितायां सद्विवेकरूपाविद्याकृतः । स च हेयस्य दुःखस्य हेतुरित्यर्थः ॥

தருஷ்டரு திருஸ்யயோ: ஸம்யோக:

ஹேயஹேது: (சூ-17)

தருஷ்டர் தருக்ருப: புருஷ: (துரிய:). தருஸ்யம் புத்தி ஸத்வம். இதன் ஸம்யோக: (தருக் தருஸ்ய பாவ:) ஸ்வ, ஸ்வாமி பாவ:, அதாவது இந்திரிய ப்ராண நாடிகளாக

சித்தத்தில் வெவ்வேறு (சப்தம்) சப்தாதி ஆகாரங்களாக பரிணாமத்துடன் சித்தில் (சைதன்யம்) ப்ரதிபிம்பித்ததாய் அவிவேக அவித்தையாக இருக்கிறது. அது ஹேயஸ்ய துக்கத்துக்கு ஹேது: (காரணம்) என்கிறார்.

दृश्यं प्रपञ्चयति—

த்ருஸ்யத்தை விளக்குகிறார் :—

प्रकाशक्रियास्थितिशीलं भूतेन्द्रियात्मकं भोगापवर्गाथं
दृश्यम् ॥ १८ ॥

प्रकाशः प्रख्यारूपः, क्रिया प्रवृत्तिरूपा, स्थितिर्नियम-
रूपा, ताः सत्त्वरजस्तमसां धर्माः शीलं स्वाभाविकं रूपं यस्य
तत्तथोक्तम्; भूतेन्द्रियात्मकं भूतानि महाभूततन्मात्रभेदभिन्नानि
इन्द्रियाणि बृद्धिकर्मेन्द्रियान्तःकरणभेदभिन्नानि एतद्ग्राह्यग्रहण-
रूपमात्मा स्वाभिन्नः परिणामो यस्य तत्तथोक्तम्; भोगापवर्गाथं
भोगमोक्षप्रयोजकं तद्दृश्यमित्यथः ॥

ப்ரகாசக்ரியா ஸ்திதி சீலம் பூத இந்திரிய ஆத்மகம்
போக அபவர்க்க அர்த்தம் த்ருஸ்யம் (சூ-18)

ப்ரகாச ப்ரக்யாரூபம் (ஸ்பூர்த்தி-ஸ்புரணம்), க்ரியா ப்ரவிர்த்திரூபம் (கார்ய ப்ரவிர்த்தி), ஸ்திதி நியமரூபம் (தடுத்தல்), இவை (3-ம்) ஸத்வ, ரஜஸ், தமஸ்ஸின் தர்மங்களின் (சீலம்) ஸ்வபாவரூபம், பூத இந்திரிய ஆத்மகம் மஹாபூத (ஸ்தூல) தன்மாத்தை (சூக்ஷ்ம) பேதத்தால் பின்னம், இந்திரியாணி—ஞானேந்திரிய - கர்மேந்திரிய - அந்தக்கரண பேதங்கள் இவை க்ராஹ்ய க்ரஹ்ணரூப ஆத்மாவின் அபின்னமான பரிணாமம் ஏதோ அது சொல்லப் படுகிறது. போக அபவர்க்க அர்த்தம், போக மோக்ஷ பிரயோஜனத்தை உடையது. இதற்கு த்ருஸ்யம் என்று அர்த்தம்.

एतस्य गुणत्रयात्मकस्य दृश्यस्य परिणामं विभज्य दर्शयति—

மேற்சொன்ன குணத்ரயாத்மகமான த்ருஸ்யத்தின் பரிணாமத்தை விபாகம் பண்ணிக் காட்டுகிறார் :—

विशेषाविशेषलिङ्गमात्रालिङ्गानि गुणपर्वाणि ॥ १९ ॥

विशेषा महाभूतेन्द्रियमनोरूपाः षोडश विकाराः, अविशेषास्तन्मात्राहंकाराः षट् प्रकृतिविकृतयः, लयं गच्छतीति लिङ्गमात्रं प्रकृतिविकाररूपं महत्त्वम्, अलिङ्गं गुणानां साम्यावस्थारूपं प्रधानम्; एतानि चत्वारि गुणानां पर्वाणि अवस्थाविशेषा इत्यर्थः ॥

விசேஷ அவிசேஷ லிங்கமாத்ர அலிங்காணி
குண பர்வாணி (கு-19)

விசேஷா: மஹாபூத இந்திரிய மனோரூபா: அதாவது ஷோடசவிகாரா: (விகிருதி), அவிசேஷா: தன்மாத்திரையும் அஹம்காரமும் ஆகிய ஆறு பிரகிருதி விகிருதி, லிங்கமாத்ரம் என்பது லயம் கச்சதி (அடைவது) என்ற மஹத் த்வம், அலிங்கம் என்பது குணமும் ஸாம்யாவஸ்தாருபம் பிரதானம் (மூல பிரகிருதி-அலிங்கி) இந்த நான்கும் குணமும் பர்வாணி அதாவது அவஸ்தா விஷேங்கள் என்று அர்த்தம்.

इत्थं हेयं दृश्यं प्रथमं निरूप्य उपादेयं द्रष्टारं निरूपयितुमाह—

இம்மாதிரி ஹேயம் என்ற த்ருஸ்யத்தை முதலில் நிரூபித்து, பிறகு உபாதேயம் என்ற த்ரஷ்டாவை நிரூபிக்கிறார் :—

द्रष्टा दृशिमात्रः शुद्धोऽपि प्रत्ययानुपश्यः ॥ २० ॥

द्रष्टा पुरुषो दृशिमात्रश्चिन्मात्रो न ज्ञानादिधर्मकः, तद्धर्म-
कत्वे तस्य वृत्तिरूपतया विनाशशीलत्वात् 'उपयन्नपयन्धर्मो
विकरोति हि धर्मिणम्' इति न्यायेनात्मनः कौटस्थ्यं हीयते ।
अतः शुद्धः अपरिणाम्यपि प्रत्ययं बौद्धमनुपश्यति । तमनुपश्यन्न-
तदात्मापि तदात्मभूत इव प्रतिभासत इत्यर्थः ॥

த்ரஷ்டா த்ருசி மாத்ர: சுத்த அபிப்ரத்யய
அனுபஸ்ய: (சூ-20)

த்ரஷ்டா புருஷ:, த்ருசி மாத்ர: சின்மாத்ர: ஞானாதி
தர்மத்துடன் கூடியவன் அல்ல (ந ஞானாதி தர்மக: ஆனால்
ஞான ஸ்வரூபன்) அந்த தர்மத்துடன் கூடியவனாகில்
வ்ருத்தி ரூபமுடையவனாகி வினாச சீலமுடையவனாவான்.
“உபயன் அபயன் தர்ம: விகரோதி ஹி தர்மிணம்” என்ற
நியாயத்தால் ஆத்மாவின் கூடஸ்தத் தன்மை அழிவுறு
கிறது. ஆகையால் சுத்த: அபரிணமி ஆத்மா (த்ரஷ்டா-
புருஷ:). இருந்தாலும் புத்தியை அனுசரித்து (புத்தி)
பஸ்யதி. தமனுபஸ்யதி என்பதால் அததாத்மா அபி
ஆத்மபூத இவ ப்ரதிபாஸதே—என்று அர்த்தம் என்கிறார்.

इत्थं दृश्यद्रष्टारावभिधाय तयोः शेषशेषित्वमभिधातु-
माह—

இமமாதிரி த்ருஸ்யம், த்ரஷ்டாரம் இருவரையும்
சொல்லி, அவ்விருவருக்கும் உள்ள சேஷ சேஷித்வம்
பற்றிக் குறிப்பிடுகிறார் :—

तदर्थ एव दृश्यस्यात्मा ॥ २१ ॥

दृश्यस्य भोग्यस्यात्मा स्वरूपं द्रष्टृर्थमेव न स्वार्थम्,
अचेतनत्वादित्यर्थः ॥

ததார்த்த ஏவ த்ருஸ்யஸ்ய ஆத்மா (சூ-21)

த்ருஸ்ய ஆத்மா போக்யத்தின் ஸ்வரூம த்ரஷ்ட்ரர்த்தம் ஏவ-ஸ்வார்த்தம் (ந) அல்ல-அசேதனன் ஆனதால் என்று அர்த்தம்.

ननु द्रष्टुः प्रयोजने निष्पन्ने सति कृतकृत्यतया प्रधाने निर्व्यापारेऽधुना संसारो नापलभ्येतेति चेत्, नेत्याह—

சரி-த்ரஷ்ட்ரு பிரயோஜனம் முடிந்தது என்று கொண்டாலும் கிருத கிருத்யனாவதால் ப்ரதானம் நிர்வ்யாபாரம் ஆகி ஸம்ஸாரமே இல்லாமல் போய் விடுகிறது என்று சங்கித்து, அப்படி அல்ல என்கிறார்.

कृतार्थं प्रति नष्टमप्यनष्टं तदव्यसाधारणत्वात् ॥ २२ ॥

प्रधानमेकं पुरुषा अनन्ताः । तथा च पुरुषख्यातिपर्यन्तं भोगापवर्गो दत्त्वा कंचन कृतार्थं प्रति नष्टं निर्व्यापारमपि पुरुषान्तरसाधारणत्वादनष्टमेवावतिष्ठते । तथा चैकमुक्तौ सर्व-
शुक्तिप्रसङ्गानवकाश इति भावः ॥

க்ருதார்த்தம் பிரதி நஷ்டமபி அநஷ்டம் ததன்ய
ஸாதாரணத்வாத் (சூ-22)

ப்ரதானம் ஏகம்—புருஷா: அநந்தா: அதனால் புருஷக்யாதி பர்யந்தம் போகம் அபவர்க்கம் கொடுத்து, ஏதோ ஒரு கிருதார்த்தன் விஷயத்தில் (நஷ்டம்) நிர்வ்யாபாரம் ஆனபோதிலும் கிருதார்த்தன் அல்லாத வேறு புருஷன் விஷயத்தில் அநஷ்டமாகவே இருக்கிறது. அப்படியே ஏக முக்தௌ (ஒருவன் முக்தனானதால்) ஸர்வ முக்திக்கு அவகாசமில்லை என்று கருத்து.

इत्थं दृश्यद्रष्टारौ व्याख्याय तत्संयोगं व्याख्यातुमाह—

பிறகு இம்மாதிரி த்ருஸ்யம் த்ரஷ்டாரம் இரண்டையும் வ்யாக்யானம் செய்து, அதன் ஸம்யோகம் குறித்து வ்யாக்யானம் செய்கிறார் :—

स्वस्वामिशक्तयोः स्वरूपोपलब्धिहेतुः संयोगः ॥ २३ ॥

स्वशक्तिर्दृश्यस्वभावः, स्वामिशक्तिर्दृक्स्वभावः । तयोश्चैतत्चेतनत्वेन व्यवस्थितयोः स्वरूपोपलब्धिर्भोगापवर्गरूपा । तस्या हेतुः प्रत्ययः संयोगो द्रष्टृदृश्यभावो विद्याकृत इति व्याख्यातम् । एवं च यस्याभावे दृग्दृश्ययोः स्वरूपोपलब्धिर्न भवति, यद्भावे सा भवति, स संयोगः कार्यकोत्त्रेय इत्युपदिष्टं भवति ॥

ஸ்வஸ்வாமி சக்த்யோ: ஸ்வரூப உபலப்தி ஹேது:
ஸம்யோக: (கு-23)

ஸ்வசக்தி த்ருஸ்யஸ்வபாவ:, ஸ்வாமிசக்தி த்ருக்ஸ்வபாவ:. அவை சித்தம், சேதனன் என்ற வ்யவஸ்தை உடையது. அவை ஸ்வரூபம், போகம், அபவர்க்கம் (மோக்ஷம்) இவற்றின் ரூபம். அதன் காரணமான ப்ரத்யயம் ஸம்யோக:. த்ருஷ்ட்ரு த்ருஸ்ய பாவம் வித்யா கிருதம். ஆகையால் எதன் அபாவத்தால் த்ருக் - த்ருஸ்ய இரண்டின் ஸ்வரூப உபலப்தி இல்லையோ—எதன் பாவே (இருக்கை) உபலப்தி உண்டோ அது ஸம்யோக:—கார்யத்தால் தெரிவது—இம்மாதிரி உபதேசிக்கப்பட்டதாகிறது.

संयोगस्याप्युपायमाह—

ஸம்யோகத்துக்குள்ள உபாயம் கூறுகிறார் :—

तस्य हेतुरविद्या ॥ २४ ॥

तस्य संयोगस्य पूर्वोक्ताविद्या हेतुः कारणमित्यर्थः ॥

தஸ்யஹேது: அவித்யா (சூ-24)

தஸ்ய ஸம்யோகஸ்ய முன் சொன்ன அவித்யா காரணம் என்கிறார்.

इत्थं हेयं तद्धेतुं च अभिधाय अधुना हानं तद्धेतुं च निरूपयितुमाह द्वाभ्याम्—

இம்மாதிரி ஹேயமும் அதன் ஹேதுவும் சொல்லி, இப்போது ஹானமும் அதன் ஹேதுவும் இரண்டு சூத்திரங்களால் நிரூபிக்கிறார்:—

तदभावात्संयोगाभावो हानं तद्दृशे: कैवल्यम् ॥ २५ ॥

தஸ்ய அவித்யாயா அபாவாத்தித்யாயா விநாசாத்தகூதஸ்யோக-
விநாசோ ஹானம் யத், ததேவ த்ருஷே: நித்யமுக்தாயாஸ்தித்யாக்ருஷே: கைவல்ய-
மீத்யர்த்: ॥

தத்பாவாத் ஸம்யோக அபாவ: ஹானம் தத் த்ருசே:
கைவல்யம் (சூ-25)

தஸ்யா அவித்யாயா (பஹிர்முக விருத்தி) அபாவாத், வித்யாயா (அந்தர்முக விருத்தி) வினாசாத் தத்கிருத ஸம்யோக விசலி:, ஹானம் என்பது எதோ, அதுவே த்ருசே: (த்ருஷ்ட்ருவின்) நித்யமுக்த சிதி சக்திக்கு கைவல்யம் என்பது அர்த்தம்.

विवेकख्यातिरविप्लवा हानोपाय: ॥ २६ ॥

அவிபலவா அவித்யாவிருதினி சத்வபுரூபயோர்ந்யதாஹ்யாதி-
நித்யம் கைவல்யம் ஹேதுவித்யர்த்: அயம் சூத்ரதூயஸ்யாபிஸந்த்யர்த்: ஆதர-
நர்நத்யர்த்: தீர்த்தகாலானுபந்தியமநியமாஹஸ்டாஹ்யானுஸ்தானேன சத்வபுரூபா-
ந்யதாஹ்யாதாவிபலவாயா ஜாதாயாமவித்யாடய: பஹ் வலேசாஸ்தகூத-
ஸயோகஸ்த் சமூலகாஷ் கபிதா பவந்தி । குசலாகுசலகமஸித்யாஸ்த-
ஹிபாகாஸ்த் சமூலஹாத் ஹதா பவந்தி । ததஸ்த் பரவீராஹ்யேணான்யதா-

ख्यातिनिवृत्ती निरोधसमाध्यभ्यासेन चित्ते निवर्तिते सति
पुरुषस्य निर्लेपस्य स्वरूपप्रतिष्ठारूपं कैवल्यं भवतीति ॥

விவேகக்யாதி: அவிப்லவா ஹான உபாய: (சூ-26)

அவிப்லவா—அவித்யா விரோதினி—ஸத்வ புருஷ
அன்யதாக்யாதி:, ஹானத்துக்கு கைவல்யத்துக்கு ஹேது:
என்று அர்த்தம்—மேலே சொன்ன இரண்டு சூத்திரத்தை
யும் சேர்த்து பொருள்:—ஆதர நைரந்தர்ய தீர்க்க கால
சேவையுடன் யம நியமாதி அஷ்டாங்கயோக அனுஷ்
டானத்தால், ஸத்வ புருஷ அன்யதாக்யாதியால் சுத்த
மாகி, அவித்யாதி பஞ்ச க்லேசங்கள், அதனால் ஏற்பட்ட
ஸம்யோகம், வேருடன் களையப்பட்டதாய் நாசத்தை
அடையப்பட்டதாக ஆகிறது. குசல அகுசல கர்மாசயங்
கள், அதன் விபாகம் (பலன்கள்) வேருடன் களையப்பட்ட
தாய் நாசத்தை அடைகின்றன. பிறகு பரவைராக்யத்
தால் அன்யதாக்யாதி நிவிருத்தி உண்டாகி, நிரோத
ஸமாதி அப்யாஸத்தால் சித்தம் நிவர்த்திக்கப்பட்டதாகி
(மனோநாசம் ஆகி), நிர்லேப புருஷனுக்கு ஸ்வரூப
ப்ரதிஷ்டாரூபமான கைவயம் ஏற்படுகிறது (மோக்ஷம்)
என்று அர்த்தம்.

अथ जीवन्मुक्तस्य पुरुषस्य ज्ञानवैभवमाह--

பிறகு ஜீவன் முக்தனை புருஷனுக்கு ஞான வைபவம்
குறித்துச் சொல்லுகிறார்:—

तस्य सप्तधा प्रान्तभूमिः प्रज्ञा ॥ २७ ॥

तस्य संजातविवेकख्याते: पुरुषस्य सप्तधा सप्तप्रकारा
प्रान्तभूमिः प्रकर्षेणान्तो निवृत्तिः फलत्वेन यासां ता भूमयोऽ-
वस्था यस्याः सा प्रज्ञा प्रान्तभूमिः सप्तप्रकारा । अयमर्थः—
संजातविवेकख्याते: पुरुषस्य सप्त प्रज्ञाभूमयः । तत्र चतस्रः
कार्यविमुक्तिसंज्ञाः, तिस्रश्चित्तविमुक्तिसंज्ञाः । तद्यथा—ज्ञातव्य-

மகிலம் ஜாதம் மம ந கிச்சிஜ்ஜாதவ்யமஸ்திதி ஜிஜாஸானிவृத்தி-
 ரேகா । ஹாதவ்யம் சர்வம் பந்நஜாதம் ஹினம் மம ந கிச்சிஹேயமஸ்திதி
 ஜிஹாஸானிவृத்திஹிதீயா । கைவல்யபுரூப்யா புரூபவ்யமகிலம் புரூப-
 ததோ ந கிச்சித்புரூபவ்யமஸ்திதி புரூபானிவृத்திஸ்தூயா । விவெக-
 ஶ்யாதிலாபன கர்த்வயமகிலம் கர்த்வம் ந கிச்சிந்மம கார்யமஸ்திதி
 சிகிஷானிவृத்திஸ்தூயா । கர்த்வம் மெ பூஹிஸத்வமிதி ஶோகனிவृத்தி-
 ரேகா । மம பூஹிஸத்வம் குணா: புரூபா: புரூபனா: புரூபனாபாவாஶுந-
 புரூபஸ்திதி பஹிநிவृத்திஹிதீயா । ததாஹம் குணாதீதஸ்வரூபமாந்ர-
 வஸ்திதஸ்திஹிதீயா இதி சகலவிகல்பனிவृத்திஸ்தூயா । இதி
 சப்ததா புரூபானிவृத்திஸ்தூயா ॥

தவ்ய ஶப்ததா புரூபானிவृத்தி: புரூபா (சூ-27)

அப்படி ஶாக்ஷாத்கார விவேக க்யாதியானது புரூப-
 ஶுக்கு ஏழு புரூபமான புரூபானிவृத்தி பூமிகள்:— புரூபானிவृத்தி-
 நிவர்த்தியான பல புரூபமான ஏழு அவஸ்தைகளாவன—
 கருத்து பின்வருமாறு:—ஸம்ஜாத விவேகக்யாதி புரூப-
 ஶுடைய (ஶீவன்முத்தன்) ஏழு புரூபானிவृத்தி பூமிகள்—அவந்-
 துள் நான்கு கார்ய விமுத்தி என்று பெயர்கொண்டது.
 மூன்று சித்த விமுத்தி என்று பெயர் கொண்டது.

அதாவது:—ஶாதவ்யம் அகிலம் ஶாதம். எனக்குத்
 தெரிந்துகொள்ள வேண்டியது கிஞ்சித்தும் இல்லை
 (எதுவும் கிடையாது). என்ற ஜிஶ்ஶாஸா நிவர்த்தி ஒன்று.
 ஶாதவ்யமான ஶகல பந்தங்களும் ஶாதம் - ஶேயம்
 பண்ணப்படவேண்டியதாக எனக்கு இனி பந்தம் இல்லை
 (கிடையாது) என்ற ஜிஶ்ஶாஸா நிவர்த்தி இரண்டு.
 கைவல்ய புரூபானிவृத்தி எனக்கு புரூபானிவृத்தி வேண்டிய
 எல்லாம் புரூபானிவृத்தி விட்டது. இனி புரூபானிவृத்தி
 வேண்டியது கிஞ்சித்தும் இல்லை (கிடையாது) என்ற
 புரூபானிவृத்தி மூன்று. விவேகக்யாதி ஶாபத்தால்
 கர்த்தவ்யம் அகிலம் கிருதம், நான் இனி செய்ய

வேண்டியதாக கார்யம் ஏதும் இல்லை (கிடையாது) என்ற சிகீர்ஷா நிவர்த்தி: என்பது நான்கு. (4 கார்ய விமுத்தி)

கிருதார்த்தம் மே புத்தி ஸத்வம்—என்ற சோக நிவர்த்தி ஒன்று.

மம புத்தியாதய: குண: பிரயோஜன அபாவத்தால் பிரளயம் அடைந்து விட்டன. மறுபடி உற்பத்தி என்பது இல்லை (கிடையாது) என்ற பய நிவர்த்தி இரண்டு.

ஆகையால் நான் குணதீத ஸ்வரூப மாத்திரமாக— சிதேகரஸ ஸ்வரூபன் என்ற ஸகல விகல்ப நிவர்த்தி: என்பது மூன்று. (3 சித்த விமுத்தி)

இம்மாதிரி ஏழுவித ப்ராந்த பூமிகள் என அறிந்து கொள்ளத் தகுந்தது.

पूर्वस्मिन्पादे समाहितचित्तस्यान्तरङ्गसाधने अभ्यास-
वैराग्ये अभिधाय आदावस्मिन्पादे व्युत्थितचित्तस्य क्रियायो-
गोऽभिहितः । अधुना ततोऽपि व्युत्थितचित्तस्य संप्रज्ञातसाधना-
न्यष्टाङ्गान्यभिधातुमाह :--

முன் பாதத்தில் ஸமாஹித சித்தமுடையவனுக்கு அந்தரங்க ஸாதனமாக அப்யாஸ வைராக்கியத்தைச் சொல்லி, இந்தப் பாதத்தின் (ஸாதனபாதம்) ஆதியில் வ்யுத்தித சித்தத்தை உடையவனுக்கு கிரியாயோகம் குறித்துச் சொல்லப்பட்டது. இப்போது அதைக் காட்டிலும் அதிக வ்யுத்தித சித்தமுடையவனுக்கு ஸம்ப்ரக்ஞாதஸமாதியின் ஸாதன அஷ்டாங்கங்களைச் சொல்ல ஆரம்பிக்கிறார்:—

योगाङ्गानुष्ठानादशुद्धिक्षये ज्ञानदोषिराविवेकख्याते ॥२८॥

वक्ष्यमाणयोगाङ्गानामनुष्ठानादशुद्धे: क्लेशरूपाया: क्रमेण
क्षये जायमाने, ज्ञानस्य दीप्तिर्वृद्धिरा विवेकख्यातेर्भवतीत्यर्थः ।
योगाङ्गानुष्ठानं शुद्धिद्वारा प्रज्ञासाधनमिति भावः ॥

**யோகாங்க அனுஷ்டானத் அசுத்தி க்ஷயே ஞான தீப்தி:
ஆவிவேகக்யாதே: (சூ-28)**

சொல்லப் போகிற யோகாங்க அனுஷ்டானத்தால், அசுத்தி என்ற க்லேசரூப மலம் படிப்படியே க்ஷயமாகி, உண்டாகிற ஞானதீப்தி, (துரிய ப்ரக்ஞை) ப்ரகாசத்வாரா, விவேகக்யாதி: வஸ்து ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டாகிறது என்று அர்த்தம். யோகாங்க அனுஷ்டானம் சுத்தி ப்வாரா ப்ரக்ஞா ஸாதனம் என்று கருத்து.

कानि पुनस्तानि योगज्ञानोत्पेक्षायामाह—

அந்த யோக அங்கங்கள் யாவை? மறுபடியும் அபேக்ஷித்துக் கூறுகிறார்:—

**यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारध्यानसमाधयोऽष्ट-
वङ्गानि ॥ २९ ॥**

யம, நியம, ஆஸன, ப்ராணாயாம, ப்ரத்யாஹார, தாரண, த்யான, ஸமாதயோ அஷ்டா அங்கானி (சூ-29)

तत्र के यमा इत्यपेक्षायामाह—

இதில் யமம் என்பன யாவை என்று கூறுகிறார்:—

अहिंसासत्यास्तेयब्रह्मचर्यापरिग्रहा यमाः ॥३०॥

அஹிசாதிभ्यो निषिद्धकर्मभ्यो योगिनं यमयन्ति निवर्त-
यन्तीति यमाः । तत्राहिंसा कायवाङ्मनोभिः सर्वदा सर्वभूताना-
महिंसनम् । सत्यं सर्वदानृतानभिभाषणम् । अस्तेयं परस्वत्वान-
पहारः । ब्रह्मचर्यमष्टविधमैथुनत्यागः । अपरिग्रहः शरीरस्थिति-
मात्रव्यतिरिक्तभोगसाधनास्वीकारः । एते पञ्च यमा इत्यर्थः ॥

அஹிம்ஸா, ஸத்ய, அஸ்தேய, ப்ரம்மசர்ய,
அபரிக்ரஹா: யமா: (சூ-30).

அஹிம்ஸாதிகள் நிஷித்த கர்மாக்களிலிருந்து யோகியை நிவர்த்திக்கின்றன. (யமயதி-ஆதலால் யமா: என்று கூறப்பட்டது) அஹிம்ஸா என்பது மனோவாக்கு காயத்தால் ஸர்வதா ஸர்வ பூதங்களுக்கும் ஹிம்ஸை செய்வதில்லை என்பது. ஸத்யம் ஸர்வதா அநிருதம் (பொய்) சொல்வதில்லை. அஸ்தேயம் பிறர் பொருளை அபஹரிப்பதில்லை. ப்ரஹ்மசர்யம் அஷ்டவிதமைதுனத யாக: அபரிக்ரஹம் என்பது சரீர ஸ்திதி மாத்திரத்துக்கு வேண்டியதைத் தவிர வேறு போக ஸாதனங்களை ஸ்வீகரிப்பதில்லை. இவை ஐந்தும் யமம் என்று அர்த்தம்.

एतेषां योगिभिरुपादेयं विशेषमाह—

மேற்கூறிய இவைகளில் யோகிகளால் விசேஷமாகக் கொள்ளவேண்டியதை மேற்கூறுகிறார்:—

जातिदेशकालसमयानवच्छिन्नाः सार्वभौमा महाव्रतम् ॥३१॥

जातिर्ब्राह्मणत्वादिकम्, तत्सदाहं न हनिष्यामीत्यहिंसा जात्या परिच्छिन्ना । देशे तीर्थादौ काले नियतचतुर्दश्यादौ वा कमपि न हनिष्यामीति देशकालाभ्यामवच्छिन्ना । देवब्राह्मणा-थर्यातिरेकेण न हनिष्यामीति समयावच्छिन्ना । समयो नियतोऽवसर इत्यर्थः । प्राणिमात्रं क्वचिदपि कदाचिदपि कस्यापि कृतेऽहं न हनिष्यामीति जात्यादिभिश्चतुर्भिरनवच्छिन्ना भवत्यहिंसा पुष्कला । एवं सत्यादयोऽप्यनवच्छिन्ना ऊहनीयाः । इत्यमेते सर्वासु जात्यादिषु भूमिषु विदिताः सार्वभौमा महाव्रतमित्युच्यन्त इत्यर्थः ॥

ஜாதி தேச கால ஸமய அனவச்சின்னா:
ஸார்வபௌமா மஹா வ்ரதம் (சூ-31)

ஜாதி—பிராம்மணத்வம் முதலியது. நான் ஸர்வதா ஹிம்ஸிப்பது இல்லை என்பது ஜாதியால் பரிச்சின்னம்.

தேசம் - தீர்த்தம் முதலியது, காலே - சதுர்தசி முதலிய காலங்களில் ஹிம்ஸை பண்ணுவதில்லை என்பது தேச, காலம், இவை இரண்டாம் பரிச்சின்னம். தேவதைகளுக்காகவோ அல்லது பிராம்மணர்களுக்காகவோ தவிர வேறு காரியங்களுக்கு ஹிம்ஸை பண்ணுவதில்லை என்பது ஸமயம் என்பதால் பரிச்சின்னம். பிராணிகளை மாத்திரம் எதையும் எப்போதும் எதன் பொருட்டும் ஹிம்ஸிப்பதில்லை என்பதானது நான்கிற்கும் (ஜாத்யாதி 4-க்கும்) பூரணமாக அஹிம்ஸை அனுஷ்டிக்கப்பட்டதாக கருதப்படுகிறது. இம்மாதிரியே ஸத்யம் முதலியவற்றிற்கும் ஊஹித்துக் கொள்ளத் தகுந்தது. இவ்விதம் இவை ஸர்வ ஜாதி, பூமிகளில் விதிக்கப்பட்டதால் ஸார்வபௌமா மஹாவ்ரதம் என்று சொல்லப்படுகிறது என்கிறார்.

अथ नियमानाह—

பிறகு நியமங்களைக் கூறுகிறார்:—

शौचसंतोषतपःस्वाध्यायेश्वरप्रणिधानानि नियमाः ॥३२॥

जन्महेतून्काम्यधर्मान्निवर्त्य मोक्षहेतौ निष्कामे धर्मं नियमयन्ति प्रेरयन्तीति नियमाः । शौचं मृज्जलाभ्यां बाह्यमलनिवृत्तिः, मैत्र्यादिभावनयान्तरसूयादिमलनिवृत्तिः । संतोषो यथालाभपरितुष्टिः । तपः कायशोषणम्, तदुक्तं योगयाज्ञवल्क्ये—‘विधिनोक्तेन मार्गेण कृच्छ्रचान्द्रायणादिभिः । शरीरशोषणं प्राहुस्तापसास्तप उत्तमम्’ इति । स्वाध्यायो गायत्री-प्रभृतीनां मन्त्राणामध्ययनम् । ते च मन्त्रा द्विविधा वैदिकास्तान्त्रिकाश्च । वैदिकाः प्रगीताप्रगीतभेदेन द्विविधाः । तान्त्रिकाः स्त्रीपुंनपुंसकभेदेन त्रिविधाः । तदलं मन्त्ररहस्योद्घोषेण । ईश्वर-प्रणिधानं नाम अभिहितानामनभिहितानां च सर्वासां क्रियाणां परमेश्वरे फलानपेक्षतया समर्पणम् । तदुक्तम्—‘कामतोऽ-कामतो वापि यत्करोमि शुभाशुभम् । तत्सर्वं त्वयि विन्यस्य

त्वत्प्रयुक्तः करोम्यहम्' इति । फलाभिसंधेरुपघातकत्वमभिहितं महद्भिः— 'अपि प्रयत्नसंपन्नं कामेनोपहतं तपः । न तुष्टये महेशस्य श्वलोढमिव पायसम्' इति । एतानि शौचादीनि पञ्च नियमा इत्यर्थः ॥

செளச, சந்தோஷ, தப:, ஸ்வாத்யாய,
ஈஸ்வர ப்ரணிதானுனி நியமா: . (சூ-32)

மறு ஜன்மம் ஏற்படக் காரணமான காம்ய கர்மங்களை நிவர்த்தித்து, மோக்ஷ ஹேதுவான நிஷ்காம கர்மத்தில் நம்மை பிரேரிக்கிறது— (நியமயந்தி) என்பதால் நியமா: . செளசம் மிருத் (மண்) ஜலம் முதலியவற்றால் பாஹ்ய மல (அழுக்கு) நிவர்த்தி. மைத்ரியாதி பாவனையால் அந்தர் மல (அகுவை முதலிய) நிவர்த்தி. ஸந்தோஷ: யதாலாப (யத்ருச்சா லாபம்) த்ருப்தி: (ஸந்துஷ்டி:). தப: காய சோஷணம். யோக யாக்ஞ்ய வல்க வாக்யம் வருமாறு:—

வாக்யம் :—விதினோக்தேன மார்க்கேண க்ருச்ர சாந்த்ராயணதிபி: । சரீர சோஷணம் ப்ராஹு: தாபஸ: தப உத்தமம் ॥ ஸ்வாத்யாயம் காயத்ரீ முதலான மந்த்ரங்களின் அத்யயனம். அந்த மந்த்ரங்களும் இரண்டு விதம். வைதிகம் என்றும் தாந்த்ரிகம் என்றும். வைதிகம் என்பது ப்ரகீதம், அப்ரகீதம் என்று இரண்டு விதம். தாந்த்ரிகம் என்பது ஸ்த்ரீ, பும், நபும்ஸகம் என்ற பேதத்தால் மூன்று விதம். 'மந்த்ர ரஹஸ்ய கோஷம் போதும்' என்று முடிவு செய்து மேலே ஆரம்பிக்கிறார். ஈஸ்வரப்ரணிதானம் என்பது சொல்லப்பட்டதோ சொல்லப்படாததோ ஆன எல்லா விதமான கிரியைகளையும் பலனில் அபேக்ஷையில்லாது பரமேஸ்வரனுக்கு ஸமர்ப்பித்தல். வாக்கியம்-(பிரமாணம்) காமதோ அகாமதோ வாபி யத் கரோமி சுபா சுபம் । தத்ஸர்வம் த்வயி வின்யஸ்ய த்வத் ப்ரயுக்த: கரோம் யஹம் ॥ பலனில் ஆசைப்படுவதில் உள்ள தவறுகள் குறித்து மஹான்களால் சொல்லப்படுகிறது :— அபி

பிரயத்ன ஸம்பன்னம் காமேனோ பஹதம் தப: । ந
துஷ்டயே மஹேசஸ்ய ச்வலீடமிவ பாயஸம் ॥ மேற்கூறிய
சௌசாதிகளான ஐந்தும் நியமம் என்று கருத்து.

ननु सति परिपन्थिनि जाग्रति, कथं यमादिसिद्धिरित्यत

भाह —

ஐக்கிரத்தில் யமாதிகளுக்கு ஏராளமான தடங்கல்
கள். எப்படி யமாதிகளுக்கு ஸித்தி ஏற்படும் என்று
கூறுகிறார்:—

वितकंबाधने प्रतिपक्षभावनम् ॥ ३३ ॥

एतेषां यमनियमादीनां वितकंहिसादिसंकल्पैः 'हनिष्या-
म्येनम्' 'अनृतं वदिष्यामि' 'परस्वमादास्ये' इत्यादिभिर्बाधने
प्राप्ते सति, यमादिपरो योगी 'संसाराङ्गारेष्वहं तप्यमानो
यमादिकं शरणमुपगतो हिसादिकमत्यजम्; पुनस्तदाददानः
कीलेयकेन वान्ताशिना समः' इत्यनेन प्रकारेण वितकंप्रति-
पक्षान्भावयेदित्यर्थः ॥

விதர்க்க பாதனே பிரதிபக்ஷ பாவ்ணம்: (33)

விதர்க்கம் என்பது எதிரிடை. அதாவது யம, நிய
மாதிகளுக்கு எதிர்ப் பக்ஷம். எனவே அஹிம்ஸைக்கு எதிர்
ஹிம்ஸிப்பேன் என்பது, ஸத்யத்துக்கு அந்ருதம் (அஸத்
யம்) சொல்வேன் என்பது, அஸ்தேயத்துக்கு பிறர் பொருள்
அபகரிப்பேன் என்பது போன்ற எண்ணங்கள் உண்டாகும்
போது யாமாதிபரம் உள்ள (அனுஷ்டிக்கிற யோகி)
'ஸம்ஸார அக்னியால் தபிக்கப்படும் நான், யாமாதிகளை
சாணம் அடைந்துள்ளேன். ஹிம்ஸாதிகளை விட்டு விட்
டேன், மறுபடியும் அதை அனுஷ்டிப்பது வாந்தியை சாப்
பிடுவதற்கு ஸமம்'. இந்தப்ரகாரமான எதிரிடை பாவனை
பண்ணவேண்டும் என்று அர்த்தம்.

अधुना वितर्काणां स्वरूपप्रकारकारणावान्तरभेदफलानि
पञ्चभिः पदैः क्रमेण कथयन् प्रतिपक्षभावनं स्फुटयति—

இப்போது விதர்க்காதிகளின் ஸ்வரூபம் பாகார,
காரண, அவாந்தர பேதம், பலன்கள், இவ்வைந்து பதங்
களை கிரமமாகக் கூறி ப்ரதிபக்ஷ பாவனை பற்றி நிர்ணயம்
பண்ணுகிறார் :—

वितर्का हिंसादयः कृतकारितानुमोदिता लोभक्रोधमोहपूर्वका
मृदुमध्याधिमात्रा दुःखाज्ञानानन्तफला इति
प्रतिपक्षभावनम् ॥ ३४ ॥

वितर्का हिंसादय इति स्वरूपनिर्देशः । तत्र हिंसा त्रि-
प्रकारा—स्वयं कृता, कुर्विति कारिता, साधु साध्वित्यनुमोदिता
चेति । तत्रैकैका कारणभेदात्पुनस्त्रिविधा भवति—धनादि-
लोभेन, अपकृतमनेनेति क्रोधेन, धर्मो भविष्यतीति मोहेन । एव-
नवविधा जाता हिंसा । लोभक्रोधमोहाः प्रत्येकं त्रिविधा
भवन्ति मृदुमध्याधिमात्रत्वेन । तत्पूर्वका हिंसादयोऽपि मृदुत्वा-
दिना त्रिविधा भवन्ति । तथा कृता कारितानुमोदिता च प्रत्येक-
नवधा भवतीति हिंसायाः सप्तविंशतिभेदा भवन्ति । मृदुमध्या-
दिमात्रा अपि प्रत्येकं त्रिविधा भवन्ति—मृदुमृदुर्मध्यमृदुस्तीव्र-
मृदुः, मृदुमध्यो मध्यमध्यस्तीव्रमध्यः, मृदुतीव्रो मध्यतीव्रस्तीव्र-
तोव्र इति । एवं लोभो नवविधस्तथा क्रोधमोहाविति तत्पूर्व-
कृता हिंसा सप्तविंशतिभेदा भवति । तथा कारितानुमोदिता
चेत्येकाशीतिभेदा हिंसा भवति । एवमनृतादिष्वपि योज्यम्
इत्थंभूता वितर्का दुःखं नरकादिकम्, अज्ञानं स्थावरादिभावम्
भ्रान्तिसंशयरूपं च अनन्तं फलं प्रयच्छन्तीति प्रतिपक्षाण-
वितर्कशत्रूणां भावनमित्यर्थः । अनेन भावनेन तद्धाने सति

निर्विघ्ना यमादयः सिध्यन्ति । तत्सिद्धौ चित्तपरिकमद्वारा
 क्वल्य सिध्यतीत्यभिस्संधिः ॥

விதர்க்கா ஹிம்ஸாதய: க்ருத காரித அனுமோதித,
 லோப க்ரோத மோஹ பூர்வகா, மிருது மத்ய
 அதிமாத்ரா: துக்க அஞ்ஞான அனந்த பலா:
 இதி ப்ரதிபக்ஷ பாவனம். (சூ-34)

விதர்க்கா ஹிம்ஸாதய: என்பதான அதன் ஸ்வரூபம் பற்றி குறிப்பிடுகிறார். ஹிம்ஸை மூன்று விதம். ஒன்று தானேசெய்வது. இரண்டாவது செய் என்று தூண்டுவது. மூன்றாவது செய்ததை (ஹிம்ஸையை) ஆம்-ரொம்ப சரி என்று ஆமோதிப்பது. மறுபடி இம்மூன்றும் பிரத்யேக காரண பேதத்தால் மூன்று விதமாக பிரிவடைகிறது. அதாவது த்ரவ்ய (பண) லோபம், (அபகாரம் செய்யப்பட்டதாக) க்ரோதம், இப்படி (செய்வதுதான் சரி) தர்ம் நியாயம் என்ற மோஹம்—இப்படி ஹிம்ஸை ஒன்பது விதமாயிற்று. லோப க்ரோத மோஹ இம்மூன்றும் ம்ருது மத்ய அதிமாத்ரம் என்றதால் ப்ரத்யேகம் மூன்று விதம் அதிகரிக்கிறது. அதே போல முதல் கூறிய (9 ஹிம்ஸை) மிருது முதலியதால் மூன்று விதமாகிறது. அப்படியே க்ருத காரித அனுமோதிதாவும் பிரத்யேகம் ஒன்பது விதமாகி ஹிம்ஸாதிகள் 27 விதம் ஆகிறது—மிருது, மத்ய, அதிமாத்ரா, மிருது தீவ்ரம், மத்ய தீவ்ரம், அதிமாத்ர தீவ்ரம் என்று. இம்மாதிரி லோபம் 9 விதம். க்ரோதம் 9 விதம். அப்படியே க்ருத ஹிம்ஸை, காரித ஹிம்ஸை அனுமோதித ஹிம்ஸை 27 பேதம் உள்ளது. மொத்தம் சேர்ந்து 81 விதம் ஆகிறது. இவ்விதம் அந்ருதாதிகளிலும் உபயோகிக்கவேண்டும். இம்மாதிரி விதர்க்காதி துக்கம் நரகாதிகம், அக்ஞானம் ஸ்தாவராதிகம், ப்ராந்தி, ஸம்சய ரூபம், அனந்த பலம் அளிக்கக்கூடியது. (முடிவில்லாதது) என்று பிரதிபக்ஷமான விதர்க்க சத்ருக்களை பாவனை செய்யவேண்டும் என்று அர்த்தம். இந்த பாவனையால் அவை (ஹிம்ஸாதிகள்) நாசமாகி நிர்விக்கனமாக யமாதிகள்

ஸித்திக்கின்றன. அவை ஸித்திப்பதால் சித்த பரிபாகம் ஆகி கைவல்யம் ஸித்திக்கிறது என்று கருத்து.

अधुना यमादीनां सिद्धिसूचकमवान्तरफलं त्रमेण दश
यति—

இப்போது யமாதிகளின் ஸித்திசூசகமான அவா
தர பலனை கிரமமாக எடுத்துக் காட்டுகிறார்:—

अहिंसाप्रतिष्ठायां तत्संनिधौ वैरत्यागः ॥३५॥

सत्यहिंसास्थैर्ये, तस्याहिंसकस्य योगिधौरेयस्य संनिधौ
स्वभावविहृद्धानां गोव्याघ्रादीनामपि वैरत्यागो भवतीत्यर्थः
एतदेवाभिप्रेत्योक्तं वासिष्ठे—‘मातरीव परं यान्ति विषमाणि
मृदूनि च । विश्वासमिह भूतानि सर्वाणि शमशालिनि’ इति ॥

அஹிம்ஸா ப்ரதிஷ்டாயாம் தத்
ஸன்னிதௌ வைரத்யாக: (சூ-35)

அஹிம்ஸா (பிரதிஷ்டை) ஸ்தைர்யம் பெற்ற யோக
யான அஹிம்ஸா தீர்புருஷனின் ஸன்னிதானத்தில் ஸ்வ
பாவ விரோதமுடைய பசு, புலி போன்ற மிருகங்கள்கூட
விரோதத்தன்மை இழந்து விடுகின்றன. யோகவாசிஷ்ட
வாக்யம் குறிப்பிடுகிறார். மாதரீவ பரம் யாந்தி விஷமாண
மிருதுனி ச । விச்வாஸமிஹ பூதானி ஸர்வாணி சம
சாலினி ॥ என்று

सत्यप्रतिष्ठायां क्रियाफलाश्रयत्वम् ॥३६॥

क्रिया धर्माधर्मरूपा, तस्याः फलं स्वर्गादिकम्; तयोरा
श्रयो वाङ्मात्रेण दाता, तस्य भावस्तत्त्वम् । योगिनः स्वर्गादि
फलदावृत्त्वं वाङ्मात्रेण सिध्यतीत्यर्थः ॥

ஸத்ய ப்ரதிஷ்டாயாம் க்ரியா பல
ஆச்ரயத்வம் (சூ-36)

'க்ரியா தர்ம அதர்ம ரூபம்' அதன் பலம் ஸ்வர்கம் முதலியன. ஆச்ரயம் என்பது அவர் (யோகி) வாக் மாத் திரத்தால் கொடுக்க வல்லமையுடையவர் என்பது. யோகிக்கு வாக் மாத் திரத்தாலேயே ஸ்வர்க்காதி பல நாத்ருத்வம் ஸித்திக்கிறது என்பது அர்த்தம்.

अस्तेयप्रतिष्ठाया रत्नोपस्थानम् ॥३७॥

दिव्यानि रत्नानि योगिनः पुरत उपस्थितानि भवन्ती-
त्यर्थः ॥

அஸ்தேய ப்ரதிஷ்டாயாம் ரத்னோபஸ்தானம். (சூ-37)

திவ்யங்களாக ரத்னங்கள் யோகியின் முன் வந்தடை கின்றன என்று அர்த்தம்.

ब्रह्मचर्यप्रतिष्ठायां वीर्यलाभः ॥३८॥

वीर्यनिरोधो हि ब्रह्मचर्यम् । तत्सिद्धौ निरतिशयं सामर्थ्यं
भवति । निरतिशयसामर्थ्यशालिना योगिना कृत्तः शिष्येषूपदेशः
सद्यः फलतीति भावः ॥

பிரும்மசர்ய ப்ரதிஷ்டாயாம் வீர்யலாப: (சூ-38)

வீர்ய நிரோதம் தான் பிரம்மசர்யம் என்பது. அது சித்தித்தால் நிரதிசயமான ஸாமர்த்யம் உண்டாகிறது. நிரதிசய ஸாமர்த்ய சாலியான யோகியால் சிஷ்யர்களுக்கு செய்யப்படுகிற உபதேசமானது உடனே பலன் அளிக்கி றது என்று கருத்து.

अपरिग्रहस्थैर्ये जन्मकथंतासंबोधः । ३९॥

கதம்த்யஸ்ய ஹவ: கதந்தா, ஜன்மநி கதந்தா தஸ்யா: சம்போத: சாஷாத்கார:; பூர்வஜன்மநி கோ஽ஹ் கீ஢்ஷோ஽திஸ்தி கி கார்ய-மகரவமதி ஜிஜ்ஞாஸாயா சர்வமநேந யோகிநா சம்யஜ்ஜாயத இத்யர்த: ॥

அபரிக்ரஹ ஸ்தைதர்யே ஜன்ம கதம்தா ஸம்போத: (சூ-39)

அபரிக்ரஹ ஸ்தைதர்யத்தால் முன் ஜன்மத்தில் நான் யார்? எப்படியிருந்தேன்? என்ன காரியம் செய்தேன்? என்று தெரிந்து கொள்வதில் ஸாமர்த்யம் உண்டாகி, எல்லா ஞானமும் உண்டாகிறது என்று அர்த்தம்.

इत्थं यमसिद्धीरभिधाय अधुना नियमसिद्धीः क्रमेणाभिद-
धाति—

இம்மாதிரி யமங்களின் ஸித்தியைச் சொல்லி இப் போது நியமங்களின் ஸித்தியைக் கிரமமாகச் சொல்ல ஆரம்பிக்கிறார்:—

शौचात्स्वाङ्गजुगुप्सा परैरसंसर्गः ॥ ४० ॥

शौचमाचरतो योगिनः स्वाङ्गं शुद्धिमपश्यतो जुगुप्सा भवति । अशुचिस्वभावोऽयं कायः । अतस्तस्मिन्नवभिश्छिद्रैर्नि-
रन्तरं स्रवत्सु मलेषु रोमकूपैरसंख्यातैः खिन्ने गात्रे को नामा-
खेदेन प्रक्षालयितुं शक्नुयात्? तदुक्तम्— 'नवच्छिद्रकृता देहाः
स्रवन्ति घटिका इव । बाह्यशौचैर्न शुध्यन्ति नान्तः शौचं तु
विद्यते' इति । एवं स्वकाये जुगुप्सावतः परकाया एतादृशा इति
दोषदर्शिनस्तैः संसर्गो न कदाचिदपि भवति । यदि स्वकायदुर्ग-
न्धेन जुगुप्सा न स्यात्किं नामैतस्य निर्वेदकारणं भवेत्?

पुक्तम्—'स्वदेहाशुचिगन्धेन न विरज्येत यः पुमान् । विराग-
कारणं तस्य किमन्यदुपदिश्यते' इति ॥

சௌசாத் ஸ்வாங்க ஜுகுப்ஸாபரை:
அஸம்ஸர்க்க: (சூ-40)

சௌசத்தை ஆசரிக்கும் யோகிக்கு தன் அங்கங்களில் சுத்தியைக் காணமுடியாமல் ஜுகுப்ஸை உண்டாகிறது. இந்த காயம் (சரீரம்) அசுசியே ஸ்வபாவமாக உடையது. ஆகையால் இந்த நவத்துவாரங்களில் மலம் நிரந்தரம் ஒழுக்கிக்கொண்டும், எண்ணிக்கையில்லாத ரோமத்வாரங்கள் வழி சரீரத்தில் வியர்வை முதலான அழுக்குகள் எப்போதும் வடிந்துகொண்டும் இருப்பதை எப்படி கழுவி சுத்தம் செய்யமுடியும். வாக்கியம் கூறுவது:- “நவச்சித்ரக்ருதா தேஹா: ஸ்ரவந்தி கடிகா இவா பாஹ்ய சௌசை: ந சுத்யந்தி நா அந்த: சௌசம் து வித்யதே” ॥ என்பது. இம்மாதிரி தன் சரீரத்தில் வெட்கம் அடைபவன் பிறர் சரீரங்களும் இப்படித்தான் என்ற தோஷத்தைக் காண்பவன், அவைகளில் ஒருபோதும் சேர்க்கைக்கு ஆசைப்பட மாட்டான். அப்படி தன் சரீர துர்க்கந்தங்களில் வெறுப்பு உண்டாகாதவனுக்கு வேறு எப்படித்தான் வைராக்கியம் உண்டாகப் போகிறது. வாக்கியம்:— “ஸ்வதேஹ அசுசி கந்தேன ந விரஜ்யேத ய: புமான் । விராக காரணம் தஸ்ய கிமன்யத் உபதிச்யதே” ॥ என்று.

संप्रत्यन्तःशौचसिद्धिमाह—

இப்போது அந்த: சௌசம் ஸித்திக்க வழி சொல்லு
(சூர்:—

सत्त्वशुद्धिसौमनस्यै काश्येन्द्रियजयात्मदर्शनयोग्य-
त्वानि च ॥ ४१ ॥

सत्त्वस्य बुद्धेरसूयेर्ष्यादिमलनिवृत्तिः शुद्धिः, ततः सौम-

सत्त्वोत्कर्षः, तत एकाग्रं नैश्वल्यम्, ततो बाह्येन्द्रियजयः,

तत आत्मदर्शनयोग्यत्वं पुरुषसाक्षात्कारार्हत्वम्, तान्येतानि परस्परहेतुहेतुमद्भावेन शौचाद्भवन्तीत्यर्थः ॥

ஸத்வசுத்தி, ஸௌமனஸ்ய, ஏகாக்ரிய, இந்த்ரிய ஜய, ஆத்ம தர்சன யோக்யத்வானி ச. (சூ-41)

ஸத்வம் என்பது புத்தி. புத்தியின் அஸூயை, ஈர்ஷயை முதலியவற்றின் நிவர்த்தி சுத்தி:; அதனால் ஸௌமனஸ்யம்—ஸத்வத்தின் பெருக்கு, அதனால் ஏகாக்ரம்-நிச்சலத்தன்மை, அதனால் பாஹ்ய இந்த்ரிய ஜய:; அதனால் ஆத்ம தர்சன யோக்யத்வம்—புருஷ (துரிய) ஸாக்ஷாத்கார அர்ஹதை. மேற்கூறிய இவைகள் ஒன்றுக்கொன்று பரஸ்பரம் காரணமாதலால் செளசத்தால் ஏற்படுகிறது என்று கருத்து.

संतोषादनुत्तमसुखलाभः ॥ ४२ ॥

संतुष्टस्य योगिनः सर्वोत्कर्षादन्तनिरतिशयं सुखमाविर्भवति । न केवलमेवम् ; प्रत्युत वैषयिकं सुखं विषमिव प्रतिकूलं भवतीत्यर्थः । तदुक्तम्—‘संतोषामृतपानेन ये शान्तास्तृप्तिमागताः । भोगश्रीरतुला तेषामेषा प्रतिविषायते’ इति ॥

ஸந்தோஷாத் அனுத்தம ஸுகலாப : (சூ-42)

ஸந்துஷ்டி அடைந்த யோகிக்கு ஸத்வத்தின் உத்தர்ஷத்தால் அந்தர் நிரதிசயம் ஸுகம் ஆவிர்பவதி. (ஸ்வஸ்தம், சாந்தம், ஸநிர்வாணம், அகத்யம் ஸுகம், உத்தமம், காரிகை) இது மாத்திரம் அல்ல. மேலும் விஷயஸுகம் விஷயம் போல பிரதிகூலமாகி விடுகிறது. வாக்கியம்:— ‘‘ஸந்தோஷாம்ருத பானேன யே சாந்தா: திருப்திமாகதா: போகஸ்ரீ ரதுலா தேஷாம் ஏஷா ப்ரதி விஷாயதே’’ என்பது.

कायेन्द्रियसिद्धिरशुद्धिक्षयात्तपसः ॥ ४३ ॥

स्वधर्मकृच्छ्रादिना वलेशपापक्षयात्कायस्याणिमादिसिद्धिः,
इन्द्रियाणां च सूक्ष्मव्यवहितप्रकृष्टार्थग्राहित्वसिद्धिर्भवतीत्यर्थः ॥

காயேந்திரிய ஸித்தி: அசுத்திக்ஷயாத் தபஸ: (சூ-43)

ஸ்வதர்மமாகிற கிருச்சிராதிகளால் க்லேச பாபக்ஷயம் உண்டாகி, காயத்திற்கு அணிமாதி ஸித்தி உண்டாகிறது. இந்திரியங்களுக்கு ஸூக்ஷ்ம, வ்யவஹித, விப்ரகிருஷ்ட அர்த்தத்தை கிரஹிக்கும் ஸித்தி உண்டாகிறது என்று கருத்து.

स्वाध्यायादिष्टदेवतासंप्रयोगः ॥ ४४ ॥

अभिमतमन्त्रजपादभिमतदेवतायाः संभाषणादिकं सिध्यतीत्यर्थः ॥

ஸ்வாத்யாயாத் இஷ்டதேவதா ஸம்ப்ரயோக: (சூ-44)

அபிமத மந்த்ரஜபாத் அபிமததேவதையுடன் ஸம்பாஷணதிகம் ஸித்திக்கிறது என்று அர்த்தம்.

समाधिसिद्धिरीश्वरप्रणिधानात् ॥ ४५ ॥

ईश्वरे अकामनया सकलकर्मसमर्पणात्समाधिसिद्धिः ।
समाधिश्चित्तस्य समाधानं प्रसाद इति यावत् ॥

ஸமாதி ஸித்தி: ஈஸ்வரப்ரணிதானாத். (சூ-45)

ஈஸ்வரே அகாமனயா ஸகல கர்மங்களையும் ஸமர்ப்பணம் பண்ணுவதால் ஸமாதி ஸித்தி ஏற்படுகிறது. ஸமாதி என்பது சித்தத்தின் ஸமாதானம் அதாவது பிரஸாதம் என்து கொள்ளவேண்டியது.

इत्थं सावान्तरफलान्यमनियमान्निरूप्य क्रमप्राप्तमासनं
तत्साधनं तत्फलं च तावदाह—

இம்மாதிரி அவாந்தர பலத்துடன் கூடிய யம, நிய
மாதிகளை நிரூபித்து, கிரமப்ராப்தமான ஆஸனம், அதன்
ஸாதனம், அதன் பலன் இவற்றைச் சொல்லுகிறார்:—

स्थिरसुखमासनम् ॥ ४६ ॥

पद्मस्वस्तिकादिना यादृशेन देहस्थापनेन यस्य पुरुषस्या-
वयवव्यथानुत्पत्तिलक्षणं सुखं देहचलनराहित्यलक्षणं स्थैर्यं च
संपद्यते, तदेव मुख्यमासनम् । पद्मासनादि वरूपं तु याज्ञवल्क्येन
निरूपितम्—‘ऊर्वोऽपरि विप्रेन्द्र कृत्वा पादतले शुभे । अङ्गुष्ठौ
च निबध्नीयाद्दस्ताभ्यां व्युत्क्रमेण तु । पद्मासनं भवेदेतत्सर्वेषा-
मभिपूजितम्’ इत्यादिना ॥

ஸ்திர ஸுகம் ஆஸனம் (சூ-46)

பத்ம, ஸ்வஸ்திகாதி ஆஸனத்தால் புருஷனுக்கு
(ஸாதகனுக்கு) வ்யதை (வலி) உண்டாக்காமல் ஸுகம்,
தேக சலனமின்மை இதுகளுடன் ஸ்திரத்தன்மையை
எது உண்டு பண்ணிக்கொடுக்கிறதோ அதுவே முக்கிய
மான ஆஸனம். பத்மாஸனாதிகளின் ஸ்வரூபம் யாக்ஞ்ய
வல்கரால் நிரூபிக்கப்பட்டதைக் கூறுகிறார்:—

ஊர்வோர் உபரி விப்ரேந்த்ர க்ருத்வா பாததலே சுபே
அங்குஷ்டௌ ச நிபத்னீயாத் ஹஸ்தாப்யாம் வ்யு
கிரமேண து ॥ பத்மாஸனம் பவேதேதத் ஸர்வேஷாம் அப
பூஜிதம். என்பது போன்றவை.

प्रयत्नशैथिल्यानन्तसमापत्तिभ्याम् ॥ ४७ ॥

तस्य च प्रयत्नशैथिल्यं लौकिक उपायः । गमनगृहकृत्य
तीर्थस्नानादिविषयो यः प्रयत्नो मासन उत्साहस्तस्य शैथिल्यम्

भयथा उत्साहो बलाद्देहमुत्थाप्य यत्र क्वापि प्रेरयति । फण-
सहस्रेण धरणीं धारयित्वा स्थैर्येणावस्थितो योऽयमनन्तः स
एवाहमस्मीति ध्यानं चित्तस्यानन्ते समापत्तिः । तथा यथोक्ता-
सनसपादकमदृष्टं निष्पद्यते । अतस्ताभ्यामासनं सिध्यतीत्यर्थः ॥

ப்ரயத்ன சைதில்யம் அனந்த ஸமாபத்திப்யாம் (சூ-47)

ப்ரயத்ன சைதில்யம் என்பது லௌகிக உபாயம். அதாவது அலைச்சல், க்ருஹக்ருத்யம், தீர்த்த ஸ்நானாதி ளிஷ்யமான பிரயத்னங்களை குறைவு செய்தல் (சைதில் யம்). அப்படியில்லாது அவைகளில் உத்ஸாகம் வைத் தால் தேஹத்தை ஆஸனத்தில் இருக்கவிடாமல் பலவந்த மாக எழுப்பி, காரியங்களில் பிரேரேபிக்கும். ஆயிரம் தலையு டைய ஆதிசேஷன் தரணியை (பூமி) தாங்குவதை த்யானித்து “அந்த அனந்தன் நான்” என்று த்யானம் செய்தல் அனந்த ஸமாபத்தி: (சித்தத்துக்கு). இதனால் யதோக்தமான ஆஸன ஸம்பாதனம் அதிருஷ்ட வசமாக உண்டாகிறது. ஆகையால் அது ஆஸன ளித்தி தரு கிறது என்று அர்த்தம்.

ततो द्वन्द्वानभिघातः ॥ ४८ ॥

सिद्धे चासने शीतोष्णसुखदुःखमानावमानादिद्वन्द्वैर्यथापूर्वं
नाभिहन्यत इत्यर्थः ॥

ததோ த்வந்த்வான் அபிகாத: (சூ-48)

ஆஸன ளித்தியால் சீதம்-உஷ்ணம், ஸுகம்-துக்கம், மானம்-அவமானம் முதலான த்வந்தங்களால் முன்போல ளீடிக்கப்படுவதில்லை என்று கருத்து.

अथासनानन्तरभाविनं प्राणायाममाह—

ஆஸனத்துக்கு அப்புறம் அப்யஸிக்க வேண்டிய ப்ரா ளாயாமம் பற்றிக் கூறுகிறார்:

तस्मिन्सति श्वासप्रश्वासयोगतिविच्छेदः प्राणायामः ॥४९॥

तस्मिन्नासनस्थैर्ये सति प्राणायामः प्रतिष्ठितो भवति ।
 स च श्वासप्रश्वासयोगतिविच्छेदरूपः । तत्र श्वासो नाम
 बाह्यस्य वायोरन्तरानयनम् । प्रश्वासः पुनः कौष्ठ्यस्य वायो-
 निःसरणम् । तयोरुभयोरपि संचरणाभावः प्राणायामः । ननु
 नेदं प्राणायामसामान्यलक्षणम्, तद्विशेषेषु रेचकपूरककुम्भक-
 प्रकारेषु तदनुगतेरयोगादिति चेत्, नैष दोषः; सर्वत्रापि श्वास-
 प्रश्वासयोगतिविच्छेदसंभवात् । तथा हि—कौष्ठ्यस्य वायो-
 निर्गमनं रेचकः, यः प्रश्वासरूपः । बाह्यस्य वायोरन्तर्धारण
 पूरकः, यः श्वासरूपः । अन्तः स्तम्भवृत्तिः कुम्भकः, यस्मिञ्ज-
 लमिव कुम्भे निश्चलतया प्राणाख्यो वायुरवस्थाप्यते । तत्र सर्वत्र
 श्वासप्रश्वासयोगतिविच्छेदोऽस्त्येवेति नास्ति शङ्कावकाशः ।
 ननु कुम्भके गत्यभावेऽपि रेचकपूरकयोरुच्छ्वासनिश्वासगती
 विद्येते इति चेत्, नैष दोषः; अधिकमात्राभ्यासेन स्वभावसि-
 द्धायाः समप्राणगतेर्विच्छेदसंभवात् ॥

தஸ்மின் ஸதி ச்வாஸ ப்ரச்வாஸயோ:
 கதிவிச்சேத: ப்ராணாயாம: (சூ-49)

அப்படி ஆஸனத்தில் ஸ்தைர்யம் (ஸ்திரத்தன்மை)
 உண்டான பிறகு ப்ராணாயாமத்தில் பிரதிஷ்டை உண்டா
 கிறது (ஏற்படுகிறது). அதுவும் (ப்ராணாயாமம்) ச்வாஸ
 ப்ரச்வாஸங்களின் கதியை தடுக்கும் ரூபமாக உள்ளது.

ச்வாஸம் என்பது வெளிக்காற்றை உள்ளுக்கு இழுத்
 தல். பிரச்வாஸம் என்பது குக்ஷியில் (வயிற்றில்) உள்ள
 வாயுவை மறுபடியும் வெளிக்கு விடுதல் (தள்ளுதல்). இவ்
 விரண்டிலும் ஸஞ்சாரம் இல்லாதது (ஸஞ்சரண அபாவः)
 ப்ராணாயாமம். சரி, இது ப்ராணாயாம ஸாமான்ய லக்ஷணம்
 இல்லை, அதன் விசேஷமான ரேசக-பூரக-கும்பக ப்ராகாரம்

களில் அதன் அனுமதி இல்லாதது என்பது. அப்படியே இருக்கட்டும். தோஷமில்லை. எல்லா இடத்திலும் ச்வாஸ ப்ரச்வாஸ கதி விச்சேதம் (தடை) ஸம்பவிக்கிறது. அப்படியே குக்ஷிவாயு நிர்கமனம் (வெளி விடுதல்) ரேசக: அது ப்ரச்வாஸ ரூபம். வெளிவாயு உள்போகுதல் பூரக: அது ச்வாஸ ரூபம். அந்தஸ்தம்ப விருத்தி கும்பக: எப்படி குடத்தின் உள்ளே உள்ள ஜலம் அசையாது நிஸ்சலமோ அப்படியே ப்ராணன் என்ற வாயு ஸ்தாபிக்கப்படுகிறது. அங்கு அப்படி ஸர்வதா ச்வாஸ ப்ரச்வாஸ வாஸத்தின் கதிவிச்சேதம் (தடை) இருக்கவே இருக்கிறது. சந்தேகிக்க வேண்டியதில்லை. சரி, கும்பகத்தில் ப்ராணகதியின், அபாவம் இருந்தபோதிலும், ரேசக பூரகங்களின் உச்வாஸ ப்ரச்வாஸ கதி இருந்தபோதிலும், தோஷமில்லை. அதிக மாந்ர அப்யாஸத்தால் ஸ்வபாவ ஸித்தமான ஸம்ப்ராண கதிவிச்சேதம் ஸம்பவிக்காது.

तमेवाभ्याममाह--

அதே அப்யாஸத்தை மேலும் கூறுகிறார்:—

बाह्याभ्यन्तरस्तम्भवृत्तिर्देशकालसंख्याभिः परिहृष्टो

दोर्घसूक्ष्मः ॥ ५० ॥

रेचको बाह्यवृत्तिः, पूरक आभ्यन्तरवृत्तिः, कुम्भकः स्तम्भवृत्तिः । तत्रैकैको देशादिभिः परीक्षणोयः । तद्यथा— स्वभावसिद्धे रेचके हृदयान्निर्गत्य नासाप्रसंमुखे द्वादशाङ्गुलपर्यन्तं श्वासः समाप्यते । अभ्यासेन तु क्रमेण नाभिराधाराद्वा निर्गत्य चतुर्विंशत्यङ्गुलपर्यन्ते षट्त्रिंशदङ्गुलपर्यन्ते वा समाप्यते । तत्र च रेचकप्रयत्नातिशये सति नाभ्यादिप्रदेशक्षोभेण तन्निश्चेतुं शक्यम् । बहिस्तु सूक्ष्मं तूलं धृत्वा तच्चालनेन निश्चेतव्यम् । तस्य देशपरीक्षा । रेचककाले प्राणस्यावृत्तयो दश विंशतिस्त्रिंशदित्यादिभिः कालपरीक्षा । अस्मिन्मासे प्रतिदिनं दश रेचका

आगामिमासे विशतिहत्तरमासे त्रिशदित्यादिभिः संख्यापरीक्षा । एवं पूरकेऽपि योजनीयम् । यद्यपि कुम्भके देशव्याप्तिविशेषो नावगम्यते, तथापि कालसंख्याव्याप्तिरवगम्यत एव । यथा घनोभूतस्तूलपिण्डः प्रसार्यमाणो दीर्घो विरलतया सूक्ष्मश्च भवति; तथा प्राणोऽपि देशकालसंख्याभिरभ्यस्यमानो दीर्घो दुर्लक्षतया सूक्ष्मश्च संपद्यत इत्यर्थः ॥

பாஹ்யாப்யந்தர ஸ்தம்ப விருத்தி :,
தேசகால ஸங்க்யாபி: பரித்ருஷ்டோ தீர்க்க சூக்ஷ்ம:(சூ-50)

பாஹ்ய வ்ருத்தி: ரேசக:, ஆப்யந்தர வ்ருத்தி: பூரக:, ஸ்தம்ப வ்ருத்தி: கும்பக:. ஒவ்வொன்றையும் தேசம் (இடம்) முதலியனவால் பரீக்ஷிக்க வேண்டும், அதாவது ஸ்வபாவ ஸித்தமாக ரேசகம் ஹ்ருதயத்திலிருந்து கிளம்பி மூக்கு நுனி வரை-பன்னிரண்டு அங்குலங்கள் வரை-ச்வாஸம் வந்து முடிவு அடைகிறது. அப்யாஸத்தால் கிரமமாக நாபியில் இருந்து அல்லது ஆதாரத்திலிருந்து கிளப்பி, 24 அங்குலம் அல்லது 36 அங்குல பர்யந்தம் (வரை) சென்று ஸமாப்தி அடையச் செய்வது. அது ரேசக பர்யத்தின விசேஷத்தைக் கொண்டு நாபி, ஆதாரம் இவைக்ஷோபிப்பதால் (எக்குவதால்) அது நிச்சயிக்கலாம் (நிச்சயிக்க முடியும்). வெளியில் சின்ன துரும்பு முதலியன வைத்து அதை சலனம் செய்வதாலும் நிச்சயிக்கலாம். இது தேசபரீக்ஷை ஆகும். ரேசக காலத்தில் பிராணத்தின் ஆவிருத்தி பத்து, இருபது, முப்பது, இம்மாதிரி செய்வது காலபரீக்ஷை. இந்த மாதம் பிரதி தினம் பத்து ரேசகங்கள், அடுத்த மாதம் இருபது, அதற்கு அடுத்த மாதம் முப்பது இம்மாதிரிச் செய்வது ஸங்க்யாபரீக்ஷை. இம்மாதிரியே பூரகத்திலும் செய்யத்தகுந்தது. கும்பகத்தில் தேச பரீக்ஷை கிடையாது. இருந்தாலும், காலம் ஸங்க்யை இரண்டிற்கும் பரீக்ஷை உண்டு. எப்படி பருத்த (ஸ்தூலமான) இரும்புத் துண்டு முதலான வஸ்துக்கள் தட்டி நீட்ட நீட்ட நீண்டதாகவும் மெல்லியதாகவும் ஆகி ஸூக்ஷ்மமாக ஆகுமோ அதே

போல பிராணனும் தேசகால ஸங்க்யைகளைக் கொண்டு அப்யாஸம் பண்ணுவதால் தீர்க்கமாகவும். துர்லக்ஷ்யமாகவும், சூக்ஷ்மமாகவும் ஆகிறது என்று கருத்து.

अथ रेचकादिभ्यस्त्रिभ्योऽन्यं प्रकारमाह—

பிறகு ரேசக-பூரக-கும்பக மூன்றிலிருந்தும் (வேருன) அப்யமான அப்யாஸ ப்ராகாரம் பற்றிச் சொல்லுகிறார் :—

बाह्याभ्यन्तरविषयानपेक्षी चतुर्थः ॥ ५१ ॥

यथाशक्ति वायुं विरेच्यानन्तरं क्रियमाणो बहिःकुम्भकः ।
यथाशक्ति वायुमापूर्यानन्तरं क्रियमाणोऽन्तःकुम्भकः । रेचकपूर-
कायनाहत्य केवलकुम्भकोऽभ्यस्यमानः पूर्वत्रयापेक्षा या चतुर्थो
भवति । निद्रातन्द्रादिदोषयुक्तानां रेचकादित्रयम्, तद्रहितानां
चतुर्थं इति विवेकः ॥

பாஹ்யாப்யந்தர விஷய அனபேக்ஷீ சதுர்த்த: (சு-51)

யதாசக்தி வாயுவை வெளித்தள்ளி பிறகு செய்வது பஹி: கும்பகம். யதாசக்தி வாயுவை உள்ளுக்கு நிரப்பி பிறகு செய்யும் காரியம் அந்த: கும்பகம்.

ரேசக பூரக இரண்டையும் அனாதரம் பண்ணி, அப்யாஸம் பண்ணப்பட்ட முன் மூன்றை (ரேசக, பூரக, கும்பக) அபேக்ஷித்து, கேவலகும்பகம் நான்காவது ஆகிறது. இதரை, தந்தரை முதலிய தோஷங்களுள்ளவர்கள் (விலகாதவர்கள்) ரேசகாதி மூன்றும் அது விலகியவர்கள் நான்காவதும் அப்யாஸம் செய்யக்கடவார்கள் என்று விவேகம்.

अथ प्राणायामफलमाह—

பிறகு ப்ராணாயாமத்தின் பலனைக் கூறுகிறார் :—

ततः क्षीयते प्रकाशावरणम् ॥ ५२ ॥

प्रकाशस्य सत्त्वस्यावरणं तमो निद्रालस्यादिहेतुः तस्य क्षयो भवतीत्यर्थः ॥

தத்: க்ஷயதே ப்ரகாச ஆவரணம். (சூ-52)

ப்ரகாசஸ்ய ஸத்வஸ்ய ஆவரணம். தமஸ் நித்ரை ஆலஸ்யாதிக்கு ஹேதுக்களின் க்ஷயம் உண்டாகிறது என்று கருத்து.

फलान्तरमाह—

मற்றेरोरु பலன் பற்றிக் கூறுகிறார்:—

धारणायोग्यता मनसः ॥ ५३ ॥

आधारनाभिचक्रहृदयभ्रूमध्यब्रह्मरन्ध्रादिदेशविशेषे चित्त-
स्यावस्थानं धारणा । तत्र प्राणायामेन रजोगुणकार्याच्चाञ्च-
ल्यात् तमोगुणकार्यादालस्यादेश्च निवारितं मनो योग्यं भवती-
त्यर्थः ॥

தாரண யோக்யதா மனஸ: (சூ-53)

ஆதாரம், நாபி சக்ரம், ஹ்ருதயம், ப்ருமத்தி, ப்ரம்ம ரந்த்ரம் இந்த தேச விசேஷங்களின் சித்தத்துக்கு அவஸ்தா னம் (இருப்பிடம்) தாரணை என்பது. அங்கு ப்ராணயாம அப்யாஸத்தால் ரஜோகுண கார்யமான சாஞ்சல்யமும் (சஞ்சலம்) தமோகுணகார்யமான ஆலஸ்யமும் நீங்கிய மனத்துக்கு, நிலைக்கும் (நிற்கும்) யோக்கியதை உண்டா கிறது என்று அர்த்தம்.

अथ क्रमप्राप्त प्रत्याहारमाह—

பிறகு கிரமமாகப் ப்ராப்தியாகும் ப்ரத்யாஹாரம் பற்றிக் கூறுகிறார்:—

स्वस्वविषयासंप्रयोगे चित्तस्वरूपानुकार इवेन्द्रियाणां
प्रत्याहारः ॥ ५४ ॥

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धादिविषयेभ्यो निर्वृतिताः श्रोत्रादय-
श्चित्तस्वरूपमनुकुर्वन्तीवावतिष्ठन्त इत्यर्थः ॥

ஸ்வஸ்வ விஷய அஸம்ப்ரயோகே சித்தஸ்வரூபானுகார
இவ இந்திரியானும் ப்ரத்யாஹார: (சூ.54)

சப்தம், ஸ்பர்சம், ரூபம், ரஸம், கந்தம் முதலியவற்றி லிருந்து நிவர்த்தி அடைந்த ஸ்ரோத்திராதிகள் சித்தஸ்வ ரூபத்தை அனுசரித்து அனுகுணமாக நிலைத்து நிற்பது என்று கருத்து.

प्रत्याहारफलमाह—

ப்ரத்யாஹார பலன் பற்றிக் கூறுகிறார்:—

ततः परमा वश्यतेन्द्रियाणाम् ॥ ५५ ॥

इन्द्रियाणामतिचञ्चलानां परमा वश्यता निश्चलता,
विषयेष्वत्यन्तमप्रसर इति यावत् ॥

தத்: பரமா வஸ்யதா இந்திரியானும். (சூ-55)

அதிசஞ்சலமான (ஸ்வபாவம் உள்ள) இந்திரியங்
களுக்கு பரமாவஸ்யதா நிஸ்சலத்தன்மை, விஷயாபிமுகம்
செல்லாது இருத்தல் என்பது சித்திக்கிறது.

इति श्रीमत्पतञ्जलिप्रणोते योगशास्त्रे

योगसुधाकराभिधायं वृत्ती

साधनपादः

समाप्तः ॥

பதஞ்சலிப்ரணீத யோக சாஸ்திரத்தில் யோக

ஸுதாகரம் என்ற வருத்தியில்

ஸாதனபாதம்

முற்றிற்று.

विभूतिपादः विपुत्रिपातः 3

यदाराधनतः सिद्धाः सिद्धीरष्टाववाप्नुवन् ।
तमपायतमोभानुमुमापतिमुपास्महे ॥

எந்த ஆராதனத்தால் ஸித்தர்கள் அஷ்ட மஹா ஸித்தியை அடைந்தார்களோ அந்த தமஸை (இருளை) போக்கும் சூரியனான உமாபதியை உபாஸிக்கிறேன்.

इत्थं पूर्वस्मिन्पादे समाधिपरिपन्थिक्लेशतनूकरणार्थं समाधिभावनार्थं च पृथक्क्रियायोगं क्लेशतन्मूलकर्मतद्विपाकतत्फलजात्यादीनां दुःखत्वेन हेयत्वं हेयहेतुं तद्धानं कैवल्यं तदुपायभूतां पुह्यख्यातिं तत्साधनं यमादिपञ्चकं बहिरङ्गं च अभिधाय, अयाधुना धारणादित्रयमन्तरङ्गं संयमपदवाच्यं तदवान्तरफलविभूतिजातं च आचक्ष्णः प्रथमं धारणां लक्षयति—

இம்மாதிரி முன் பாதத்தில், ஸமாதி அடைய தடங்கல்களான க்லேசங்களைத் தேய்த்து நாசம் செய்யவும், ஸமாதி பாவனார்த்தம் (அப்யாஸத்திற்கு) தனித்தனியே க்ரியாயோகம், க்லேசம், அதன் மூல (காரண) கர்மா, அதன் விபாகம், அதன் பலன், ஜாத்யாதிகள், துக்கத்வம், ஹேயத்வம், ஹேயஹேது, அதன் ஹானம், கைவல்யம், அதன் உபாயபூதமான புருஷக்யாதி, அதன் ஸாதனம், யாமாதி பஞ்சகம், பஹிரங்கங்கள் இவற்றைக் கூறி, இப்போது தாரணாதி(த்ரயம்) முன்றின் அந்தரங்கஸாதனம், ஸம்யம பதத்தின் விவரம், அதன் அவாந்தரபலமான விபூதிஜாதங்களைச் சொல்லக்கருதி முதலில் தாரணையைச் சொல்லுகிறார் :—

देशबन्धश्चित्तस्य धारणा ॥ १ ॥

आधारादिदेशा अधस्तादभिहिताः । तत्रात्मनि वा चित्तस्य बन्धः स्थापनं धारणेत्युच्यते । तदुक्तं योगयाज्ञवल्क्ये— 'यमादिगुणयुक्तस्य मनसः स्थितिरात्मनि । धारणेत्युच्यते सिद्धि-योंगशास्त्रविशारदैः' इति ॥

தேச பந்த: சித்தஸ்ய தாரண (கு-1)

ஆதாராதி தேசங்கள் பூர்வம் (முன்பாத. கு-53 ல்) சொல்லப்பட்டது. அந்த தேச விசேஷங்களில் அல்லது ஆத்மாவில் (துரியத்தில்) சித்தத்தின் (பந்தப்) ஸ்தாபனம் தாரணை என்று சொல்லப்படுகிறது. யோகயாக்குய வல்க்கியத்தில் சொல்லப்பட்ட வாக்கியம் கூறுகிறார்:—“யமாதி குணயுக்தஸ்ய மனஸஸ்திதி: ஆத்மணி । தாரண இத்யுச் யதே ஸத்பி: யோக சாஸ்த்ர விசாரதை:” என்பது.

तत्साध्यं ध्यानं लक्षयति—

அதனால் ஸாதிக்கத் தக்கதான த்யானத்தைக் கூறுகிறார்:—

तत्र प्रत्ययैकतानता ध्यानम् ॥ २ ॥

तत्र यथोक्तदेशे प्रत्ययस्यैकतानता एकविषयप्रवाहः, स च विच्छिद्य विच्छिद्य जायमानो ध्यानं भवति । तदुक्तम्— 'विलाप्य विकृतिं कृत्स्नां संभवव्यत्ययक्रमात् । परिशिष्टं च सन्मात्रं चिदानन्दं विचिन्तयेत्' इति ॥

தத்ர ப்ரத்யய ஏகதானதா த்யானம் (கு-2)

முன்குறிப்பிட்ட தேசத்தில் பிரத்யயத்தின் ஏகதானதா என்பது ஏக விஷயப்ரவாஹ த்யானம் என்பதாகும். பிரவா

ஹம் தடைபட்டு, தடைபட்டு (விச்சித்ய விச்சித்ய) உண்டா
வதுதான் த்யானம். வாக்கியம்:— விலாப்ய விக்ருதம்
க்ருத்ஸ்லம் ஸம்பவ வ்யத்யயக் கிரமாத் பரிசிஷ்டம் ச
ஸன்மாத்ரம் சிதானந்தம் விசிந்தயேத் || என்று

ध्यानप्रकर्षात्संतत एकविषयप्रवाहः समाधिः; तं लक्ष-
यति--

த்யானத்தின் பிரகர்ஷம் (உயர்வு) ஆவதால் இடை
விடாது ஏக விஷயத்தின் பிரவாஹமான ஸமாதியைக்
குறிப்பிடுகிறார்:—

तदेव ध्यानमेव ध्येयैकगोचरतया निर्भासमानं ध्यान-
स्वरूपशून्यमिव स्थितं समाधिर्भवति ॥३॥

தேவ ஧்யானமேவ ஧்யேயைககோசரதயா நிர்भासमानं ஧்யான-
ஸ்வரூபசூன்யமிவ ச்விதம் சமாதிர்ஹவதி । ததுக்தம்—'ब्रह्माकार-
मनोवृत्तिप्रवाहोऽहं कृतिं विना । संप्रज्ञातसमाधिः स्याद्विधाना-
भ्यासप्रकर्षतः' इति । नात्राङ्गाङ्गिनोरत्यन्ताभेदः शङ्कनीयः,
ईषद्भेदस्य विद्यमानत्वात् । तथा हि—कर्वृकरणानुसंधानपुरः
सरं जायमानः प्रत्ययो ध्यानम् । तदुत्कर्षात्कर्वृकरणानुसंधान-
मन्तरेणैव ध्येयमात्रगोचरतया निर्भासमानः समाधिः । स एवा-
परवैराग्यपुरःसरमादरनैरन्तर्यदीर्घकालासेवितो निरस्तरजस्त-
मोलेशसुखप्रकाशमयसत्त्वोद्रेकादनवधवैशारद्यप्रद्योतनरूपश्चिरतर-
मनुवर्तमानः संप्रज्ञातसमाधिर्भवति । परवैराग्यपूर्वकनिरोधप्रय-
त्नेन तस्यापि निरोधे सर्ववृत्तिनिरोधान्निर्बीजः समाधिर्भवति ।
तदुक्तम्—'मनसो वृत्तिशून्यस्य ब्रह्माकारतया स्थितिः । यासं-
प्रज्ञातनामासौ समाधिरभिधीयते' इत्येष विभागो द्रष्टव्यः ॥

ததேவ அர்த்தமாத்ர நிர்பாஸம் ஸ்வரூப
சூன்யம் இவ ஸமாதி: (சு-3)

(ததேவ) த்யானமேவ (த்யானமே) த்யேயவஸ்து வை கோசரிப்பதாய்க் கொண்டு த்யானஸ்வரூப சூன்யம் போல இருப்பது ஸமாதி ஆகிறது. வாக்கியம் :- ப்ரம்மாகார மனோவிருத்திப் பிரவாஹோ அஹம்கிருதிம் (அஹம் விருத்தி) வினா ! ஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதி: ஸ்யாத் த்யானாயாஸப்ரகர்ஷத:॥ என்று. இங்கு அங்க-அங்கிக்கு (த்யான-ஸமாதி) அத்யந்தம் அபேதம் என்று சங்கை வேண்டாம். ஈஷத்பேதம் இருக்கிறது. அதாவது-கர்த்ரு கரண அனுஸந்தானம் உள்ளது த்யானம். அதன் உத்கர் ஷம் (மேன்மை) கர்த்ரு, கரண, அனுஸந்தானம் இன்றி த்யேயமாத்ரமாக விளங்கி பிரகாசிப்பது ஸமாதி என்கிறார். அதுவே அபர வைராக்கியத்துடன் ஆதர நைரந்தர்ய தீர்க்ககால ஸேவையால் போக்கடிக்கப்பட்ட ரஜஸ், தமஸ் ஸேசத்துடன், ஸுக ப்ரகாசமய ஸத்வப்பெருக்குடன் இடைவிடாத வைசாரத்யம் (பழக்கம்) நூண்டுதலுடன் கூடி வெகு நேரம் அனுசரிப்பதானது ஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதி ஆகிறது.

பரவைராக்ய பூர்வகம் நிரோதப்ரயத்னத்தினால் அதையும் நிரோதம் பண்ணும்போது ஸர்வ விருத்தி நிரோதமாவதால் நிர்பீஜஸமாதி ஆகிறது. வாக்கியம் :-மனஸோ வ்ருத்தி சூன்யஸ்ய ப்ரஹ்மாகாரதயா ஸ்திதி:॥ யா அஸம் ப்ரக்ஞாத நாமா அஸௌ ஸமாதி: அபிதீயதே॥ இம் மாதிரி விபாகம் (பிரிவு) காணவேண்டியது.

इत्थं पूर्वपादोद्दिष्टं धारणादित्रयं व्याख्याय तस्य व्यवहारलाघवाय संयमसंज्ञामाह—

இம்மாதிரி பூர்வ பாத உதிதிஷ்டமான தாரணைதி மூன்றையும் வ்யவஹாரத்தின் :பொருட்டு ஸம்யமம் என்ற பெயர் இட்டுக் குறிப்பிடுகிறார் :-

त्रयमेकत्र संयमः ॥४॥

एकविषयं धारणादित्रयं संयमसंज्ञं भवतीत्यर्थः ॥

தீரயம் ஏகத்ர ஸம்யம : (சூ-4

ஏக விஷயத்தில் தாரணாதி மூன்றையும் செய்வது ஸம்யமம் என்ற பெயருடையதாக ஆகிறது என்கிறார்.

ततः किम् ? अत आह—

அதன் பின்பு என்ன? என்பதைச் சொல்லுகிறார்:—

तज्जयात्प्रज्ञालोकः ॥५॥

तस्य संयमस्य जयात्स्यैयत्सिमाधिप्रज्ञाया आलोकः ऋतं-
भरत्वं भवतीत्यर्थः ॥

தஜ்ஜயாத் ப்ரக்ஞாலோக : (சூ-5)

தஸ்ய ஸம்யமஸ்ய ஜயாத் ஸ்தைர்யத்தால் பிரக்ஞைக்கு ஆலோகம் ரிதம்பரத்வம் உண்டாகிறது என்று கருக்து.

ननु क्व विनियुक्तः प्रज्ञालोकः फलं प्रसूत इत्यपेक्षायामाह—

சரி, எங்கு வினியோகம் செய்வதால் பிரக்ஞாலோகம் பலன் அளிக்கிறது என்று அபேக்ஷித்துக் கூறுகிறார்:—

तस्य भूमिषु विनियोगः ॥६॥

पूर्वोक्तसवितर्कनिर्वितर्कसविचारनिर्विचारादिभूमिषु संयमस्य विनियोगः कर्तव्यः । तत्र विनियुक्तः संयमः पूर्वपूर्व-भूमिजयेनोत्तरभूमेनिर्विचाराभिधायामैशारद्येऽनवद्याध्यात्मख्या-तिमुत्पाद्य सद्भूतार्थप्रद्योतनरूपां समाधिप्रज्ञामुत्पादयतीति तात्पर्यार्थः ॥

தஸ்ய பூமிஷ = வினியோக: (சூ-6)

முன் சொன்ன ஸவிதர்க்க, நிர்விதர்க்க, ஸவிசார, நிர்விசாராதி பூமிகளில் ஸம்யமத்துக்கு வினியோகம் செய்யப்பட வேண்டும். அங்கு வினியோகம் செய்யப்பட்ட ஸம்யமம் பூர்வ பூர்வ (முன் முன்) பூமி ஜயேன (ஜயத்தால்) உத்தர பூமியான நிர்விசாரம் என்று குறிப்பிட்டதில் வைசாரத்யம் அடைந்து அனவத்ய (இடைவிடாத) ஆத்மக்யாதி (துரீயம்) உண்டு பண்ணி ஸத்பூதார்த்த ப்ரத்யோதன ரூபாம் ஸமாதிப்ரக்ஞாம் உத்பாதயதி உண்டு பண்ணுகிறது என்று கருத்து.

अत एव संप्रज्ञातसमाधिप्रज्ञाया धारणादित्रयमन्तरङ्ग-
मित्याह—

இதனாலேதான் ஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதிப்ரக்ஞைக்கு தாரணாதி மூன்றும் அந்தரங்கம் என்று கூறுகிறார் :—

त्रयमन्तरङ्गं पूर्वभ्यः ॥७॥

पूर्वाक्ताः पञ्च यमादयः संप्रज्ञातस्य प्रतिबन्धकप्रत्यक्ष-
गात्रप्राणादिमलप्रक्षयप्रणादिकया बहिरङ्गाणि; तेभ्यश्चित्त-
विषयतया सजातोयत्वाद्धारणादित्रयमन्तरङ्गमित्यर्थः ॥

தரயம் அந்தரங்கம் பூர்வேப்ய : (சூ-7)

முன் சொல்லப்பட்ட ஐந்து யாமாதிகள் ஸம்ப்ரக்ஞாதத்துக்கு ப்ரதிபந்தகங்கள் ஆன ப்ரத்யக்ஷ உடல், ப்ராணாதி மலங்கள் (க்ஷய) சுத்தமாக்குவதால் பஹிரங்கம் (வெளி அங்கம்) என்றும், அதிலிருந்தும் குக்ஷம சித்த விஷயமான ஸமான ஜாதீயத்தால் தாரணாதி மூன்றையும் அந்தரங்கம் என்றும் சொல்லுவது கருத்து.

तदप्यसंप्रजातस्यावृत्तिकस्य विजातीयत्वाद्बहिरङ्गमित्याह—

அதுவும் (ஓம்) அஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதி யான அவிருத்திக்கு (விருத்தி சூன்யம்) விஜாதீயம் ஆனதால் பஹிரங்கம் என்று குறிப்பிடுகிறார் :—

तदपि बहिरङ्गं निर्बीजस्य ॥८॥

विजातीयत्वेऽपि संप्रजातप्रज्ञोत्पादनद्वारोपकारितया बहिरङ्गत्वमविरुद्धम् । तदेवोपकारित्वमधस्तादसूत्रयत्सूत्रकारः—
'श्रद्धावीर्यस्मृतिसमाधिप्रज्ञापूर्वक इतरेषाम्' इति ॥

ததபி பஹிரங்கம் நிர்பீஜஸ்ய (சூ-8)

விஜாதீயத்வம் ஆனபோதிலும் ஸம்ப்ரக்ஞாத உத்பாதனத்வாரா உபகாரி ஆவதால் பஹிரங்கத்தன்மை விருத்தமில்லை என்கிறார். இதையேதான் (ஸமாதிபாத 20வது சூத்ரம்) உபகாரம் உள்ளது என்று குறிப்பிட்டு ஸூத்ரகாரர் ஸூத்ரம் செய்திருக்கிறார். “சீரத்தா வீர்யஸ்மிருதி ஸமாதி ப்ரக்ஞா பூர்வக இதரேஷாம்”

ननु 'तदपि बहिरङ्गं निर्बीजस्य' इत्युक्तम् । कोऽसौ निर्बीजः समाधिरित्यपेक्षायामाह—

“சரி ததபி பஹிரங்கம் நிர்பீஜஸ்ய” என்று சொன்னது எது? எப்படிப்பட்டது அந்த நிர்பீஜ ஸமாதி? என்று அபேக்ஷித்துக் கூறுகிறார் :—

व्युत्थाननिरोध संस्कारयोरभिभवप्रादुर्भावौ निरोधलक्षण-
चित्तान्वयो निरोधपरिणामः ॥९॥

व्युत्थानसंस्काराः समाधिविरोधिनः । ते च निरोधहेतुना योगिप्रयत्नेन प्रतिदिनं प्रतिक्षणं च अभिभूयन्ते, तद्विरोधिनश्च

निरोधसंस्काराः प्रादुर्भवन्ति । तथा सति निरोध एकैकस्मिन्क्षणे चित्तमनुगच्छति । सोऽयमीदृशश्चित्तस्य निरोधपरिणामो निर्बीजः समाधिर्भवति ॥

வ்யுத்தான நிரோத ஸம்ஸ்காரயோ: அபிபவ ப்ராதூர்
பாவெள நிரோதலக்ஷணசித்தான்வய:
நிரோத பரிணம:.. (சூ-9)

வ்யுத்தான ஸம்ஸ்காரா: ஸமாதி விரோதிகள், அவை களை நிரோதம் செய்யும் ப்ரயத்தினத்தால் யோகி ப்ரதி தினம் ப்ரதிக்ஷணம் (அபிபூயந்தே) மறைவு தாண்டுகிறான். அதன் (வ்யுத்தான) விரோதியான நிரோதஸம்ஸ்காரங் கள் ப்ராதூர்பவந்தி. (தோன்றுகின்றன). அப்படி ஆவ தாய்க்கொண்டு நிரோதம் ஒவ்வொருக்ஷணமும் சித்தத்தை தொடருகிறது (அனுஸரிக்கிறது). இந்த அனுபவம் இவ் வித சித்தத்துக்கு நிரோத பரிணமம் - நிர்பீஜ ஸமாதி— ஆகிறது.

ननु 'प्रतिक्षणं परिणामिनो हि भावा ऋते चितिशक्तेः' इति न्यायेन चित्तस्य सर्वदा परिणामप्रवाहो वक्तव्यः; तत्र व्युत्थितचित्तस्य वृत्तिप्रवाहः स्फुटः, निरुद्धचित्तस्य तु कथमित्याशङ्क्योत्तरमाह—

சரி "பிரதிக்ஷணம் பரிணமினோஹி பாவா: ரிதே சிதி சக்தே: (13வது சூத்ரம் முடிவு) என்ற நியாயத்தை அனு சரித்து சித்தத்துக்கு ஸதா பரிணம ப்ரவாஹம் சொல்ல வேண்டும். அப்போது வ்யுத்தித சித்தத்துக்கு வருத்தி பாவாஹம் (விக்ஷேபம்) ஸ்புடம் (தெரிவது) உண்மை. நிருத்த சித்தத்துக்கு அந்த உண்மை எப்படி ஒவ்வும் என்று சந்தேகித்து பதில் சொல்லுகிறார் :--

तस्य प्रशान्तबाहिता संस्कारात् ॥ १० ॥

यथा समिदाज्याहुतिप्रक्षेपे वह्निरुत्तरोत्तरवृद्ध्या प्रज्व-
लति, समिदादिप्रक्षेपे प्रथमक्षेपे किञ्चिच्छाम्यति, उत्तरोत्तरक्षेपे
शान्तिर्वर्धते; तथा निरुद्धचित्तस्योत्तरोत्तराधिकं प्रशमः प्रव-
हति । तत्र पूर्वपूर्वप्रशमजनितसंस्कार एवोत्तरोत्तरप्रशमस्य
कारणमित्यतः प्रशमप्रवाहसंभवाच्च कोऽपि दोष इति भावः ॥

தஸ்ய ப்ரசாந்த வாஹிதா ஸம்ஸ்காராத் (சூ-10)

எப்படி ஸமித்-ஆஜ்யம் முதலான ஆஹுதிகள் செய்யச்
செய்ய அக்னி ஜ்வாலை மேன்மேலும் விருத்தி அடைகி
றதோ, ஸமித்-ஆஜ்யம் முதலிய ஆஹுதி குறையக்குறைய
அக்னி ஜ்வாலை கொஞ்சம் கொஞ்சமாக சமனம் ஆகிறதோ,
மேலும் மேலும் அக்னியின் சாந்தம் வருத்தியடைகிறதோ
அதே போல நிருத்த சித்தத்திற்கு உத்தர உத்தர (பின்பின்)
அதிக சாந்தம் ப்ரவாஹம் உண்டாகிறது. அங்கு பூர்வ
பூர்வப்ரசமனம் ஏற்பட்ட ஸம்ஸ்காரம்தான் உத்தர உத்தர
சமனத்துக்கு (சாந்த விருத்தி) காரணம் ஆகிறது என்ற
காரணத்தால் ப்ரசமப்ரவாஹம் (சாந்த விருத்தி பிரவாஹம்)
உண்டாவதால் ஒருவித தோஷமும் இல்லை (ப்ரதி க்ஷணம்
சித்தபரிணமம் உண்டு என்ற நியாயத்துக்கு ஸமாதானம்)
என்று கருத்து.

इत्थं निरोधपरिणामरूपं निर्वीजसमाधिमभिधाय संप्र-
ज्ञातसमाधिपरिणाममभिधातुमाह—

இம்மாதிரி நிரோத பரிணமரூபமான, நிர்வீஜ ஸமாதி
யைச் சொல்லி, ஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதி பரிணமத்தைச்
சொல்லத் துடங்குகிறார் :—

सर्वार्थतैकाग्रतयोः क्षयोदयौ चित्तस्य समाधिपरिणामः ॥ ११ ॥

रजोगुणेन चात्यमानं चित्तं क्रमेण सर्वान्पदार्थान्गृह्णाति ।
तस्य रजोगुणस्य निरोधाय क्रियमाणेन योगिनः प्रयत्नविशेषेण

दिने दिने सर्वार्थता क्षीयते, एकाग्रता चोदेति । तादृशचित्तस्य
परिणामः समाधिरित्युच्यते ॥

ஸர்வார்த்ததா ஏகாக்ரதயோ: க்ஷயோதயௌ
சித்தஸ்ய ஸமாதி பரிணாம: (சூ-11)

ரஜோகுணத்தால் சலனம் அடைகிற சித்தமானது கிரமமாக (ஸர்வ) எல்லா பதார்த்தங்களையும் நாடுகிறது. அந்த ரஜோகுணத்தின் நிரோதத்தின் பொருட்டு அப்பஸிக்கும் யோகியின் பிரயத்ன விசேஷத்தால் தினம் தினம் ஸர்வார்த்ததா க்ஷீணிக்கிறது—ஏகாக்ரதா உதேதி (முளைக்கிறது). இம்மாதிரியான சித்தத்தின் பரிணாமம் ஸமாதி என்று சொல்லப்படுகிறது.

ननु केयमेकाग्रतेत्यपेक्षायामाह—

சரி, ஏகாக்ரதா பரிணாமம் எது? என்று அபேக்ஷித்துக் கூறுகிறார்:—

शान्तोदितौ तुल्यप्रत्ययौ चित्तस्यैकाग्रतापरिणामः ॥१२॥

शान्तोऽतीतः, उदितो वर्तमानः, प्रत्ययश्चित्तवृत्तिः ।
अतीतः प्रत्ययो यं पदार्थं गृह्णाति तमेव चेदुदितोऽपि गृह्णीयात्,
तदा तौ तुल्यौ भवतः । तादृशचित्तपरिणाम एकाग्रतेत्युच्यते ।
इत्थ निरोधपरिणामः समाधिपरिणाम एकाग्रतापरिणामश्चेत्ययं
त्रिविधः परिणामश्चित्तस्य धर्मपरिणाम इत्युच्यते । एवं लक्षण-
परिणामोऽपि 'निरोधलक्षणचित्तान्वयः' इत्यनेन सूच्यते । स
यथा—निरोधस्य धर्मस्य लक्षणमध्वत्रयम् । तत्रानागताध्वपरि-
त्यागेन वर्तमानाध्वस्वीकारः तत्परित्यागेनातीताध्वस्वीकारः ।
एवं कालावच्छिन्नस्य तस्यैव निरोधस्यावस्थापरिणामोऽपि
'व्युत्थाननिरोधसंस्कारयोरभिभवप्रादुर्भावौ' इत्यनेन संगीयते ।
एवं समाध्येकाग्रतापरिणामयोर्लक्षणावस्थापरिणामौ सूत्रद्वयेन
प्रेक्षावद्भिरूहनीयौ ॥

சாந்த உதிதா துல்யப்ரத்யயா சித்தஸ்ய
ஏகாக்ரதா பரிணாம: (சூ-12)

சாந்த: கடந்த (காலம்) உதித: நிகழ் (காலம்)
ப்ரத்யய: சித்தவிருத்தி: சாந்தவிருத்தி (சென்றது) எதைக்
கிரஸித்ததோ அதையே (அதே ப்தார்த்தத்தை) உதிதா
(நிகழ்கால) விருத்தி கிரஸிக்கவேண்டும். அப்போது
தான் (சாந்தா-உதிதா) இரண்டும் துல்பம் (ப்ரத்யயம்)
ஆகும். இம்மாதிரி சித்தஸ்ய பரிணாமம் ஏகாக்ரதா என்று
சொல்லப்படுகிறது. இம்மாதிரி நிரோத பரிணாம:, ஸமாதி
பரிணாம:, ஏகாக்ரதா பரிணாம: என்று மூன்று வித பரிணா
மங்கள் சித்தத்தின் தர்ம பரிணாம: என்று சொல்லப்படு
கிறது. இம்மாதிரியே லக்ஷண பரிணாமமும் “நிரோத
லக்ஷண சித்தான்வய:” (9-வது-சூத்ரம்) என்பதில் சூசித்
திருக்கிரூர். அதாவது:- நிரோதத்தினுடைய தர்மத்துக்கு
லக்ஷணம் மூன்று காலம். வருங்காலத்தை விட்டு நிகழ்
காலத்தை ஸ்வீகரித்தல், பிறகு அதை விட்டு சென்ற
காலத்தை ஸ்வீகரித்தல், இம்மாதிரி காலத்தால் வளையப்
பட்ட நிரோத பரிணாமம் லக்ஷணம் என்பதாகும்.
இதே காலத்தால் வளையப்படுவது அவஸ்தா பரி
ணாமம் ஆகும். வ்யுத்தான நிரோத ஸம்ஸ்காரயோ: அபி
பவம், ப்ராதூர் பாவம், என்றதால் சொல்லப்பட்டது
ஆகும். இப்படியே ஸமாதி பரிணாமம், ஏகாக்ரதா பரிணா
மம் இரண்டிற்கும் லக்ஷண அவஸ்தா பரிணாமம் இரண்டு
சூத்ரங்களுக்கும் ஊஹித்துக்கொள்ளவேண்டும் என்று
கருத்து.

इत्थमभिहितं परिणामत्रयं संयमाद्विभूतीर्वक्तुकामः संयम-
लक्ष्यत्वेनान्यत्रातिदिशति—

இம்மாதிரி சொல்லப்பட்ட மூன்று பரிணாமங்களில்
ஸம்யமத்தினால் விபூதியைச் சொல்ல நினைத்து, ஸம்யம
லக்ஷயத்தோடு வேறு இடங்களில் காண்பிக்கிரூர் :—

एतेन भूतेन्द्रियेषु धर्मलक्षणावस्थापरिणामा
व्याख्याताः ॥ १३ ॥

एतेन त्रिधाभिहितेन चित्तधर्मादिपरिणामेन भूतेषु पृथिव्यादिषु चक्षुरादीन्द्रियेषु च धर्मिषु धर्मलक्षणावस्थापरिणामा व्याख्याता द्रष्टव्याः । तत्र मृद्रूपस्य धर्मिणो घटाकारपरिणामो धर्मपरिणामः । तस्यैव घटस्य धर्मस्यानागताध्वपरित्यागेन वर्तमानाध्वस्वीकारः तत्परित्यागेनातीताध्वपरिग्रहो लक्षणपरिणामः । तस्यैव घटस्य क्षणे क्षणे परिणामोऽवस्थापरिणामः । अतः प्रतिक्षणं परिणामिनो हि भावा ऋते चितिशक्तेरिति संक्षेपः ॥

ஏதேன பூத இந்திரியேஷு தர்ம லக்ஷண அவஸ்தா
பரிணாமா: வ்யாக்யாதா: (சூ-13)

இப்படி மூன்று விதம் சொல்லப்பட்ட சித்தத்தின் தர்ம பரிணாமத்தால் பூதங்களான ப்ருதிவ்யாதிகளிலும், இந்திரியங்களான சக்ஷுராதிகளிலும், தர்மிகளில், தர்ம லக்ஷண அவஸ்தா பரிணாமங்கள் சொல்லப்பட்டதாகக் கொள்ள வேண்டும். அங்கு ம்ருத்ரூப தர்மிக்கு கடாகார ரூப பரிணாமமே தர்ம பரிணாமம். அதே கடத்துக்கு (கடரூப தர்ம) வருங்காலத் த்யாகத்தால் நிகழ்கால ஸ்வீகாரம், அதன் த்யாகத்தால் சென்றகால ஸ்வீகாரம், (பரிக்ரஹம்) லக்ஷண பரிணாமம். அதே கடத்துக்கு ஷ்ணே ஷ்ணே பரிணாமம்— அவஸ்தா பரிணாமம். ஆகையால் “ப்ரதிக்ஷணம் பரிணாமிணே ஹி பாவா: ரிதே சிதி சக்தே:” (10-வது சூத்ரம்) என்ற நியாயமே (உறுதி) சுருக்கமாக சொல்லப்பட்டது.

धर्मस्यायं त्रिविधः परिणामः; तद्धर्मिणं दर्शयति—

தர்மம் என்பதற்கு மூன்று பரிணாமம். இனி அந்த தர்மியைக் காண்பிக்கிறார் :—

शान्तोदिताव्यपदेश्यधर्मानुपाती धर्मी ॥१४॥

शान्ताः कृतव्यापारा अतीताः, उदिता जलाहरणादिव्यापाराविष्टा वर्तमानाः, अव्यपदेश्याः शक्तिरूपेण मृदादिषु धर्मिषु स्थिता अनागताः । तानेतान्घटीयन्त्रवदनिशमावर्तमानान्योऽनुपतत्यन्वेति, सोऽयमनुपाती धर्मी, यथा चूर्णपिण्डाद्यन्वितमृदादिरित्यर्थः ॥

சாந்த, உதித. அவ்யபதேஸ்ய, தர்ம அனுபாதீ தர்மீ (சூ-14)

சாந்தா: என்பது க்ருதவ்யாபாரா: அதீதா:, (சென்ற கால) உதித என்பது ஜலம் கொண்டு வருகிற காரிய நிகழ்ச்சி, (நிகழ்கால) அவ்யபதேஸ்யம் (வருங்கால) சக்தி ரூபமாக ம்ருத் ரூபமான தர்மிக்களில் இருப்பது (உண்டாக வில்லை). மேற்சொல்லிய இந்த வ்யாபாரம் கடிகார யந்திரம் போல இடைவிடாது ஆவர்த்தமாவதை எது அனுசரிக்கிறதோ அது அனுபாதி தர்மீ. அதாவது தூள் உருண்டை முதலியவற்றுடன் கூடிய மண் முதலியன என்பதாகும் என்று கருத்து.

नन्वेकस्य धर्मिणः परिणामबहुत्वे को हेतुरित्यत आह—

சரி, ஒரே தர்மிக்கு அனேக பரிணாமங்கள் உண்டாக என்ன காரணம் என்பதைச் சொல்லுகிறார் :—

क्रमान्यत्वं परिणामान्यत्वे हेतुः ॥१५॥

मृदि चूर्णपिण्डयोः पिण्डघटयोर्घटकपालयोः पौर्वापर्यरूपक्रमस्यान्यत्वं दृश्यमानमेकस्या एव मृदः परिणामानां चूर्णादीनां धर्माणामन्यत्वे हेतुर्जापकः । एवमनागतवर्तमानातीताध्वनां क्रमाल्लक्षणपरिणामान्यत्वं धर्माणां ज्ञेयम् । तथा क्षणपरम्परया घटादीनां दुर्लक्षसूक्ष्मपरिणामक्रमेणावस्थापरिणामान्यत्वबोध्यम् ॥

க்ரம அன்யத்வம் பரிணாம அன்யத்வே ஹேது: (சூ-15)

ம்ருத்தில்(மண்) சூர்ணம் (தூள்கள்) உருண்டு சேர்ந்து உருண்டைவடிவம், பிறகு தட்டி கபாலம், பிறகு பாணை வடிவம்—இப்படி ஒன்றன்பின் ஒன்றாக ரூபம் அடுத்து அடுத்து தெரிவது ஒரே மிருத்தின் சூர்ணாதி தர்மங்கள் அன்ய தர்மங்களுக்கு காரணம் எனத் தெரிந்துகொள்ளவேண்டியது. இம்மாதிரியே அனாகத-வர்த்தமான-அதீத (வருங்காலம், நிகழ்காலம், சென்றகாலம்) கிரமமாக லக்ஷண பரிணாமமும் தர்மமும் அடுத்து (பின்பின்) தெரியவேண்டியது. அப்படியே ஷ்ண பரம்பரை சூக்ஷ்மமான கண்ணுக்குத் தெரியாதது கிரமேண அவஸ்தா பரிணாமமும் ஆகும் என அறிந்து கொள்ள வேண்டியது.

इत्थं संयमलक्ष्यमभिधाय अधुना आ पादसमाप्ते: संय-
मस्य तत्तद्विषये वशीकारज्ञापनाय विभूतीरभिधातुमाह—

இவ்விதமாக ஸம்யமத்துக்கு லக்ஷ்யத்தைச் சொல்லி, இப்போது இந்த பாதத்தின் முடிவு வரை ஸம்யமத்துக்கு அந்த அந்த விஷயத்தில் வசீகாரம் அறிவிப்பதன் நிமித்தம் விபூதிகளைச் சொல்லக் கருதுகிறார்:—

परिणामत्रयसंयमादतीतानागतज्ञानम् ॥१६॥

धर्मिण्येते धर्माः, तेष्वनागतादय एतेऽध्वानः, एता अवस्थाः, इति धर्मलक्षणावस्थारूपपरिणामत्रये संयमाद्योगिनोऽ-
तीतानागतवस्तुसाक्षात्कारो भवति । चित्तसत्त्वं हि निसर्गतः
सर्वार्थप्रद्योतनस्वभाव रजस्तमोमलप्रतिबन्धस्य संयमेन प्रक्षये
सति प्रमाणमनपेक्ष्य सर्वं जानातीति भावः ॥

பரிணாமத்ரய ஸம்யமாத் அதீத அனாகத ஞானம் (சூ-16)

தர்மிக்கு இவை தர்மம். அவைகளுக்கு வருங்காலம், நிகழ்காலம், சென்றகாலம் இவைகள் பாதைகள். (லக்ஷண)

இவைகள் அவஸ்தைகள் என்று தர்ம லக்ஷண அவஸ்தை ரூபமான பரிணாமத்ரயத்தில் ஸம்யமாத் யோகிக்கு சென்ற கால, வருங்கால வஸ்து ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டாகிறது. சித்த ஸத்வம் தான் முழுமையாக எல்லா அர்த்தத்தையும் (ஞானப்ரகாச) தெரிய வைக்கும் ஸ்வபாவம் உள்ளது. ரஜஸ்-தமஸ் ஆகிய மலங்கள் (அழுக்கு) பிரதிபந்தங்கள் ஸம்யமத்தால் நீங்கிய பொழுது, பிரமாணம் வேறு அபேக்ஷை இல்லாது எல்லாவற்றையும் அறிகிறான் என்று கருத்து.

**शब्दार्थप्रत्ययानामितरेतराध्यासात्संकरस्तत्प्रविभाग-
संयमात्सर्वभूतरतज्ञानम् ॥ १७ ॥**

गौरिति शब्दो गौरित्यर्थो गौरिति प्रत्यय इत्याबाल-
पण्डितं शब्दार्थप्रत्ययानामितरेतराभेदाध्यासात्संकरः प्रसिद्धः ।
तेषां वर्णव्यङ्ग्यं पदं पदव्यङ्ग्यं वाक्यं शक्त्यादिवृत्त्या बोधक-
मिति शब्दतत्त्वम्; अर्थो द्रव्यादिर्वाच्यो लक्ष्यश्चेत्यर्थतत्त्वम्;
शब्दजन्योऽर्थविषयः प्रत्यय इति ज्ञानतत्त्वम्; इति यः प्रविभागः
शास्त्रयुक्तिभ्यां सिद्धस्तस्मिन्संयमात्सर्वशब्दादिवशीकारसूचकं
सर्वभूतानां पक्ष्यादीनां रतज्ञानं भवति, इममर्थमेते संगिरन्त
इति संयमी जानातीत्यर्थः ॥

**சப்த அர்த்த ப்ரத்யயானாம் இதர இதர அத்யாஸாத்
ஸம்கர: தத் ப்ரவிபாக ஸம்யமாத் ஸர்வ
பூத ருத ஞானம் (சூ-17)**

பசு என்ற சப்தம், பசு என்ற அர்த்தம், பசு என்ற ப்ரத்யயம் (பொருள்) என்ற வெவ்வேறான பேதத்தின் ஒன்று சேர்ந்த அத்யாஸம் ஸம்கர: என்பது (ஆபால பண்டிதன் வரை உள்ளது) பிரஸித்தம். அவைகளின் வர்ண வ்யங்யம் (எழுத்துகள் சேர்ந்தது)பதம். பதவ்யங்யம், (பதங்களின் சேர்க்கை) வாக்யங்யங்கள். வாக்யசக்தியான போதக்ஞானம்.

இதுவே சப்த தத்வம். அர்த்தம் என்பது த்ரவ்யங்கள் வாச்யம் என்றும் லக்ஷ்யம் என்றும். இது அர்த்த தத்வம். சப்த ஜன்யமான அர்த்த விஷயம் ப்ரத்யய: (பொருள்) என்பது. இது ஞான தத்வம். இப்படியான எந்த விபாகமோ, சாஸ்திரம் யுக்தி இவைகளால் ஸித்தித்த இதில் ஸம்யமம் செய்வதால், ஸர்வ சப்தாதிக்களின் வசீகார சூசகமான ஸர்வ பூதங்களின்-பக்ஷி முதலியவைகளின்-கூச்சல்களின் ஞானம் உண்டாகிறது. இதன் நிமித்தம் தான் இவைகள் கூச்சல் செய்கின்றன என்று ஸம்யமி அறிந்து கொள்கிறான்.

संस्कारसाक्षात्करणात्पूर्वजातिज्ञानम् ॥ १८ ॥

अनुभवक्लेशजाः स्मृतिक्लेशहेतवः, कर्मजाः सुखदुःखहेतवः, इति द्वये संस्काराश्चित्तधर्माः पूर्वजन्मपरम्परासंचिताः सन्ति । तेषु श्रुतेष्वनुमितेषु च संयमेन साक्षात्कृतेषु तद्धेतुत्वेन स्वोपपरकीयपूर्वजन्मपरम्परायाः साक्षात्कारो भवति । न च संस्कारसंयमात्कथं पूर्वजन्मसाक्षात्कार इति शङ्कनीयम्; सानुबन्धसंस्कारसंयमादनुबन्धत्वेन पूर्वजन्मसाक्षात्कारोत्पत्तेः संभवादिति समञ्जसम् ॥

ஸம்ஸ்கார ஸாக்ஷாத்கரணாத் பூர்வ ஜாதி ஞானம் (சூ-18)

அனுபவ க்லேச ஜா: இது க்லேசஸ்மிருதிக்கு காரணம், கர்ம ஜா: இது சுகதுக்க காரணம். இம்மாதிரி இரண்டு ஸம்ஸ்காரங்கள் சித்த தர்மங்கள், பூர்வ ஜன்ம பரம்பரா ஸஞ்சிதங்களாக (கர்மாக்கள்) உள்ளன. அவை கேட்கப்பட்டதும், அனுமதிக்கு (அனுமானத்துக்கு) உட்பட்ட (இதுகளில்) ஸம்யமத்தால் ஸாக்ஷாத்காரம் செய்வதால் (அந்தக் காரணத்தால்) தன்னுடையது, பிறருடையதுமான பூர்வ ஜன்ம பரம்பரையின் ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டாகிறது. ஸம்ஸ்கார ஸம்யமத்தால் எப்படி பூர்வ ஜன்ம ஸாக்ஷாத்காரம் என்று சங்கிக்கவேண்டியதில்லை. ஸானு

பந்தம் ஸம்ஸ்காரத் தொடர்பால் பூர்வ ஜன்மத் தொடர்பு ஸாக்ஷாத்காரத்தின் உற்பத்தி உண்டாவது உறுதி என்கிறார்.

सिद्धयन्तरमाह—

அடுத்து சித்தி பற்றிச் சொல்லுகிறார்:—

प्रत्ययस्य परिचित्तज्ञानम् ॥ १९ ॥

प्रत्ययस्य परिचित्तस्य संयमात्तत्साक्षात्कारो भवतीत्यर्थः ॥

ப்ரத்யயஸ்ய பரசித்த ஞானம் (சூ-19)

பரசித்தத்தின் ப்ரத்யயத்தில் (லக்ஷ்யத்தில்) ஸம்யமம் செய்வதால் அதன் (ஞானம்) ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டாகிறது.

ननु संस्कारसाक्षात्कारात्तदनुबन्धसाक्षात्कारवत्किं परि-
चित्तसाक्षाकारादालम्बनज्ञानं भवति ? नेत्याह—

சரி, ஸம்ஸ்கார ஸாக்ஷாத்காரத்தால் அதன் அனுபந்தம் (தொடர்ச்சி) ஸாக்ஷாத்காரம் போல பரசித்த ஸாக்ஷாத்காரத்தால் அதன் (பரசித்த ஆலம்பனம்) உண்டா? என்பதற்கு இல்லை என்பது.

न च तत्सालम्बनं तस्याविषयीभूतत्वात् ॥२०॥

परचित्तमात्रं साक्षात्क्रियते; सालम्बनं सविषयं तु न साक्षात्क्रियते, तस्यालम्बनस्याज्ञातत्वात् । न हि लिङ्गादि-
नाज्ञाते संयमप्रवृत्तिः समस्ति । यदि परिचित्तं ज्ञात्वा संयमेन साक्षात्कृत्यास्येदानीं किमालम्बनमिति स्वचित्तं प्रणिधत्ते तदा तत्कालीनमालम्बनं जानाति । रागादिवृत्तयस्तु चित्ताभेदात्सदा साक्षात्क्रियन्त इति विशेषः ॥

ந ச தத் ஸாலம்பனம் தஸ்ய அவிஷயீ பூதத்வாத் (சூ-20)

பரசித்த மாத்ரம்தான் ஸாக்ஷாத்கரிக்கப்படுகிறது. அதன் ஆலம்பனம், அதன் விஷயம் ஸாக்ஷாத்கரிப்பதில்லை. அதனுடைய ஆலம்பனத்தினுடைய அக்ஞாதத் தன்மையால் ஸாக்ஷாத்கரிப்பதில்லை. லிங்காதிகளால் (அடையாள) அக்ஞாதிகளில் ஸம்யம ப்ரவிருத்தி கிடையாது. பரசித்தம் அறிந்து ஸம்யமத்தால் சாக்ஷாத்காரம் செய்யும்போது அந்த ஸம்யம் அதன் ஆலம்பனம் என்ன என்று தன் சித்தத்தில் தெரிந்துகொள்கிறான். அப்போது அந்த ஸம்யம் (காலம்) ஆலம்பனம் என அறிந்து கொள்கிறான். ராகாதி விருத்திகள் சித்த அபேதமாக உள்ளதால் ஸதா ஸாக்ஷாத்காரம் உள்ளவை என்பது இல்லை என்பது விசேஷம்.

सिद्ध्यन्तरमाह—

ஸித்யந்தரம் (வேறு சித்தி) குறித்துச் சொல்கிறார்:—

कायरूपसंयमात्तद्ग्राह्यशक्तिस्तम्भे चक्षुःप्रकाश-
संप्रयोगेऽन्तर्धानम् ॥२१॥

कायस्य चाक्षुषताप्रयोजकं यद्रूपमस्ति तस्मिन्संयमात्तस्य
रूपस्य परचक्षुर्ग्राह्यतानुकूलायाः शक्तेः स्तम्भे प्रतिबन्धे सति
परचाक्षुषज्ञानाविषयत्वे जाते, अन्तर्धानं योगिदेहस्याचाक्षुषत्वं
यथाकाम सिद्ध्यतीत्यर्थः ॥

காய ரூப ஸம்யமாத்த தத்கிராஹ்யசக்தி ஸ்தம்பே சக்ஷு:
பிரகாச ஸம்ப்ரயோகே அந்தர்தானம் (சூ-21)

கண்ணுக்கு புலப்படுவதான சரீரத்தினுடைய எந்த ரூபம் உள்ளதோ அதில் ஸம்யமம் செய்வதால் அந்த ரூபத்தின் பிறர் கண்ணுக்கு தெரிவதாகிய அனுகூல சக்தி ஸ்தம்ப பிக்கப்படுவதால் (பிரதிபந்திக்கப்படுவதால்) பிறர் கண்ணுக்கு புலப்படாமல் இருக்கும் தன்மையை அடைந்து,

யோகியின் தேஹம் அவன் இஷ்டப்படி பிறர் கண்ணுக்குப் சொல் புலப்படாதிருத்தல் ஸித்திக்கிறது.

उक्तमन्त्रातिदिशति—

இதே விஷயம் பற்றி வேறு இடங்களில் பிரயோகம் சொல்கிறார் :—

एतेन शब्दाद्यन्तर्धानमुक्तम् ॥२२॥

एतेन स्वीयशब्दस्पर्शरूपरसगन्धानां संयमाच्छ्रोत्राद्यग्रा-
ह्यत्वसिद्धिरुक्ता भवतीति वेदितव्यम् ॥

ஏதேன சப்தாத்யந்தர்தானம் உக்தம் (சூ-22)

இம்மாதிரி தன்னுடைய சப்த ஸபர்ச ரூப ரஸ கந் தானம் ஸம்யமம் செய்வதால் சுரேரத்திராதிகளால் கிர ஹிக்க முடியாத தன்மை சித்திக்கிறது என்று தெரிந்து கொள்ளவேண்டியது.

सोपक्रमं निरूपक्रमं च कर्म तत्संयमादपरान्तज्ञानम् ॥२३॥

சோபகரம் ஷாட்ரவிராக் கர்ம, நிரூபகரம் ச சிரவிபாக் கர்ம யத், தவோபயத்வ ச்யமேன சாக்ஷாத்ராத்ரீபாகஸ்யாயுஷோ-
பரான்தோ஽வ்ஜானம், தஸ்ய ஜானமமும்பிமந்நேஷேஸுக்காலே மம காயவி-
யோக இதி சாக்ஷாத்ரோ ஸ்வதி ॥

ஸோபகரம் நிரூபகரம் ச கர்ம தத் ஸம்யமாத்
அபராந்த ஞானம் (சூ-23)

ஸோபகரம் சீக்கிரம் பக்குவமாகும் கர்மா, நிரூபகர ம் காலதாமதம் ஆகி பக்குவமாகும் கர்மா, இவ்விரண்டி லும் ஸாக்ஷாத்ரோ செய்வதால், அதன் விபாகமான ஆயுள் கால முடிவின் ஞானம் அதாவது எந்த தேசத்தில்

எந்தக் காலத்தில் என் சரீர வியோகம் உண்டாகும் என்ற சாஷாத்தகாரம் ஏற்படுகிறது.

प्रसङ्गात्साधारणं मरणसूचकमाह—

ஸாதாரணமாக ஏற்படும் மரணகுசகம் பற்றித் தெரிவிக்கிறார் :—

अरिष्टेभ्यो वा ॥ २४ ॥

अरिवत्त्रासयन्तीत्यरिष्टानि त्रिविधान्याध्यात्मिकादीनि मरणलिङ्गानि, तेभ्यो वा मरणज्ञानं भवत्ययोगिनोऽपीत्यर्थः ॥

அரிஷ்டேப்யோ வா (சு-24)

அரிசத்ரு அல்லது விரோதி அதுபோல உபத்ரவம் செய்வதால் அரிஷ்டம் என்று கூறப்பட்டது. மூன்று விதமான ஆத்யாத்மிகாதிகள் மரண அடையாளங்கள். அவைகளைக்கொண்டு மரண ஞானம் யோகிகளுக்கும் ஏற்படுகிறது என்று பொருள்.

मैत्र्यादिषु बलानि ॥ २५ ॥

मैत्र्यादिषु संयमेन तेषां बलानि वीर्याणि भवन्ति, यैर्योगी प्राणिमात्रस्य सुखकरः सुहृद्भवति, दुःखादुद्धर्ता भवति । उपेक्षा त्वौदासीन्यमात्रम् । न तस्य बलं किञ्चित्समस्ति, संयमाभावा-दित्यर्थः ॥

மைத்ரியாதிஷு பலானி (சு-25)

மைத்ரியாதிகளில் ஸம்யமம் பண்ணுவதால் அதன் பலம் (பலானி) வீர்யம் உண்டாகிறது. அதைக் கொண்டு யோகி ப்ராணிகளுக்கு ஸுகம் கொடுக்கும் ஸுஹ்ருத் ஆகிறான். துக்கத்திலிருந்து அவைகளை விடுவிக்கிறான். உதாஸீனம் பண்ணுவதால் அதை(பிராணியை)உபேகை

செய்கிறான். ஸம்யம பாவத்தால் அதற்கு பலம் இல்லாமல் ஆகி விடுகிறது என்று கருத்து.

बलेषु हस्तिबलादीनि ॥ २६ ॥

हस्तिहनुमदादीनां बलेषु तद्भावेन संयमात्तानि बलानि योगिनः प्रादुर्भवन्ति, चित्तस्य स्वतः सर्वसामर्थ्यादित्यर्थः ॥

பலேஷு ஹஸ்தி பலாதீனி (சு-26)

யானை, ஹனுமான், முதலியவர்களின் பலங்களில் அந்த பாவத்தோடு ஸம்யமம் பண்ணுவதால் அவைகளின் பலங்களில் உள்ள சக்தி யோகிக்கு உதிக்கிறது. சித்தத்துக்கு ஸ்வதாவாகவே ஸர்வ ஸாமர்த்தியம் அடையும் தன்மை உள்ளதால் என்று கருத்து.

प्रवृत्त्यालोकन्यासात्सूक्ष्मव्यवहितविप्रकृष्टज्ञानम् ॥२७॥

ज्योतिष्मती प्रवृत्तिरधस्तादभिहिता । तस्या योऽयमा-
लोको ज्योतिरालम्बनं निर्मलबुद्धिसत्त्वं तस्य सूक्ष्मे परमाण्वादौ
भूमिव्यवहिते निध्यादौ विप्रकृष्टे मेर्वन्तर्वातिरसायनादौ च
न्यासात्प्रक्षेपात्तेषां ज्ञानं साक्षात्कारो भवति; सौरालोकसंप्रयो-
गात्कूटादिसाक्षात्कारवदित्यर्थः ॥

ப்ரவிருத்யாலோக ன்யாஸாத் ஸலிக்ஷ்மவ்யவஹித
விப்ரகிருஷ்ட ஞானம் (-சு27)

ப்ரவிருத்தி என்பது ஜ்யோதிஷ்மதீ ப்ரவிருத்தி: முன் சொல்லப்பட்டிருக்கிறது. (1-ம் பாதம் சூத்-36) அதன் ஆலோகம் என்பது ஜ்யோதிராலம்பனம்-நிர்மலபுத்தி ஸத்வம். அதற்கு (புத்திக்கு) சூக்ஷ்மமான பரமாணுவாதி பூமிகளில் வ்யவஹித நிதிகள் (புதையல்). ச்ரேஷ்டமான மேரு அந்தரமான ரஸாயனாதிகளில், பிரயோகத்தால் அதன் ஸாக்ஷாத்காரம் ஞானம் உண்டாகிறது. சூரிய

வெளிச்சம் பட்டதும் இருட்டிலுள்ள பொருள்கள் புலப்படுவது போல என்று அர்த்தம்.

भुवनज्ञानं सूर्ये संयमात् ॥ २८ ॥

சுபுமநாடிசஹ்நமயூக்மாலினி டிவி ஞுதமானே மார்த்஢-
ம஢்டலே ச்யமா஢்ஷ்யா஢ிந்ந சித்ந்ந சதுர்஢்ஷ ஢ுவுநானி சாக்ஷாத்஢ரூதி-
த்யர்ய: | அயமேவு சக்ல஢ுவுநசாக்ஷாத்஢ாரூஸ்சிம்ஷாஸ்த்ரே ம஢ுமதி
சி஢்஢ிர்ரீத்யுச்யதே ||

புவன ஞானம் சூர்யே ஸம்யமாத் (சூ-28)

ஸுஷும்துதி ஆயிரக்஢ணக்஢ான கிரணங்களூூ ஆகாய வீதியில் பிர்காசிக்கும் சூர்ய மண்டலத்தில் ஸம்யமம் செய்வதால் அந்த த்ருஸ்ய அபின்னமான சித்தம் பதினூன்கு புவனங்களூயும் ஸாக்ஷாத்தகரிக்கிறது என்பது. இதுவே ஸகல புவன ஸாக்ஷாத்தகார: . இந்த சாஸ்திரத்தில் மதுமதீ ஸித்தி: என்று சொல்லப்படுகிறது, (மது வித்தை) (சாந்தோக்யம் 3-வது அத. அஸௌ ஆதித்யோ தேவமது)

चन्द्रे तारकाव्यूहज्ञानम् ॥ २९ ॥

நக்ஷத்ரபதூ துபாரகர஢ி஢்வே ச்யமானக்ஷத்ராணா் ச்நிவேசவிசேஷ் சாக்ஷாத்஢ரூதி | சூர்யச்ய நக்ஷத்ரா஢ி஢ாவக்஢்வாத்த்ந்நச்யமாத்த்ந்நசாக்ஷா-
த்஢ாரூ ந ஢வதூதி ஢ாவ: ||

சந்த்ரே தாரகாவ்யூஹ ஞானம் (சூ-29)

நக்ஷத்திரப் பாதையில் துஷாரகரபி஢்பம் (கிரண பி஢்பத்தில்) ஸம்யமம் பண்ணுவதால் நக்ஷத்திரங்களின் ஸன்னிவேச விசேஷம் சாக்ஷாத்தகரிக்கப்படுகிறது. ஸூர்யனுக்கு நக்ஷத்திர ஒளிகளை அபாவம் (சூன்யம்) பண்ணுவதால்

அந்த ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டாவதில்லை என்று பாவம் (கருத்து).

ध्रुवे तद्गतिज्ञानम् ॥ ३० ॥

ध्रुवे संयमात्तासां तारकाणां गतिं जानाति— असौ तारका-
मुना ग्रहेण साकमनया सत्यैतावन्तमनेहसं गच्छतीति ॥

தருவே தக்கதி ஞானம் (சூ-30) .

தருவ நக்ஷத்திரத்தில் ஸம்யமம் செய்வதால் அந்த நக்ஷத்திரங்களின் கதியை அறிகிறான். அதாவது இந்த இந்த நக்ஷத்திரம் இந்த இந்த கிரஹங்களோடு கூட அனுஸரித்து இவ்வளவு வரை செல்லுகிறது முதலான விஷயங்கள் என்பது.

इत्थं बाह्यसिद्धीरभिधाय अयुनाध्यात्मिकसिद्धीरभिधातु-
माह—

இம்மாதிரி பாஹ்ய ஸித்திகளைச் சொல்லி, இப்போது அத்யாத்மிக (ஆத்ம விஷயமான) ஸித்திகளைச் சொல்ல ஆரம்பிக்கிறார் :—

नाभिचक्रे कायव्यूहज्ञानम् ॥ ३१ ॥

कायस्य मध्यभागे यन्नाभिचक्रं मणिपूरकाख्यं दशदलम्,
तस्मिन्संयमाद्देहस्य वातपित्तादिसंनिवेशविशेषं जानातीत्यर्थः ॥

நாபிசக்ரே காயவ்யூஹ ஞானம் (சூ-31)

காயத்தின் (சரீரத்தின்) மத்ய பாகத்தில் எந்த நாபிசக்ரம் மணி பூரகம் என்று சொல்லப்பட்ட தச (10 தளம்) தளத்துடன் கூடிய அதில் ஸம்யமம் செய்வதால் தேஹத்தினுடைய வாதபித்தாதி ஸன்னிவேசங்களை அறிகிறான் என்று அர்த்தம்.

कण्ठकूपे क्षुत्पिपासानिवृत्तिः ॥ ३२ ॥

जिह्वातन्तोरधस्तात्कण्ठस्य कूपाकारः प्रदेशोऽस्ति, यत्र प्राणादेः संघर्षणात्क्षुत्पिपासे भवतः । तत्र संयमात्तन्निवृत्तिर्भवतीत्यर्थः ॥

கண்ட கூபே க்ஷுத் பிபாஸா நிவ்ருத்தி: (சூ-32)

நாக்கு தொடர்பு (ஜிஹ்வாதந்து) அதன்கீழ் தொண்டையின் கிணறு போன்ற (வடிவம்) கூபாகாரப் பிரதேசம் உள்ளது. அங்கு பிராணாதிகளின் ஸங்கர்ஷணம் (ஸஞ்சாரம்) அதனால் பசி தாகம் உண்டாகிறது. அங்கு ஸம்யமம் செய்வதால் பசி, தாகம் இவைகளின் நிவர்த்தி உண்டாகிறது என்று அர்த்தம்.

कूर्मनाड्यां स्थैर्यम् ॥ ३३ ॥

कण्ठकूपादधस्ताद्वक्षसि कूर्माकारा काचिन्नाड्यस्ति । तत्र संयमात्तत्प्रविष्टस्य चित्तस्य स्थैर्यं सिध्यतीत्यर्थः ॥

கூர்ம நாட்யாம் ஸ்தைர்யம் (சூ-33)

கண்ட கூபத்தின் கீழ் (வக்ஷஸ்) மார்பில் கூர்மாகாரா ஆமை வடிவமான ஒரு நாடி உள்ளது. அங்கு ஸம்யமம் செய்வதால் அதில் பிரவேசித்த சித்தத்துக்கு ஸ்தைர்யம் (ஸ்திரத்தன்மை) ளித்திக்கிறது என்று அர்த்தம்.

मूर्धज्योतिषि सिद्धदर्शनम् ॥ ३४ ॥

शिरःकपालयोश्छिद्रं ब्रह्मरन्ध्राख्यं सुषुम्नायोगाद्भास्वरं मूर्धज्योतिः । तत्र संयमात्तेन निःसृता देहस्था चित्तमणिप्रभा सिद्धानदृश्यान्पि पश्यतीत्यर्थः ॥

மூர்த்த ஜ்யோதிஷி ஸித்த தர்சனம் (சூ-34)

சிரஸ்-கபால இடையில் ப்ரஹ்ம ரந்த்ரம் என்ற பெயர் கொண்ட ஸுஷும்னா நாடியின் சேர்க்கையால் பிரகாசிக்கிறது மூர்த்த ஜ்யோதி: . அங்கு ஸம்யமம் செய்வதால், அதனால் வெளிக்கிளம்பும் சித்தமணியின் (தேஹத்தில் இருப்பது) காந்தியால் கண்ணுக்குப் புலப்படாத சித்தர்களின் தர்சனம் உண்டாகிறது என்று பொருள்.

பிரதிபாத்வா ஸர்வம் ॥ 35 ॥

विवेकख्यातिर्हि प्रसंख्यानं संसारतारकम् । तदर्थं संयमे क्रियमाणे प्रसंख्यानोदयसूचकं प्रतिभया ऊहमात्रेण जातं प्रतिभं ज्ञानं भवति । तस्माद्वा योगी सर्वं जानाति । यथा सूर्योदयसूचकाहणप्रभया सर्वं लोकः पश्यति, तद्वदित्यर्थः ॥

ப்ராதிபாத்வா ஸர்வம் (சூ-35)

விவேகக்யாதி (துரியம்—அக்ஷரம்) யே பிர(ப்ர) ஸங்க்யானம் என்பது ஸம்ஸாரத்தை கடப்பது (தாண்டுவது) (ஸம்ஸார தாரகம்). அதன் பொருட்டு ஸம்யமம் பண்ணும் போது ப்ரஸங்க்யான உதயம் (அனுபவம்) சூசிக்கின்ற “ப்ரதிபா” ஊஹ மாத்திரத்தால் அறியும் ஞானம் உண்டாகிறது. அதனால் யோகி ஸர்வத்தையும் அறிகிறான். (தெரிந்துகொள்கிறான்). எப்படி சூரிய உதயத்திற்கு(முன்) சூசகமான அருணன் (ப்ரபை) காந்தியாலேயே ஸர்வ உலகத்தையும் பார்க்கிறான் என்பதுபோல் என்று அர்த்தம்.

हृदये चित्तसंवित् ॥ 36 ॥

अधोमुखे हृत्पद्मे चित्तस्थाने संयमात्सवासनचित्तस्य संविद्भवतीत्यर्थः ॥

ஹ்ருதயே சித்த ஸம்வித் (சூ-36)

அதோமுகமாக உள்ள ஹ்ருதய பத்மத்தில் (தாமரை மொட்டு) சித்தஸ்தானத்தில் ஸம்யமம் செய்வதால்

வாசனையோடு கூடிய சித்தத்தின் ஸம்வித் உண்டாகிறது என்று கருத்து.

सत्त्वपुरुषयोरत्यन्तासंकीर्णयोः प्रत्ययाविशेषो भोगः

परार्थात्स्वार्थसंयमात्पुरुषज्ञानम् ॥३७॥

बुद्ध्यात्मनोर्भोग्यभोक्तृत्वेनात्यन्तभिन्नयोर्यः प्रत्ययाविशेषो बुद्धिपरिणामैः सुखदुःखमोहप्रत्ययैः पुरुषस्य प्रतिबिम्बग्राहिभिरविशेषः सारूप्यां प्रतिबिम्बद्वारा यः सुखाधारोपः, स भोगो बुद्धिस्थो दृश्यत्वात्परार्थः पुरुषस्य भोक्तुः शेषभूतः । तस्मात्परार्थाद्भोगाज्जडादन्यश्चित्स्वभावः स्वार्थोऽनन्यशेषः पुरुषः । तत्र संयमात्पुरुषस्य साक्षात्कारो भवति । तं साक्षात्कारमपि पुरुषो जानाति । न पुनर्जाता ज्ञेयः, जातृज्ञेयत्वयोरत्यन्तविरोधादिति भावः ॥

ஸத்வ புருஷயோ: அத்யந்தா ஸங்கீர்ணயோ:
ப்ரத்யயா விசேஷ: போக: பரார்த்தாத் ஸ்வார்த்த
ஸம்யமாத் புருஷஞானம் (சூ-37)

ஸத்வம் x புருஷன், புத்தி x ஆத்மா, போக்யம் x போக்த்ரு ஒன்றுக்கொன்று அத்யந்தம் பின்னம் (வேருனது) அதாவது ஸத்யம், புத்தி, போக்யம் ஒரே பிரத்யயம். புத்தி பரிணாமம் (புருஷன், ஆத்மா, போக்த்ரு ஒரே பிரத்யயம்) சுக துக்க மோஹப்ரத்யயம் புருஷனுடைய பிரதிபிம்ப ரூபமாக கிரஹிக்கத் தகுந்தது. பிரதிபிம்பரூப அவிசேஷ: ப்ரத்யய: ப்ரதிபிம்பத்வாரா ஸாரூப்யம்-ஸுகாதி ஆரோபம். அது போக:-புத்தியில் உள்ளது, த்ருஸ்யம், அதனால் புருஷனுக்கு பரார்த்த: , புருஷஸ்ய போக்து: சேஷபூத: . ஆகையால் பரார்த்தாத் போகாத் ஜடாத்-அன்ய: சித்ஸ்வபாவ: ஸ்வார்த்த: அன்யயசேஷ: புருஷ: அங்கு ஸம்யமம் செய்வதால் புருஷனுடைய ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டாகிறது. அந்த ஸாக்ஷாத்

காரத்தையும் புருஷன் தெரிந்து கொள்ளுகிறான் (அறிகிறான்). மறுபடி ஞாதா ஞேயம் இல்லை. (துரியம்) ஞாத்ரு ஞேயத்வயோ: அத்யந்த விரோதத்தால் என்பது பாவ: (அனுபவம் ஸாக்ஷாத்காரம்).

अधुनास्यैव संयमस्य पुरुषसाक्षात्कारात्प्राग्भवाः सिद्धी-
रूपदर्शयति—

இப்போது இதே ஸம்யமத்துக்கு, புருஷ ஸாக்ஷாத் காரத்துக்கு முன் தோன்றக்கூடிய ஸித்திகளைக் காண்பிக்கிறார் :—

ततः प्रातिभश्रावणवेदनादर्शास्वादवार्त्ता जायन्ते ॥३८॥

दिव्यशब्दप्राहकं श्रोत्र यदास्य योगिनो भवति तदा तस्य
श्रोत्रस्य श्रावणमिति तान्त्रिकी संज्ञा भवति । एवं घ्राणस्य
वार्त्तेति संज्ञेत्यायूह्यम् ॥

தத: ப்ராதிப ச்ராவண வேதன ஆதர்ச ஆஸ்வாத
வார்த்தா ஜாயந்தே (சு-38)

திவ்ய சப்தத்தை கிரஹிக்கும் தன்மையுடைய காது எப்போது இந்த யோகிக்கு உண்டாகிறதோ அப்போது அவனுடைய அந்தக் காதுக்கு "சிராவணம்" என்ற தாந்திரிகீ ஸம்ஞை உண்டாகிறது. இம்மாதிரியே கிராணம் முதலிய ஸம்ஞையும் ஊக்கிக் தகுந்தது.

तर्ह्ययं योगी कृतकृत्यः; किं तस्य कार्यमस्तीत्याशङ्कमानं
प्रत्याह—

அப்படியானால் யோகி கிருதகிருத்யன். இனி அவனுக்கு வேறு காரியம் கிடையாது - என்ற சங்கையைக் குறித்து பதில் சொல்லுகிறார் :—

ते समाधावुपसर्गा व्युत्थाने सिद्धयः ॥ ३९ ॥

ते प्रातिभादयः समाधावपवर्गफले उपसर्गा विघ्ना भवन्ति । अतो मोक्षमाकाङ्क्षता ते तावदुपेक्षणीयाः । यदि तत्रापेक्षा स्यात्तदा मोक्षाद्भ्रष्टः कथं कृतकृत्यतामियात् ? न ह्यात्मप्रत्ययमन्तरेण कृतकृत्यता समस्ति । न चैते स्वात्मज्ञानं उपकुर्वन्ति । अपि तु व्युत्थाने सिद्धयो भवन्ति । एतदेवाभि-
प्रेत्योक्तम्— 'द्रव्यमन्त्रक्रियाकालशक्तयः साधु सिद्धिदाः । परमा-
त्मपदप्राप्तौ नोपकुर्वन्ति काश्चन ॥ सर्वेच्छालाभसंशान्तावात्म-
लाभोदयो हि यः । स कथं सिद्धिवाञ्छायां मग्नचित्तेन लभ्यते'
इति ॥

தே ஸமாதெள உபஸர்க்கா வ்யுத்தானே
ஸித்தய: (சூ-39)

தே-அந்த ப்ரதிபா முதலானவைகள் மோக்ஷபலன் தரும் மார்க்கத்தில் விக்னங்களாக ஆகின்றன. ஆகையால் மோக்ஷத்தை விரும்புகிறவர்களால் இவைகள் உபேக்ஷிக்கத் (தள்ள) தகுந்தவைகள். எப்போது அவைகளில் அபேசை உண்டாகிறதோ அப்போது மோக்ஷத்திலிருந்து ப்ரஷ்டராகின்றனர். கிருத கிருத்யத்வம் எப்படி அடைவது? ஆத்ம ஸாக்ஷாத்காரத்துக்கு அன்யமாக கிருதகிருத்யத்வம் எங்கு உள்ளது? (இல்லை என்பது). மேலும் இவை (ஸித்திகள்) ஸ்வ ஆத்ம ஞானத்துக்கு உபகாரி அல்ல. ஆனால் வ்யுத்தான (தசையில்) ஸித்திகளாக ஆகின்றன. இதை அபிப்பிராயம் செய்து வாக்கியம் சொல்லுகிறார்—

“த்ரவ்ய மந்த்ர க்ரியா கால சக்த்ய: ஸாது ஸித்திதா: । பரமாத்ம பத ப்ராப்தெள நோபகுர்வந்தி கஸ் சன ॥ ஸர்வேச்சா லாபஸம்சாந்தெள ஆத்மலாபோதயோ ஹி ய: । ஸ கதம் ஸித்தி வாஞ்சாயாம் மக்ன சித்தேன லப்யதே ॥ இதி.

तदेवं संयमस्य साक्षात्काररूपात्मदर्शनान्तां विभूतिमभि-
धाय अथ क्रियारूपमाह—

இம்மாதிரி ஸம்யமத்தினுடைய ஸாக்ஷாத்கார ரூப
மான ஆத்மதர்சனம் வரை உள்ள விபூதியைச் சொல்லி,
பிறகு கிரியா ரூபம் குறித்துச் சொல்லுகிறார்:—

बन्धकारणशैथिल्यात्प्रचारसंवेदनाच्च चित्तस्य
परशरीरावेशः ॥ ४० ॥

सर्वत्र व्याप्तिशीलस्य चित्तस्य स्वशरीरमात्रे संकोचेन
स्थितिबन्धः । तस्य कारणं धर्माधिमौ । तयोः संयमेन यच्छै-
थिल्यं भवति; प्रचरत्यनेन चित्तमिति प्रचारो नाडीसंघः,
तस्यापि संयमेन यद्वेदनं साक्षात्कारो भवति; ताभ्यां चित्तस्य
परकाये मृते जीवति वा प्रवेशो भवति । चित्तमन्विन्द्रियाण्यपि
विशन्ति मक्षिका मधुकरराजमिवेत्यर्थः ॥ ४० ॥

பந்த காரண சைதில்யாத் ப்ரசார ஸம்வேதனாச்ச
சித்தஸ்ய பரசரீர ஆவேச : (சூ-40)

ஸர்வத்ர வ்யாபிக்கும் தன்மையுள்ள சித்தத்துக்கு தன்
சரீர மாத்திரத்தில் சுருங்கியிருத்தல் என்பது பந்தः.
அதற்குக் காரணம், தர்மம்-அதர்மம் இரண்டும். அந்த
இரண்டில் ஸம்யமம் செய்வதால் (சிதிலத்தன்மை) சைதில்
யம் உண்டாகிறது. பிரசாரம் என்பது ஸஞ்சாரம்-நாடிக்
கூட்டங்களில் உண்டாகிறது, (சித்தத்துக்கு) அங்கும்
ஸம்யமத்தால் எந்த (வேதனம்) ஸாக்ஷாத்காரம் உண்டா
கிறதோ, அதனால் சித்தத்துக்கு பிறர் சரீரத்தில் (இறந்த
சரீரம் ஆனாலும் சரி, அல்லது உயிருள்ளது ஆனாலும் சரி
இரண்டிலும்) பிரவேசம் உண்டாகிறது. சித்தத்தை அனு
சரித்து இந்திரியங்களுக்கும் பிரவேசம் உண்டாகிறது.
ஈ, கொசு முதலியன தேன் வண்டைத் தொடருவது
போல என்கிறார்.

उदानजयाज्जलपङ्ककण्टकादिष्वसङ्ग उत्क्रान्तिश्च ॥४१॥

समस्तेन्द्रियाणां युगपत्तूलज्वालावदुत्पन्न या वृत्तिर्जीव-
शब्दवाच्या, सा क्रियाभेदेन प्राणापानादिसंज्ञाभिव्यर्थपदिश्यते ।
तत्रोदानस्य आ नासाग्रादा शिरोवृत्तेः संयमेन जयाज्जलादिष्व-
सक्तो योगी लघुत्वाद्दुपरि गच्छति, स्वेच्छया मरणं च लभत
इत्यर्थः ॥

உதான ஜயாத் ஜல, பங்க, கண்டகாதிஷு
அஸங்க: உத்க்ராந்திஸ்ச (சூ-41)

ஸமஸ்த இந்திரியங்களுக்கும் ஒரே சமயத்தில் அக்னி ஜ்வாலை போல மேல் கிளம்பும் வ்யாபாரம் (வ்ருத்தி) உள்ளதானது எதுவோ, அதே ஜீவன் என்ற பெயருள்ளதாக (ஜீவசப்த வாச்யம்) உள்ளது. அதுவேதான் க்ரியா பேதத்தால் ப்ராண அபான என்ற ஸம்ஸூயால் கூறப்படுகிறது. அங்கு உதானம், மூக்கு நுனி முதல் சிரஸ் வரை உள்ளதை ஸம்யமனம் செய்வதால்—ஜயத்தால்—யோகி ஜலங்களில் சம்பந்தப்படாது, லேசாக ஆகி, மேலே கிளம்புகிறான். அதாவது ஜலத்தின் மேல் நடக்கிறான். தன் இச்சைப்படியே மரணத்தையும் அடைய சக்தி உள்ளவனாக ஆகிறான் என்று கருத்து.

समानजयाज्ज्वलनम् ॥ ४२ ॥

आ हृदयादानाभि स्थितः समानः । तस्य वशीकारान्नाभिनिकटस्थानेज्वलनं भवति । येनासौ योगी ज्वलन्निव-
दश्यत इत्यर्थः ॥

ஸமான ஜயாத் ஜ்வலனம் (சூ-42)

ஹ்ருதயத்திலிருந்து நாபி வரை வ்யாபித்துள்ளது ஸமான வாயு. அதனுடைய வசீகரத்தால் நாபியின்

ஸமீபத்திலுள்ள அக்னி ஜ்வலனம் அடைகிறது. அதனால் யோகி ஜ்வலிக்கும் தன்மை அடைகிறான் என்று கருத்து.

श्रोत्राकाशयोः संबन्धसंयमादिव्यं श्रोत्रम् ॥ ४३ ॥

आहंकारिकस्यापि श्रोत्रस्याकाशेनाधाराधेयभावः संबन्धोऽ-
स्ति । तत्र संयमादिव्यं श्रोत्रेन्द्रियं भवति । तेन दिव्यशब्दा-
न्युगपज्जानातीत्यर्थः ॥

**ச்ரோத்ர ஆகாசயோ: ஸம்பந்த ஸம்யமாத்
திவ்யம் ச்ரோத்ரம் (சூ-43)**

ஆஹம்காரிகம் (அஹம் என்ற பாவனை) ச்ரோத்ரம், ஆகாசம் இது இரண்டுக்கும் ஆதார ஆதேய பாவஸம்பந்தம் இருக்கிறது. அங்கு ஸம்யமம் பண்ணுவதால் திவ்யம் ச்ரோத்ரேந்திரியம் உண்டாகிறது. அதனால் திவ்ய சப்தங்களை உடன் அறிகிறான் என்று கருத்து.

**कायाकाशयोः संबन्धसंयमाल्लघुतूलसमापत्तेश्चाकाश-
गमनम् ॥ ४४ ॥**

तयोः संयोगं जित्वा लघुकायो भूत्वा आकाशे विहरति,
तत ऊर्णान्तुषु, पश्चान्मार्तण्डमयूखेषु, ततो यथेच्छं गगने गच्छ-
तीत्यर्थः ॥

**காயாகாசயோ: ஸம்பந்த ஸம்யமாத் லகுதூல
ஸமாபத்தேஸ்ச ஆகாச கமனம் (சூ-44)**

ஆதார ஆதேய சேர்க்கை ஜயத்தால், லேசான தூசி முதலிய பாவத்தால் - ஸமாதிபால் - லகு சரீரமுள்ளவனாகி ஆகாயத்தில் சஞ்சரிக்கிறான். பிறகு சிலந்தியின் நூல் போன்றதிலும், பிறகு சூரிய கிரணம் முதலியவற்றிலும் தன் இஷ்டப்படி ஆகாசத்தில் செல்லுகிறான் என்று கருத்து.

बहिरकल्पिता वृत्तिर्महाविदेहा ततः प्रकाशावरणक्षयः ॥४५॥

शरीरेऽहंभावे सति मनसो या बहिर्वृत्तिः सा कल्पिता विदेहाख्या । यदा देहेऽहंभावपरित्यागे सति स्वत एव या मनसो बहिर्वृत्तिः सेयमकल्पिता महाविदेहाख्या । तत्र संयमात्प्रकाश-शीलस्य चित्तस्य क्लेशादिमलाः सर्वे क्षीयन्त इत्यर्थः ॥

பணி ரகல்பிதா விருத்தி: மஹாவிதேஹா தத:
பிரகாச ஆவரண க்ஷய: (சூ-45)

சரீரத்தில் அஹம் என்ற பாவனையுடன் மனதில் உண்டாகும் விருத்திக்கு பணிர் விருத்தி என்று பெயர். அது கல்பிதா—விதேஹாக்யா—என்று கூறப்படுகிறது. எப்போது தேஹத்தில் (சரீரத்தில்) அஹம் என்ற பாவனை பரித்யாகம் செய்யப்பட்டதாகக் கொண்டு ஸ்வதாவாக மனது வெளியில் சஞ்சரிக்கிறதோ, இது அகல்பிதா விருத்தி—மஹாவிதேஹாக்யா—என்றும் கூறப்படுகிறது. அங்கு ஸம்யமம் செய்வதால் பிரகாச சீலமான சித்தத்துக்கு புத்திக்கு (ஆவரணி) க்லேசாதி மலங்கள் யாவும் க்ஷீணமாகிறது என்று கருத்து.

स्थूलस्वरूपसूक्ष्मान्वयार्थवत्त्वसंयमाद्भूतजयः ॥ ४६ ॥

स्थूलं च स्वरूपं च सूक्ष्मं चान्वयश्चार्थवत्त्वं च पञ्चैतानि पञ्चभूतानां रूपाणि । तत्र क्रमेणैकैकन्यूनैः शब्दादिगुणैर्युक्तं परिदृश्यमानं स्थूलम् । क्रमेण काठिन्यस्नेहौष्ण्यप्रेरणासर्वगतत्वलक्षण स्वरूपम् । पञ्च तन्मात्राणि सूक्ष्मम् । स्वकार्यं कारणत्वेनान्वे-
तीत्यन्वयो गुणत्रयम् । भोगापवर्गज्ञानसामर्थ्यं गुणनिष्ठमर्थव-
त्त्वम् । तेषु पञ्चरूपेषु स्थूलादिक्रमेण संयमाद्भूतानि योगिसं-
कल्पानुसारोणि भवन्ति धेनवो वत्सानुसारिण्य इवेत्यर्थः ।

ஸ்தூல ஸ்வரூப ஸூக்ஷ்ம அன்வய அர்த்தவத்வ
ஸம்யமாத் பூதஜய: (சூ-46)

ஸ்தூலம், ஸ்வரூபம், ஸூக்ஷ்மம், அன்வயம், அர்த்த
வத்வம் இந்த ஐந்தும் பஞ்ச பூதங்களின் ரூபங்கள். இவை
கள் கிரமமாக சப்தம் முதலாக ஒன்று ஒன்றாக குறைந்து
காணப்படுவது ஸ்தூலம். கிரமமாக கடினத்தன்மை,
(ஸ்நேஹ) நெகிழ்ச்சித்தன்மை, உஷ்ணத்தன்மை,
ப்ரேரணத் (ஸ்பர்ச) தன்மை, ஸர்வகதத் தன்மை முதலான
லக்ஷணம் ஸ்வரூபம். பஞ்ச (ஐந்து) தன்மாத்ரை சூக்ஷ்மம்.
தன் கார்யம்-காரணத்தில் அன்வயித்திருத்தல் அன்வயம்
அதாவது குணத்ரயம். (அன்வயம் என்பது குணத்
ரயம்). போக அவர்க்க ஞான ஸாமர்த்தய குணநிஷ்டம்
அர்த்தவத்வம். மேலே சொன்ன ஐந்து ரூபங்களில் ஸ்தூ
லாதி க்ரமேண ஸம்யமம் பண்ணுவதால் பூதங்கள் யோகி
யின் ஸங்கல்பானுசாரம் (அனுசரணையாக) ஆகின்றன.
பசு கன்றுக்குட்டிக்கு அனுசரணையாவது போல என்கிறார்.

तन्वस्तु भूतजयः; किं तत इत्यत्राह —

சரி, பூத ஜயம் இருக்கட்டும். மேல்கொண்டு என்ன
என்று கூறுகிறார்:—

ततऽणिमादिप्रादुर्भावः कायसंपत्तद्धर्मानभिघातश्च ॥ ४७ ॥

ततो भूतजयाद्योगिनोऽणिमाषष्टमहासिद्धयः प्रादुर्भवन्ति ।
परमाणुतुल्यत्वमणिमा । विभुत्वं महिमा । तूलपिण्डवत्लघुत्वं
लघिमा । मेरुवद्गुरुत्वं गरिमा । अङ्गुल्या चन्द्रस्पर्शनं प्राप्तिः ।
सत्यसंकल्पत्वं प्राकाम्यम् । भूतनियन्तृत्वं वशित्वम् । भूतस्रष्टृत्व-
मीशितृत्वम् । इत्यष्टैश्वर्याणि । अत्र प्राप्त्यन्तानि स्थूलसंय-
मात्सिध्यन्ति । स्वरूपसंयमात्प्राकाम्यम् । अवशिष्टमवशिष्टत्रय-
संयमादिति विभागः । वायसंपद्वक्ष्यमाणलक्षणा, तद्धर्मस्तस्य
काठिन्यादिभूतधर्मैरनभिघातश्च योगिनो भूतजयात्सिध्यतीत्यर्थः ॥

ததோ அணிமாதி ப்ராதுர்பாவ:
காயஸம்பத் தத் தர்மான் அபிகாதஸ்ச (சூ-47)

பூத ஜயத்தால் யோகிக்கு அணிமாதி அஷ்ட மஹா சித்திகள் உண்டாகின்றன. பரமாணு துல்யமாக ஆவது அணிமா. விபுத்வம் மஹிமா. தூசி போல லேசாக ஆவது லகிமா. மேருமலை போல பாரமாக ஆவது கரிமா. விரலால் சந்திரனைத் தொடுவது ப்ராப்தி:. ஸத்ய ஸங்கல்பத்வம் ப்ராகாம்யம். பூதங்களை நியமனம் செய்வது வசித்வம். பூதங்களை சிருஷ்டிப்பது ஈசத்வம். இவைகள் எட்டு ஐச்வர்யங்கள். இங்கு ப்ராப்தி (5-வது) வரை ஸ்தூல ஸம்யமத்தால் ஸித்திக்கிறது. ஸ்வரூப ஸம்யமத்தால் ப்ராகாம்யம் ஸித்திக்கிறது. அவசிஷ்டமானது பாக்கி இரண்டு ஸம்யமத்தால் என்று விபாகம். காயஸம்பத் பின்னர் கூறப்படுகிற லக்ஷணமுடையது. அந்த தர்மங்களால் (குணங்கள்) அந்த யோகிக்கு, கடினத்தன்மை முதலிய பூத குணங்களால், அபிகாதத்வம் (மேற்கரிக்கும் தன்மை) இல்லை. பூத ஜயத்தால் யோகிக்கு மேற்கூறிய தன்மை ஸித்திக்கிறது என்று பொருள்.

कायसंपदं व्याख्यातुमाह—

காய ஸம்பத் என்ன என்பதைக் கூறுகிறார் :—

रूपलावण्यबलवज्रसंहननत्वानि कायसंपत् ॥ ४८ ॥

चक्षुःप्रियं रूपम् । सर्वाङ्गसौन्दर्यं लावण्यम् । वीर्यं बलम् । वज्रस्येव संहननमवयवव्यूहो यस्य तद्भावो वज्रसंहननत्वम् ; तच्च हनुमति प्रसिद्धम् ॥

ரூப, லாவண்ய, பல, வஜ்ர ஸம்ஹனனத்வானி
காய ஸம்பத் (சூ-48)

ரூபம்-கண்ணுக்கு பிரியமான உருவம். லாவண்யம் - எல்லா அங்கமும் செளந்தரியம் கொண்டது. பலம்-வீர்யம்

உள்ளது. வஜ்ரம் போன்ற அவயவ அமைப்பு வஜ்ரஸம் ஹனனம்; பிரஸித்தமாக ஹனுமாரிடம் இருந்தது.

इत्थं समाधनफलं भूतजयमभिधाय सोपायफलमिन्द्रिय-
जयमभिधातुमाह—

இம்மாதிரி ஸாதனத்துடனும் பலத்தோடும் பூதங் களின் ஜயத்தைச் சொல்லி, பிறகு இந்திரிய ஜய உபாய மும் பலமும் குறித்துச் சொல்லத் தொடங்குகிறார் :—

ग्रहणस्वरूपास्मितान्वयार्थवत्त्वसंयमादिन्द्रियजयः ॥४९॥

ग्रहणं स्वरूपमस्मितान्वयोऽर्थवत्त्वं च पञ्चैतानि श्रोत्रा-
दिपञ्चेन्द्रियाणां रूपाणि । तत्र शब्दादिगोचरा वृत्तयो ग्रहणम् ।
स्वरूपं प्रकाशकत्वम् । अस्मिता सात्त्विकाहंकारः । अन्वयार्थ-
वत्त्वे व्याख्याते । तेषु पञ्चस्विन्द्रियरूपेषु संयमादिन्द्रियजयो
भवतीत्यर्थः ॥

க்ரஹண ஸ்வரூப அஸ்மிதா அன்வய அர்த்தவத்வ
ஸம்யமாத் இந்திரியஜய: (சூ-49)

க்ரஹணம், ஸ்வரூபம், அஸ்மிதா, அன்வய: , அர்த்தவத்
வம். இந்த ஐந்தும் சுரோத்ர, த்வக், சக்ஷ: ஜிஹ்வா,
க்ராணம் என்ற ஐந்து இந்திரியங்களின் ரூபங்கள். அங்கு
சப்தாதிகளை கோசரிக்கும் விருத்திகள் கிரஹணம். ஸ்வ
ரூபம் என்பது ப்ரகாசகத்வம். அஸ்மிதா என்பது ஸாத்விக
அஹங்காரம். அன்வய, அர்த்தவத்வம் இரண்டும்
முன் வ்யாக்ஷியானம் செய்யப்பட்டவை. (சூ-46. குணத்ர
யம்-போக அபவர்கம்) மேற்சொன்ன இந்த ஐந்து இந்திரி
யங்களில் ஸம்யமம் செய்வதால் இந்திரிய ஜயம் ஏற்படு
கிறது என்று கருத்து.

ततः किम्? अत आह —

அதன் பிறகு என்ன? அதைக் கூறுகிறார் :—

ततो मनोजवित्त्वं विकरणभावः प्रधानजयश्च ॥५०॥

மனோஜவீத்வம் காயஸ்ய மனோவதனுத்மோ கதிலாஹ: । விக-
ரணஹாவ: காயநிரபேக்ஷாஹாமிந்நிரயாஹாமஹிமததேஷகாலவிஷேஹாபேக்ஷோ
வூத்திலாஹ: । ஸ்ரஹானஜய: ஸ்ரஹூதிவிகாரேஷு வசித்வம் । ஂதா:
சித்ஹய: கரணஸ்வகஸ்வரூஸ்யாஹிஹின: ஸ்ரஹூஹ்வந்தீத்யர்த்: । ஂதா
அஹிமாஹா: ஸ்ரஹானஜயான்தா: சித்ஹயோஸ்மித்ஷாஸ்த்ரே மஹுஸ்ரதீகா:
ஸங்கீயந்தே । யதா மஹுந: ஂகதேஷோஸ்ஸி ஸ்வததே ததா ஸ்ரத்யேகமேதா:
சித்ஹய: ஸ்வதந்த இதி மஹுஸ்ரதீகா:, மஹுதூல்யா இத்யர்த்: ॥

ததோ மனோஜவித்வம் விகரணபாவ:
ஸ்ரதான ஜயஸ்ச (சூ-50)

மனோஜவித்வம் ஂன்பது ஸ்ரீரத்தூக்கு மனது ஸோல
செல்லும் சக்தி கிடைக்கிறது. விகரணபாவ: ஂன்பது ஸ்ரீரத்
தின் அஸேகை இல்லாமல் இந்திரியங்களுக்கு இஷ்டஸ்ஸி
வேறு தேசகால விசேஷங்களில் ஸ்ரவிருத்ததி கிடைஸ்ஸி.
ஸ்ரதான ஜயம் ஂன்பது ஸ்ரிகிருதி விகாரங்களில் வச்யத்
தன்மை. இந்த ஸித்திகள் கரண ஸ்ரஹூகங்களின் ஸ்வரூஸ
ஜயத்தால் யோகிகளுக்கு ஸ்ரஹூஸ்ரஹாவம் ஆகிறது (கிடைக்
கிறது) ஂன்று கருத்து. இந்த அணிமாதிகளும் ஸ்ரதான
ஸ்ரஹானந்தமான ஸித்திகளும் இந்த யோக ஸாஸ்திரத்தில்
மதுஸ்ரதீகா: ஂன்று ஸெயர் ஸெற்றிருக்கிறது. தேனை
ஂஸ்ஸிச் சாஸ்ஸிஸ்ஸாலும் ரூசியை ஂவ்விதம் ஂண்ஸ்ஸி
கிறதோ அவ்விதம் இந்த ஸித்திகள் ஂவ்வொன்றும் ஸ்ரத்
யேகம் ரூசிக்கக் கூடியது. அதனால் மதுஸ்ரதீகா:—தேன்
தூல்யமானது ஂன்று கருத்து.

इत्थं संयमाच्छ्रद्धाद्वारा विवेकख्यात्यर्था ज्ञानक्रियासिद्धी-
रभिधाय अधुना विवेकख्यातेरवान्तरसिद्धीरभिधातुमाह—

இம்மாதிரி ஸம்யமத்துவாரா ஸ்ரத்தையுடன் விவேகக்
கியாதியின் ஸ்ரஹூஸ்ஸி ஂரண (விஸ்ஸி) க்ரீயா ஸித்திகளைச்

சொல்லி, இப்போது விவேக க்யாதியின் அவாந்தர ஸித்தி களைச் (அவாந்தர பலன்) சொல்ல ஆரம்பிக்கிறார் :—

सत्त्वपुरुषान्यताख्यातिमात्रस्य सर्वभावाधिष्ठातृत्वं
सर्वज्ञातृत्वं च ॥ ५१ ॥

पूर्वोदीरितस्वार्थसंयमेन निरस्तरजस्तमोमलस्य चित्तस्य
जये वशीकारसंज्ञारूपाऽपरवैराग्ये स्थितस्य सत्त्वपुरुषयोविवेक-
ख्यातिः समुत्पद्यते । तन्मात्रस्य तन्निष्ठस्य योगिनः सर्वभावा-
धिष्ठातृत्वं सर्वेषां व्यवसायव्यवसेयात्मकानां गुणपरिणामरूपाणां
स्वामिवदाक्रमणम् । सर्वज्ञातृत्वं तेषामेव शान्तोदिताव्यपदेश्य-
र्धामित्वेन स्थितानां विवेकज्ञानं च सिध्यति । एषा विशोका
नाम सिद्धिः ॥

ஸத்வ-புருஷ-அன்யதாக்க்யாதி மாத்ரஸ்ய ஸர்வ பாவ
அதிஷ்டாத்ருத்வம் ஸர்வ ஞாத்ருத்வம் ச.(சு-51)

முன்சொல்லப்பட்ட ஸ்வார்த்த ஸம்யமத்தால்(சூத்-37)
போக்கடிக்கப்பட்ட ரஜஸ் தமஸ் மலங்கள்-சுத்த ஸத்வ சித்
தத்தின் ஜயத்தால் (மஹத் ஆத்மா) வசீகார ஸம்ஞா ரூப
அபர வைராக்கியத்தில் இருக்கிற ஸத்வ-புருஷனுக்கு
விவேக க்யாதி: (துரியாவஸ்தை) நன்றாக ஸித்திக்கிறது.
(ஸமுத்தப்த்யதே). அன்யதா க்யாதி மாத்ரஸ்ய நிஷ்டை
யோடு கூடிய யோகிக்கு ஸர்வ பாவ அதிஷ்டாத்ருத்வம்
ஏற்படுகிறது. அதாவது வ்யவஸாய-வ்யவஸேய ரூப
மான குணபரிணாம ரூபங்களில் எஜமானனைப் போல ஆக்ர
மிக்கும் தன்மை உண்டாகிறது. ஸர்வ ஞாத்ருத்வம்
என்பது அவைகளின் (வ்யவஸாய-வ்யவஸேய) சாந்த
உதித அவ்யபதேஸ்ய தர்மத்துடன் இருப்பவைகளின்
விவேக ஞானமும் ஸித்திக்கிறது. இதற்கு விசோகா என்று
பெயர். (விசோகா சோக சூன்யா தரதி சோகம் ஆத்ம
வித் அனுபவம்). விசோகா நாம ஸித்தி:

अधुना विवेकख्यातेर्मूल्यां सिद्धिमभिधातुमाह —

இப்போது விவேக க்யாதியின் முக்கிய ஸித்தியைச் சொல்லக் கருதுகிறார் :—(முக்ய பலன்)

तद्वैराग्यादपि दोषबीजक्षये कैवल्यम् ॥ ५२ ॥

தச்யா விசோகாயா் சிद्धौ वैराग्यात्तद्धேनुभूतविवेकख्याता-
वपि परं वैराग्यं भवति । ततः सर्वप्रतिपत्त्यस्तमये परं वैराग्य-
माश्रितस्य पुरुषधौरेयस्य क्लेशबीजानि दग्धशालिकल्पानि
मनसा सार्धं प्रत्यस्तं गच्छन्ति । प्रक्षोणेषु तेषु दृढभूमात्रसंप्रज्ञात-
पदवेदनीये संस्कारशेषताव्यपदेश्ये निर्बीजसमाधौ लब्धे, शुद्धा-
याश्चितिशक्तेः स्वरूपप्रतिष्ठारूपं कैवल्यं सिध्यतीत्यर्थः । इयं
संस्कारशेषाख्या सिद्धिः ॥

தத் வைராக்க்யாதபி தோஷ பீஜக்ஷயே கைவல்யம் (சூ-52)

அந்த விசோகா ஸித்தியில் வைராக்கியம் உண்டாகி அதன் (ஹேதுவான) காரணமான விவேக க்யாதியிலும் பரம் வைராக்கியம் உண்டாகிறது. பிறகு ஸர்வபிரதி பத்தி அஸ்தமயத்தால் பரம் வைராக்கியம் ஆச்ரிதனான தீர புருஷனுக்கு க்வேச பீஜங்கள் (விதைகள்) மனஸ்ஸுடன் கூட எரிக்கப்பட்டதாகி அஸ்தமயத்தை (நாசத்தை) அடைகின்றன. நன்றாக க்ஷீணமடைந்த அவைகளில்- த்ருட பூமியாகிய அஸம்ப்ரக்ஞாத ஸமாதி அனுபவத்தில்- ஸம்ஸ்கார சேஷதா என்ற பெயர் கொண்டதில் (ப்ரசாந்த ஸகல் வ்ருத்திகம் ஸம்ஸ்கார சேஷம்-நிருத்தம்) (1-வது சூத், 5-வது பூமி வ்யாக்யானம்) நிர்பீஜ ஸமாதி அடைந்து சித்தசக்தி சுத்தம் அடைந்து ஸ்வரூப ப்ரதிஷ்டை ரூபம்— கைவல்யம் ஸித்திக்கிறது என்று கருத்து. இது ஸம்ஸ்கார சேஷா என்ற பெயர் கொண்ட ஸித்தி.

அधुनात्रान्तरாயोत्पत्तौ तन्निराकरणकारणमाह—

இப்போது (அந்தராயம்) விக்னங்கள் உற்பத்தியில் அதன் நிராகரணம் (தடுத்தல்-போக்கடித்தல்) காரணம் கூறுகிறார் :—

स्थान्युपमन्त्रणे सङ्गस्मयाकरणं पुनरनिष्टप्रसङ्गात् ॥ ५३ ॥

चत्वारः खल्वमी योगिनः प्रथमकल्पको मधुभूमिकः प्रज्ञाज्योतिरतिक्रान्तभावनीयश्चेति । तत्राद्यः संयमे प्रवृत्तिमात्रो न किञ्चिज्जानाति । संयमेन भूतेन्द्रियाणि साक्षात्कृत्य तज्जिगी-षुद्वितीयः । भूतेन्द्रियजयी पुरुषमाचिख्यासुस्वृतीयः । संप्राप्त-पुरुषख्यातौ परवैराग्यसंपन्नश्चतुर्थः । सोऽसौ भगवान्महानुभावो जीवन्मुक्तो विघ्नशङ्काकलङ्कशून्यः । तृतीयो जितभूतेन्द्रियत्वा-न्महेन्द्रादिभिरक्षोभ्यः । आद्यस्तु देवनिमन्त्रणायोग्यः । अतः परि-शेषाद्वितीयः स्थानिभिः शक्रादिभिः शक्यते प्रार्थयितुम्—‘भो योगिन्, इहास्यताम् । स्वर्गादिस्थाने रम्यताम् । कमनीयेयं कन्या । दिव्योऽयं भोगः । रसायनमिदं जराभृत्युनिवारणम् । इदं कामगं यानम्’ इति । एवं प्रार्थने सङ्ग आसक्तिः, ‘अहो मम योगप्रभावः’ इति स्मयश्च न कर्तव्यः; किं त्वित्यं तत्र दोषं भावयेत्—‘घोरेषु संसाराङ्गारेष्वहं पापच्यमानः कथंचित्क्लेशा-दिध्वान्तध्वंसकं योगप्रदीपमलभे । तस्यैते तृष्णायोनयो विषय-वायवः प्रतिपक्षाः । स खल्वहं लब्धालोकः कथमेतैर्वञ्चितः पुनः पुनः प्रदोप्तस्य संसारहुतभुजः स्वात्मानमिन्धनीकुर्याम्? अतः स्वस्ति वः स्वप्नसमेभ्यः कृपणजनप्रार्थनीयेभ्यो विषयेभ्यः’ इति । एवं निश्चितमतिः पुरुषधौरेयः समाधिं भावयेत् । यदि तत्र सङ्गस्मयौ भवेताम्, तदास्य योगभ्रष्टस्य पुनरनिष्टं प्रसज्जेत । तस्मात्सङ्गस्मययोरकरणं कैवल्यान्तरायनिवारण-कारणमित्यर्थः ॥

ஸ்தானி உபமந்த்ரணே ஸங்கல்மய அகரணம்
புரணிஷ்ட ப்ரஸங்காத் (சூ-53)

இந்த யோகிகள் நான்கு வகை: பிரதம கல்பித:, மது பூமிக:, ப்ரக்ஞாஜ்யோதி:, அதிக்ராந்த பாவனீய: என்று. அதில் முதல்வர் ஸம்யமத்தில் ப்ரவிருத்தி (முயற்சி)மாத்திரம் உள்ளவர், ஒன்றையும் தெரிந்துகொள்ளாதவர். இரண்டாமவர் ஸம்யமத்தால் பூதங்களையும், இந்திரியங்களையும் சாக்ஷாத்காரம் செய்து, அதை ஜயிக்க இச்சிக்கின்றவர். மூன்றாமவர் பூதங்களையும், இந்திரியங்களையும் ஜயித்தவர். புருஷ ஸாக்ஷாத்காரத்துக்கு முயற்சி செய்கின்றவர். நான்காமவர் புருஷஸாக்ஷாத்காரம் அடைந்தவர். பரவைராக்கிய ஸம்பன்னர். இவர் பகவான் மஹானுபாவர். ஜீவன் முக்தர் விக்ன சங்கா களங்க சூன்யர். மூன்றாமவர் பூத இந்திரிய ஜயம் அடைந்தவர். அதாவது ஜிதேந்திரியர். மஹேந்திரன் முதலியோரால் கலக்க முடியாதவர். முதலாமவர் தேவர்களால் பரீக்ஷிக்கத்தக்க யோக்கியதைப் பெருதவர். ஆகையால் எஞ்சியவரான இரண்டாமவர் மதுபூமிகர் தேவதா ஸ்தானிகர்கள் ஆகிய இந்திரன் முதலானவர்களால் பிரார்த்திக்கத்தகுந்த அர்ஹதை பெற்றவர் ஆகிறார். அவர்கள் (தேவதைகள்) யோகியைப் பார்த்து, ஸ்வாமின்! இங்கு அமருங்கள். ஸ்வர்க்காதி போகங்களை அனுபவியுங்கள். கவர்ச்சியுள்ள இந்த அப்ஸராக் கன்னிகைகளை அனுபவியுங்கள். தெய்வத் தன்மை வாய்ந்த இந்த போகத்தை அனுபவியுங்கள். இந்த ரஸாயனத்தைப் புசியுங்கள். இது ஜரை மரணங்களைப் போக்கவல்லது. தங்கள் இஷ்டப்படி செல்லக்கூடிய வாகனம் உள்ளது, உபயோகியுங்கள் என்று இவ்வாறெல்லாம் ப்ரார்த்திக்கத் தகுதி பெற்றவர். இம்மாதிரி ப்ரார்த்தனையில் ஆசை அடைவது, ஆகா! என் யோகத்தின் பிரபாவம் எப்பேற்பட்டது என்று ஆச்சரியம் கொள்வது என்பதும் கூடாது. ஆனால் அதில் உள்ள இம்மாதிரி தோஷத்தை பாவனை செய்யத் தெரியவேண்டும். கோரமான ஸம்ஸார அக்னியில் தினம் தனிக்கும் எனக்கு ஏதோ ஸத்

குரு அனுக்கிரஹத்தால் க்லேசங்களை தவம்ஸம் பண்ணக் கூடிய யோகமாகிய தீபத்தை அடைந்துள்ளேன். அதற்கு (கெடுக்கக் கூடிய) அல்ப ஆசையான இந்த விஷயக் காற்றுக்கள் நேர் விரோதமானவை. அப்படியிருக்க ஏதோ கொஞ்ச அறிவு பெற்ற நான் எப்படி வஞ்சனைக்கு உள்ளாவது. மறுபடியும், மறுபடியும் தீவிரமான இந்த ஸம்ஸார அக்னி என்னை சபல சித்தமுள்ளவகை செய்யப்பார்க்கிறது. போதும், போதும், ஸ்வப்னத்துக்கு ஸமமான - கிருபண ஜனங்களால் ப்ரார்த்திக்கப்படும் இந்த விஷய ஸுகங்கள் போதும், என்று இம்மாதிரி நிச்சயம் கொண்டு, தீர புருஷகை ஆகி, ஸமாதியை பாவனை செய்து அப்யஸிக்க வேண்டும். அப்படியில்லாது அதில் ஸங்கம் ஆசை (ஸங்கஸ்யெள) கொண்டால் அப்போது யோகப்ரஷ்டன் ஆகி மறுபடி அனிஷ்டம் அடைவான். ஆகையால் ஸங்கஸ்யமயா(அ)கரணம் கைவல்ய அந்தராய நிவாரண காரணம் ஆகிறது என்று பொருள்.

अधस्तात्स्वार्थसंयमात्पुरुषज्ञानं भवतीत्यभिहितम् । अधुना
 तदेवान्यसंयमात्तावद्भवतीत्याह—

முன்னால் ஸ்வார்த்த ஸம்யமத்தால் புருஷ-ஞானம் உண்டாகிறது என்று சொல்லப்பட்டது. இப்போது அதையே வேறு ஸம்ய(மாத்) மத்தாலும் அப்படியே உண்டாகிறது என்று கூறுகிறார் :—

क्षणतत्क्रमयोः संयमाद्विवेकज्ञानम् ॥ ५४ ॥

अभेद्यः कालविभागः सत्यः क्षणः । अन्ये तु मूहृतादयः
 कालविभागाः क्षणसमूह्रूपा असत्याः । न हि क्षणानां समूहो
 वस्तुसन् । तत्रायमस्मात्पूर्वः क्षणः अयमुत्तरः क्षण इति क्षणानां
 तेषां क्रमस्य पौर्वापर्यस्य च संयमादतिसूक्ष्माणां भेदसाक्षात्कारो
 विवेको भवति । तेन युगपद्विषदादिपुरुषान्तसाक्षात्कारो जायत
 इत्यर्थः ॥

க்ஷண தத்க்ரமயோ: ஸம்யமாத் விவேகஜம்
ஞானம் (சூ-54)

அபேத்ய : காலவிபாக : ஸத்ய: க்ஷண :. அன்யமான காலவிபாகமான நாழி, முகூர்த்தம், ஜாமம் முதலியன க்ஷணத்தின் ஸமூஹ ரூபமானது அஸத்யங்கள் (அழியக் கூடியது பரிணாமமுடையது). க்ஷணங்களின் ஸமூஹம் ஸத் வஸ்து ஆகாது. இங்கு இதற்கு இது பூர்வக்ஷணம் இது உத்தரக்ஷணம் என்று க்ஷணங்களின் க்ரமத்துக்கு பூர்வாபூர்வத்தின் ஸம்யமத்தால் அதி சூக்ஷ்மமான பேதஸா க்ஷாத்தகார விவேகம் உண்டாகிறது. அதனால் ஒரே சமயத்தில் ஆகாயம் முதல் புருஷன் வரை ஸாக்ஷாத்தகாரம் உண்டாகிறது என்று அர்த்தம்.

अधुनास्य साक्षात्कारस्य सूक्ष्मं विषयविशेषमभिधातु-
माह—

இப்போது இந்த ஸாக்ஷாத்தகாரத்தினுடைய சூக்ஷ்மமான விஷய விசேஷத்தைக் கூறுகிறார்:—

जातिलक्षणदेशंरन्यतानवच्छेदात्तुल्ययोस्ततः

प्रतिपत्तिः ॥ ५५ ॥

लोके हि भावानां त्रयो भेदनिश्चयहेतवः । तत्र देशेन लक्षणेन च तुल्ययोगोऽवयवयोजित्या भेदधीः । देशजातिभ्यां तुल्ययोगवोः कृष्णश्वेतादिलक्षणेन भेदधीः । जातिलक्षणाभ्यां तुल्ययोरामलकयोः पूर्वोत्तरादिदेशभेदाद्भेदनिश्चयः । यदा पुनर्योगिनो ज्ञानपरीक्षार्थं केनचित्पूर्वदेशस्थमामलकमुत्तरामलकदेशे विन्यस्योत्तरामलकमन्यव्यासक्ते योगिन्यपहृतम्, तयोरामलकयोरामलकत्वजात्या रूपपरिमाणादिलक्षणेन देशेन च तुल्ययोजित्यादिभिरन्यताया अनवच्छेदादनिश्चयात्ततस्तस्मात्क्षणसयमजविवेकज्ञानादेवान्यत्वप्रतीतियोगिनो भवतीत्यर्थः ॥

ஜாதி லக்ஷண தேசை: அன்யதா
அனவச்சேதாத் துல்யயோ: தத: பிரதிபத்தி: (சூ-55)

லோகத்தில் பொருள்களின் பேத நிச்சயத்திற்கு காரணம் மூன்றுவிதம். அதாவது ஜாதி, லக்ஷணம், தேசம், என்று அதில் தேசத்தாலும் லக்ஷணத்தாலும் ஒரேவிதமான துல்யமான பசு முதலான மிருகங்களின் பேதம் ஜாதியால் சொல்லலாம். தேசம் ஜாதி இரண்டாலும் துல்யமாக உள்ள பசு முதலியவைகளுக்கு கருப்பு, வெள்ளை முதலிய லக்ஷணத்தால் பேதம் அறியலாம். ஜாதி லக்ஷணம் துல்யமாக உள்ள நெல்லிக்காய் போன்ற பொருளுக்கு பூர்வ தேசத்தது உத்தரதேசத்தது என்ற தேசத்தால் பேதம் நிச்சயம் அறியலாம். இதில் யோகியின் ஞான பரீக்ஷார்த்தம் சில உத்தர தேச நெல்லிக்காயை பூர்வதேசத்துடனும், சில பூர்வதேச நெல்லிக்காயை உத்தர தேசத்துடனும் கலப்பதால் அவைகளின் (நெல்லிக்காய்களின்) ஜாதி, ஸ்வரூப லக்ஷணம், தேசம் துல்யமாக ஆவதால் பேதநிச்சயம் அன்யதா அனவச்சேதம் (அநிச்சயம்) ஆகையால் க்ஷணஸம்யம விவேக ஞானத்தால் மாத்திரமே யோகிக்கு உண்டாகிறது என்று பொருள்.

इत्थं विवेकज्ञानस्य विषयविशेषमभिधाय अधुना तस्य सप्रकारं विषयसामान्यमभिधातुमाह—

இம்மாதிரி விவேக ஞானத்தின் விஷயமான விசேஷத்தைச் சொல்லி இப்போது அதனுடைய பிரகாரத்தின் ஸாமான்ய விஷயம் பற்றிச் சொல்லத் தொடங்குகிறார் :—

तारकं सर्वविषयं सर्वथाविषयमक्रमं चेति विवेकज्ञ

ज्ञानम् ॥ ५६ ॥

क्षणसंयमज्ञं ज्ञानं सर्ववस्तुस्वरूपविषयं सर्वथा सर्वप्रकार-
विषयं पुरुषतत्त्वावगाहित्वात्संसारसागरं तारयतीति तारक-
संज्ञं अक्रमं युगपदेव करतलामलकवत्सर्वसमूहालम्बनमित्यर्थः ॥

தாரகம் ஸர்வவிஷயம் ஸர்வதாவிஷயம்
அக்ரமம் ச இதி விவேகஜம் ஞானம் (சூ-56)

கூடிண ஸம்யமஜம் ஞானம் ஸர்வவஸ்து ஸ்வரூப விஷயம். ஸர்வதா ஸர்வப்ரகார விஷயம். புருஷ தத்வத்தை ஸாக்ஷாத்கரிப்பதால் ஸம்ஸார ஸாகரத்தை தாண்டவைக்கிறது தாரகம் என்ற பெயர் பெற்றது. ஒரே ஒரு முயற்சியுடன் கூடியது. உள்ளங்கை நெல்லிக்கணி போல் எல்லாம் எடுத்துக் காட்டவல்லது என்று கருத்து.

अधुना तस्य विवेकज्ञानस्य फलं दर्शयितुमाह—

இப்போது அந்த விவேக ஞானத்தில் பலன் குறித்துக் கூறுகிறார்:-

सत्त्वपुरुषयोः शुद्धिसाम्ये कैवल्यम् ॥ ५७ ॥

நிரஸ்தமஸ்தரஜஸ்தமோமலஸ்ய புடிஸத்வஸ்ய விவேகஸ்யாத்யா
ஸ்க்காரஸேஸ்ய ஸர்வ்வுத்திஸூந்யத்வம் ஶுடிஃ । புருஸ்யாபி நிய்யஸுடிஸ்ய
ததா கல்பிதஶுஸூந்யத்வம் ஶுடிஃ । ஂவ் ச தயு: ஶுடிஸாம்யே ஶதி
கைவல்யம் புருஸ்யாத்யுத்பந்நபரவீராக்யேண ஶகலவுத்திநிவுத்தௌ தத்கூ-
ஶுஸூந்யத்வம் ஶுடிஃ । ஂவ் ச தயு: ஶுடிஸாம்யே ஶதி
கைவல்யம் புருஸ்யாத்யுத்பந்நபரவீராக்யேண ஶகலவுத்திநிவுத்தௌ தத்கூ-
ஶுஸூந்யத்வம் ஶுடிஃ । ஂவ் ச தயு: ஶுடிஸாம்யே ஶதி
கைவல்யம் புருஸ்யாத்யுத்பந்நபரவீராக்யேண ஶகலவுத்திநிவுத்தௌ தத்கூ-
ஶுஸூந்யத்வம் ஶுடிஃ । ஂவ் ச தயு: ஶுடிஸாம்யே ஶதி
கைவல்யம் புருஸ்யாத்யுத்பந்நபரவீராக்யேண ஶகலவுத்திநிவுத்தௌ தத்கூ-

ஸத்வ புருஷயோ: சுத்தி ஸாம்யே கைவல்யம் (சூ-57)

நிரஸ்த-போக்கடிக்கப்பட்ட ஸமஸ்தமான ரஜஸ்தமோ
மலங்களுடைய புத்தி ஸத்வத்துக்கு, விவேகக்யாதியால்
ஸர்வ விருத்தி சூன்யத்வம் சுத்தி எனப்படுகிறது. புருஷ
னுக்கு (கூடஸ்தனுக்கு) நித்ய சுத்தத்தன்மை, கல்பித
போகத் தன்மையின் சூன்யத்தன்மை சுத்தி எனப்படுகிறது.

कैवल्यपादः

कैवल्यपादः 4

वीरासने समासीनं संविन्मुद्रालसत्करम् ।

कैवल्यानन्ददं कंचिज्ज्योतिर्धत्तुमुपास्महे ॥

वीराஸனத்தில் வீற்றிருப்பவரும் ஸம்வித் முத்ரையால் பிரகாசிப்பவரும் கைவல்யானந்தத்தை அணுக்கிரஹம் செய்யக்கூடிய ஜ்யோதி (ஸ்வரூபத்தை) யை உபாஸிக்கிறேன்.

इत्थं पूर्वस्मिन्पादे समाधेरन्तरङ्गं संयमसंज्ञं धारणादित्रयं संयमस्य लक्ष्यभूतान्परिणामभेदाञ्छ्रद्धाद्वारा कैवल्यफलकपुरुषख्यात्यर्था ज्ञानक्रियारूपाः सिद्धाश्चा. भवाय अधुना कैवल्यस्वरूपं प्राधान्येन प्रतिपादयितुकामः प्रथमं तावत्सिद्धिपञ्चकं प्रपञ्चयति—

இம்மாதிரி பூர்வபாதத்தில் ஸமாதிக் கு அந்தரங்கத்தையும், ஸம்யமம் என்ற பெயர் கொண்டதற்கு தாரணதி மூன்றும், ஸம்யமத்துக்கு லக்ஷ்ய பூதமான பரிணாம பேதங்களையும், ச்ரத்தா த்வாரா கைவல்ய பலம் தரக்கூடிய புருஷக்யாதியின் பொருட்டு ஞானரூபமும், கிரியா ரூபமுமான ஸித்திகளைச் சொல்லி, இப்போது (இந்தப்பாதத்தில்) ப்ராதான்யமான கைவல்ய ஸ்வரூபத்தை ப்ரதிபாதிக்க இச்சை கொண்டு முதலில் அதன் பொருட்டு ஸித்தி பஞ்சகத்தை விளக்குகிறார் :—

जन्मौषधिमन्त्रतपःसमाधिजाः सिद्धयः ॥ १ ॥

जन्मना पक्ष्यादीनामाकाशगमनादिसिद्धिः । ओषधी रसायनादिः; तत्सेवया माण्डव्यादीनां कायादिसिद्धिः । मन्त्रस्त्रै-

पुरादिः; तज्जपेन केषांचिदणिमादिसिद्धिः । शरीरशोषणादिकं तपः; तेन विश्वामित्रादीनां सिद्धिः । समाधिजास्त्वधस्तादभि-
हिताः ॥

ஜன்ம, ஓஷதி, மந்த்ர, தப: ஸமாதிஜா:

ஸித்தய: (கு-1)

ஜன்மஞ (பிறவியாலேயே) பகஷி முதலானவற்றுக்கு ஆகாயத்தில் செல்லக் கூடிய ஸித்தி உண்டாகிறது. ஓஷதி கள், ரஸாயனாதிகள் ஸேவிப்பதால் மாண்டவ்யர் முதலான வர்களுக்கு காய ஸித்தியும், த்ரிபுராதி மந்த்ரஜபத்தால் சிலருக்கு அணிமாதி ஸித்திகளும், சரீர சோஷணமான தபஸ்ஸால்(காயக்லேச:) விஸ்வாமித்திரர் முதலானோருக்கு ஸித்தியும் உண்டாயிற்று. ஸமாதியால் உண்டாகிற ஸித்திகள் முன் பாதத்தில் சொல்லப்பட்டவைகள்.

ननु परमेश्वरसमाराधनादितपःप्रभावेणैव नन्दीश्वरो मनुष्यदेहेन देवत्वमगमदित्युग्राख्यायते; तत्कथम्, मनुष्यदेहस्य देवशरीराकारेण परिणामायोगादित्याशङ्क्याह—

சரி, பரமேஸ்வர ஸமாராதனையாகிற தபஸ்ஸின் பிரபாவத்தால் நந்திகேஸ்வரர் மனுஷ்ய தேஹத்துடனேயே தேவத்வம் அடைந்தார் என்று உபாக்யானம் உள்ளது— அது எப்படி? மனுஷ்ய தேஹத்துக்கு தேவசரீராகாரம் பரிணாமம் கூடாதாயிற்றே என்ற சங்கைக்கு பதில் சொல்லுகிறார்:—

जात्यन्तरपरिणामः प्रकृत्यापूरात् ॥ २ ॥

प्रधानादयः पृथिव्यन्ताः प्रकृतयः । तासां सर्वत्र विद्यमान-
तया नरादिदेहावयवेष्वापूराद्धर्मादिनिमित्तानुरोधेनावयवानुप्रवे-
शाज्जात्यन्तरपरिणामो युज्यत इत्यर्थः ॥

ஜாத்யந்தர பரிணாம: ப்ரகிருதி ஆபூராத் (சூ-2)

பிரதானம் முதல் (பிருத்வி) வரை பிரகிருதிகள் என்று சொல்லப்படுகிறது. அவைகள் ஸர்வத்ர இருக்கும் காரணத்தால், நரர்கள் முதலான தேஹங்களின் அவயவங்களில் ஆபூராத் (நிரப்புவதால்) தர்மாத்ரி நிமித்தத்தை அனுசரித்து நிரப்புவதால் அவயவங்களில் அனுப்ரவேசத்தால் ஜாத்யந்தர பரிணாமம் யுக்தம் (ஸாத்யம்) என்று கருத்து.

ननु प्रकृत्यापूरो धर्मादिनिमित्तमपेक्षते चेतस्यैवास्तु प्रवर्तकत्वम्; किं तेन? न चेष्टापत्तिः, अपसिद्धान्तापातादित्याशङ्क्याह—

சரி, ப்ரகிருத்யாபூர: தர்மாத்ரி நிமித்தத்தை அபேக்ஷிக்கிறது. அதுவே, (தர்மாத்ரிகளே) அதற்கே பிரவர்த்தகத்வம் இருக்கட்டும். அதனால் என்ன? என்றால் அது சரியல்ல (இஷ்டமல்ல). அபசித்தாந்தம் நேரும் என்று சங்கித்துக் கூறுகிறார்:—

निमित्तमप्रयोजकं प्रकृतीनां वरणभेदस्तु ततः

क्षेत्रिकवत् ॥ ३ ॥

निरीश्वरसांख्येऽपि पुरुषार्थ एवानागतः प्रकृतीनां प्रवर्तकः । सेश्वराणां नस्तु तदुद्देशेनेश्वरः प्रवर्तक इत्युद्देश्यतया पुरुषार्थः प्रवर्तक इति सिद्धान्तः । अतः प्रकृतीनां धर्मादिकं निमित्तं न प्रवर्तकम्, तत्कायत्वात् । अपि तु ततो निमित्ताद्वरणस्य प्रतिबन्धस्य भेदो नाशो भवति । धर्मणाधर्मनिरासे प्रकृतयः स्वयमेव देवादिपरिणामे प्रवर्तन्ते । यथा क्षेत्रिकः कृषावलो जलस्योन्नतदेशादिवरणभेदमात्रं करोति, ततः पाथः स्वत एव केदारात्केदारान्तरे प्रवर्तते, तद्वदित्यर्थः ॥

நிமித்தம் அப்ரயோஜகம் ப்ரகிருதீனாம் வரணபேதஸ்து
தத: ஷேத்ரிகவத் (சூ-3)

நிரீஸ்வர ஸாங்க்யர்கள் கூட அனுகத ப்ரகிருதிக்கு புருஷார்த்தம் தான் ப்ரவர்த்தகம் (காரணம்) என்கிறார். ஸேஸ்வர ஸாங்க்யர்களாகிய (இந்த யோகம்) நமக்கு இதை உத்தேசித்து ஈஸ்வரன் புருஷார்த்தப் ப்ரவர்த்தகன் என்று ஸித்தாந்தம். ஆகையால் ப்ரகிருதிக்கு தர்மாதிகம் நிமித்தம் ப்ரவர்த்தகத்வம் கிடையாது—அது கார்யம் ஆனதால் அப்படியிருந்தபோதிலும் அந்த நிமித்தத்தால் பிரதிபந்தகமான பேதநாசம் உண்டாகிறது. தர்மத்தால் அதர்மநாசம் உண்டாகி ப்ரகிருதி தானாகவே தேவாதி பரிணாமத்தில் ப்ரவர்த்திக்கிறது. எவ்விதம் குடியானவன் சற்று உயரத்தில் உள்ள வயலுக்கு தண்ணீர் செல்ல அணைகட்டித் தடுப்பதால் தண்ணீர் தானாகவே பாய்கிறதோ அது போல் எனக் கருத்து.

यदा योगी युगपद्भोगार्थं बहूकायान्निर्मिमोते तदा तेषु
कस्माच्चित्तानि भवन्तीत्यत आह—

எப்பொழுது யோகி ஒரே சமயத்தில் போகம் அனுபவிக்க அனேக (காயம்) சரீரங்கள் நிர்மாணம் பண்ணுகிறானே, அப்பொழுது அவைகளுக்கு எப்படி சித்தங்கள் (மனதுகள்) உண்டாகின்றன என்று கூறுகிறார்:—

निर्माणचित्तान्यस्मितामात्रात् ॥ ४ ॥

योगप्रभावान्निर्मोयन्त इति निर्माणानि चित्तानि योगि-
संकल्पाधोनप्रकृत्यापूरात्कायवदहंकारात्स्वप्रकृतेर्जायन्त इत्यर्थः ॥

நிர்மாண சித்தான் யஸ்மிதா மாத்ராத் (சூ-4)

யோகப்ரபாவத்தால் நிர்மாணிக்கிறான் என்பதால் நிர்மாண சித்தங்கள் என்பது கருத்து. யோகி ஸங்கல்ப அதீனமான ப்ரகிருத்யாபூரம் என்றதால், சரீரம் போல அஹம்கா

ரத்தால் ஸ்வப்ரகிருதி (சித்தங்கள்) உண்டாகின்றது என்று பொருள்.

तर्हि चित्तानां भिन्नाभिप्रायत्वाद्योगिनो भोगासिद्धिरित्यत आह—

அப்படியானால் சித்தங்களின் பின்ன அபிப்பிராயங்களால் யோகிக்கு போக அணித்தி உண்டாகுமே என்பது குறித்துச் சொல்லுகிறார் :—

प्रवृत्तिभेदप्रयोजकं चित्तमेकमनेकेषाम् ॥ ५ ॥

निर्मितचित्तानां नायकं चित्तमेकं योगी स्वभोगानुकूल-
प्रवृत्तिविशेषनियामकं निर्मिमीते; तेन भोगस्तदनुसंधानं च
युज्यते इत्यर्थः ॥

ப்ரவிருத்தி பேதப்ரயோஜகம் சித்தமேகம்
அனேகேஷாம் (சு-5)

நிர்மாணித்த சித்தங்களுக்கு நாயகனாக ஒரு சித்தத்தை யோகி தன் போகத்துக்கு அனுகூலமாக ப்ரவிருத்திக்கக் கூடிய விசேஷ நியமன சக்தியுள்ளதாக நிர்மாணிக்கிறான். அதனால் போகங்களுக்கு அதன் அனுசந்தானம் ஏற்படுகிறது என்று கருத்து.

इत्थं जन्मादिभिः सिद्धिपञ्चकप्रपञ्चनपुरःसरं सिद्धान्तानां पञ्चविधानि चित्तान्यभिहितानि । अधुना तेष्वपवर्ग-
भागीयं चित्तं निर्धारयितुमाह—

இம்மாதிரி ஜன்மாதிகளால் ணித்தி பஞ்சகங்களை விவரிக்கும் பொருட்டு ணித்தாந்தம் செய்த ஐந்து விதமான சித்தங்கள் சொல்லப்பட்டது. இப்போது அவைகளில் மோஷ பாகமான சித்தத்தை நிர்தாரணம் செய்யும் பொருட்டு மேலும் சொல்லுகிறார் :—

तत्र ध्यानजमनाशयम् ॥ ६ ॥

तत्र तेषु जन्मादिसिद्धचित्तेषु यत्समाधिसिद्धचित्तम्, तद-
नाशयं क्लेशकर्मविपाकाशयशून्यमपमर्गयोग्यं भवतीत्यर्थः ॥

தத்ர த்யானஜம் அனாசயம் (சூ-6)

அவைகளில் அதாவது ஜன்மத்தால் (17-றவியால்) ஸித்
தித்த சித்தங்களில் எது ஸமாதிஸித்தமான சித்தமோ அது
க்லேச, கர்ம, விபாக, ஆசயம் இவைகளால் சூன்யமாக
உள்ளது. மோக்ஷயோக்யம் உள்ளதாக ஆகிறது என்று
பொருள்.

इत्थमस्तु योगिनश्चित्तम्, तत्कर्म कीदृशमित्यपेक्षाय-
माह—

யோகியின் சித்தம் இவ்விதம் இருக்கட்டும்.
அதன் கர்மம் எப்படி உள்ளது? என்று அபேக்ஷித்து
கூறுகிறார்:—

कर्माशुक्लकृष्णं योगिनस्त्रिविधमितरेषाम् ॥ ७ ॥

काम्यकर्म विहितत्वाच्छुक्लम् । निषिद्धं कृष्णम् । मिश्रं
शुक्लकृष्णम् । तदेतत्त्रयमितरेषामयोगिनां संपद्यते । तच्च
त्रिविधं जन्म प्रयच्छति । तदुक्तम्—‘शुभैराप्नोति देवत्वं
निषिद्धैर्नारकीं गतिम् । उभाभ्यां पुण्यपापाभ्यां मानुष्यं लभतेऽ-
वशः’ इति । अथ योगस्यानिषिद्धत्वादकृष्णत्वेऽपि विहितत्वा-
च्छुक्लत्वमेवेति चेत्, मैवम्; अकाम्यत्वाभिप्रायेणाशुक्लकृष्ण-
त्वाभिधानात् । अतश्चित्तशुद्धिविवेकख्यातिद्वारा मोक्षैकफलकम-
शुक्लकृष्णं योगिनः कर्मेत्यर्थः ॥

காம் அசுக்ல கிருஷ்ணம் யோகின:
திரிவிதம் இதரேஷாம் (சூ-7)

காம்யகர்மம் விஹிதம் ஆதலால் சுக்லம் எனப்படுகிறது. நிஷித்தகர்மா கிருஷ்ண என்பது. மிசர்ம சுக்ல கிருஷ்ணம் இரண்டும் சேர்ந்தது. இந்த மூன்றும் யோகி அல்லாத இதரர்களுக்கு உரியது. அது மூன்று வித ஜன்மம் தருகிறது. அதாவது சுபத்தால் (சுக்லத்தால்) தேவத்வம். நிஷித்தத்தால் (கிருஷ்ணன்) நரகம். இரண்டும் சேர்ந்தது (சுக்லகிருஷ்ணம்) மனுஷ்யத்வம் என்பது. யோகம் நிஷித்தம் அல்ல ஆகையால் அகிருஷ்ணம் என்றாலும், விஹிதத்தால் சுக்லம் என்று கூறலாமா என்றால் அப்படியல்ல-அகாம்யம் என்பதால் அசுக்ல கிருஷ்ணம் என்று சொல்லப்பட்டது (யோகம்). அது (யோகம்) சித்த சுத்தி விவேகக்யாதி துவாரா மோக்ஷமே பலம் என்பதால் யோகியின் கர்மம் அசுக்கில கிருஷ்ணம் என்று கருத்து.

अधुना प्रसङ्गाद्विपाकाशयाभिव्यक्तेः कर्माभिव्यक्तिनिदानत्वमभिधातुमाह—

இப்போது பிரஸங்கத்தில் விபாகம் (ஜாதி ஆயுர் போகம்) ஆசயம் (ஸம்ஸ்காரம்) வெளிப்படுதலுக்கு கர்மா வெளிப்படுதல் அனுஸரித்துள்ளதை விளக்கிக் கூறுகிறார்:

ततस्तद्विपाकानुगुणानामेवाभिव्यक्तिर्वासनानाम् ॥ ८ ॥

ततो यथोदीरितत्रिविधात्मककर्मणोरनन्तरं विपाकादीनायाभिव्यक्तौ सत्यां तद्विपाकानुगुणानामेव वासनानामभिव्यक्तिर्भवति, न विरुद्धानामित्यर्थः । देवत्वप्राप्तौ च चित्ते प्रसुप्ता एव नरभोगवासना भवन्ति, तासामभिव्यक्तौ दिव्यभोगायोगादिति भावः ॥

ததஸ்தத் விபாகானுகுணானாமேவ அபிவ்யக்தி:
வாசனானம் (சூ-8)

எப்படி முன்பு சொல்லப்பட்ட மூன்றுவித கர்மாவுக்கு பின்பு விபாகாதிகளின் வெளிப்படுதல் (தோன்றல்) இருப்

பதால், அந்த விபாகாதி அனுகுணமாகவே வாசனைகளின் தோற்றம் உண்டாகிறது—அதற்கு விரோதமாக இருக்காது என்று அர்த்தம். தேவத்வ பிராப்தியின்போது சித்தத்தில் நரபோக வாசனை பிரஸுப்தமாக உண்டாகின்றன (இருக்கின்றன). அவை வ்யக்தமாக இருந்தால் திவ்ய போகம் உண்டாக முடியாது என்று கருத்து.

नन्वेता नरभोगवासना देवत्वादिजन्मसहस्रव्यवधानानन्तरं कथं तर्हि पुनर्नरजन्मन्यभिव्यज्यन्त इत्याशङ्क्याह—

சரி, இந்த நரபோக வாசனைகள் தேவத்வாதி ஜன்ம ஆயிரம் காலவ்யவாதானத்துக்குப்பிறகு எப்படி மறுபடியும் நரஜன்மங்களில் பங்கு கொள்கிறது என்று சங்கித்துக் கூறுகிறார் :—

जातिदेशकालव्यवहितानामप्यानन्तर्यं स्मृतिसंस्कारयोरेकरूपत्वात् ॥ ९ ॥

अनादौ संसारे येन कर्मणा यस्मिञ्जन्मनि भोगैः संचिता या वापनास्तासां जन्मकोट्या स्वर्गादिदेशेन कल्पशतेन च व्यवहितानामपि तज्जातीयेन कर्मणा तस्मिञ्जन्मनि पुनः प्राप्ते सति तेनैव कर्मणा जन्मनामभिव्यक्तानामानन्तर्यं स्मृतिद्वारा भं.गादिहेतुत्वं भवति । कुतः ? स्मृतिसंस्कारयोरेकरूपत्वात् । क्रिया ज्ञानमन्यद्वा रागादिकं यच्छक्त्यात्मना स्थितं स संस्कारः । तत्र क्रियासंस्कारः क्रियात्मना परिणतः, ज्ञानसंस्कारः स्मृत्यात्मना, अन्यसंस्कारोऽन्यात्मना परिणत इत्येवं स्मृतिसंस्कारयोरेभेदेनैकविषयत्वेन चैकरूपत्वादानन्तर्यशब्दितः कार्यकारणभावः सजातीययोः संभवति, न विजातीययोः । न हि व्यवधानं संस्कारस्य विरूपकार्यकारित्वमापादयति; तथात्वे घटानुभवजसंस्कारादनन्तरमननुभूतस्मृत्यापत्तेरित्यर्थः ॥

ஜாதி தேச காலவ்யவஹிதானம் அபி ஆனந்தர்யம்
ஸ்மிருதி ஸம்ஸ்காரயோ: ஏகரூபத்வாத் (சூ-9)

அனாதியான இந்த ஸம்ஸாரத்தில் எந்த கர்மாவால் எந்த ஜன்மத்தில் போகங்களால் ஸஞ்சிதமான எந்த வாசனையோ அதுகள் ஜன்ம கோடியாலும், ஸ்வர்க்காதி தேசத்தாலும், நூறு கல்பத்தாலும் மறைவுபட்டபோதிலும், அந்த ஜாதீயகர்மாவால் அந்த ஜன்மத்தில் (தை) மறுபடி அடைந்தபோது அதே கர்மாவால் - ஜன்மாவால் வெளிப்படுவதால் ஆனந்தர்யம் ஸ்மிருதித்வாரா போகாதி காரணம் உண்டாகிறது. எப்படி? எப்படி என்றால் ஸ்மிருதி, ஸம்ஸ்காரம் இவைகள் ஒரே ரூபமாக இருத்தலால். க்ரியா ஞானம் அல்லது அந்நியமான ராகாதிகள், சக்தி ரூபமாக இருப்பதுதான். அது ஸம்ஸ்காரம். அதில் க்ரியாரூப ஸம்ஸ்காரம் கிரியாத்மாவாக பரிணமிக்கிறது; ஞான ஸம்ஸ்காரம் ஸ்மிருதிரூபமாக பரிணமிக்கிறது; அன்ய ஸம்ஸ்காரங்கள் அன்யரூபமாக பரிணமிக்கிறது. இம்மாதிரி ஸ்மிருதி, ஸம்ஸ்கார, அபேதத்தால், ஏக விஷயத்தால், ஏகரூபத்தால் ஆனந்தர்யம் என்ற சப்தத்தால் (பீயரால்) கார்ய காரண பாவம் கொண்டு ஸஜாதீயமாக ஆகிறது. விஜாதீயம் அடைவது இல்லை. வ்யவதானமானது ஸம்ஸ்காரத்துக்கு விருபகார்யகாரித்வம் ஸம்பாதிக்கிறதில்லை. அப்படியே கடானுபவஜ (உண்டான) ஸம்ஸ்காரத்துக்கு பிறகு அனனுபூதஸ்மிருதி அடைவதில்லை என்று கருத்து.

ननु जन्मान्तरितवासना न सन्तीति वदन्तं चार्वाकं
प्रत्याह—

சரி, ஜன்மாந்தரித(ஜன்மாவுக்கு பின்)வாசனை இல்லை (இருக்கவில்லை) என்று கூறும் நாஸ்திக மதம் குறித்துக் கூறுகிறார் ;—

तासामनादित्वं चाशिषो नित्यत्वात् ॥ १० ॥

न केवलं तासां वासनानामानन्तर्यम्, किं त्वनादित्वं मपीति चार्थः । 'सदाहं भूयासम्' इत्याशिषो मरणत्रासस्य नित्यत्वात्सर्वजनेष्वव्यभिचारादित्यर्थः ॥

தாஸாம் அனாதித்வம் ச ஆசிஷோ நித்யத்வாத் (சூ-10)

கேவலம்(அவைகளின்) வாசனைகளின் (ஆனந்தர்யம்) முடிவு என்பது மாத்திரம் இல்லை. ஆனால் அவைகளுக்கு அனாதித்வமும் இருக்கிறது என்று பொருள். “ஸதா அஹம் பூயாஸம்” இருக்கணும் என்ற ஆசையும் மாணத்தின் (தராஸம்) பயம் நித்தியமாக எல்லா ஜனங்களிடத்திலும் மாருது இருத்தலாலும் என்பதால் வாசனை அனாதி என்று கருத்து.

ननु वासनानामनादितया कथं तदुच्छेदः ? तत्राह—

சரி, வாசனைகள் அனாதி என்பதால் எப்படி அதனைக் களைவது? என்று கூறுகிறார் :—

हेतुफलाश्रयालम्बनैः संगृहीतत्वादिषामभावे तदभावः ॥११॥

नैताः पुरुषवदनादयः, किं तु कार्या एव प्रवाहानादयः । अतः कारणोच्छेदादुच्छेदः संभवति । तथा हि—पूर्वपूर्वसंस्कार-लक्षणाविद्या ह्यस्मिताहेतुः । सा च मनुष्योऽहं ममेदमिष्टमनिष्टमिति भ्रमहेतुः । सोऽपि रागद्वेषयोः । तौ च परनिग्रहानुग्रहादिद्वारा धर्माधर्मयोः । तौ च भोगे । सोऽपि वासनासु । ताः पुनर्भ्रमादिषु । इत्यनादि संसारचक्रमनिशमावर्तते । तत्र वासनानां क्लेशकर्माणि हेतवः, जात्यायुर्भोगाः फलम्, चित्तमाश्रयः शब्दादिकमालम्बनम्; तैः संगृहीतत्वात् आदरनैरन्तर्यसत्कारानुबन्धयटाङ्गयोगजाविप्लवविवेकख्यात्या उच्छेदे सति कारणानामभावादुच्छेदो भवतीत्यर्थः ॥

ஹேது பல ஆஸ்ரய ஆலம்பனை: ஸங்கிருஹீதத்வாத்
ஏஷாம் அபாவே தக் அபாவ: (சூ-11)

இதுகள் (வாசனைகள்) புருஷவத்(புருஷத்தவம்போல) அனாதி அல்ல. ஆனால் கார்யா: ஏவ-பிரவாஹ அனாதி.

அதன் காரணம் களையப்படுவதால் அதுவும் களையப்பட்டதாகிறது. அதுகள் (வாசனை) நான் மறுஷ்யன். எனக்கு இது இஷ்டம், இது இஷ்டமில்லாதது என்ற பிரம ஹேதுவுடன் கூடினது. அது ராகத்வேஷுத்தினுடையது. அது இரண்டும் பரநிக்ரஹ அனுக்கிரஹ த்வாரா தர்ம அதர்மத்துடன் கூடியது. அதுவும் போகத்தில் உள்ளது. அந்த போகம் வாசனைகள். அந்த வாசனைகள் மறுபடி பிரமாதிகளில் சேர்ப்பிக்கிறது. இப்படி அனாதி ஸம்ஸார சக்ரம் இடைவிடாது ஆவர்த்திக்கிறது. அங்கு வாசனைகளில் க்லேச கர்மங்கள் ஹேதுக்கள். ஜாதி ஆயுஸ் போகங்கள் பலம். சித்தம் ஆச்ரயம். சப்தம் முதலியன ஆலம்பனம். அவைகளால் ஸங்கிரஹீதம் (ஸம்பாதிக்கப்பட்டது) ஆனதால், ஆதர, நைரந்தர்ய, ஸத்காரத்தோடு கூடிய அஷ்டாங்கயோகத்தால் உண்டான அவித்யா விரோதியான விவேகக்யாதியால் களையப்படவே (உச்சேத:) காரணத்தின் அபாவம் உண்டாகி கார்ய (வாசனை) நாசம் ஏற்படுகிறது என்று கருத்து.

नन्वास्तां तावदासां वासनानामुच्छेदः; किमुत्पत्तिरसतीनां सतीनां वा ? न तावदाद्यः, असंभवात्; न ह्यसतः शशविषाणस्य सास्ति; नापि द्वितीयः, असंभवादेव; न हि सदूपायाश्चितिशक्तेरुत्पत्तिः संभवति येन तथा स्यादित्याशङ्क्य शक्तिरूपेण स्वप्रकृतौ विद्यमानानामेवाभिव्यक्तिरुत्पत्तिरित्याशयेनाह—

சரி, (இருக்கட்டும்) இப்போது வாசனைகளின் உச்சேதம் அதுவரை இருக்கட்டும். உத்பத்தி அஸத்துக்கா அல்லது ஸத்துக்கா? முதல் சொன்னதுக்கு இல்லை (அதாவது அஸத்துக்கு). அஸம்பவாத். (இல்லாததுக்கு உண்டு என்பது நேர்விரோதம்) இல்லாததுக்கு முயற்கொம்பு போல இருப்பு). இரண்டாவதாக சொன்ன (ஸத்)த்துக்கும் இல்லை (உத்பத்தி). அதாவது அஸம்பவாத் எப்போதுமே உள்ளது (ஸத்)க்கு உத்பத்தி எது? ஸத்ருபமான சிதி சக்திக்கு உத்பத்தி என்றது ஏது? எப்படி என்று சங்கித்து

சக்தி ரூபமாக தனது பிரகிருதியில் உள்ளதுதான், வெளிப் பட்டது உத்பத்தி என்று ஆசயத்தால் (ஸ்ம்ஸ்காரம்) சொல்லுகிறார்:—

அतीतानागतं स्वरूपतोऽस्त्यध्वभेदाद्धर्माणाम् ॥ १२ ॥

அதீதானாगतம் ஧ர்மஜாதம் ஧ர்மிணி ஶக்திரூபேணாஸ்த்யேவ । அத-
ஸ்தஸ்யாஹிவ்யக்திபடவெதநீயோத்பத்திரூபபத்யதே । நநு தஹி வாஸநாதி-
வந்஧ஸ்ய வி஧மானத்வாத்த்வஜ்நானவ்யேத்ய்மிதி ஶேத், ந; ஧ர்மாணாமநா-
கதா஧்வநாஹி ஶேதாத் । வர்தமானா஧்வநி து:ஶாதிவாஸநாஶித்ரம் ஶா஧ி-
காரமஸஶ்யேயபரிணாமஶீலம் ஶித்தம் ஶோக்யதாமாபந்நம் வந்஧ இத்யுஶ்யதே ।
த்வஜ்நானே ஶதி நிர஧ிகாரமதீதா஧்வநி ப்ரவேஶிதம் ப்ரவூத்த்யாத்த்மநா
ஸதபி புநர்வூத்த்யானவீஜஸ்ய கர்த்வ்யபுரூஶார்த்யஸ்ய க்ருத்த்வாந்ந புநரா-
வர்தத இத்யர்த்: ॥

அதீத அனாகதம் ஸ்வரூபதோ அஸ்தி அத்வ பேதாத்
தர்மாணம் (சூ-12)

அதீத (சென்ற காலம்) அனாகத (வருங்காலம்) என்ற தர்ம (குண) ஜாதம் தர்மியில் சக்தி ரூபமாக இருக்கவே இருக்கிறது. ஆகையால் அதன் வெளிப்படுதல் என்ற தன்மையால் உத்பத்தி என்று கொள்ளப்படுகிறது. அப்படியானால் வாசனாதி பந்தம் (சக்தி ரூபம்)சித்தத்தில் இருப்பதால் தத்வ ஞானம் வியர்த்தம் என்றால், அப்படி அல்ல; தர்மாணம் (குணத்துக்கு) வருங்காலம் (அனாகத அத்வா) பேதமாவதால் (நாசமாவதால்). வர்த்தமான (நிகழ்கால) அத்வனி எண்ணிக்கையில் அடங்காத துக்கராதிகளின் அதிகார வாசனா பரிணாமசீல சித்தம் யோக்யத்தன்மை அடைந்து பந்தம் என்று சொல்லப்படுகிறது. தத்வ ஞானத்(தில்)தால் நிரதிகாரத்தன்மை அடைந்து அதீத அத்வாவில் (வருங்கால) பிரவேசிக்கப்பட்ட பிரவிருத்தியால் மறுபடி முளை (வறுக்கப்பட்டது) கர்த்தவ்யம்-கிருதம் ஆகி மறுபடி ஆவ்ருதி ஆவதில்லை என்று கருத்து.

ननु स्वरूपतोऽस्तीत्युक्तम्; किं तत्स्वरूपमित्यत्राह—

சரி, ஸ்வரூபதோ அஸ்தி என்று சொல்லப்பட்டது. ஸ்வரூபம் என்பது என்ன என்று சொல்லுகிறார்:—

ते व्यक्तसूक्ष्मा गुणात्मानः ॥ १३ ॥

व्यक्ता वतंमानाध्वानः, सूक्ष्मा अतीतानागताध्वानः; ते महदादयो घटादिविशेषान्ता गुणात्मानः सत्त्वरजस्तमस्वरूपास्तत्प्रकृतिकत्वादित्यर्थः ॥

தே வ்யக்த ஸுக்ஷ்மா குணத்மான : (சு-13)

வ்யக்தா என்பது வர்த்தமான அத்வாக்கள்; ஸுக்ஷ்மா என்பது அதீத அனாகத அத்வாக்கள். அவைகள் மஹத் (தத்வம்) முதல் கடாதி விசேஷம் வரை உள்ள குணங் (ஆத்துமா)கள், ஸத்வ-ரஜஸ்-தமஸ் ஸ்வரூபங்கள், அதன் ப்ரகிருதி (கம்) தன்மை என்பதால் என்று கருத்து.

ननु महदादीनां गुणत्रयपरिणामत्वेन प्रत्येकमेकत्वं न स्यादित्याशङ्क्याह—

சரி, மஹத் முதலிய குணத்திரயத்தின் பரிணாமம் என்ற தால் ஒவ்வொன்றும் (ஸத்வம்-ரஜஸ்-தமஸ்) தனித் தனி (ஸ்வபாவ) ஆகுமோ என்று சங்கித்து கூறுகிறார்:—

परिणामैकत्वाद्वस्तुतत्त्वम् ॥ १४ ॥

दृश्यते हि बहूनामेकः परिणामः, यथा तैलवर्तित्वहनीनामेकः प्रदीपपरिणामः । न च तर्हि मृत्सुवर्णक्षीराणामेकः परिणामः स्यादिति वाच्यम्; तेषामङ्गाङ्गिभावाभावात् । गुणानां त्वङ्गाङ्गिभावेन तत्परिणामस्यैकत्वाद्वस्तुनो महदादेस्तत्त्वमेकत्वं युज्यत इत्यर्थः ॥

பரிணாம ஏகத்வாத் வஸ்து தத்வம் (சூ-14)

அனேகங்களுக்கு ஏகம் தெரிகிறது (பஹுஹிமைத்ருஸ்யதே ஏக:) பரிணாமம். எப்படியென்றால் எண்ணை, திரி, நெருப்பு இதுகளுக்கு ஏக: பரிணாமம் என்ற பெயர் தீபம் என்பது (பரிணாமம்). ஆனால் மண், பொன், பால் சேர்ந்து ஒரு பரிணாமம் உண்டாகாது. ஏனென்றால் அதற்கு அங்க அங்கி பாவம் இல்லை. குணங்களுக்கோ என்றால் அங்க அங்கி பாவத்தால் அதன் பரிணாமத்துக்கு ஏகத்வம், ஆகையால் வஸ்துக்களான மஹாதாதிகளுக்கு 'தத்வ மேகத்வம்' பொருந்தும் என்று கருத்து.

ननु क्षणिकविज्ञानात्मकचित्तातिरिक्तं वस्तु नास्त्येवेति वदन्तं बौद्धं प्रत्याह—

சரி, கூடினிக விஞ்ஞானாதிகளான (பெளத்தர்கள்) குறித்துசித்தத்துக்கு அதிரிக்தமாக (வேருக) வஸ்து இல்லை என்று கூறும் புத்தர்களைக் குறித்துச் சொல்லுகிறார்:—

वस्तुसाम्येऽपि चित्तभेदात्तयोर्विभक्तः पन्थाः ॥ १५ ॥

तयोर्विज्ञानात्मकचित्तवस्तुनोर्विभक्तः पन्था भिन्नो मार्गः ।
 कुतः ? वस्तुतः स्त्रीपिण्डादेः साम्येऽपि चित्तानां भेदात् । यथै-
 कस्यां नार्यां पत्युः सुखविज्ञानं सपत्न्या दुःखविज्ञानं कामुकस्य
 तदलाभान्मोहे विषादविज्ञानं निष्कामस्योपेक्षाविज्ञानम् ; सर्वे-
 षाम् 'या त्वया दृष्टा सा मयापि दृष्टा' इत्यबाधितविषयप्रत्य-
 भिज्ञानादेकं वस्त्वनेकं विज्ञानमिति तयोर्भेदः । अतो न विज्ञा-
 नात्मकं सर्वं वस्तु ; किं तु तस्माद्भिन्नं गुणत्रयपरिणाम इति
 दिक् ॥

வஸ்து ஸாம்யேபி சித்த பேதாத் தயோ :
 விபக்த: பந்தா: (சூ-15)

அவர்களின் (தயோ: புத்தர்களின்) கூடினிக விஞ்ஞாத்மகமான சித்தம் பின்னமார்க்கம் உள்ளதாக இருக்கிறது.

எப்படி என்றால் - ஒரே ஸ்திரீ (வ்யக்தி) ஸமானவஸ்து சித்தம் குறித்து பேதம் அடைகிறது. அதாவது அவள் பர்த்தாவுக்கு ஸுக அறிவு சித்தம், சக்களத்திக்கு துக்க விஞ்ஞான சித்தம், காமிக்கு மோஹம் வெறுப்பு அறிவு, நிஷ்காமனுக்கு உபேகை அறிவு. எல்லோருக்கும் ஒருவர் பார்த்த ஸ்திரீயே மற்றவரும் பார்த்தது. விஷயம் (வ்யக்தி) பாதம் அடையவில்லை. அறிவால் வேறுபடுகிறது அநேகம் ஆகிறது. அதுதான் (அறிவு) பேதம் ஆகையால் ஸர்வம் என்ற வஸ்து புத்தி அறிவு அல்ல. ஆனால் புத்தி அறிவு அதிலிருந்து வேறான குணத்ரய பரிணாமம், தள்ளத்தக்கது. (வித்யாரண்ய பஞ்சதசி-த்யானதீபம். சுலோகம் 118. அபிக்ஞாபகம் ஞானம் போதம் அல்ல, ந நித்யம் பேத: ஜனயதி -ப்ரஹ்மம் நித்யம்)

नन्वस्तु विज्ञानादन्यद्वस्तु; तच्चैकविज्ञानाधीनमिति वदन्तं प्रत्याह—

சரி, விஞ்ஞானத்தைக் காட்டிலும் அந்நியம் வஸ்து. அப்படியே ஆகட்டும். ஆனால் ஏகவிஞ்ஞான அதீனம் என்று கூறுவது பற்றிச் சொல்லுகிறார்:—

न चैकचित्ततन्त्रं वस्तु तदप्रमाणकं तदा किं स्यात् ॥१६॥

यद्येकचित्तस्य ग्राह्यं घटवस्तु. तदा तस्मिन्चित्ते पटादिषु व्यग्रे तद्वस्तु अप्रमाणकं किं स्यात् ? न स्यादित्यर्थः । न चेष्टापत्तिः, पुनस्तद्दर्शने सोऽयमित्यबाधितप्रत्यभिज्ञानात् एकस्य व्यग्रत्वेऽप्यन्येन दृश्यमानत्वाच्च । तस्मान्नैकचित्ततन्त्रं वस्तु, किं तु चित्तातिरिक्तं स्वतन्त्रमिति सिद्धम् ।

ந ச ஏக சித்த தந்திரம் வஸ்து தத்
அப்ரமாணகம் ததா கிம் ஸ்யாத் (சு-16)

எப்படி ஏகசித்தத்தின் கிராஹ்யமான கடம் என்ற வஸ்து, அப்போது அதே சித்தத்தில் படம் வஸ்து (வேஷ்டி)

தோன்றியதால் அது அப்ரமாணமாகி விடுமா? என்ன? ஆகாது. அது ஸம்மதம் அல்ல. மறுபடி ஒருவனைப் பார்த்து அவனே இவன் என்று அறிவதால் அபாதமான அறிவு. ஒன்று பார்த்து அறிந்த போதிலும் அந்நியத்தைப் பார்த்து அறிதல் சரிதான். ஆகையால் வஸ்து ஏக சித்த தந்த்ரம் அல்ல. ஆனால் சித்த அதிரிக்தம், ஸ்வதந்த்ரம் என்று ஸித்தம். (வஸ்து தத்ரோ பவேத் போத: கர்த்ரு தந்த்ரம் உபாஸனம். வித்யாரஸ்யா பஞ்சதசி)

ननु चित्तस्याहंकारिकत्वेन सर्वगतत्वात्सर्वदा सर्वं ज्ञायेते-
त्यत आह—

சரி, சித்தத்தினுடைய ஆஹம்காரிகம் என்ற பாவத் தால் ஸர்வகதத்தால் எங்கும் செல்லக்கூடியதால் ஸர்வதா ஸர்வம் அறிகிறது என்று கூறுகிறார்:—

तदुपरागापेक्षत्वाच्चित्तस्य वस्तु ज्ञाताज्ञातम् ॥ १७ ॥

सर्वगतत्वेऽपि चित्तं यत्र शरीरे वृत्तिमत्तेन शरीरेण सह संबन्धो यस्य वस्तुनस्तत्रैव ज्ञानं नेतरत्र । एवं चेन्द्रियप्रणाडिकया चित्तं येन वस्तुनोपरक्तं तद्वस्तु ज्ञातम्, यदुपरक्तं न भवति तदज्ञातमित्यर्थः । अनेन चित्तं परिणामि ज्ञाताज्ञात-विषयत्वाच्छ्रोत्रादिवदिति चित्तस्य परिणामित्वेऽनुमानमुक्तं भवतीत्यभिसंधिः ।

தத் உபராகாபேக்ஷத்வாத் சித்தஸ்ய வஸ்து
ஞாதா அக்ஞாதம் (சூ-17)

சித்தம் ஸர்வகதமாக இருந்த போதிலும் எங்கு சரீரத் தில் விருத்திமத்தாக உள்ளதோ அங்கு சரீரத்தோடு கூட அந்த வஸ்துவின ஞானம் உள்ளதாக ஆகிறது. வேறு இடத்தில் அல்ல. இம்மாதிரி சித்தம் இந்திரியங்கள், நாடிகளோடு எங்கு வஸ்துவோடு ஈஷிக்கொள்ளுகிறதோ அந்த வஸ்து ஞாதம் ஆகிறது. எங்கு ஈஷிக்கொள்ளவில்லையோ

அது அஞ்ஞாதம் என்று அர்த்தம். இதனால் சித்தம் பரிணமி. ஞாத அஞ்ஞாத விஷயத்துடன் கூடியவன் ச்ரோத்ராதிகள் போல என்று சித்தத்தின் பரிணாமத்தில் அனுமானம் சொல்லப்பட்டதாகின்றது.

नन्वित्यमात्मनोऽपि परिणामित्वं किं न स्यादित्यत आह—

சரி, ஆத்மாவுக்கும் இம்மாதிரி பரிணமித்வம் ஏன் இருக்கக்கூடாது என்பது குறித்துச் சொல்லுகிறார் :—

सदा ज्ञाताश्चित्तवृत्तयस्तत्प्रभोः पुरुषस्यापरिणामात् ॥१८॥

புருஷோ஽பரிணாமோ சதா ஜாத்வாத் ந யதேவ் ந ததேவ் யதா சித்தம் । ததா யதஸோ புருஷ: பரிணாமோ சயாத் ததா பரிணாமஸ்ய காடாசித்த்வாத் தாஸா சித்தவृத்தினா சதா ஜாதத்வம் ந சயாத் । அத: சதா ஜாத்வாதபரிணாமோ புருஷ இத்யर्थ: ॥

ஸதா ஞாதா: சித்த விருத்தய: தத்ப்ரபோ: புருஷஸ்ய
அபரிணமாத் (சூ-18)

புருஷ: அபரிணமி ஸதா ஞாதத்வாத். சித்தத்தைப் போல் இப்படியும் அப்படியும் அல்ல. (ஞாதா ஞாதம்). இந்த புருஷன் பரிணமியாக இருந்தால் அப்போது பரிணமத்தின் காதாசித்தகத்வம் (ஒரு சமயம் இருக்கும், ஒரு சமயம் இருக்காது) உண்டாகும். அவைகள் சித்த விருத்தியைச் சேர்ந்தது, ஸதா ஞாதத்வம் என்பது இருக்காது. ஆகையால் ஸதா ஞாத்ருத்வம். அதனால் அபரிணமி புருஷன் என்று பொருள்.

ननु क्षणिकं चित्तमेव स्वपरावभासकमस्तु, किं पुरुषे-
त्यत आह—

சரி, க்ஷணிகம் சித்தமே, ஸ்வ-பர, அவபாஸகம் (அஸ்து) இருக்கட்டுமே, இதற்கு புருஷன் வேறு எதற்கு? என்று கூறுகிறார் :—

न तत्स्वभासं दृश्यत्वात् ॥ १९ ॥

‘घटोऽयं रूपावान्’ इतिवत् ‘सुख्यहम्’ ‘ऋद्धोऽहम्’ ‘शान्तं मे मनः’ इति दृश्यत्वाच्चित्तं स्वभासं स्वप्रकाशं न भवति; किं तु स्वातिरिक्तद्रष्टृकं न क्षणिकम्, ‘सोऽहम्’ इति प्रत्यभिज्ञानादित्युक्तम् ॥

ந தத் ஸ்வபாஸம் த்ருஸ்யத்வாத் (சூ-19)

இது கடம் (குடம்) என்பது போல் “நான் ஸுகி” “நான் கோபி” “நான் சாந்தன்” இம்மாதிரி த்ருஸ்யமானதால் சித்தம் விஷயபாஸம் உள்ளது. ஆனால் ஸ்வப்ரகாசம் ஆகாது. ஆனால் தனக்கு அன்யமானதான த்ருஷ்ட்ருகம் ந கூணிகம், ஸோஹம் என்ற பிரத்யயி ஞானத்தால் என்று கூறுகிறார் :—

किं च—

மேலும் :—

एकसमये चोभयानवधारणम् ॥ २० ॥

यदि चित्तं स्वपरावभासकं स्यात्तदा तयोश्चित्तार्थयोर्जन्यजनकभावेन चित्तक्षणेऽर्थस्य अर्थक्षणे चित्तस्य चासत्त्वादेकस्मिन्नेव क्षणे तयोर्हभयोरवधारणमनुभवो न स्यात् । तस्मात्तुरुष एवं चित्तार्थयोरवभासको न चित्तमित्यर्थः ॥

ஏகஸமயே ச உபய அனவதாரணம் (சூ-20)

சித்தம் ஸ்வ-பர அவபாஸகமானால் அப்போது சித்த அர்த்தத்துக்கு ஜன்யம் ஜனகபாவம் (உண்டாவது-உண்டாக்குவது) சித்த கூணத்தில் அர்த்தத்துக்கும் அர்த்த கூணத்தில் சித்தத்துக்கும் (அஸத்வாத்) இருப்பு இருக்காது. ஒரே கூணத்தில் இரண்டு இருத்தல் அனுபவம்

இராது. ஆகையால் புருஷனே தான், சித்த - அர்த்த இரண்டின் அவபாஸகன். சித்தம் அல்ல என்று கூறுகிறார்.

ननु मा नाम भूच्चित्तं स्वप्रकाशम् ; चित्तान्तरेण प्रकाशयताम् ; किं पुरुषेणेत्याशङ्क्याह—

சரி, சித்தம் ஸ்வப்ரகாசம் என்ற பெயர் உடையதாக வேண்டாம். வேறு சித்தத்தால் பிரகாசிப்பிக்கப்படுகிறது என்று கொள்ளலாமே? புருஷனால்தான் என்று ஏன் கொள்ளவேண்டும் என்று சங்கை செய்து கூறுகிறார் :—

चित्तान्तरदृश्यत्वे बुद्धिबुद्धेरतिप्रसङ्गः स्मृतिसंकरश्च ॥२१॥

यदि नीलादिगोचरं चित्तं चित्तान्तरेण दृश्येत, तदा तदपि बुद्ध्यात्मकं चित्तमन्यया बृद्ध्या, साप्यन्ययेत्यतिप्रसङ्गः स्याम् । किं चानन्तचित्तानामनुभवे सत्यनन्तचित्तस्मृतीनां संकरः प्राप्नोति । अतश्चितिशक्तिभास्यं चित्तमिति सिद्धम् ॥

சித்தாந்தர த்ருச்யத்வே புத்தி புத்தே:
அதிப்ரஸங்க: ஸ்மிருதி ஸங்கரஸ்ச (சூ-21)

நீலம் முதலானதாக கோசரிக்கும் சித்தம் வேறு சித்தத்தால் காணப்படுபிறது. அப்போது அதுவும் புத்தி யாத்மகம், அந்நியயா புத்தியா சித்தம், பிறகு அதுவும் வேறு புத்தியால் அந்நியம். இவ்வாறு அதிபிரஸங்கம் தோஷம் உண்டாகிறது. மேலும் முடிவில்லாத சித்தானு பவத்தால் அனந்த சித்த (முடிவில்லாத) ஸ்மிருதி ஸங்கரம் அடைகிறது. ஆகையால் சித்தம் சிதி சக்தியால் பாஸிக் கிறது என்று சித்திக்கிறது.

ननु कूटस्थनित्यायाश्चितिशक्तेश्चित्तेन क्रियापूर्वकसंप्रयोगा-
संभवात्कथं तत्तया भास्यमित्यत आह—

சரி, கூடஸ்த நித்ய சித் சக்திக்கு சித்தத்தோடு கிரியா பூர்வகமான ஸம்ப்ரயோகம் (ஸம்பந்தம்) ஸம்பவிக்காதே,

எப்படி அது (சித்தம்) அதனால் பாஸ்யம் என்று சொல்லுவது? என்பது குறித்து விளக்கம் கூறுகிறார்:—

चित्तेरप्रतिसंक्रमायास्तदाकारतापत्तौ स्वबुद्धिसंवेदनम् ॥ २२ ॥

यथा परिणामित्वाद्बुद्धितत्त्वस्य क्रियया घटादौ संप्रयोगः समस्ति, न तथा चितिशक्तेर्बुद्धितत्त्वे प्रतिसंक्रमः संप्रयोगः अपरिणामित्वात् । अपि तु सवितुः सलिले प्रतिबिम्बवच्चितिशक्तेर्बुद्धौ प्रतिबिम्बे सति तस्या बुद्धेश्चिदाकारतापत्तौ सत्यां स्वभोग्यबुद्धिसंवेदनं भवति । चिच्छायाग्राहित्वसंबन्धेन चिदुपरक्तं चित्तं चिद्भास्यमित्यनवद्यम् ॥

சிதே ரப்ரதி ஸம்க்ரமாயா: ததாகாரதா
ஆபத்தெள ஸ்வபுத்தி ஸம்வேதனம் (சூ-22)

எப்படி புத்தி தத்துவத்துக்கு பரிணமித்வம் என்ற கிரியையால் கடம் (குடம்) முதலியவற்றில் ஸம்பந்தம் (ஸம்பிரயோகம்) இருக்கிறதோ, அது போல சிதி சக்திக்கு புத்தி தத்வத்தில் (ப்ரதிஸங்க்ரம:) ஸம்பந்தம் கிடையாது. ஏன்? சிதி சக்தி அபரிணமி. அப்படியிருந்தும் சூரியன் ஜலத்தில் பிரதிபிம்பிப்பது போல சிதி சக்தி புத்தியில் பிரதிபிம்பித்தபோது அந்த புத்திக்கு சித்தின் ஆகாரம் உண்டானதாய்க் கொண்டு தன்னுடைய போக்யமான புத்தி ஸம்வேதனம் உண்டாகிறது. சித் சாயாக்ராஹித்வ ஸம்பந்தம், சித் ஈஷிக்கொள்கிற (உபரக்தம்) சித்தம், சித் பாஸ்யம் என்று கொள்வது மிகையாகாது.

ननु तर्हि केषांचिच्चित्तमेव चिदात्मेति भ्रमः कथमित्याशङ्क्य तेषां भ्रमबीजमाह—

சரி, அப்படியானால் சில பேர்கள் சித்தமே சிதாத்மா என்ற பிரமம் அடைவது எதனால் என்ற சங்கை செய்து, அவர்களின் பிரமை (பீஜம்) காரணம் கூறுகிறார்:—

द्रष्टृदृश्योपरक्तं चित्तं सर्वार्थम् ॥ २३ ॥

सर्वो द्रष्टृदृश्यरूपोऽर्थो विषयो यस्य तत्सर्वार्थम् । तत्र चित्सांनिध्याच्चिद्रूपतामिव प्राप्तं द्रष्टृपरक्तं द्रष्टृविषयं भवति । इन्द्रियादिद्वारा दृश्योपरक्तं तदाकारं भवति । तथा च भोग्य-शब्दाद्याकारं सुखदुःखादिपरिणामलक्षणभोगात्मकं चित्तं दृश्यमपि वित्प्रतिबिम्बाभेदात्मेति सौगतानां भ्रमः । तत्र विवेकिना चित्तस्य भोग्यतया तस्मादन्यो भोक्ता स्वीकर्तव्य इति भावः ॥

த்ருஷ்டரு திருஸ்ய உபரக்தம் சித்தம் ஸர்வார்த்தம் (சூ-23)

ஸர்வார்த்தம் என்பது ஸர்வ த்ருஷ்ட்ரு த்ருஸ்யரூபமான அர்த்தம் கொண்டவர்கள் என்பது. அங்கு சித் ஸாந்நித்யத்தால், சித்ரூபமாக ப்ராப்தம் ஆனதில் த்ருஷ்ட்ரு உபரக்தம். (ஈஷிக்கொள்தல்) த்ருஷ்ட்ரு விஷயம் ஆகிறது. இந்திரியாதி த்வாரா த்ருஸ்ய உபரக்தம் (த்ருஸ்ய) ததாகாரம் ஆகிறது, த்ருஸ்ய விஷயம். ஆகையால் போக்ய சப்தாதி ஆகாரமான, சுகதுக்க பரிணாம லக்ஷணமான, போகாத்மகமான, சித்தம் த்ருஸ்யம். இருந்தபோதிலும் சித் பிரதிபிம்ப அபேதத்தால் ஆத்மா என்று கொள்ளப்படுவதான பிரமம். ஆகையால் விவேகியினால் சித்தத்தின் யோக்யத்தன்மையால் அதற்கு அந்நியமான போக்தா ஸ்வீகரிக்கத்தக்கது என்று பாவம்(கருத்து).

अतश्चान्यो भोक्ता चित्तादस्तीत्याह—

ஆகையால் சித்தத்துக்கு அந்நியமாக போக்தா இருக்கிறது என்று கூறுகிறார்:—

तदसंख्येयवासनाभिश्चित्रमपि परार्थं संहृत्यकारित्वात् ॥ २४ ॥

यद्यपि क्लेशकर्मविपाकवासनाभिरनन्ताभिश्चित्रं सुखाद्याश्रयतया भोक्त्वकल्पं चित्तम्, तथापि परस्य निरुपचरितचित्स्व-

भावस्यार्थो भोगापवर्गो साधयतीति परार्थं भोग्यमेव न भोक्ता ।
कस्मात् ? संहृत्य देहेन्द्रियादिसहकारिभिर्मिलित्वा भोगादिकार्य-
कारित्वात् । यन्मिलित्वा कार्यकारि तत्परार्थं यथा गृहादि देव-
दत्तार्थम् । तस्माच्चित्तादन्यश्चिदात्मा भोक्तास्तीति सिद्धम् ॥

தத் அஸங்க்யேய வாஸனாபி: சித்ரம் அபி பரார்த்தம்
ஸம்ஹத்ய காரித்வாத் (சூ-24)

எப்படியிருந்தபோதிலும் க்வேச, கர்ம, விபாக, வாச
னைகளால் அனந்தம், சித்ரம், ஸுகாதி ஆச்ரயம், ஆன
போக்த்ரு கல்பிதமான சித்தம், பரணை நிருபிக்க முடியாத
வனான, சித் ஸ்வபாவத்துக்கு போகம் - அபவர்க்கம்
ஸாதித்த போதிலும் அவன் போக்யம்தான் (திருஸ்யம்
தான்). போக்தா அல்ல (த்ருஷ்டா அல்ல). எந்தக்கார
ணத்தால்? என்றால் (சித்தம்) தேஹ இந்திரியாதிக்கு
ஸஹகாரியாக ஒன்று சேர்ந்து போகாதி காரியத்தை
செய்து வைக்கிறான். எது ஒன்று சேர்ந்து (கூடி) கார்ய
காரியோ அதுபரார்த்தத்துக்குத்தான். எப்படிகிருஹம் முத
லியன தேவதத்தன் முதலியவருக்கு என்பது போல.
ஆகையால் சித்தத்துக்கு அந்நியமாக சிதாத்மா போக்தா
அஸ்தி (இருக்கு) என்று ஸித்திக்கிறது.

इत्थं प्रासङ्गिकं परिसमाप्य अधुना कैवल्यं निरूपयितुं
तद्योग्यमधिकारिणं दर्शयति—

இம்மாதிரி பிரஸங்கித்த இந்த விஷயத்தை முடித்து,
இப்போது கைவல்யத்தை நிருபிக்கும் பொருட்டு அதன்
அர்ஹதையுள்ள அதிகாரியை காண்பிக்கிறார் :—

विशेषदर्शिन आत्मभावभावनाविनिवृत्तिः ॥ २५ ॥

पूर्वोक्तविवेकेन बुद्धेरन्यश्चिन्मात्रः पुरुषोऽहमिति विशेष-
दर्शिन आत्मभावे तत्त्वे भावना जिज्ञासा विनिवर्तते, ज्ञाते

जिज्ञासायोगात् । यस्य पूर्वजन्मसुकृतपरिपाकेण तत्त्वजिज्ञासा जायते, सोऽधिकारीति भावः ॥

விசேஷ தர்சின ஆத்மபாவ பாவனா வினிவிருத்தி: (சு-25)

முன் சொன்ன விவேகத்தால் புத்திக்கு அந்நியனான சித்மாத்ர : புருஷ : அஹம் என்ற விசேஷ தர்சிக்கு ஆத்ம தத்வத்தின் பாவனா ஜிக்ஞாஸா முடிவுற்றது. அறிந்தால் அறிய வேண்டியது என்பது சிடையாது. எவனுக்குப் பூர்வ ஜன்ம ஸுகிருத பரிபாகத்தில் தத்வ ஜிக்ஞாஸை உண்டாகிறதோ அவனே அதிகாரி என்று கருத்து.

ननु तत्त्वजिज्ञासोर्विशेषदर्शनानन्तरं चित्तं कीदृशं भवती-
त्यपेक्षायामाह—

சரி, தத்வ ஜிக்ஞாஸிக்கு விசேஷ தர்சனா அனந்தரம், சித்தம் எப்படி இருக்கும் (உள்ளது) என்று அபேக்ஷித்துச் சொல்லுகிறார் :—

तदा विवेकनिम्नं कैवल्यप्राग्भारं चित्तम् ॥ २६ ॥

पूर्वं बुद्ध्यादावात्मत्वभ्रमदशायां यच्चित्तं विषयनिम्नं संसारप्राग्भारमासीत्, तदिदानीं निवृत्तभ्रमस्य योगिनश्चित्तं विवेकनिम्नं द्रष्टृदृश्ययोर्विवेको निम्नमालम्बनभूमिर्यस्य तत्; विवेकनिष्ठमिति यावत् । अत एव कैवल्यं प्राग्भारोऽवधिर्यस्य तत्कैवल्यप्राग्भारं कैवल्यफलावसानं भवतीत्यर्थः ॥

ததா விவேகநிம்னம் கைவல்ய ப்ராஃபாரம் சித்தம் (சு-26)

பூர்வம் புத்தி முதலியதில்; ஆத்மப்ரம தசையில் எந்த சித்தம் விஷயநிம்னம் (விஷயங்களை அவல்ம்பித்து உள்ளது) ஆக இருந்ததோ அது ஸம்ஸார ப்ராஃபாரம் (அவதியாக) இருந்தது. இப்போது அது ப்ரம நிவிருத்தி

யாகி யோகியின் சித்தம் விவேக நிம்னம் (ஆலம்பனம்) ஆலம்பன பூமியாகி (த்ருஷ்ட்ரு-திருஸ்யயோ: விவேக ஆலம்பன பூமி) நிற்கிறது. அதாவது விவேக நிஷ்டை உள்ளதாகிறது. ஆகையினாலேதான் கைவல்ய ப்ராக் பாரம்-கைவல்ய பலத்தை அடைந்ததாக ஆகிறது என்று கருத்து.

यद्येवं तदास्य व्युत्थानप्रत्ययाः कुतो भवन्तीत्यत आह—

அப்படியிருக்கும் போது (அதற்கு - சித்தத்துக்கு) வ்யுத்தான ப்ரத்யயங்கள் எப்படி உண்டாகின்றன? என்று கூறுகிறார்;—

तच्छिद्रेषु प्रत्ययान्तराणि संस्कारेभ्यः ॥ २७ ॥

வिवேகஹ்யாதிபரஸ்யானுக்ஷணம் ஶ்யோமணேஶ்யோ வ்யுத்தானஸ்ச்கா-
ரேஶ்யோ விவேகஹ்யாதிச்சித்ரேஷ்வஶிவ்யக்தேஶ்ய: ப்ரத்யயான்தராணி ஶவந்தி-
த்யர்த: ॥

தச்சித்ரேஷு = ப்ரத்யயான்தராணி ஸம்ஸ்காரேப்ய: (சு-27)

விவேகஶ்யாதி பரணுக்கு அனுக்ஷணம் நாசமடைகின்ற வ்யுத்தான ஸம்ஸ்காரங்கள் விவேகஶ்யாதி (சித்ரம்) இடை வெளிகளில் தோன்றுகிற வேறு பிரத்யயங்களால் உண்டாகின்றன.

ननु कोऽयमेतेषां संस्काराणां हानोपाय इत्यत्राह—

சரி, அப்படியானால் இந்த ஸம்ஸ்காரங்களுக்கு (வ்யுத்தான ஸம்ஸ்காரத்துக்கு) ஹானம் நாச உபாயம் எப்படி என்று கூறுகிறார்;—

हानमेषां क्लेशवदुक्तम् । २८ ॥

யதாவிஶ்யாதிவ்லேஷா விவேகஹ்யாத்யா ஶரஶா: புன: ஶ்ச்காரம் ந ப்ரஸுவதே, தத்யா வ்யுத்தானஸ்ச்காரா அபி புஶ்யஹ்யாதிஶரஶா அப்ரஸவ-
ஶமர்மாணோ ஶவந்தித்யர்த: ॥

ஹானம் ஏஷாம் க்லேசவத் உக்தம் (சூ-28)

எப்படி அவித்யாதி க்லேசங்கள் விவேகக்க்யாதியால் கொளுத்தப்படுகின்றனவோ, மறுபடி ஸம்ஸ்காரம் ப்ரஸ விப்பதில்லையோ, (முளைக்கிறது இல்லையோ) அப்படியே வ்யுத்தான ஸம்ஸ்காரங்களும் புருஷக்க்யாதியால் எரிக்கப் பட்டதாகி அப்ரஸவதர்மா (முளைக்காததாக) ஆகிறது என்று அர்த்தம்.

अथ विवेकख्यातेरपि व्युत्थानरूपतया तन्निरोधोपायमु-
पदर्शयितुमाह—

பிறகு விவேகக்க்யாதியும் (விவேகக்க்யாதிஸாக்ஷாத்காரம் ஆகியும்) சித்தம் வ்யுத்தான ரூபமுள்ளதாகவே இருப்ப தால், அதன் நிரோத உபாயம் காண்பித்துக் கூறுகிறார்;—

प्रसंख्यानेऽप्यकुसीदस्य सर्वथा विवेकख्यातेर्धर्ममेघः

समाधिः ॥ २९ ॥

विवेकख्यातिरेव विशोकरूपावांतरफलोन्मुखी सती प्र-
संख्यानमित्युच्यते । तत्रापि अकुसीदस्य, कुत्सितेषु विषयेषु
सीदतीति कुसीदो रागः, तद्रहितस्य विरक्तस्य, अत एव सर्वथा
सर्वात्मना विवेकख्यातेः योगिनः अशुक्लकृष्णं धर्मं कैवल्यफलं
मेहति सिञ्चतीति धर्ममेघाख्यः समाधिर्भवतीत्यर्थः ॥

ப்ரஸங்க்யானே அபி அகுஸீதஸ்ய ஸர்வதா
விவேகக்க்யாதே: தர்மமேக: ஸமாதி: (சூ-29)

பிரஸங்க்யானம் என்பது விவேகக்கியாதியே தான்—
விசோகா என்ற அவாந்தர பலனுடன் கூடியது. (விபூதி
பாதம். 51வது சூத்ரம். விசோகா என்ற அவாந்தர ஸித்தி-
விவேகக்க்யாதிக்கு சொன்னது). அந்த ஸித்தி கிட்டிய
போதிலும் அகுஸீதகனுக்கு (விரக்தி-வைராக்கியம் - வசீ
கார ஸம்க்ரூ உள்ளவனுக்கு) ஸர்வதா - ஸர்வாத்மனா -

விவேகக்யாதி உண்டாகிறது. அந்த யோகிக்கு அசுக்ல-
அகிருஷ்ண கர்ம பலமான, கைவல்ய பலமான, தர்மமேகம்
மழை (போல) வர்ஷிக்கிறது. தர்ம மேக ஸமாதி ஸித்திக்
கிறது என்று கருத்து. (விவேகக்யாதி ச்சித்ரம் நசிக்கிறது
ரிதம்பரா ப்ரக்ஞை உண்டாகிறது)

ततः किमित्यत आह—

அதற்குப் பிறகு என்ன என்று கூறுகிறார் :—

ततः क्लेशकर्मनिवृत्तिः ॥ ३० ॥

ततो धर्ममेघात्सवासनक्लेशतन्मूलकर्मणां निवृत्तिर्भवती-
त्यर्थः ॥

தத: க்லேச கர்ம நிவ்ருத்தி: (சூ-30)

பிறகு தர்ம மேகத்தால் (தர்மமேக ஸமாதியால்-ரிதம்
பராவால்) வாஸனையுடன் கூடிய க்லேசங்கள் அதன் மூல
காரணமான கர்மாக்கள் நிவர்த்தி அடைக்கிறது என்று
கருத்து.

तदा किं भवतीत्यत्राह—

அப்போது என்ன உண்டாகிறது என்று கூறுகிறார் :—

तदा सर्वावरणमलापेतस्य ज्ञानस्यानन्त्याज्ज्ञेयमल्पम् ॥ ३१ ॥

आवृण्वन्ति चित्तमित्यावरणा रजस्तमोमयाः क्लेशकर्म-
रूपा मलाः । सर्वे च ते आवरणमलाः, तैर्धर्ममेघेणापेतस्य ज्ञानस्य
विशुद्धबुद्ध्यालोकस्यानन्त्याज्ज्ञेयं सर्वं गगने खद्योतवदल्पमेव
भवतीत्यर्थः ॥

ததா ஸர்வ ஆவரண மலா அபேதஸ்ய ஞானஸ்ய
ஆனந்த்யாத் ஞேயம் அல்பம் (சூ-31)

சித்தத்தை சூழ்கின்ற தான ஆவரணம் (மறைக்கிறது)
ஆன ரஜஸ்-தமஸ் ஆகிய க்லேச கர்ம ரூபமான மலங்கள்,

எல்லாமே ஆவரணம். அவைகள் தர்மமேகத்தால் ஒன்றின ஞானத்தினால், அதாவது விசுத்தபுத்தி ஆலோகம் என்ற ஆனந்த்யம் என்ற அனுபவத்தால் ஞேய விஷயமான எல்லாம் மின்மினி பூச்சி ஆகாய வீதியில் தோன்றி மறை வது போல அல்பமாகி விடுகிறது என்று கருத்து.

ततः किमित्यत्राह—

அதன் பின் என்ன என்று சொல்லுகிறார் :—

ततः कृतार्थानां परिणामक्रमसमाप्तिर्गुणानाम् ॥ ३२ ॥

ततो धर्ममेघफलीभूतपरवैराग्यात्मकानन्तज्ञानान्तरं विवे-
कख्यातौ निरुद्धायाम्, कृतार्थानां कृतो निष्पातितोऽर्थोभोगाप-
वर्गरूपः पुरुषार्थो यैस्ते तथोक्तास्तेषां सत्त्वादिगुणानां महदाद्य-
हंकारक्रमेण यः परिणामक्रमः तस्य समाप्तिर्भवतीत्यर्थः ॥

தத: கிருதார்த்தானாம் பரிணாமக்ரம
ஸமாப்தி: குணானாம் (கு-32)

பிறகு தர்மமேகபலமான, பரவைராக்கியாத்மகமான ஆனந்தஞான அனந்தரம் விவேகக்கயாதியில் நிரோதம் அடைந்த கிருதார்த்தனுக்கு (போக - அபவர்க்க, ரூப கார்யம் முடிந்து புருஷார்த்தம் ஸாதித்த அவனுக்கு) ஸத் வாதி குணங்களுக்கு மஹத் அஹங்கார ரூபக்ரமமான எந்த பரிணாமக்ரமம் உண்டோ, அதற்கு பரிணாமக்ரம ஸமாப்தி உண்டாகிறது என்று கருத்து.

कोऽसौ क्रम इत्यपेक्षायामाह—

அந்த க்ரமம் எப்படிப்பட்டது என்று அபேக்ஷித்துக் கூறுகிறார் :—

क्षणप्रतियोगी परिणामापरान्तनिर्ग्राह्यः क्रमः ॥ ३३ ॥

क्षणप्रतियोगी क्रम इति स्वरूपनिर्देशः । क्षणौ प्रतियो-
गिनौ निरूपकौ यस्य स क्षणप्रतियोगी । एवं क्षणिकपरिणाम-

क्रमो मन्तव्यः । तत्र प्रमाणं परिणामापरान्तनिर्ग्राह्य इति । मृदि पिण्डघटकपालचूर्णकणानां प्रत्यक्षपरिणामानां पूर्वान्तः पिण्डः अपरान्तः कण इति पूर्वोत्तरावधिग्रहणेन क्रमो निष्कृष्य ग्राह्यो भवतीत्यर्थः ॥

க்ஷணப்ரதியோகி பரிணாம அபராந்த
நிர்க்ராஹ்ய: க்ரம: (சூ-33)

க்ஷணப்ரதியோகி என்பது வஸ்துவைக் குறிக்கிறது. (ஸ்வரூப நிர்தேச:) க்ஷணத்தை எது நிரூபிக்கிறதோ அது க்ஷணப்ரதியோகி எனப்படுகிறது. இம்மாதிரி க்ஷணிக பரிணாமக்ரமம் கொள்ளத்தகுந்தது. அதற்கு பிரமாணம் பரிணாம அபராந்த நிர்க்ராஹ்ய: . அதாவது மிருத்தில் (மண்) பிண்டம், கடம், கபாலம், தூள், பொடி, மண்கள், மண் அணுவாதல் இம்மாதிரி பிரத்யக்ஷ பரிணாமத்தில் முன் ஆரம்பம் பிண்டம் பின் (அபராந்தம்) முடிவு அணுவரை முன்பின் அவதி கொள்வதான கிரமம் நிஷ்கர்ஷை எடுத்துக்கொள்ள வேண்டியது ஆகிறது என்று கருத்து.

गुणानां परिणामक्रमसमाप्तौ किं फलिष्यतीत्यत्राह—

குணங்களின் பரிணாமக்ரம ஸமாப்தியில் என்ன பலன் என்று கூறுகிறார்:—

पुरुषार्थशून्यानां गुणानां प्रतिप्रसवः कैवल्यं स्वरूपप्रतिष्ठा
वा चितिशक्तिरिति ॥ ३४ ॥

கூதமோகாபவரீணா் காரீகாரணாத்மனா் குணா் நாதனே ந்தி-
ந்நசவ: ந்நலய: கீவல்யம், சித்சிசக்தி: கூதஸ்தநித்யா ஶுதாஸஜ்-
சித்ச்வமாவா ஶக்தி: ஶ்வரூபந்நிஷ்டா நுந்நவூத்யாதிஸ்வந்நவியுரா வா
கீவல்யம் மவதீத்யநிசோமநம் । இதீசுத: ஶாஸ்த்ரந்நிசமாந்நித்யோத-
நார்த: ॥

புருஷார்த்த சூன்யானாம் குணானாம் ப்ரதிப்ரஸவ,
கைவல்யம், ஸ்வரூபப்ரதிஷ்டா வாசிதி சக்தி: இதி (சூ-34)

செய்யப்பட்ட கார்யமாகிய போக-அபவர்க்கமான, கார்ய காரண ஆத்மகமான குணங்களை ப்ரதானத்தில் (மூலப்ரகிருதியில்) பிரதிலயம் பண்ணுவது கைவல்யம், சித்ஸக்தி:, கூடஸ்த, நித்யா, சுத்தா, அஸங்க: சித் ஸ்வபாவ:, சக்தி: ஸ்வரூபப்ரதிஷ்டை, மறுபடி புத்தி முதலிய ஸம்பந்த ரஹிதம் (இல்லை) கைவல்யம் என்பது அதிசோபனமானது- மங்களகரமானது. இம்மாதிரி சாஸ்திரம் முடிவுறுகிறது என்று குறிப்பிடுகிறது.

ஸ்ரீதத் தேவார்ப்பணம் அஸ்து.

यत्कृपापोतमासाद्य समुत्तीर्णो भवार्णवात् ।

नमोऽस्तु तस्मै गुरवे स्वाविद्याध्वान्तमानवे ॥ १ ॥

எவருடைய கிருபையாகிற அருளைக்கொண்டு ஸம்ஸார ஸாகரத்தை தாண்ட முடிந்ததோ, தன்னுடைய அவித்தை என்ற இருளைப்போக்குகிற சூரியனாகிய அந்த ஸத்குருவுக்கு நமஸ்காரம் பண்ணுகிறேன். (1)

क्वाहं क्व योगसरणिर्गहनार्था तथाप्यहम् ।

श्रीगुरोः कृपयाकार्षं वृत्ति योगसुधाकरम् ॥ २ ॥

அல்பமான அறிவு கொண்ட யான் எம்மாத்திரம், யோகம் என்ற அடர்ந்த பொருளுடன் கூடிய சாஸ்திரம் எங்கே. அப்படியிருந்தாலும் ஸ்ரீஸத்குரு கிருபையால் யோக சுதாகரம் என்ற விருத்தியை செய்து முடித்தேன். (2)

फणीन्द्रसूत्रप्रथिता मद्वाङ्मोक्तिकमालिका ।

समर्प्यते मया श्रीमद्गुरोश्चरणपङ्कजे ॥ ३ ॥

நாகேந்திரனாகிய பதஞ்சலியால் செய்யப்பட்ட சூத்திரமும், என் வாக்காகிய முததுக்கனால் கோர்க்கப்பட்டதுமான மாலையை ஸ்ரீமத் குருபாத கமலங்களில் என்னால் ஸமர்ப்பிக்கப்பட்டது. (3)

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीपरमशिवेन्द्रसरस्वती-
पादाब्जसेवापरायणेन श्रीमदाशिवेन्द्रसरस्वत्या
विरचितायां श्रीमत्पतञ्जलिप्रणीते
योगशास्त्रे सांख्यप्रवचनापरनामघेये
योगसुधाकराभिधायानां वृत्ती
कैवल्यपादः
समाप्तः ॥

இம்மாதிரி ஸ்ரீமத் பரமஹம்ஸ பரிவ்ராஜகாசார்ய
ஸ்ரீபரம சிவேந்திர ஸரஸ்வதி ஸேவாபர
னான நெருர் ஸ்ரீஸதா சிவேந்திர
ஸரஸ்வதியினால் செய்யப்பட்ட
யோகசுகாதர விருத்தியில்
கைவல்ய பாதம்
முடிவுற்றது.
சுபமஸ்து.

